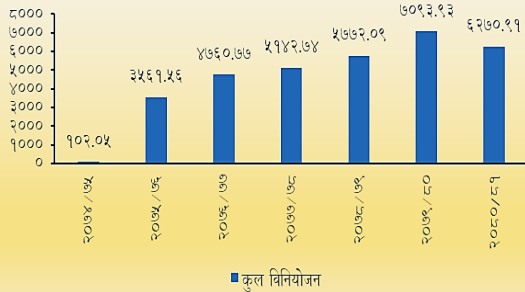
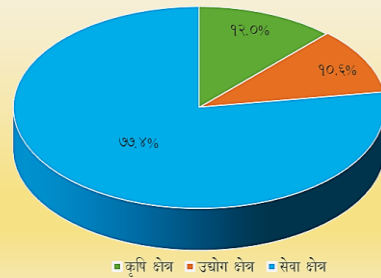

बागमती प्रदेश आर्थिक सर्वेक्षण २०८०/८१

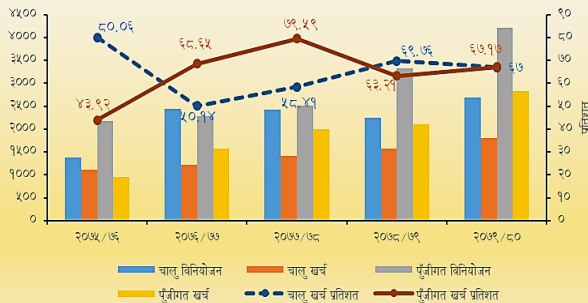
बागमती प्रदेश सरकारको सात आर्थिक वर्षको विनियोजित बजेट (रु. करोडमा)

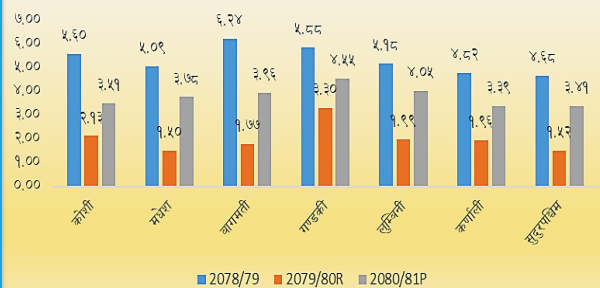
बागमती प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा क्षेत्रगत योगदान

५ आर्थिक वर्षको बागमती प्रदेश सरकारको चालु र पूँजीगत खर्चको प्रवृत्ति

उपभोक्ता मूल्यमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रदेशगत वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

बागमती प्रदेश सरकार
आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय
हेटौंडा, नेपाल

बागमती प्रदेश आर्थिक सर्वेक्षण २०८०/८१

बागमती प्रदेश सरकार
आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय
हेटौंडा, नेपाल

प्राक्कथन

प्रदेशको समग्र आर्थिक-सामाजिक स्थिति प्रतिविम्बित गर्ने आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१ सार्वजनिक गरेको छु। यस सर्वेक्षणमा मुख्यतः गत आर्थिक वर्षको पूरा अवधि र चालु आर्थिक वर्षको आठ महिनासम्मको प्रदेश सरकारको राजस्व परिचालन, सार्वजनिक खर्च, प्रदेश सरकारका विभिन्न निकायहरूबाट सम्पन्न भएका गतिविधिहरूका साथै यस प्रदेश भित्र नेपाल सरकार, स्थानीय तह, निजी क्षेत्रहरूबाट समेत सम्पन्न क्रियाकलापहरूबाट प्राप्त प्रतिफलहरूबाट आर्थिक तथा सामाजिक सूचकहरूमा देखिएका परिवर्तनहरूलाई समावेश गरेको छु।

यस सर्वेक्षणमा नेपालको समग्र सूचकमा बागमती प्रदेशको अंश समेत देखाइएको छ। सर्वेक्षणको मुख्य स्रोतको रूपमा अर्थ मन्त्रालयबाट प्रकाशित आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को आर्थिक सर्वेक्षण, सम्बन्धित मन्त्रालयबाट प्राप्त तथ्याङ्क, नेपाल राष्ट्र बैंक, राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, बीमा समिति, धितोपत्र बोर्ड लगायत विभिन्न निकायहरूबाट प्राप्त प्राथमिक तथ्याङ्कलाई स्रोतको रूपमा लिइएको छ।

यस सर्वेक्षणले औल्याएका विषयलाई प्रदेश सरकारले बजेट तथा कार्यक्रम र क्षेत्रगत नीतिमार्फत सम्बोधन गर्दै जानेछ। प्रस्तुत आर्थिक सर्वेक्षण संघीय संसदका माननीय सांसद एवं प्रदेश सभाका माननीय सदस्यहरू, स्थानीय तहका पदाधिकारी, राजनीतिक दल, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, बुद्धिजीवी, पेशाकर्मी, शोधकर्ता, शिक्षक, विद्यार्थी, व्यवसायी तथा अर्थतन्त्रको बारेमा अभिरुची राख्ने सबैका लागि उपयोगी स्रोतको रूपमा रहने विश्वास लिएको छु।

अन्त्यमा, आर्थिक सर्वेक्षण तयार गर्ने कार्यमा संलग्न आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयका सचिव विशेषतः आर्थिक विश्लेषण शाखाका कर्मचारीहरू धन्यवादका पात्र हुनुहुन्छ। यस कार्यका लागि तथ्याङ्क उपलब्ध गराउनु हुने प्रदेशका विभिन्न मन्त्रालयका सचिव लगायत कर्मचारी, नेपाल राष्ट्र बैंक, राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, बीमा समिति, धितोपत्र बोर्ड लगायत तथ्याङ्क एवम् सूचना उपलब्ध गराई सहयोग गर्नुहुने सम्बन्धित सबै निकायका पदाधिकारीलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु।

जेठ, २०८१

जगन्नाथ थपलिया
आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्री

विषय सूची

प्राक्कथन

तालिका सूची

चार्ट सूची

कार्यकारी सारांश

१. समग्र आर्थिक स्थिति

२. सार्वजनिक वित्त

३. बैंक तथा वित्तीय क्षेत्र

४. कृषि, भूमिसुधार, वन तथा वातावरण

५. गरिबी निवारण, श्रम तथा रोजगारी

६. ऊर्जा, जलस्रोत, सिंचाइ तथा खानेपानी

७. भौतिक पूर्वाधार, यातायात र सञ्चार

८. उद्योग, वाणिज्य तथा पर्यटन

९. सामाजिक क्षेत्र

१०. सार्वजनिक सेवा र सुशासन

अनुसूचीहरू

i

v

vi

१

८

२७

३९

५४

६०

६५

७१

७७

१०१

तालिका सूची

तालिका १(क) :	प्रदेशगत आर्थिक तथा सामाजिक परिसूचक	६
तालिका १(ख) :	प्रदेश सरकारको पुँजीगत खर्चको प्रवृत्ति	७
तालिका २(क) :	बागमती प्रदेश सरकारको विनियोजित बजेट र खर्च	१०
तालिका २(ख) :	२०७९/८० र २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्मको तुलनात्मक खर्च र प्रगति	११
तालिका २(ग) :	प्रदेश सरकारको खर्च अवस्था	१२
तालिका २(घ) :	विगत ५ आर्थिक वर्षको स्थानीय तहमा भएको वित्तीय हस्तान्तरणको तुलना	१४
तालिका २(ङ) :	आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्मको वित्तीय हस्तान्तरणको तुलना	१४
तालिका २(च) :	स्थानीय तहको खर्च अवस्था	१५
तालिका २(छ) :	प्रदेश सरकारको ७ आर्थिक वर्षको बजेट र सरकारी आय	१६
तालिका २(ज) :	विगत ५ वर्षको बागमती प्रदेश सरकारको आय संरचना	१७
तालिका २(झ) :	अन्तरसरकारी वित्त हस्तान्तरण र नगद मौज्जात बाहेक प्रदेश सरकारको आय/राजस्व	१८
तालिका २(ञ) :	विगत ६ आर्थिक वर्षको प्रदेश विभाज्य कोष र सवारी साधन कर बाँडफाँटको विवरण	२०
तालिका २(ट) :	विगत ६ आर्थिक वर्षको सवारी साधन कर बाँडफाँट पछिको विवरण	२१
तालिका २(ठ) :	विगत ४ आर्थिक वर्षको संघीय सरकारबाट प्राप्त भएको वित्तीय हस्तान्तरणको अनुमान र प्राप्ति	२२
तालिका २(ड) :	आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को दोस्रो चौमासिकसम्म वित्तीय हस्तान्तरण अनुदान प्राप्ति	२३
तालिका २(ढ) :	संघीय सरकारको वित्तीय हस्तान्तरण अनुदान बचत फिर्ता	२४
तालिका २(ण) :	सुहलियतपूर्ण कर्जाको विवरण	२५
तालिका २(त) :	साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था मार्फत लगानी भएको सुहलियतपूर्ण कर्जाको विवरण	२५
तालिका २(थ) :	कृषि विकास बैंक लिमिटेड मार्फत लगानी भएको सुहलियतपूर्ण कर्जाको विवरण	२६
तालिका ३(क) :	प्रदेशगत रुपमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाका शाखा	२७
तालिका ३(ख) :	बागमती प्रदेशमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाका शाखा	२८
तालिका ३(ग) :	जिल्लागत बैंक तथा वित्तीय संस्थाको शाखा	२८
तालिका ३(घ) :	बागमती प्रदेशमा रहेका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको निक्षेप र कर्जा	२९
तालिका ३(ङ) :	बागमती प्रदेशमा बैंकिङ सेवा विस्तार विवरण	३०
तालिका ३(च) :	बीमा क्षेत्रमा कार्यरत स्वदेशी तथा विदेशी बीमा कम्पनी/बीमकहरूको संख्या	३१
तालिका ३(छ) :	बीमकको शाखा कार्यालय	३१
तालिका ३(ज) :	बीमकको शाखा कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी संख्या	३२

तालिका ३(झ) :	बीमालेख र बीमा शुल्क संकलन	३२
तालिका ३(ञ) :	बागमती प्रदेशमा रहेको जीवन बीमा व्यवसाय	३३
तालिका ३(ट) :	बागमती प्रदेशमा रहेको निर्जीवन बीमा व्यवसाय	३४
तालिका ३(ठ) :	बागमती प्रदेशभित्र धितोपत्र दलाल व्यवसायी, मर्चेन्ट बैंकर र सूचीकृत कम्पनी	३४
तालिका ३(ड) :	धितोपत्र कारोबार रकम	३५
तालिका ४(क) :	कृषि सम्बन्धी आधारभूत सूचकहरु	४०
तालिका ४(ख) :	प्रमुख खाद्यान्न बालीको उत्पादन र उत्पादकत्व	४१
तालिका ४(ग) :	दलहन, तेलहन, तरकारी, फलफूल र मसला बाली उत्पादन र उत्पादकत्व	४२
तालिका ४(घ) :	बागमती प्रदेशमा पशुपन्छी पालन	४३
तालिका ४(ङ) :	बागमती प्रदेशको पशुपन्छीजन्य उत्पादनको विवरण	४४
तालिका ४(च) :	बागमती प्रदेशबाट दुध उत्पादनमा अनुदान	४५
तालिका ४(छ) :	बागमती प्रदेशअन्तर्गत कृषि तथा पशुपन्छी बीमा	४५
तालिका ४(ज) :	बागमती प्रदेशभित्र कृषि कर्जा	४६
तालिका ४(झ) :	विपद्बाट प्रभावित किसानलाई राहत	४६
तालिका ४(ञ) :	बागमती प्रदेशमा जिल्लागत वन क्षेत्रको स्थिति	५०
तालिका ४(ट) :	बागमती प्रदेशमा वन क्षेत्रबाट संकलन भएको राजस्व	५१
तालिका ४(ठ) :	बागमती प्रदेश भित्र पर्ने संरक्षित क्षेत्रको अंश	५१
तालिका ४(ड) :	वन पैदावार उत्पादन तथा आपूर्ति	५२
तालिका ४(ढ) :	खहरे तथा पहिरो उपचार र संरक्षण पोखरी निर्माण	५३
तालिका ५(क) :	प्रदेश अनुसारको गरिबीको स्थिति	५४
तालिका ५(ख) :	बागमती प्रदेशको श्रम बजारका मुख्य सूचकहरु	५५
तालिका ५(ग) :	बागमती प्रदेशमा जिल्लागत रोजगारीको अवस्था	५६
तालिका ५(घ) :	बागमती प्रदेशमा औपचारिक र अनौपचारिक क्षेत्रमा रोजगारीको अवस्था	५७
तालिका ५(ङ) :	रोजगारी क्षेत्रमा रहेको क्रियाशील जनसंख्या	५७
तालिका ५(च) :	श्रम स्वीकृति लिई विदेशिने युवाहरुको विवरण	५८
तालिका ५(छ) :	बागमती प्रदेशमा सामाजिक सुरक्षा कोषमा आबद्ध भएका रोजगारदाता तथा योगदानकर्ता	५८
तालिका ५(ज) :	प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाट सिर्जित रोजगारीको विवरण	५९
तालिका ६(क) :	राष्ट्रिय प्रसारण ग्रिडबाट विद्युत पहुँच प्राप्त प्रदेशगत जनसङ्ख्या	६०
तालिका ६(ख) :	प्रदेशगत विद्युत उत्पादन क्षमता (वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रबाट उत्पादित विद्युत बाहेक)	६०

तालिका ६(ग) :	बागमती प्रदेशका उप-जलाधार प्रणाली	६१
तालिका ६(घ) :	जिल्लागत सिँचाइ सुविधा	६२
तालिका ६(ङ) :	बागमती प्रदेशमा कुल सिँचाइ सुविधा पुगेको भू-भाग	६२
तालिका ६(च) :	खानेपानीको अवस्था	६३
तालिका ६(छ) :	बागमती प्रदेशमा खानेपानी सेवा पुगेको जिल्लागत विवरण	६३
तालिका ६(ज) :	बागमती प्रदेशका जिल्लाहरूमा स्रोतगत खानेपानी प्रयोग गर्ने घरपरिवार संख्या	६४
तालिका ७(क) :	सडक सुविधा विस्तारको स्थिति (प्रदेश सडक एवं सहरी सडक समेत)	६५
तालिका ७(ख) :	बागमती प्रदेश सरकारबाट निर्मित पुलको विवरण	६५
तालिका ७(ग) :	जिल्लागत रूपमा प्रदेश सरकारद्वारा निर्माण भएका सडक पुल र झोलुङ्गे पुल	६६
तालिका ७(घ) :	बागमती प्रदेशका स्थानीय तहको केन्द्रसम्म सडक पहुँचको अवस्था	६६
तालिका ७(ङ) :	बागमती प्रदेश सरकारद्वारा निर्माण गरिएका सरकारी तथा सामुदायिक भवन	६७
तालिका ७(च) :	बागमती प्रदेशमा प्रदेशसकारद्वारा निर्माण सम्पन्न तथा निर्माणाधीन रहेका प्रहरी भवनको विवरण	६७
तालिका ७(छ) :	बागमती प्रदेशमा दर्ता भएका विभिन्न किसिमका सवारीका साधनहरूको संख्या	६८
तालिका ७(ज) :	बागमती प्रदेशमा दर्ता/नवीकरण भएका सञ्चार संस्था	६९
तालिका ७(झ) :	बागमती प्रदेश अन्तर्गतका जिल्लाहरूमा दर्ता भई सञ्चालनमा रहेका पत्रपत्रिका	७०
तालिका ८(क) :	प्रदेशगत लघु, घरेलु तथा साना उद्योग सङ्ख्या	७१
तालिका ८(ख) :	प्रदेशगत लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको कुल लगानी तथा रोजगार विवरण	७१
तालिका ८(ग) :	लघु घरेलु तथा साना उद्योगको नयाँ दर्ता विवरण	७२
तालिका ८(घ) :	कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा दर्ता भएका जिल्लागत कम्पनी दर्ता संख्या	७३
तालिका ८(ङ) :	रोजगारी सिर्जनाको अवस्था	७४
तालिका ८(च) :	बजार अनुगमन संख्या	७५
तालिका ८(छ) :	पर्यटन सम्बन्धी अन्य सूचकहरू	७६
तालिका ९(क) :	विद्यालय सङ्ख्याको विवरण	७७
तालिका ९(ख) :	प्रदेश अनुसार विभिन्न तहका विद्यालयको विवरण	७८
तालिका ९(ग) :	बागमती प्रदेशमा विद्यार्थी भर्नाको विवरण	७९
तालिका ९(घ) :	प्रदेशगत रूपमा विद्यार्थी खुद भर्नादर	८०
तालिका ९(ङ) :	बागमती प्रदेश भित्रका विद्यालयहरूमा विद्यार्थीहरूको खुद भर्नादर	८१
तालिका ९(च) :	बागमती प्रदेश भित्रका सामुदायिक विद्यालयहरूमा कार्यरत शिक्षकहरूको विवरण	८२
तालिका ९(छ) :	विद्यालय-विद्यार्थी अनुपात र शिक्षक-विद्यार्थी अनुपात	८३

तालिका ९(ज) :	विद्यार्थी-विद्यालय अनुपात (सामुदायिक विद्यालय)	८३
तालिका ९(झ) :	विद्यार्थी- शिक्षक अनुपात (सामुदायिक विद्यालय)	८४
तालिका ९(ञ) :	बागमती प्रदेशका जिल्लाहरूको साक्षरता दर	८५
तालिका ९(ट) :	बागमती प्रदेशमा प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद्बाट सम्बन्धन प्राप्त संस्था	८६
तालिका ९(ठ) :	माध्यमिक शिक्षा परीक्षा, कक्षा १० (SEE) २०७९ को नतिजा विवरण	८६
तालिका ९(ड) :	उद्धार गरिएका गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाको प्रदेशगत विवरण	८८
तालिका ९(ढ) :	बागमती प्रदेशका स्वास्थ्य सूचकका प्रमुख नतिजाहरू	९०
तालिका ९(ण) :	स्वास्थ्य संस्था, अस्पताल शैया, महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविका र एम्बुलेन्सको सङ्ख्या	९१
तालिका ९(त) :	बागमती प्रदेशमा स्वास्थ्य क्षेत्रमा विद्यमान जनशक्तिको विवरण	९३
तालिका ९(थ) :	बागमती प्रदेशमा स्वास्थ्य संस्थाबाट उपलब्ध सेवाबाट लाभान्वित जनसंख्या	९४
तालिका ९(द) :	बागमती प्रदेशमा खोप सेवा लिनेको विवरण	९४
तालिका ९(ध) :	बागमती प्रदेशमा गर्भवती एवं सुत्केरी महिलाको स्वास्थ्यमा पहुँचको अवस्था	९५
तालिका ९(न) :	बागमती प्रदेशमा विपन्न नागरिक औषधी उपचार सेवा/कार्यक्रमबाट लाभान्वित नागरिक	९६
तालिका ९(प) :	बागमती प्रदेशमा स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमको अवस्था	९८
तालिका ९(फ) :	मुख्यमन्त्री जनता स्वास्थ्य कार्यक्रम (परीक्षण, निदान, उपचार र परामर्श)	९८
तालिका ९(ब) :	विपद् व्यवस्थापन, उद्धार तथा राहत	१००
तालिका १०(क) :	बागमती प्रदेशका मन्त्रालय/सचिवालय/निकाय/आयोगमा मौजुदा कर्मचारी दरबन्दी	१०१
तालिका १०(ख) :	कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरूको क्षमता विकास कार्यक्रममा सहभागी	१०२
तालिका १०(ग) :	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयबाट भएका गतिविधिहरू	१०३
तालिका १०(घ) :	पदपूर्ति सम्बन्धी विवरण	१०४
तालिका १०(ङ) :	आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को पदपूर्ति सम्बन्धी विवरण	१०५
तालिका १०(च) :	समावेशी तथा खुला विज्ञापनबाट सिफारिस विवरण	१०५

चाट सूची

चाट १(क)	: राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेशगत योगदान	३
चाट १(ख)	: प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना	४
चाट १(ग)	: कृषि उत्पादनमा प्रदेशगत अंश	४
चाट १(घ)	: उत्पादनमूलक उद्योगको उत्पादनमा प्रदेशगत हिस्सा	५
चाट १(ङ)	: चालु आर्थिक वर्षको प्रदेशगत प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन	५
चाट १(च)	: उपभोक्ता मूल्यमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रदेशगत वृद्धिदर	६
चाट २(क)	: ७ आर्थिक वर्षको विनियोजित बजेट	९
चाट २(ख)	: ५ आर्थिक वर्षको प्रदेश सरकारको चालु र पुँजीगत खर्चको प्रवृत्ति	१०
चाट २(ग)	: प्रदेशगत खर्च र राजस्व स्थिति (प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा)	१२
चाट २(घ)	: ७ आर्थिक वर्षको बजेट र सरकारी आय	१६
चाट २(ङ)	: बागमती प्रदेशमा संकलन भएको घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क	१९
चाट ३(क)	: बागमती प्रदेशभित्रका सहकारी संस्था	३७
चाट ३(ख)	: बागमती प्रदेशका जिल्लाहरुमा रहेका सहकारी संस्थाहरु	३८
चाट ४(क)	: प्रदेशगत वन क्षेत्रको स्थिति	५०
चाट ४(ख)	: वन वर्गीकरण अनुसार बागमती प्रदेशभित्रका वन	५२
चाट ५(क)	: प्रदेशगत गरिबीको दर र बहुआयामिक गरिबी	५५
चाट ७(क)	: प्रदेशभित्रका एफ.एम. रेडियो संख्या	६९
चाट ८(क)	: बागमती प्रदेशभित्र उद्योग दर्ता संख्या	७२
चाट ८(ख)	: उद्योग तथा वाणिज्य क्षेत्रबाट संकलित राजस्व	७३
चाट ८(ग)	: बागमती प्रदेशमा रहेका तारे होटेल	७६
चाट ९(क)	: बागमती प्रदेशमा भएका विद्यालय संख्या	७८
चाट ९(ख)	: प्रदेशगत रूपमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयमा विद्यार्थी भर्नाको विवरण	७९
चाट ९(ग)	: अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरुको भर्ना विवरण	८४
चाट ९(घ)	: जिल्लागतरूपमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको सङ्ख्या	८९
चाट ९(ङ)	: बागमती प्रदेशमा एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रमको कार्यान्वयन अवस्था	९७
चाट ९(च)	: विपद्बाट भएका मृत्यु संख्या	९९
चाट ९(छ)	: विपद् घटना संख्या	१००
चाट १०(क)	: कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिको क्षमता विकास कार्यक्रम	१०३
चाट १०(ख)	: बागमती प्रदेशमा तर्जुमा भएका ऐन तथा नियमहरु	१०६

कार्यकारी सारांश

१. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रु. ५७ खर्ब ४ अर्ब ८४ करोड रहने अनुमान गरिएकोमा बागमती प्रदेशको अंश सबैभन्दा बढी ३६.३६ प्रतिशत अर्थात् रु. २० खर्ब ७४ अर्ब २७ करोड रहने अनुमान रहेको छ।
२. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा सेवा क्षेत्रको योगदान ६२.९ प्रतिशत, कृषि क्षेत्रको योगदान २४.६ प्रतिशत र उद्योग क्षेत्रको योगदान १२.५ प्रतिशत अनुमान गरेकोमा बागमती प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा सेवा क्षेत्रको योगदान ७७.४ प्रतिशत, कृषि क्षेत्रको योगदान १२.० प्रतिशत र उद्योग क्षेत्रको योगदान १०.६ प्रतिशत रहने अनुमान छ।
३. उत्पादनमूलक उद्योगको कुल मूल्य अभिवृद्धिमा बागमती प्रदेशको हिस्सा ३६.२ प्रतिशत र राष्ट्रिय कृषि उत्पादनमा बागमती प्रदेशको हिस्सा १७.१ प्रतिशत रहेको छ।
४. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ फागुन मसान्तसम्मको सबै प्रदेशको खर्च मध्ये बागमती प्रदेशको खर्च भार सबैभन्दा बढी ०.२६ रहेको छ।
५. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर ३.८७ प्रतिशत रहने अनुमान गरिएकोमा बागमती प्रदेशको वृद्धिदर ३.९६ प्रतिशत रहने अनुमान छ।
६. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा नेपालको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन १ हजार ४ सय ३४ अमेरिकी डलर रहने अनुमान रहेकोमा बागमती प्रदेशको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन सबै प्रदेशको भन्दा बढी २ हजार ४ सय ८४ अमेरिकी डलर रहने अनुमान छ।
७. बागमती प्रदेश सरकारको सार्वजनिक खर्च बढ्दै गएको छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा अघिल्लो वर्षको तुलनामा खर्च ३५.३४ प्रतिशतले वृद्धि भएकोमा २०७७/७८ मा २७.३६ प्रतिशत, २०७८/७९ मा ६.७३ प्रतिशत र २०७९/८० मा २३.३४ प्रतिशतले वृद्धि भएको थियो।
८. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेश सरकारको चालु खर्च रु. ८ अर्ब ७४ करोड ७६ लाख अर्थात् चालु विनियोजनको ३३.१० प्रतिशत र पुँजीगत खर्च रु. ७ अर्ब ८७ करोड ७५ लाख अर्थात् पुँजीगत विनियोजनको २२.०२ प्रतिशत गरी जम्मा १६ अर्ब ६२ करोड ५१ लाख अर्थात् कुल विनियोजनको २६.५१ प्रतिशत रहेको छ।

९. चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहलाई रु. ४ अर्ब ५४ करोड २८ लाख वित्तीय हस्तान्तरण भएको छ। गत आर्थिक वर्षमा रु. ७ अर्ब ६६ करोड ५० लाख हस्तान्तरण भएको थियो।
१०. चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेश सरकारको कुल आय (आन्तरिक राजस्व, बाँडफाँट बाट प्राप्त राजस्व र नगद मौज्जात समेत) रु. ५० अर्ब ५ करोड १४ लाख अर्थात् अनुमानको ७९.८२ प्रतिशत रहेको छ।
११. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्म मुलुकभर रहेका बैंक तथा वित्तीय संस्थाको शाखा संख्या ११ हजार ५ सय ९४ रहेकोमा बागमती प्रदेशमा ३ हजार ४५ वटा अर्थात् कुल शाखाको २६.२६ प्रतिशत शाखा रहेका छन्।
१२. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्म मुलुकभर रहेका बीमकको शाखा संख्या २ हजार ९ सय ३२ रहेकोमा बागमती प्रदेशमा बीमकको शाखा संख्या ८ सय ३० रहेको छ।
१३. चालु आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेश भित्र १ हजार ५ सय ३७ वटा बचत तथा ऋण, १ हजार १ सय ४३ बहुउद्देश्यीय, २ सय ५६ कृषि, ५० दुग्ध र २ सय २१ अन्य प्रकारका गरी कुल ३ हजार २ सय ७ सहकारी संस्था रहेका छन्।
१४. बागमती प्रदेशमा ४४.५२ प्रतिशत जनसंख्या अर्थात् २७ लाख २३ हजार ६ सय ३० जना कृषि पेशामा आबद्ध रहेका छन्। मुलुकको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा बागमती प्रदेशको कृषि क्षेत्रको योगदान १२ प्रतिशत रहेको छ।
१५. बागमती प्रदेशको प्रमुख नगदे बालीको रूपमा रहेको आलुको उत्पादन २०८० फागुन मसान्तसम्म ७ लाख ३२ हजार ३ सय ९० मेट्रिक टन र उत्पादकत्व १७.१ मेट्रिक टन प्रति हेक्टर रहेको छ।
१६. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्म नेपालमा रहेको कुल वन क्षेत्र ६१ लाख ६६ हजार ७ सय ६६ हेक्टर मध्ये बागमती प्रदेशमा ११ लाख ५४ हजार ६ सय ८५ हेक्टर अर्थात् कुल वन क्षेत्रको १८.७ प्रतिशत क्षेत्र रहेको छ। यस प्रदेशको कुल भू-भागको तुलनामा वनको क्षेत्रफल ५६.९३ प्रतिशत रहेको छ।
१७. नेपालमा निरपेक्ष गरिवीको रेखामुनी रहेको जनसंख्या २०.२७ प्रतिशत र बहुआयामिक गरिवीको जनसंख्या १७.४ प्रतिशत रहेकोमा बागमती प्रदेशको निरपेक्ष गरिवीको रेखामुनी रहेको जनसंख्या १२.५९ प्रतिशत र बहुआयामिक गरिवीमा रहेको जनसंख्या ७ प्रतिशत

- रहेको छ। बागमती प्रदेशमा गरिबीको विषमता २.६४ प्रतिशत, गरिबीको गहनता ०.८९ प्रतिशत र गरिबीको फैलावट १२.६८ प्रतिशत रहेको छ।
१८. नेपालको बेरोजगारी दर ६.६६ प्रतिशत रहेकोमा बागमती प्रदेशको ५.८४ प्रतिशत रहेको छ।
 १९. २०८० फागुन मसान्तसम्म मुलुकभर कुल जनसंख्याको ९७.७ प्रतिशत जनसंख्यामा विद्युत् पहुँच पुगेको छ भने बागमती प्रदेशमा कुल जनसंख्याको ९९.५ प्रतिशत जनसंख्यामा विद्युत् पहुँच पुगेको छ।
 २०. २०८० फागुन मसान्तसम्म नेपालमा २ हजार ७ सय ९६ मेगावाट जलविद्युत् उत्पादन भएकोमा बागमती प्रदेशमा १ हजार १ सय ९६ मेगावाट उत्पादन रहेको छ।
 २१. बागमती प्रदेशको कुल क्षेत्रफल २० लाख ३० हजार ४ सय ४३ हेक्टर मध्ये ५ लाख २१ हजार ९ सय ६१ हेक्टर जमिन खेतीयोग्य रहेको छ। खेतीयोग्य जमिन मध्ये २ लाख ५८ हजार ३ सय ७० हेक्टर जमिन सिंचाइयोग्य रहेकोमा २०८० फागुन मसान्तसम्म १ लाख ३२ हजार ३६ हेक्टर जमिनमा सिंचाइ सुविधा पुगेको छ।
 २२. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशमा रहेका १५ लाख ६७ हजार ९ सय १७ घरधुरी मध्ये १४ लाख ४० हजार ८ सय ९६ घरधुरी अर्थात् ९१.९० प्रतिशत घरमा आधारभूत खानेपानी सुविधा पुगेको र ९८.४० प्रतिशत घरधुरीमा शौचालयको सुविधा पुगेको छ।
 २३. चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्ममा बागमती प्रदेश सरकारले नयाँ सडक निर्माण २४.५ किलोमिटर, ग्राभेल सडक स्तरोन्नति ६८.७ किलोमिटर, कालोपत्रे सडक स्तरोन्नति ७८.६ किलोमिटर, सडक मर्मत (नियमित) ८३.९ किलोमिटर निर्माण तथा मर्मत गरेको छ।
 २४. चालु आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशभित्र बागमती प्रदेश सरकारले कुल १०७ वटा सडक पुल र १७ वटा झोलुङ्गेपुल/ट्रस पुल निर्माण सम्पन्न गरेको छ।
 २५. २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेश भित्रका ११९ वटै स्थानीय तहको केन्द्रसम्म सडक सञ्जाल पुगेको छ भने सडक पहुँच पुगेको (पक्की सडक) ८७ वटा स्थानीय तह रहेका तथा सडक पहुँच पुगेको तर पक्की हुन बाँकी ३२ वटा स्थानीय तह रहेका छन्।
 २६. चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशमा १ लाख १७ हजार ५ सय ४७ सवारी साधन दर्ता भएका छन्।

२७. चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशमा ८३ वटा एफ.एम. रेडियो र २९ वटा केबुल टेलिभिजन दर्ता भई सञ्चालनमा रहेका छन्।
२८. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशमा दर्ता भएका जम्मा लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको संख्या १ लाख ७३ हजार ८ सय ६२ रहेको छ।
२९. २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशभित्र कानूनी स्वरूपका आधारमा विभाजन भएका कुल ५७१८ उद्योगहरू मध्ये घरेलु उद्योग अन्तर्गत प्राइभेट फर्म १५६, साझेदारी फर्म ६, प्राइभेट लिमिटेड १६ र साना उद्योग अन्तर्गत प्राइभेट फर्म ४०४८, साझेदारी फर्म २११, प्राइभेट लिमिटेड १२८१ रहेका छन्।
३०. २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशमा एक तारे ३३ वटा, दुई तारे ३१ वटा, तीन तारे २७ वटा, चार तारे ८ वटा र पाँच तारे डिलक्स १० वटा गरी जम्मा १ सय ९ वटा तारे होटेल सञ्चालनमा रहेका छन्।
३१. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्म नेपालमा जम्मा विद्यालय संख्या ३५ हजार ८ सय ७६ रहेकोमा बागमती प्रदेशमा जम्मा विद्यालय संख्या ६ हजार ८ सय ३७ अर्थात् १९.०५ प्रतिशत रहेको छ।
३२. नेपालको साक्षरता दर ७६.२ प्रतिशत छ भने बागमती प्रदेशको साक्षरता दर ८२.१ प्रतिशत रहेको छ।
३३. आर्थिक वर्ष २०८०/८१ फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशमा जम्मा ४ हजार २ सय ६१ वटा सरकारी तथा निजी स्तरबाट स्वास्थ्य संस्थाहरू सञ्चालनमा रहेका छन् भने सो अवधिमा स्वास्थ्य सेवाबाट ५० लाख ४ हजार ९ सय २४ जना लाभान्वित भएका छन्।
३४. बागमती प्रदेश अन्तर्गत मन्त्रालय/सचिवालय/निकाय/आयोग गरी कुल १६ वटा निकाय अन्तर्गत १८९ वटा कार्यालयहरू र यी कार्यालयहरूमा जम्मा ५ हजार १ सय ३४ कर्मचारीको स्वीकृत दरबन्दी रहेको छ।
३५. २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेश सभाबाट कुल २८ वटा ऐन तथा बागमती प्रदेश सरकारबाट २० वटा नियम तर्जुमा भएका छन्।

१. समग्र आर्थिक स्थिति

विश्व अर्थतन्त्र

- १.१ अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषका अनुसार सन् २०२४ मा विश्व अर्थतन्त्रको वृद्धिदर ३.२ प्रतिशत हुने प्रक्षेपण रहेको छ। सन् २०२३ मा विकसित मुलुकको आर्थिक वृद्धिदर १.६ प्रतिशत रहेकोमा सन् २०२४ मा १.७ प्रतिशत हुने प्रक्षेपण गरिएको छ। सन् २०२४ मा विश्व अर्थतन्त्र ३.२ प्रतिशतले विस्तार हुने प्रक्षेपण गरेको छ। सन् २०२३ मा समेत विश्व अर्थतन्त्र सोही दरमा विस्तार भएको अनुमान छ।
- १.२ उदीयमान तथा विकासशील एशियाको आर्थिक वृद्धिदर सन् २०२३ मा ५.६ प्रतिशत रहेकोमा सन् २०२४ मा ५.२ प्रतिशत हुने प्रक्षेपण गरिएको छ। न्यून आय भएका विकासशील मुलुकको आर्थिक वृद्धिदर सन् २०२३ मा ४ प्रतिशत रहेकोमा सन् २०२४ मा ४.७ प्रतिशत हुने प्रक्षेपण गरिएको छ।
- १.३ दक्षिण एशियाली मुलुकको आर्थिक वृद्धि मिश्रित रहने देखिन्छ। माल्दिभ्स, नेपाल र पाकिस्तानको आर्थिक वृद्धिदर बढ्ने र अन्य दक्षिण एशियाली मुलुकको आर्थिक वृद्धिदर घट्ने प्रक्षेपण रहेको छ। सन् २०२४ मा नेपालको आर्थिक वृद्धिदर ३.१ प्रतिशत हुने प्रक्षेपण रहेको छ भने सन् २०२३ मा नेपालको आर्थिक वृद्धिदर ०.८ प्रतिशत रहेको थियो।

राष्ट्रिय अर्थतन्त्र

- १.४ चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा नेपालको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन ५७ खर्ब ४ अर्ब ८४ करोड रहने अनुमान छ। कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्राथमिक क्षेत्रको योगदान २४.६ प्रतिशत, द्वितीय क्षेत्रको योगदान १२.५ प्रतिशत र तृतीय क्षेत्रको योगदान ६२.९ प्रतिशत रहने अनुमान छ। चालु आर्थिक वर्षमा नेपालको आर्थिक वृद्धिदर ३.८७ प्रतिशत रहने अनुमान छ भने गत आर्थिक वर्षको वृद्धिदर १.९५ प्रतिशत रहेको थियो।
- १.५ चालु आर्थिक वर्षको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा गैरकृषि क्षेत्रको योगदान ७५.९ प्रतिशत र कृषि क्षेत्रको योगदान २४.१ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यसको योगदान क्रमशः ७६.१ र २३.९ प्रतिशत रहेको थियो।

- १.६ चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कृषि क्षेत्रको उत्पादन ३.०५ प्रतिशत र गैरकृषि क्षेत्रको उत्पादन ३.७५ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा कृषि क्षेत्रको उत्पादन २.७६ प्रतिशत र गैरकृषि क्षेत्रको उत्पादन २.१३ प्रतिशतले बढेको थियो।
- १.७ चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा प्राथमिक क्षेत्रको वृद्धिदर ३.०३ प्रतिशत, द्वितीय क्षेत्रको वृद्धिदर १.२० प्रतिशत र सेवा क्षेत्रको वृद्धिदर ४.५० प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो वृद्धिदर क्रमशः २.७२ प्रतिशत, १.४० प्रतिशत र २.३६ प्रतिशत रहेको थियो।

क्षेत्रगत वर्गीकरण अनुसार कुल मूल्य अभिवृद्धि

- १.८ चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कृषि, वन तथा मत्स्य क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि वार्षिक वृद्धिदर ३.०५ प्रतिशत रहने प्रारम्भिक अनुमान गरिएको छ। गत आर्थिक वर्षमा यस क्षेत्रको वृद्धिदर २.७६ प्रतिशत रहेको थियो।
- १.९ चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा खानी तथा उत्खनन् क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदर २.३१ प्रतिशत रहने अनुमान रहेकोमा गत आर्थिक वर्षमा यस क्षेत्रको वृद्धिदर ०.९८ प्रतिशत रहेको थियो।
- १.१० चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उत्पादनमूलक उद्योगको योगदान ४.८७ प्रतिशत रहने अनुमान रहेकोमा गत आर्थिक वर्षमा यसको योगदान ५.१६ प्रतिशत रहेको थियो।
- १.११ चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा घरजग्गा कारोबार क्षेत्रको योगदान ८.३३ प्रतिशत रहने अनुमान छ गत आर्थिक वर्ष यसको योगदान ८.२४ प्रतिशत रहेको थियो।
- १.१२ चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाको योगदान ६.८२ प्रतिशत रहने अनुमान रहेकोमा गत आर्थिक वर्षमा यस क्षेत्रको योगदान ७.०४ प्रतिशत रहेको थियो।

प्रतिव्यक्ति आय

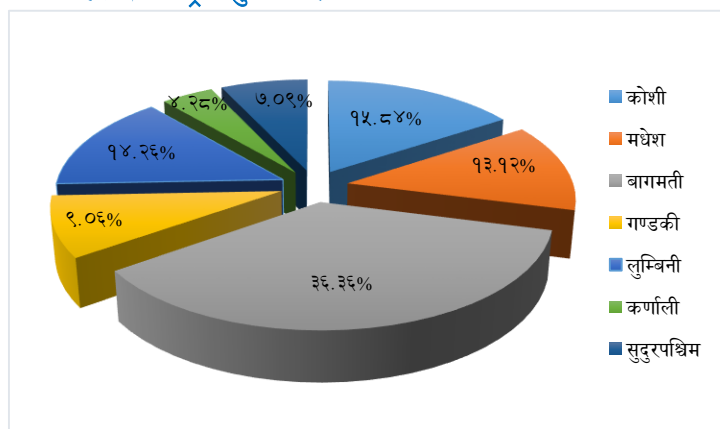
- १.१३ चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन १ हजार ४ सय ३४ अमेरिकी डलर रहने अनुमान रहेकोमा गत आर्थिक वर्षमा प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन १ हजार ३ सय ८९ अमेरिकी डलर रहेको थियो।

१.१४ चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा प्रतिव्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय १ हजार ४ सय ५६ अमेरिकी डलर रहने अनुमान रहेकोमा गत आर्थिक वर्षमा प्रतिव्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय १ हजार ४ सय ५ अमेरिकी डलर रहेको थियो।

प्रादेशिक अर्थतन्त्र

१.१५ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा प्रचलित मूल्यको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रु. ५७ खर्ब ४ अर्ब ८४ करोड मध्ये बागमती प्रदेशको हिस्सा सबैभन्दा बढी रु. २० खर्ब ७४ अर्ब २७ करोड अर्थात् ३६.३६ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

चार्ट १(क): राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेशगत योगदान

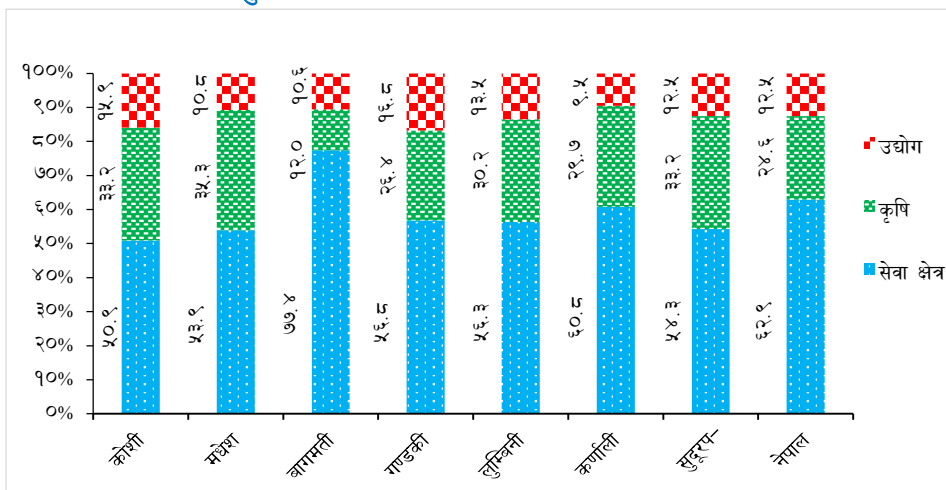

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

*अनुमानित

१.१६ चालु आर्थिक वर्षमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा बागमती प्रदेशको कृषि क्षेत्रको योगदान १२.० प्रतिशत, उद्योग क्षेत्रको योगदान १०.६ प्रतिशत र सेवा क्षेत्रको योगदान ७७.४ प्रतिशत रहेको छ।

चाई १(ख): प्रदेशगत कुल गार्हस्थुत उत्पादनको संरचना*

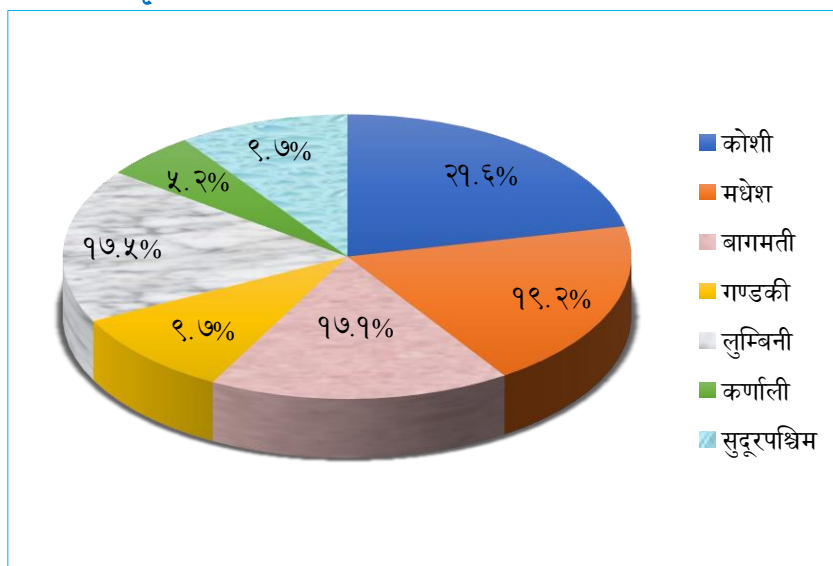

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०६०/६१, अर्थ मन्त्रालय

*आर्थिक वर्ष २०६०/६१ को अनुमानित

१.१७ राष्ट्रिय कृषि उत्पादनमा बागमती प्रदेशको हिस्सा १७.१ प्रतिशत रहेको छ।

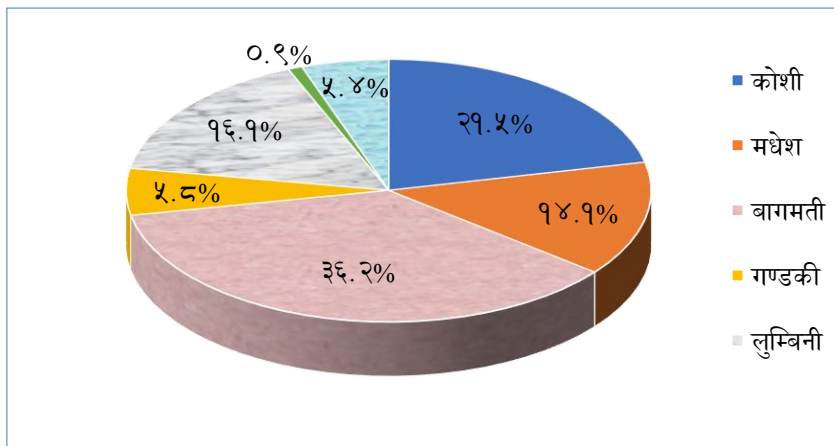
चाई १(ग): कृषि उत्पादनमा प्रदेशगत अंश

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०६०/६१, अर्थ मन्त्रालय

१.१६ उत्पादनमूलक उद्योगको कुल मूल्य अभिवृद्धिमा बागमती प्रदेशको हिस्सा सबैभन्दा बढी ३६.२ प्रतिशत रहेको छ।

चाई १(घ): उत्पादनमूलक उद्योगको उत्पादनमा प्रदेशगत हिस्सा

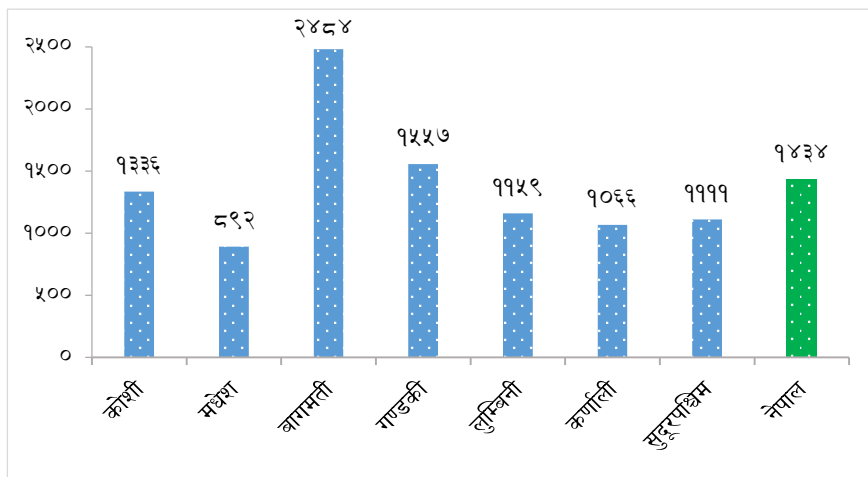

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

१.१९ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा बागमती प्रदेशको प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन सबैभन्दा बढी २ हजार ४ सय ८४ अमेरिकी डलर रहने अनुमान रहेको छ।

चाई १(ङ): चालु आर्थिक वर्षको प्रदेशगत प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन

(अमेरिकी डलरमा)

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

तालिका १(क): प्रदेशगत आर्थिक तथा सामाजिक परिसूचक

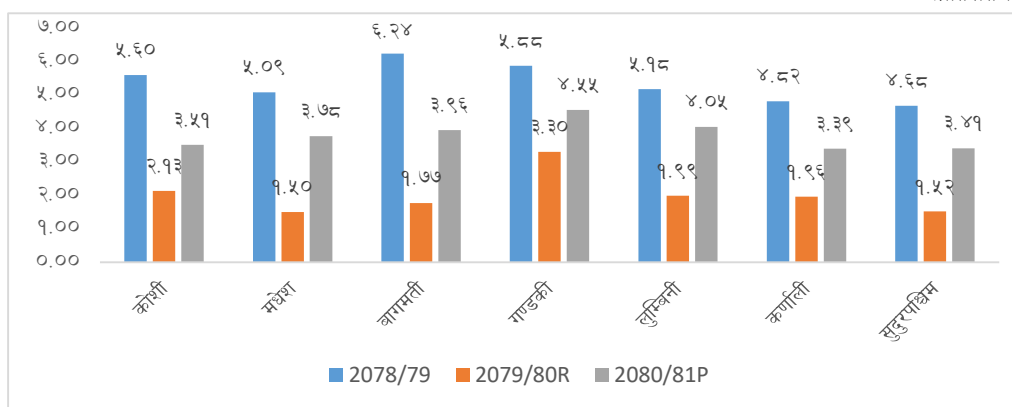
परिसूचक	नेपाल	बागमती
स्थानीय तहको सङ्ख्या	७५३	११९
जनसङ्ख्या (प्रतिशतमा)	१००	२१.०
क्षेत्रफल (प्रतिशतमा)	१००	१३.८
आर्थिक वृद्धिदर (प्रतिशतमा)	३.८७	४.०
गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेशगत योगदान (उपभोक्ताको मूल्यमा)		३६.४
प्रतिव्यक्ति जिडिपी (अमेरिकी डलरमा)	१४३४	२४८४
लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको सङ्ख्या (हजारमा)	५८९.९	१७३.९
कम्पनी दर्ता (हजारमा)	३३८.९	२३३.७
जलविद्युत् उत्पादन (मेगावाट)	३०६०	११९६
वन क्षेत्र (प्रतिशतमा)	१००	१८.७
विद्यालय सङ्ख्या	३५८७६	६८३७
बैंङ्क तथा वित्तीय संस्थाको शाखा सङ्ख्या	११५९४	३०४५
प्रतिशाखा जनसङ्ख्या	२५१५	२००९
बीमकको शाखा सङ्ख्या	२९३२	८३०

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

१.२० आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा बागमती प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन वृद्धिदर ३.९६ प्रतिशत हुने प्रारम्भिक अनुमान गरिएको छ।

चार्ट १(च): उपभोक्ता मूल्यमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रदेशगत वृद्धिदर

(प्रतिशतमा)

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

Note: R=Revised, P=Preliminary

१.२१ बागमती प्रदेशको आर्थिक वर्ष २०७७/७८, २०७८/७९, २०७९/८० मा कुल प्रादेशिक खर्चमध्ये पुँजीगत खर्चको हिस्सा क्रमशः ५६.२ प्रतिशत, ५५.३ प्रतिशत र ६०.३५ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका १(ख): प्रदेश सरकारको पुँजीगत खर्चको प्रवृत्ति

(रु. करोडमा)

विवरण	२०७७/७८		२०७८/७९		२०७९/८०	
	कुल खर्च	पुँजीगत खर्चको अंश	कुल खर्च	पुँजीगत खर्चको अंश	कुल खर्च	पुँजीगत खर्चको अंश
कोशी	२७९५.१	५६.८	२९९६.६	५६.२	३०७५.७८	५८.८९
मधेश	२२५४.६	६१.७	२२२६	५३.६	२६८६.९९	६०.२९
बागमती	३५५९.५	५६.२	३७९९.५	५५.३	४६८६.२०	६०.३५
गण्डकी	२५६२.३	६८.७	२२०४.४	६५.६	२३६१.४९	६४.६३
लुम्बिनी	३२१०.३	५७.६	३००५.५	५७.९	३०२४.४२	५८.६४
कर्णाली	२२०४.२	६१.६	२४२८.२	६२.१	२२२६.६९	५७.३८
सुदूरपश्चिम	२२९६.८	५४.९	२०८७.७	५७.२	२४०६.३१	६५.७२
जम्मा	१८८८३	५९.३	१८७४८	५८.०	२०४६७.८६	६०.६७

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

२. सार्वजनिक वित्त

- २.१ प्रदेश सरकारको सार्वजनिक खर्च प्रणालीलाई प्रभावकारी, मितव्ययी र पारदर्शी बनाई गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न विभिन्न कानूनी तथा संस्थागत संयन्त्रहरूको व्यवस्था गरिएको छ। सार्वजनिक खर्चलाई प्राथमिकता प्राप्त आयोजनामा उपयोग गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ।
- २.२ बागमती प्रदेश आयोजनाको बहुवर्षीय ठेक्का सम्बन्धी मापदण्ड, २०८० कार्यान्वयनमा ल्याई प्राथमिकता प्राप्त आयोजनालाई अघि बढाउने र ठूला आयोजनाको ठेक्का व्यवस्थापनलाई सहजीकरण गर्ने प्रयास गरिएको छ। कार्यसञ्चालन खर्चमा एकरूपता कायम गर्न प्रदेश सार्वजनिक खर्चको मापदण्ड, २०७८ लाई समेत कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ।
- २.३ प्रदेश सरकारका सम्पूर्ण कार्यालयहरूमा सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन सम्बन्धी नेपाल सरकारले तयार गरी प्रदेशलाई समेत उपलब्ध गराएका राजस्व व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (Revenue Management Information System -RMIS), प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (Provincial Line Ministry Budget Information System -PLMBIS), एकीकृत सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन प्रणाली (Integrated Public Financial Management Services -IPFMS), कम्प्युटरमा आधारित सरकारी लेखा प्रणाली (Computerize Government Accounting System -CGAS), एकल कोष खाता प्रणाली (Treasury Single Account -TSA), सार्वजनिक सम्पति व्यवस्थापन प्रणाली (Public Assets Management System -PAMS) लगायतका प्रणालीगत संयन्त्रहरू प्रयोगमा ल्याइएको छ।

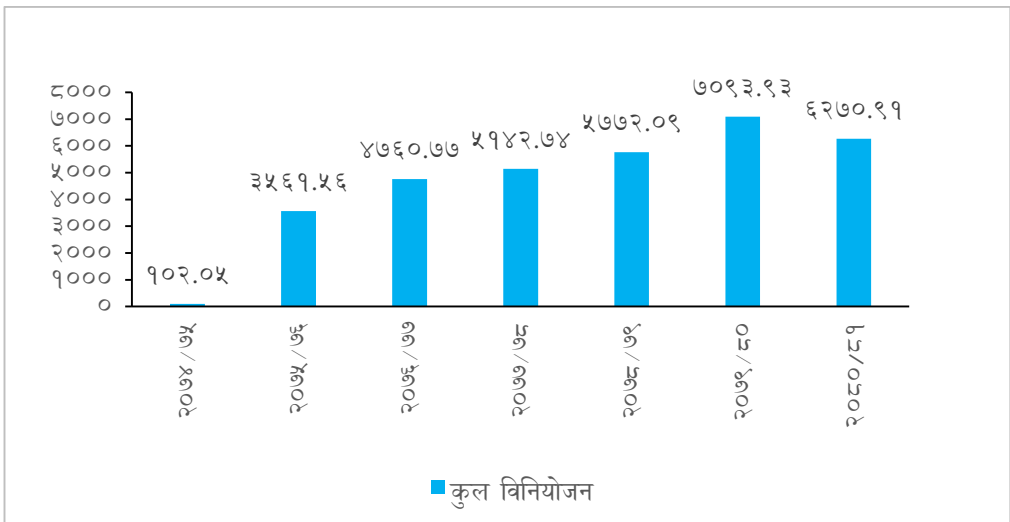
प्रदेशको बजेटको आकार र खर्च

- २.४ बागमती प्रदेश सरकारले आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा संघीय सरकारबाट प्राप्त भएको वित्तीय समानीकरण अनुदान रु. १ अर्ब २ करोड ५ लाखलाई मात्र समावेश गरी पहिलो पटक बजेट प्रस्तुत गरेको थियो। सोसँगै प्रदेश सरकारले प्रत्येक वर्ष वार्षिक आय व्ययको अनुमानित विवरण (बजेट) प्रस्तुत गर्दै आएको छ।
- २.५ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा रु. ३५ अर्ब ६१ करोड, आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा रु. ४७ अर्ब ६० करोड, आर्थिक वर्ष २०७७/७८ का लागि रु. ५१ अर्ब ४२ करोड, आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को लागि रु. ५७ अर्ब ७२ करोड, आर्थिक वर्ष २०७९/८० को लागि रु. ७० अर्ब ९३ करोड र आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को लागि रु. ६२ अर्ब ७० करोडको बजेट तर्जुमा गरी प्रस्तुत भएको छ।

- २.६ आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा बागमती प्रदेश सरकारको कुल विनियोजित बजेटको २६.४० प्रतिशत खर्च भएकोमा पछिल्ला आर्थिक वर्षहरूमा खर्च प्रतिशत क्रमशः वृद्धि हुँदै गएको छ। विगत आर्थिक वर्षहरूमा भएको खर्च रकमको आधारमा तुलना गर्दा प्रदेश सरकारको खर्च गर्ने क्षमतामा क्रमशः सुधार हुँदै गएको देखिन्छ।
- २.७ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्म कुल विनियोजनको २६.५१ प्रतिशत खर्च भएको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा कुल विनियोजनको २४.१२ प्रतिशत खर्च भएको थियो।

चार्ट २(क): ७ आर्थिक वर्षको विनियोजित बजेट

(रु. करोडमा)

स्रोत : प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८०

- २.८ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि हरेक आर्थिक वर्षमा बजेटको आकार वृद्धि हुँदै गएकोमा आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को बजेटको आकार आर्थिक वर्ष २०७९/८० को भन्दा ११.६० प्रतिशतले घटेको छ।
- २.९ बागमती प्रदेश सरकारको खर्च शुरूका आर्थिक वर्ष २०७४/७५ र २०७५/७६ मा भएको कुल खर्च भन्दा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा ३५.३४ प्रतिशत, २०७७/७८ मा २७.३६ प्रतिशत, २०७८/७९ मा ६.७३ प्रतिशत र २०७९/८० मा २३.३४ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ।

तालिका २(क): बागमती प्रदेश सरकारको विनियोजित बजेट र खर्च

(रु. करोडमा)

आर्थिक वर्ष	कुल विनियोजन	कुल खर्च	खर्च प्रतिशत	बजेट वृद्धि प्रतिशत	खर्च वृद्धि प्रतिशत
२०७४/७५	१०२.०५	२६.९४	२६.४०	-	-
२०७५/७६	३५६१.५६	२०६५.२६	५७.९९	-	-
२०७६/७७	४७६०.७७	२७९५.०८	५८.७१	३३.६७%	३५.३४%
२०७७/७८	५१४२.७४	३५५९.९१	६९.२२	८.०२%	२७.३६%
२०७८/७९	५७७२.०९	३७९९.५०	६५.८३	१२.२४%	६.७३%
२०७९/८०	७०९३.९३	४६८६.२०	६६.०६	२२.९०%	२३.३४%
२०८०/८१ फागुन मसान्तसम्मको खर्च	६२७०.९१	१६६२.५१	२६.५१	-११.६०%	-

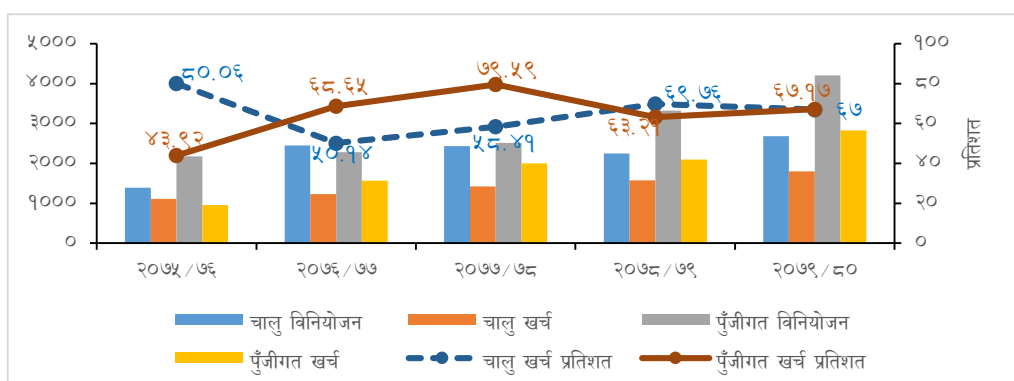
स्रोत : प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८०

२.१० बागमती प्रदेश सरकारले आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा चालु र पुँजीगत तर्फ विनियोजित बजेटको क्रमशः ८०.०६ प्रतिशत र ४३.९२ प्रतिशत खर्च गरेको थियो। त्यसैगरी आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा चालुतर्फ ५०.१४ र पुँजीगत तर्फ ६८.६५ प्रतिशत, आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा चालुतर्फ ५८.४१ र पुँजीगत तर्फ ७९.५९ प्रतिशत, आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा चालु तर्फ ६९.७६ प्रतिशत र पुँजीगत तर्फ ६३.२१ प्रतिशत, आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा चालु तर्फ ६७ र पुँजीगत तर्फ ६७.१७ प्रतिशत खर्च भएको थियो।

२.११ विगत ५ आर्थिक वर्षको चालु र पुँजीगत तर्फको खर्च प्रवृत्ति हेर्दा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा सबैभन्दा बढी चालुतर्फ विनियोजित बजेटको ७९.५९ प्रतिशत खर्च भएको देखिन्छ भने आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा पुँजीगत तर्फ विनियोजित बजेटको ८०.०६ प्रतिशत खर्च भएको देखिन्छ।

चार्ट २(ख): ५ आर्थिक वर्षको प्रदेश सरकारको चालु र पुँजीगत खर्चको प्रवृत्ति

(रु. करोडमा)

स्रोत : प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८०

- २.१२ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्म प्रदेश सरकारको कुल खर्च रकम रु. १६ अर्ब ६२ करोड ५१ लाख भएको छ जुन गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा २.८४ प्रतिशतले न्युन हो। विनियोजित बजेटको खर्च प्रतिशतको आधारमा भने आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्मको खर्च प्रतिशत अघिल्लो आर्थिक वर्षको सोही अवधिको खर्च प्रतिशतको तुलनामा ९.९१ प्रतिशतले बढी हो।
- २.१३ २०८० फागुन मसान्तसम्मको कुल खर्च मध्ये चालु खर्च तर्फ रु. ८ अर्ब ७४ करोड ७६ लाख खर्च भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को सोही अवधिमा कुल खर्च मध्ये चालु खर्चतर्फ रु. ९ अर्ब २४ करोड ४२ लाख खर्च भएको थियो। गत आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्मको तुलनामा चालु आर्थिक वर्षमा चालु खर्च ५.३७ प्रतिशतले कमी भएको देखिन्छ।
- २.१४ २०८० फागुन मसान्तसम्मको कुल खर्च मध्ये पुँजीगत खर्च तर्फ रु. ७ अर्ब ८७ करोड ७५ लाख खर्च भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को सोही अवधिमा कुल खर्च मध्ये पुँजीगत खर्चतर्फ रु. ७ अर्ब २६ करोड ६६ लाख खर्च भएको थियो। गत आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्मको तुलनामा चालु आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा पुँजीगत खर्च ८.४१ प्रतिशतले वृद्धि भएको देखिन्छ।

तालिका २(ख): २०७९/८० र २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्मको तुलनात्मक खर्च र प्रगति

(रु.करोडमा)

खर्चको प्रकार	२०७८/७९ फागुनसम्मको खर्च	आर्थिक वर्ष २०७९/८०				आर्थिक वर्ष २०८०/८१			
		वार्षिक विनियोजन	फागुनसम्मको खर्च	प्रगति प्रतिशत	परिवर्तन	वार्षिक विनियोजन	फागुनसम्मको खर्च	प्रगति प्रतिशत	परिवर्तन
चालु	८१६.९१	२७०७.९६	९२४.४२		८.७२	२६४३.१७	८७४.७६	३३.१०	-३.०५
पुँजीगत	५५९.३३	४१८५.९७	७२६.६६	१७.३६	-७.८१	३५७७.७४	७८७.७५	२२.०२	२६.८४
वित्तीय व्यवस्था	१००.००	२००.००	६०.००	३०.००	-४०.००	५०.००	०.००	०.००	-१००.००
जम्मा	१४७६.२४	७०९३.९३	१७११.०८	२४.१२	-५.६९	६२७०.९१	१६६२.५१	२६.५१	९.९१

स्रोत : प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८०

- २.१५ २०८० फागुन मसान्तसम्मको कुल प्रदेशको खर्चमध्ये सबैभन्दा बढी खर्चभार बागमती प्रदेशको ०.२६ रहेको छ।

तालिका २(ग): प्रदेश सरकारको खर्च अवस्था*

(रु. करोडमा)

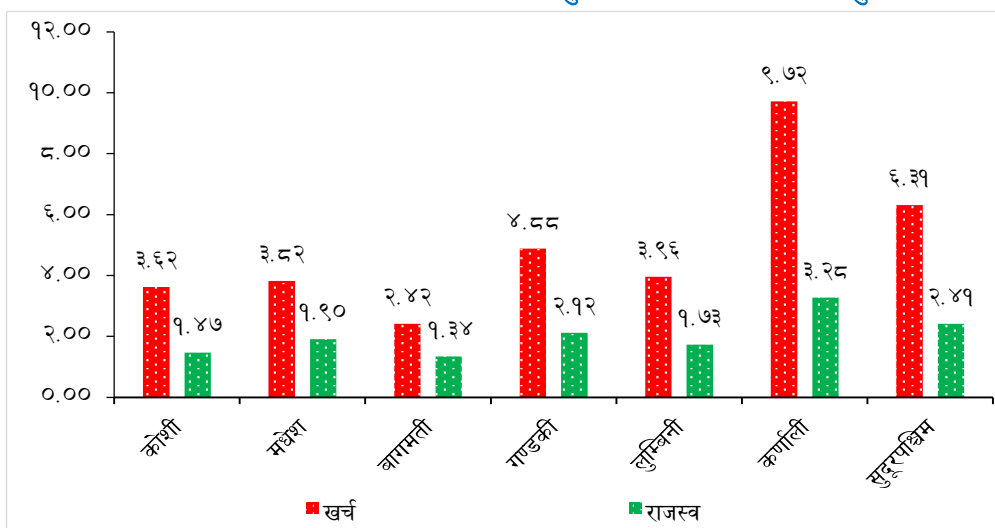
प्रदेश	चालु खर्च	पूँजीगत खर्च	वित्तीय व्यवस्था	कुल खर्च	खर्च भार
कोशी	७३३.५७	५६९.८९	०.००	१३०३.४६	०.१६
मधेश	३६१.४१	२५३.७३	०.००	६१५.१४	०.०८
बागमती	९९६.५५	१०३७.४०	०.००	२०३३.९५	०.२६
गण्डकी	४४९.३३	५४९.६०	०.००	९९८.९३	०.१३
लुम्बिनी	५९८.८२	७२७.२१	०.००	१३२६.०३	०.१७
कर्णाली	४७०.७५	३४०.०३	०.००	८१०.७८	०.१०
सुदूरपश्चिम	४२३.९५	४४०.५७	०.००	८६४.५२	०.११
जम्मा	४०३४.३८	३९१८.४२	०.००	७९५२.८०	१.००

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

*फागुन मसान्तसम्म

२.१६ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा बागमती प्रदेशले गरेको खर्च र राजस्वको अनुपात क्रमशः २.४२ प्रतिशत र १.३४ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट २(ग): प्रदेशगत खर्च र राजस्व स्थिति (प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको अनुपातमा)

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

स्थानीय तहमा वित्तीय हस्तान्तरण

- २.१७ बागमती प्रदेश सरकारले स्थानीय तहमा गरिने वित्तीय हस्तान्तरणलाई व्यवस्थित गर्न प्रत्येक वर्ष विनियोजन ऐन अनुसार वित्तीय हस्तान्तरण गर्दै आएको छ। सशर्त, समपूरक र विशेष अनुदान सम्बन्धी कार्यविधिमा भएको व्यवस्था बमोजिम आयोजना तथा कार्यक्रम छनौट गरी स्थानीय तह मार्फत कार्यान्वयन भइरहेका छन्।
- २.१८ प्रदेश सरकारले आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि स्थानीय तहमा वित्तीय समानीकरण, सशर्त, समपूरक तथा विशेष अनुदान प्रदान गर्दै आएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कुल रु. ६ अर्ब २४ करोड हस्तान्तरण गरिएकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा यो रकम घटेर रु. ४ अर्ब ४५ करोड ५९ लाख मात्र हस्तान्तरण गरिएको थियो। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा रु. ६ अर्ब ७३ करोड ८५ लाख र आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ मा रु. ६ अर्ब ७९ करोड २५ लाख रकम हस्तान्तरण गरिएको थियो। त्यसैगरी आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा रु. ७ अर्ब ६६ करोड ५० लाख रकम हस्तान्तरण गरिएको थियो। जुन विनियोजित बजेटको ८८.३६ प्रतिशत हो।
- २.१९ वित्तीय समानीकरण अनुदान बाहेकको अन्य अनुदान बजेट खर्च प्रगतिका आधारमा हस्तान्तरण हुने भएकोले सम्पूर्ण विनियोजित रकम हस्तान्तरण नभएको अवस्था छ। सशर्त अनुदान, समपूरक अनुदान र विशेष अनुदान रकमबाट खर्च हुन नसकी बचत रहेको रकम प्रदेश सञ्चित कोषमा फिर्ता गर्नुपर्ने प्रदेश विनियोजन ऐनको व्यवस्था विपरीत कतिपय स्थानीय तहले त्यस्तो बचत रकम फिर्ता नगरेकोमा प्रदेश विनियोजन ऐनमा भएको व्यवस्था बमोजिम आगामी आर्थिक वर्षमा सम्बन्धित स्थानीय तहलाई प्रदान गरिने वित्तीय समानीकरण अनुदानबाट त्यस्तो फिर्ता गर्न बाँकी बचत अनुदान रकम कट्टी गरिएको हुँदा वित्तीय समानीकरण अनुदान समेत शत प्रतिशत हस्तान्तरण नभएको हो।
- २.२० विगत ५ आर्थिक वर्षको वित्तीय हस्तान्तरणको प्रवृत्ति हेर्दा प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहमा हस्तान्तरण हुने चार प्रकारका अनुदान मध्ये सबैभन्दा बढी आर्थिक वर्ष २०७५/७६, २०७६/७७, २०७७/७८ र २०७९/८० मा सशर्त अनुदानमा र आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा समपूरक अनुदानमा तथा सबै आर्थिक वर्षहरूमा सबैभन्दा कम विशेष अनुदानमा विनियोजन भएको छ।

तालिका २(घ): विगत ५ आर्थिक वर्षको स्थानीय तहमा भएको वित्तीय हस्तान्तरणको तुलना

(रु. करोडमा)

व्युत्पन्न	२०७६/७६			२०७६/७७			२०७७/७८			२०७८/७९			२०७९/८०		
	व्युत्पन्न	हस्तान्तरण	प्रतिशत	व्युत्पन्न	हस्तान्तरण	प्रतिशत	व्युत्पन्न	हस्तान्तरण	प्रतिशत	व्युत्पन्न	हस्तान्तरण	प्रतिशत	व्युत्पन्न	हस्तान्तरण	प्रतिशत
समानिकरण व्युत्पन्न	१००.००	१००.००	१००.००	१२५.००	१२४.८८	९९.९०	१२५.००	१२२.६९	९८.९५	१५०.००	१४८.८९	९९.२९	१७५.००	१७४.३६	९९.६४
सशर्त व्युत्पन्न	३७४.२४	३७१.४९	९९.२५	१८४.७१	१७८.०९	९६.४९	३०६.४५	२९२.३२	९५.३९	२७३.९३	२५९.५०	९९.८९	३३९.९३	२९५.०९	८९.०९
सम्पूरक व्युत्पन्न	८७५.९	८७५.९	१००.००	१३८.७३	१२२.७८	८८.५०	२६३.९६	२३९.४४	८९.९५	२९९.८२	२७२.७९	८९.०७	२८२.४०	२३०.६३	८१.६७
विशेष व्युत्पन्न	६५.००	६५.००	१००.००	२९.५५	१९.७५	९९.६५	२९.७०	२७.३९	९२.२२	४२.४४	३६.५३	८६.०८	७८.९३	६६.४९	८४.२४
जम्मा व्युत्पन्न	६२६.६३	६२४.०९	९९.५५	४७०.००	४४५.५९	९४.७९	७९४.३९	६७४.८५	९३.०३	७५८.९८	६७९.२५	८९.५९	८९७.५६	७६६.५०	८५.३६

स्रोत : प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८०

२.२१ गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुन मसान्तसम्म प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहलाई रु. ५ अर्ब १६ करोड ९८ लाख हस्तान्तरण गरिएकोमा चालु आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा रु. ४ अर्ब ५४ करोड २८ लाख हस्तान्तरण गरिएको छ। जुन गत आर्थिक वर्षको तुलनामा १२.९३ प्रतिशतले न्यून हो।

तालिका २(ङ): आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्मको वित्तीय हस्तान्तरणको तुलना

(रु. करोडमा)

अनुदान	आ.व. २०७८/७९			आ.व. २०७९/८०			आ.व. २०८०/८१		
	वार्षिक अनुमान	हस्तान्तरित अनुदान	प्रतिशत	वार्षिक अनुमान	हस्तान्तरित अनुदान	प्रतिशत	वार्षिक अनुमान	हस्तान्तरित अनुदान	प्रतिशत
समानिकरण अनुदान	१५०.००	१०९.७५	७३.१६	१७५.००	१२३.८४	७०.७६	१६६.२५	१०७.०८	६४.४९
सशर्त अनुदान	२६६.३९	१७४.९६	६५.६६	३०८.९४	२०९.०४	६७.७३	२९०.४३	१८८.८३	६५.०२
सम्पूरक अनुदान	२९९.८९	१६६.०५	५५.३६	२८२.४०	१४७.४३	५२.२९	२३५.०७	११९.८३	५०.९८
विशेष अनुदान	४२.४३	२४.२७	५७.२३	७८.९३	४४.६७	५६.५९	७३.७२	३८.५५	५२.२९
जम्मा अनुदान	७५०.५६	४७७.०५	६३.५६	८४५.२७	५१६.९८	६१.९६	७६५.४७	४५४.२८	५९.३५

स्रोत : प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८०

स्थानीय तहको खर्चको अवस्था

२.२२ चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म मुलुकभरका जम्मा स्थानीय तहको कुल खर्च गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा ८.६ प्रतिशतले बढेर रु. २ खर्ब ४३ अर्ब ८९ करोड पुगेको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म कुल खर्चमध्ये बागमती प्रदेशमा रहेका

स्थानीय तहको खर्च भार सबैभन्दा बढी ०.२४ रहेको छ भने सबैभन्दा कम खर्च भार कर्णाली प्रदेशमा रहेका स्थानीय तहको ०.०६ रहेको छ।

तालिका २(च): स्थानीय तहको खर्च अवस्था

(रु. करोडमा)

स्थानीय तह भएका प्रदेश	चालु खर्च	पूँजीगत खर्च	वित्तीय व्यवस्था	कुल खर्च	खर्च भार
कोशी	३३१३.४७	११०३.३२	६.४०	४४२३.१९	०.१८
मधेश	२६९४.५७	७०९.७७	०.२५	३४०४.५९	०.१४
बागमती	३८२५.६९	२०९१.०१	६.७६	५९२३.४६	०.२४
गण्डकी	२०५३.२०	७०७.६४	०.३०	२७६१.१३	०.११
लुम्बिनी	३११४.४५	८४६.४०	२.०८	३९६२.९४	०.१६
कर्णाली	१२२८.०८	२८९.३४	०.००	१५१७.४२	०.०६
सुदूरपश्चिम	१९५१.२३	४३७.१०	०.००	२३८८.३३	०.१०
जम्मा	१८१८०.६९	६१८४.५८	१५.८०	२४३८१.०७	१.००

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

प्रदेश सरकारको आय (राजस्व र अन्य प्राप्ति समेत)

- २.२३ बागमती प्रदेश सरकारले नेपालको संविधान बमोजिम आफ्नो अधिकार क्षेत्रको राजस्व संकलन राजस्व व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (Revenue Management Information System -RMIS) मार्फत गर्ने गरेको छ।
- २.२४ बागमती प्रदेश सरकारले आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ देखि सालवसाली आर्थिक ऐन जारी गरी कर तथा गैर कर राजस्व संकलन गर्दै आएको छ।
- २.२५ आर्थिक वर्ष २०७५/०७६, २०७६/७७, २०७७/७८, २०७८/७९ र २०७९/८० मा कर राजस्व, गैर कर राजस्व र नगद मौज्जात अनुमानको क्रमशः ९४.८३, १०१.६०, ११९.४०, १२५.६६ र १०८.३३ प्रतिशत प्राप्त भएको थियो। प्राप्त रकमको विश्लेषण गर्दा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ बाहेक अन्य आर्थिक वर्षहरूमा लक्ष्य भन्दा बढी प्राप्त भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुन मसान्तसम्मको राजस्व प्राप्तिको तुलनामा २०८०/८१ को सोही अवधिको प्राप्त आय अनुमानको आधारमा ४.०६ प्रतिशत न्यून हो।
- २.२६ अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा ४३.१७ प्रतिशत, आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा २७.०३ प्रतिशत, आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा १८.०९ प्रतिशत र

आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा ५.९५ प्रतिशतले बागमती प्रदेश सरकारको यथार्थ कुल आय वृद्धि भएको छ।

तालिका २(छ): प्रदेश सरकारको ७ आर्थिक वर्षको बजेट र सरकारी आय

(रु. करोडमा)

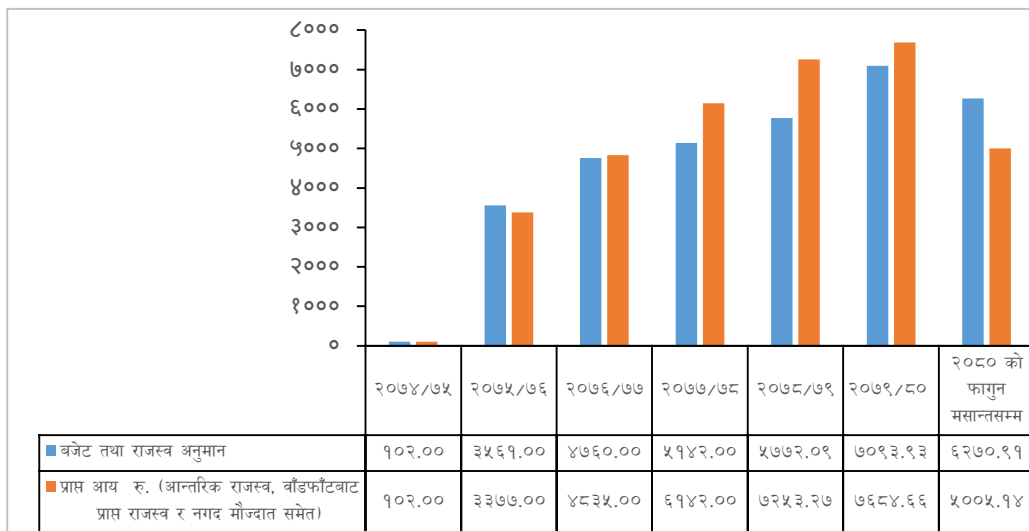
आर्थिक वर्ष	वार्षिक आय अनुमान (रु. करोडमा)	प्राप्त आय रु. (आन्तरिक राजस्व, बाँडफाँट प्राप्त राजस्व र नगद मौज्जात समेत)	अनुमानको संकलन प्रतिशत	अनुमान वृद्धि प्रतिशत	यथार्थ प्राप्त वृद्धि प्रतिशत
२०७४/७५	१०२.००	१०२.००	१००.००	-	-
२०७५/७६	३५६१.००	३३७७.००	९४.८३	३३९१.१८%	३२१०.७८
२०७६/७७	४७६०.००	४८३५.००	१०१.६०	३३.६७%	४३.१७
२०७७/७८	५१४२.००	६१४२.००	११९.४०	८.०३%	२७.०३
२०७८/७९	५७७२.०९	७२५३.२७	१२५.६६	१२.२५%	१८.०९
२०७९/८०	७०९३.९३	७६८४.६६	१०८.३३	२२.९०%	५.९५
२०८०/८१*	६२७०.९१	५००५.१४	७९.८२	-११.६०%	-३४.८७

स्रोत : प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८०

*फागुन मसान्तसम्म

चार्ट २(घ): ७ आर्थिक वर्षको बजेट र सरकारी आय

(रु. करोडमा)

स्रोत : प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८०

आय/राजस्व संरचना

२.२७ बागमती प्रदेश सरकारको आर्थिक २०७९/८० को नगद मौज्जात समेतको कुल सरकारी आय आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को तुलनामा ५.९५ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ७६ अर्ब ८४ करोड पुगेको थियो भने आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस्तो आय १८.०७ प्रतिशतले वृद्धि रु. ७२ अर्ब ५३ करोड रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को फागुन मसान्तसम्म प्रदेश सञ्चित कोषमा रु. ५० अर्ब ५ करोड अर्थात् चालु आर्थिक वर्षको वार्षिक आयको ७९.८२ प्रतिशत मात्र आय प्राप्त भएको छ। सो आयमा कर राजस्व, गैर कर राजस्व, वित्तीय हस्तान्तरण र नगद मौज्जातको हिस्सा क्रमशः २३.५४, ६.४३, १६.४० र ५३.६३ प्रतिशत रहेको छ। कुल राजस्वमा कर राजस्वको हिस्सा ७९ प्रतिशत र गैर कर राजस्वको हिस्सा २१ प्रतिशत रहेको छ। कुल आयमा राजस्व र अन्य प्राप्तिको अंश क्रमशः ३० प्रतिशत र ७० प्रतिशत छ।

तालिका २(ज): विगत ५ वर्षको बागमती प्रदेश सरकारको आय संरचना

(रु. करोडमा)

विवरण	आर्थिकवर्ष					प्रतिशत परिवर्तन		
	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१ फागुन मसान्तसम्म	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
कर राजस्व	१७५२.००	२०७८.००	२५७०.९२	२१०३.०४	११७८.३८	१८.६२	२३.७२	-१८.२०
गैर राजस्व	२८६.००	४८५.००	६३२.३३	४९०.७७	३२१.८६	६९.५८	३०.३८	-२२.३९
कुल राजस्व	२०३८.००	२५६३.००	३२०३.२५	२५९३.८१	१५००.२४	२५.७७	२४.९८	-१९.०३
वित्तीय हस्तान्तरण	१६६३.००	१६९१.००	१५६७.५५	१७३९.६६	८२०.८९	१.७०	-७.३०	१०.९८
नगद मौज्जात, वेरुजु, निकास फिर्ता र अनुदान फिर्ता	११३३.००	१८६१.००	२४७८.०९	३३४०.०७	२६८४.०१	६४.३३	३३.१६	३४.७८
ऋण लगानी फिर्ता	०.००	२७.००	४.३८	११.११	०.००	०.००	-८३.७६	१५३.४४
कुल सरकारी आय	४८३५.००	६१४३.००	७२५३.२७	७६८४.६६	५००५.१४	२७.०८	१८.०७	५.९५

स्रोत : प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८०

आन्तरिक राजस्व र राजस्व बाँडफाँट वापत प्राप्त आय

२.२८ बागमती प्रदेश सरकारले चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा आन्तरिक राजस्व र राजस्व बाँडफाँटबाट जम्मा रु. ३१ अर्ब ५४ करोड संकलन हुने अनुमान गरेको छ। उक्त अनुमानित राजस्व प्राप्तिका स्रोतहरू क्रमशः संधीय तथा स्थानीय तहबाट प्राप्त हुने राजस्व बाँडफाँट, प्रदेश सरकारको आन्तरिक स्रोत, अन्य राजस्व र अनुदान फिर्ता रहेका छन्। चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्म ती स्रोतहरूबाट कुल रु. १५ अर्ब ६८ करोड अर्थात् लक्ष्यको तुलनामा ४९.७३ प्रतिशत राजस्व प्राप्त भएको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो राजस्व लक्ष्यको तुलनामा ४८.४२ प्रतिशत अर्थात् रु. १६ अर्ब ५८ करोड संकलन भएको थियो। चालु आर्थिक वर्षको सोही अवधिसम्म संकलन भएको राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने मूल्य अभिवृद्धि कर, अन्तःशुल्क, घरजग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर र सवारी साधन करको हिस्सा क्रमशः २५.०६, ८.१८, १३.८७ र २७.९७ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका २(झ): अन्तरसरकारी वित्त हस्तान्तरण र नगद मौज्जात बाहेक प्रदेश सरकारको आय/राजस्व

(रु. करोडमा)

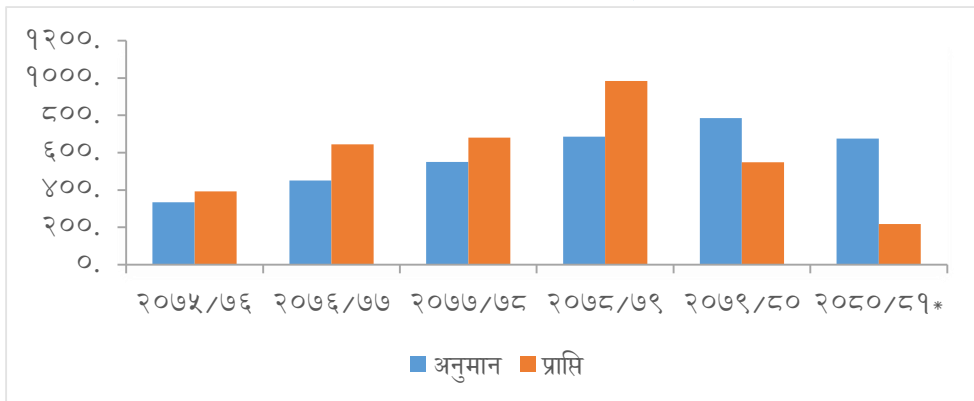
राजस्वको प्रकार	२०७६/७७		२०७७/७८		२०७८/७९		२०७९/८०		२०८० फागुन मसान्तसम्म	
	अनुमान	प्राप्ति	अनुमान	प्राप्ति	अनुमान	प्राप्ति	अनुमान	प्राप्ति	अनुमान	प्राप्ति
मूल्य अभिवृद्धि कर	७६०.१९	५१९.३३	५८१.२५	६९६.४८	६८३.९२	७३९.७८	८२८.५०	६८२.९७	७७९.८८	३९३.०८
अन्तःशुल्क	३००.००	१९४.३६	३७१.६५	२०१.५६	२९३.११	२५४.७८	३५५.०७	२४८.०६	३३४.२३	१२८.२६
घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क	४५०.००	६४४.५४	५५०.००	६७९.७६	६८५.००	९८४.१०	७८५.००	५४८.८७	६७५.००	२१७.५२
सवारी साधन कर	४५०.००	३८९.५९	५५०.००	४९५.१५	६५०.००	५८६.६२	७२५.००	६१४.५७	७२५.००	४३८.७२
रोयल्टी बाँडफाँट	३०.००	४१.८९	१७.३०	४२.७३	४२.२७	४६.८६	४८.४६	०.००	५१.४७	४९.४२
अन्य राजस्व	२८९.३०	२५७.३३	४५३.२७	४५५.७४	७१५.१०	६०२.२०	५८३.०३	५२१.६१	४८३.५७	२७८.३८
अनुदान फिर्ता	०.००	१०६.६३	८२.३०	१०३.७३	१००.००	१३६.७१	१००.००	१३४.७८	१०५.००	६३.०८
कुल राजस्व (नागद मौज्जात र अनुदान बाहेक)	२२७९.४९	२१५३.६७	२६०५.७७	२६७५.१५	३१६९.४०	३३५१.०५	३४२५.०५	२७५०.८६	३१५४.१५	१५६८.४५

स्रोत : प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८०

घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क

- २.२९. अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ५ मा एकल कर प्रशासन सम्बन्धी व्यवस्था भए बमोजिम आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ देखि आर्थिक ऐन मार्फत घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क संघीय सरकार अन्तर्गतका मालपोत कार्यालयहरूबाट संकलन हुने र सो रकम मालपोत कार्यालयहरूबाट मासिक रूपमा सम्बन्धित स्थानीय तहलाई ६० प्रतिशत र प्रदेश सरकारलाई ४० प्रतिशत बाँडफाँट गरी प्रदेश सञ्चित कोषमा जम्मा हुने व्यवस्था रहेको छ।
- २.३०. बागमती प्रदेश सरकारले आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क वापत रु. ३ अर्ब ३३ करोड संकलन गर्ने अनुमान गरेकोमा लक्ष्य भन्दा १८ प्रतिशत बढी संकलन भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०७६/७७, २०७७/७८, २०७८/७९ मा अनुमानको तुलनामा यस्तो राजस्व संकलन क्रमशः ४३.२२, २३.५९ र ४३.६६ प्रतिशतले वृद्धि भएको थियो। गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा रु. ७ अर्ब ८५ करोडको राजस्व संकलनको लक्ष्य राखिएकोमा रु. ५ अर्ब ४८ करोड मात्र संकलन भएको थियो जुन अनुमानित लक्ष्यभन्दा ३० प्रतिशत न्यून रहेको छ।
- २.३१. घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क तर्फ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्म रु. २ अर्ब १७ करोड ५१ लाख संकलन भएको छ। जुन कुल वार्षिक अनुमानको ३२.२२ प्रतिशत हो। गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुन मसान्तसम्म घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क कुल वार्षिक अनुमानको ३४.१५ प्रतिशत संकलन भएको थियो। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको भन्दा चालु आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्मको घरजग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्कबाट प्राप्त हुने राजस्व घटेको छ।

चार्ट २(ड): बागमती प्रदेशमा संकलन भएको घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क

स्रोत : प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८०

* फागुन मसान्तसम्म

सवारी साधन कर बाँडफाँट

- २.३२ नेपालको संविधानको अनुसूची-६, प्रदेशको एकल अधिकार सूचीको क्रम संख्या ४ तथा अनुसूची-९, संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको साझा अधिकार सूचीमा सवारी साधन करलाई प्रदेशको अधिकार क्षेत्र भित्र राखिएको छ। प्रदेश विभाज्य कोषमा सवारी साधन कर जम्मा गरी कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम प्रदेश र स्थानीय तहलाई बाँडफाँट हुने गरेको छ।
- २.३३ आर्थिक वर्ष २०७६/०७७, २०७७/०७८, २०७८/०७९ र २०७९/८० मा क्रमशः रु. ६ अर्ब ४९ करोड ३१ लाख, रु. ८ अर्ब २५ करोड २४ लाख, रु. ९ अर्ब ७७ करोड ७० लाख र रु. १० अर्ब २४ करोड २८ लाख सवारी साधन कर संकलन भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्म सवारी साधन कर रु. ७ अर्ब ३१ करोड २० लाख संकलन भएको छ। गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० को सोही अवधिमा यो कर वापत रु. ७ अर्ब ४७ करोड ६६ लाख राजस्व संकलन भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्म प्रदेश सरकारलाई रु. ४ अर्ब ३८ करोड ७२ लाख बाँडफाँट भई प्राप्त भएको छ भने प्रदेश भित्रका ११९ स्थानीय तहलाई रु. २ अर्ब ९२ करोड ४८ लाख बाँडफाँट गरी स्थानीय तहहरूको सञ्चित कोषमा जम्मा गरिएको छ।

तालिका २(अ): विगत ६ आर्थिक वर्षको प्रदेश विभाज्य कोष र सवारी साधन कर बाँडफाँटको विवरण

(रु. करोडमा)

आर्थिक वर्ष	प्रदेश विभाज्य कोष	बाँडफाँट भएको राजस्व	
		प्रदेश राजस्व हिस्सा	स्थानीय विभाज्य कोषमा
२०७५/७६	६५०.३८	३९०.२२	२६०.१५
२०७६/७७	६४९.३१	३८९.५१	२५९.७२
२०७७/७८	८२५.२४	४९५.१४	३३०.०९
२०७८/७९	९७७.७	५८६.६२	३९१.०८
२०७९/८०	१०२४.२८	६१४.५७	४०९.७१
२०८० फागुन मसान्तसम्म	७३१.२०	४३८.७२	२९२.४८

स्रोत : प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८०

- २.३४ आर्थिक वर्ष २०७५/७६, २०७६/७७, २०७७/७८, २०७८/०७९ र २०७९/८० मा सवारी साधन कर तथा यातायात क्षेत्रसँग सम्बन्धित अन्य आम्दानी समेत गरी क्रमशः रु. ५ अर्ब १९ करोड २४ लाख, रु. ४ अर्ब ९९ करोड ४१ लाख, रु. ६ अर्ब २१ करोड ५८ लाख, रु. ७ अर्ब ९६ करोड ५९ लाख र रु. ८ अर्ब ६० करोड ३९ लाख संकलन भएको थियो। चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्म यस्तो राजस्व रकम

रु. ६ अर्ब २५ करोड ९० लाख संकलन भएको छ। जुन वार्षिक लक्ष्यको ६३.४४ प्रतिशत हो। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा यस्तो राजस्व वार्षिक लक्ष्यको ६३.६२ प्रतिशत प्राप्त भई रु. ६ अर्ब ४ करोड ८६ लाख संकलन भएको थियो।

तालिका २(ट): विगत ६ आर्थिक वर्षको सवारी साधन कर बाँडफाँट पछिको विवरण

(रु. करोडमा)

राजस्वको प्रकार	२०७५/७६		२०७६/२०७७		२०७७/७८		२०७८/७९		२०७९/८०		२०८० फागुन मसान्तसम्मको	
	अनुमान	प्राप्ति	अनुमान	प्राप्ति	अनुमान	प्राप्ति	अनुमान	प्राप्ति	अनुमान	प्राप्ति	अनुमान	प्राप्ति
सवारी साधन कर	६००.००	३९०.२२	४५०.००	३८९.५९	५५०.००	४९५.१४	६५०.००	५८६.६२	७२५.००	६१४.५७	७२५.००	४३८.७२
चालक अनुमति पत्र, सवारी दर्ता किताब (Blue book) सम्बन्धी दस्तुर	-	९९.०२	-	७२.५५	७९.०४	८२.७८	९.९०	१४८.००	१३५.७६	१७२.८१	१७६.५६	१३८.५४
यातायातक्षेत्रको आमदानी	-	३०.००	-	३७.२७	५२.१९	४३.६६	८८.००	६१.९७	९०.००	७३.०१	८५.००	४८.६४
जम्मा	६००.००	५१९.२४	४५०.००	४९९.४१	६८१.२३	६२१.५८	७४७.९०	७९६.५९	९५०.७६	८६०.३९	९८६.५६	६२५.९०

स्रोत : प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८०

संघीय सरकारबाट प्राप्त वित्तीय हस्तान्तरण

२.३५ अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण तर्फ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा रु. १८ अर्ब ०६ करोड १३ लाख प्राप्त हुने अनुमान गरिएकोमा सोको ९२.०८ प्रतिशत प्राप्त भएको थियो। जुन आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को तुलनामा ९.९५ प्रतिशतले बढी रहेको थियो। त्यस्तै गरी आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा अनुमान गरिएको रु. १७ अर्ब ८६ करोड मध्ये रु. १६ अर्ब ९१ करोड अर्थात् अनुमानित रकमको ९५ प्रतिशत प्राप्त भएको थियो। जुन आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को तुलनामा १.७० प्रतिशत बढी हो। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा अनुमान गरिएको रु. १६ अर्ब ९२ करोड मध्ये रु. १५ अर्ब ६७ करोड अर्थात् अनुमानित रकमको ९२.६१ प्रतिशत प्राप्त भएको थियो जुन आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को तुलनामा ७.३३ प्रतिशतले घटी हो। गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा रु. २१ अर्ब ६ करोड ८७ लाख संघीय सरकारबाट वित्तीय हस्तान्तरण अनुदान प्राप्त गर्ने अनुमान गरिएकोमा रु. १७ अर्ब ३९ करोड ६६ लाख अर्थात् वार्षिक अनुमानको ८२.५७ प्रतिशत प्राप्त भएको थियो। जुन आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को तुलनामा १०.९८ प्रतिशतले बढी हो।

२.३६ प्रदेश सरकारको चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को आय अनुमानमा संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान रु. १७ अर्ब ८१ करोड २३ लाख रहेको छ। जुन प्रदेश सरकारको चालु आर्थिक वर्षको कुल बजेटको २८.४० प्रतिशत हो। चालु आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्म वार्षिक अनुमानको ४६.०९ प्रतिशत वित्तीय हस्तान्तरण प्रदेश सञ्चित कोषमा दाखिला भएको छ।

तालिका २(ठ): विगत ४ आर्थिक वर्षको संघीय सरकारबाट प्राप्त भएको वित्तीय हस्तान्तरणको अनुमान र प्राप्ति

(रु. करोडमा)

अनुदानको किसिम	२०७६/७७			२०७७/७८			२०७८/७९			२०७९/८०		
	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत
समानिकरण अनुदान	७५९.६४	७५९.६४	१००.००	७७१.७१	७७१.७१	१००.००	७८५.९०	७८५.९०	१००.००	८४०.४६	७३५.४०	८७.५०
वृद्धिदर	१३.८९	२७.२५	१९.७३	१.५९	१.५९	०.००	१.८४	१.८४	०.००	६.९४	-६.४३	-१२.५०
सर्वांगीण अनुदान	७४६.४९	७९७.८४	१०६.८८	८८४.५५	७८८.९३	८९.२०	७६३.४६	६६८.३३	८४.२३	१०८३.४१	८२१.२५	७५.८०
वृद्धिदर	-२९.६८	-६.७६	३२.५९	१८.४८	-१.१२	-१६.५४	-१०.२९	-१५.२९	-५.५७	३६.५४	२२.८८	-१०.०१
समपुरक अनुदान	२००.००	६४.६६	३२.३३	८१.८२	८१.८२	१००.००	५७.४८	५७.४८	१००.००	१०४.००	१०४.००	१००.००
वृद्धिदर	-	७.७७	-	-५.०९	२६.५४	२०९.३१	-२९.७५	-२९.७५	०.००	८०.९३	८०.९३	०.००
विशेष अनुदान	१००.००	४१.००	४१.००	४९.००	४९.००	१००.००	५५.८४	५५.८४	१००.००	७९.००	७९.००	१००.००
वृद्धिदर	-	-	-	-५.१०	१९.५१	१४३.९०	१३.९६	१३.९६	०.००	४१.४८	४१.४८	०.००
जम्मा अनुदान	१८०६.१३	१६६३.१४	९२.०८	१७८६.९८	१६९१.४६	९४.६५	१६९२.६८	१५६७.५५	९२.६१	२१०६.८७	१७३९.६६	८२.५७
वृद्धिदर प्रतिशत	४.४९	९.९५	५.२२	-१.११	१.७०	२.८५	-५.२८	-७.३३	-२.१६	२४.५७	१०.९८	-१०.८४

स्रोत : प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८०

२.३७ अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण अन्तर्गत चार प्रकारका अनुदानमा आर्थिक वर्ष २०७७/७८, २०७८/७९ र २०७९/८० फागुन मसान्तसम्ममा क्रमशः रु. ८ अर्ब ४३ करोड ४८ लाख, रु. ९ अर्ब ४८ करोड १९ लाख र रु. ९ अर्ब ४९ करोड प्राप्त भएको थियो। चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्म रु. ८ अर्ब २० करोड ८९ लाख वित्तीय हस्तान्तरण अनुदान रकम प्राप्त भएको छ।

तालिका २(ड): आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को दोस्रो चौमासिकसम्म वित्तीय हस्तान्तरण अनुदान प्राप्त (रु. करोडमा)

व्युदानको प्रकार	वर्षिक कर्ष २०७७/७८		वर्षिक कर्ष २०७८/७९			वर्षिक कर्ष २०७९/८०			वर्षिक कर्ष २०८०/८१		
	फागुनसम्मको प्रति	बृद्धिदर प्रतिशत	वर्षिक व्युदान	फागुनसम्मको प्रति	प्रति प्रतिशत	वर्षिक व्युदान	फागुनसम्मको प्रति	प्रति प्रतिशत	वर्षिक व्युदान	फागुनसम्मको प्रति	प्रति प्रतिशत
समानिकरण अनुदान	३८५.८५	३५.७९	७८५.९	५२३.९३	६६.७	८४०.४६	४७६.६०	५६.७१	८०१.३५	४४६.६१	५५.७३
सशर्त अनुदान	३७०.४२	-५.८६	७९३.४६	३४८.७१	४४	१०८३.४२	३८०.९०	३५.१६	७७६.८८	२७२.७७	३५.११
समपूरक अनुदान	५४.५४	-२९.७४	५७.४८	३८.३२	६६.७	१०४.००	५२.००	५०.००	१३०.००	६५.००	५०.००
विशेष अनुदान	३२.६६	१३.९९	५५.८४	३७.२३	६६.७	७९.००	३९.५०	५०.००	७३.००	३६.५०	५०.००
जम्मा व्युदान	८४३.४८	१२.४१	१६९२.३	९४८.१९	५६	२१०६.८८	९४९.००	४५.०४	१७८१.२३	८२०.८९	४६.०९

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८०

संघीय सरकारबाट प्राप्त अनुदानको बचत रकम फिर्ता

- २.३८ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कुल रु. १६ अर्ब ६३ करोड अनुदान प्राप्त भएकोमा रु. १० अर्ब ४० करोड अर्थात् प्राप्तिको ६२.५६ प्रतिशत खर्च भएको थियो। त्यसैगरी आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा कुल प्राप्त रु. १६ अर्ब ९१ करोड मध्ये रु. १२ अर्ब ६२ करोड अर्थात् ७४.६६ प्रतिशत खर्च भएको थियो। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा रु. १५ अर्ब ६७ करोड कुल प्राप्त मध्ये रु. ११ अर्ब ७ करोड अर्थात् ७०.६५ प्रतिशत खर्च भएको थियो। गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा रु. १७ अर्ब ३९ करोड ६६ लाख प्राप्त भएकोमा रु. १२ अर्ब ९३ करोड ६७ लाख अर्थात् कुल प्राप्त रकमको ७४.५४ प्रतिशत मात्र खर्च भएको थियो।
- २.३९ अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरण अन्तर्गत वित्तीय समानीकरण अनुदान बाहेक अन्य अनुदान (सशर्त अनुदान, समपूरक अनुदान र विशेष अनुदान) मा प्राप्त अनुदान रकम सम्बन्धित आर्थिक वर्ष भित्र खर्च नभई बचत भएमा बचत रकम संघीय सञ्चित कोषमा फिर्ता दाखिला गर्नुपर्ने संघीय विनियोजन ऐनमा भएको व्यवस्था बमोजिम आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा रु. २ अर्ब ९० करोड, आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा रु. २ अर्ब ४८ करोड, आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा रु. २ अर्ब ५९ करोड र आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा रु. ३ अर्ब ८२ करोड बचत रकम संघीय सञ्चित कोषमा फिर्ता दाखिला गरिएको थियो।

तालिका २(ढ): संघीय सरकारको वित्तीय हस्तान्तरण अनुदान बचत फिर्ता

(रु. करोडमा)

व्युत्पन्नको प्रकार	वर्षिक र्क २०७६/७७			वर्षिक र्क २०७७/७८			वर्षिक र्क २०७८/७९			वर्षिक र्क २०७९/८०		
	प्रति	खर्च	फिर्ता	प्रति	खर्च	फिर्ता	प्रति	खर्च	फिर्ता	प्रति	खर्च	फिर्ता
समानिकरण अनुदान	७५९.६४	४२७.८२	०.००	७७१.७१	४९१.७५	०.००	७८५.९०	५८५.४४	०.००	७३५.४०	६७५.०७	०.००
सर्त अनुदान	७९७.८४	५९५.०५	२०२.७९	७८८.९३	६००.००	१८८.९३	६६८.३३	४७६.९३	१९१.४१	८२१.२५	५३८.९२	२८२.३३
सम्भरक अनुदान	६४.६६	१२.२५	५२.४१	८१.८२	४४.०२	३७.८०	५७.४८	२१.८२	३५.६६	१०४	४०.८६	६३.१४
कोष अनुदान	४१.००	५.२८	३५.७२	४९.००	२७.०५	२१.९५	५५.८४	२३.२७	३२.५७	७९	४१.८२	३७.१८
जम्मा व्युत्पन्न	१६६३.१४	१०७०.४०	२९०.९२	१६९१.४६	१२६२.८२	२४८.६८	१५६७.५५	११०७.४५	२५९.६४	१७३९.६६	१२९६.६७	३८२.६६

स्रोत : प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८०

सहलियतपूर्ण ऋण लगानी

- २.४० बागमती प्रदेश सरकारले आर्थिक वर्ष २०७७/७८ देखि बागमती प्रदेश भित्रका व्यक्ति तथा संस्थाहरूलाई जीविकोपार्जनमा टेवा पुऱ्याउनुका साथै रोजगारी सिर्जना गर्न सहलियतपूर्ण ऋण लगानी गर्न प्रदेश सरकारले साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था र कृषि विकास बैंकलाई शून्य व्याजदरमा ऋण उपलब्ध गराउने तथा यी संस्थाहरूले सञ्चालन खर्च बापत ३ प्रतिशत भन्दा नबढ्ने गरी सहलियतपूर्ण ऋण लगानी कार्यक्रम सुरुवात गरेको थियो।
- २.४१ बागमती प्रदेश सरकारले बैंक तथा वित्तीय संस्थामा सहलियतपूर्ण ऋण लगानीको लागि कृषि विकास बैंकलाई २०७९/८० सम्म १ अर्ब ६६ करोड ऋण उपलब्ध गराएकोमा २०८० फागुन मसान्तसम्म ४२ करोड ५६ लाख २ हजार प्रदेश सञ्चित कोषमा फिर्ता भई १ अर्ब २३ करोड ४३ लाख ९८ हजार कृषि विकास बैंक लिमिटेडबाट ऋण फिर्ता हुन बाँकी रहेको छ। साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेडलाई आर्थिक वर्ष २०७९/८० सम्म रु. १ अर्ब ६४ करोड यस्तो ऋण उपलब्ध गराएकोमा २०८० फागुन मसान्तसम्म फिर्ता भएको छैन।
- २.४२ २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेश सरकारले बैंक तथा वित्तीय संस्थामा कुल ऋण लगानी रु. ३ अर्ब ३० करोड गरेकोमा रु. ४२ करोड ५६ लाख २ हजार प्रदेश संचित कोषमा फिर्ता भई बाँकी रु. २ अर्ब ८७ करोड ४३ लाख ९८ हजार फिर्ता आउन बाँकी रहेको छ।

तालिका २(ण): सहूलियतपूर्ण कर्जाको विवरण

(रु. हजारमा)

आर्थिक वर्ष	लगानी			साँवा फिर्ता		फिर्ता आउन बाँकी
	कृषि विकास बैंक लिमिटेड	साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था	जम्मा	कृषि विकास बैंक लिमिटेड	साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था	
२०७७/०७८	८००,०००.००	६००,०००.००	१,४००,०००.००	२७०,६३७.००	-	१,१२९,३६३.००
२०७८/०७९	५००,०००.००	८००,०००.००	१,३००,०००.००	४३,८४५.००	-	१,२५६,१५५.००
२०७९/०८०	३६०,०००.००	२४०,०००.००	६००,०००.००	१११,१२०.००	-	४८८,८८०.००
२०८०/०८१	-	-	-	-	-	-
जम्मा	१,६६०,०००.००	१,६४०,०००.००	३,३००,०००.००	४२५,६०२.००	०.००	२,८७४,३९८.००

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश २०८०

२.४३ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्म साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेडले ७ हजार ७ सय ४६ उद्यमीलाई रु. १ अर्ब ९७ करोड ५४ लाख ३ हजार सहूलियतपूर्ण ऋण लगानी गरेको छ।

तालिका २(त): साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था मार्फत लगानी भएको सुहूलियतपूर्ण कर्जाको विवरण

लगानीको क्षेत्र	आर्थिक वर्ष २०७७/७८		आर्थिक वर्ष २०७८/७९		आर्थिक वर्ष २०७९/८०		२०८० फागुन मसान्तसम्म	
	ग्राहक संख्या	ऋण प्रवाह रकम (रु. हजारमा)	ग्राहक संख्या	ऋण प्रवाह रकम (रु. हजारमा)	ग्राहक संख्या	ऋण प्रवाह रकम (रु. हजारमा)	ग्राहक संख्या	ऋण प्रवाह रकम (रु. हजारमा)
कृषि व्यवसाय	१६००	४७८९६९	३६३०	९९६५५२	४५०३	१२०१२५०	५३३४	१४१२२००
उद्योग व्यवसाय	४६	१४१९९	११८	३४२४९	१३८	३९२९९	१६४	४६८९९
पर्यटन प्रवर्द्धन	११	४५५०	७१	२२७५०	८१	२५९००	८३	२६३००
व्यापार व्यवसाय	४९४	१०५११५	१४५०	३३९८९९	१७६०	४०६६६४	२०९९	४७१३०४
वन तथा वातावरण	१	२००	१	२००	२	७००	२	७००
महिला तथा दलित समुदाय विकास	१०	२०५०	४५	१२८००	५२	१४७००	६४	१८०००
जम्मा	२१६२	६०५०७५	५३१५	१४०६४५०	६५३६	१६८८५१३	७७४६	१९७५४०३

स्रोत: साना किसान विकास लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेड, २०८०

२.४४ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कृषि विकास बैंक मार्फत २ सय ६४ उद्यमीलाई रु. २४ करोड ८८ लाख ८० हजार सहूलियतपूर्ण ऋण लगानी गरिएको थियो भने आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा ऋण लगानी भएको छैन।

तालिका २(थ): कृषि विकास बैंक लिमिटेड मार्फत लगानी भएको सुहलियतपूर्ण कर्जाको विवरण

लगानीको क्षेत्र	आर्थिक वर्ष २०७७/७८		आर्थिक वर्ष २०७८/७९		आर्थिक वर्ष २०७९/८०		२०८० फागुन मसान्तसम्म	
	प्राहक संख्या	ऋण प्रवाह रकम (रु. हजारमा)	प्राहक संख्या	ऋण प्रवाह रकम (रु. हजारमा)	प्राहक संख्या	ऋण प्रवाह रकम (रु. हजारमा)	प्राहक संख्या	ऋण प्रवाह रकम (रु. हजारमा)
कृषि व्यवसाय	३६२	३०८९०५	२४५	२२८१७०	१५२	१४२९००	-	-
व्यापार व्यवसायका क्षेत्र	७५	७३१००	१३७	१३२५२५	६३	६११८०	-	-
महिला तथा दलित समुदाय विकास	९३	८१२६८	८५	७८६६०	२८	२४६५०	-	-
उद्योग व्यवसायका क्षेत्र	५३	४८०५०	६	६०००	९	९०००	-	-
वन तथा बातावरण क्षेत्र	१	१०००	१	१०००	४	३२००	-	-
पर्यटन प्रवर्द्धन	१८	१७०४०	१०	९८००	८	७९५०	-	-
जम्मा	६०२	५२९३६३	४८४	४५६१५५	२६४	२४८८८०	-	-

स्रोत: कृषि विकास बैंक लिमिटेड, २०८०

३. बैंक तथा वित्तीय क्षेत्र

३.१ वित्तीय क्षेत्रको विकास र विस्तारसँगै बैंकिङ, बीमा तथा पुँजी बजारमा नागरिकको पहुँच अभिवृद्धि भएको छ। हाल बागमती प्रदेश भित्रका ११९ वटै स्थानीय तहहरूमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाको शाखा पुगी सेवा प्रवाह भइरहेको छ। बीमा तथा पुँजी बजार क्षेत्रमा समेत क्रमशः बीमक कम्पनी र धितोपत्र दलालहरूको शाखा विस्तार हुन गई लगानीकर्ताको सहभागिता वृद्धि भएको छ।

वित्तीय संरचना तथा वित्तीय सेवा विस्तार

३.२ २०८० फागुन मसान्तसम्म मुलुकभर नेपाल राष्ट्र बैंकबाट इजाजत प्राप्त जम्मा बैंक तथा वित्तीय संस्थाको संख्या ११० रहेकोमा २० वाणिज्य बैंक, १७ विकास बैंक, १७ वित्त कम्पनी, ५५ लघुवित्त वित्तीय संस्था र १ पूर्वाधार विकास बैंक सञ्चालनमा रहेका छन्। मुलुकभर बैंक तथा वित्तीय संस्थाका ११ हजार ५ सय ९४ शाखाहरू रहेकोमा यस प्रदेशमा ३ हजार ४५ वटा अर्थात् कुल शाखाको २६.२६ प्रतिशत शाखाहरू रहेको देखिन्छ। प्रदेशको जनसंख्याको आधारमा विश्लेषण गर्दा समीक्षा अवधिमा प्रति शाखा औसत २ हजार ९ मानिसमा वित्तीय सेवाको पहुँच पुगेको छ।

तालिका ३(क): प्रदेशगत रूपमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाका शाखा*

प्रदेश	वाणिज्य बैंक	विकास बैंक	वित्त कम्पनी	लघुवित्त संस्था	जम्मा	अंश (प्रतिशत)	जनसंख्या	जनसंख्या (प्रतिशाखा)
कोशी	७६१	१९५	३६	८७०	१८६२	१६.०	४९,६१,४२१	२६६५
मधेश	५८४	८४	५१	१०५९	१७७८	१५.३३	६१,१४,६००	३४३९
बागमती	१८३३	३३५	१०८	७६९	३०४५	२६.२६	६१,१६,८६६	२००९
गण्डकी	५९४	१९१	३७	५७८	१४००	१२.०७	२४,६६,४२७	१७६२
लुम्बिनी	७३५	२५७	४७	११५३	२१९२	१८.९०	५१,१२,०७८	२३३७
कर्णाली	२०८	२१	३	२३७	४६९	४.०४	१६,८८,४१२	३६००
सुदूरपश्चिम	३२६	५२	६	४६४	८४८	७.३१	२६,९४,७८३	३१७८
जम्मा	५०४१	११३५	२८८	५१३०	११५९४	१००	२,९१,६४,५७८	२५१५

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८०

* (२०८० फागुन मसान्तसम्म)

३.३ बागमती प्रदेशमा आ.व. २०७५/७६ मा बैंक तथा वित्तीय संस्थाको शाखा २ हजार २ सय ५ रहेकोमा २०८० फागुन मसान्तसम्म शाखाहरु विस्तार भई ३ हजार ४५ पुगेका छन् जसमध्ये वाणिज्य बैंकतर्फ १ हजार ८ सय ३३, विकास बैंकतर्फ ३३५, वित्त कम्पनीतर्फ १०८ र लघुवित्त संस्थातर्फ ७६९ शाखाहरु रहेका छन्।

तालिका ३(ख): बागमती प्रदेशमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाका शाखा

आर्थिक वर्ष	वाणिज्य बैंक (क वर्ग)	विकास बैंक (ख वर्ग)	वित्त कम्पनी (ग वर्ग)	लघुवित्त संस्था (घ वर्ग)	जम्मा	जनसंख्या	जनसंख्या (प्रतिशाखा)
२०७५/०७६	१२३८	३३५	७८	५५४	२२०५	६२,३२,०२७	२८२६
२०७६/०७७	१५५३	२७५	९२	६०८	२५२८	६४,३७,७८८	२५४७
२०७७/०७८	१६६४	२९५	९५	६८१	२७३५	६५,४०,१२८	२३९१
२०७८/०७९	१८०७	३२१	१०६	७६९	३००३	६०,८४,०४२	२०२५
२०७९/०८०	१८२४	३३२	१०६	७६३	३०२५	६१,१६,८६६	२०२२
२०८०/०८१*	१८३३	३३५	१०८	७६९	३०४५	६१,१६,८६६	२००९

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८०

*फागुन मसान्तसम्म

३.४ २०८० फागुन मसान्तसम्म प्रदेश भित्रका जिल्लाहरु मध्ये वाणिज्य बैंक, विकास बैंक र वित्त कम्पनीका शाखा काठमाडौं जिल्लामा सबैभन्दा बढी १ हजार १ सय ३५ वटा र सबै भन्दा कम रामेछाप जिल्लामा २४ वटा सञ्चालनमा रहेका छन्। प्रति शाखा जनसंख्या अनुपात सबैभन्दा कम रसुवा जिल्लामा १ हजार ५ सय ५६ र सबैभन्दा बढी सिन्धुली जिल्लामा ७ हजार ८ सय ९५ रहेको छ।

तालिका ३(ग): जिल्लागत बैंक तथा वित्तीय संस्थाको शाखा

(लघुवित्त वित्तीय संस्था बाहेक)

जिल्ला	वाणिज्य बैंक (क वर्ग)	विकास बैंक (ख वर्ग)	वित्त कम्पनी (ग वर्ग)	जम्मा	जनसंख्या	जनसंख्या प्रतिशाखा
दोलखा	३१	३	-	३४	१७२,७६७	५,०८१
रामेछाप	२२	२	-	२४	१७०,३०२	७,०९६
सिन्धुली	३४	२	२	३८	३००,०२६	७,८९५
काभ्रेपलाञ्चोक	६९	१४	८	९१	३६४,०३९	४,०००
सिन्धुपाल्चोक	३६	११	-	४७	२६२,६२४	५,५८८

जिल्ला	वाणिज्य बैंक (क वर्ग)	विकास बैंक (ख वर्ग)	वित्त कम्पनी (ग वर्ग)	जम्मा	जनसंख्या	जनसंख्या प्रतिशाखा
रसुवा	२८	१	१	३०	४६,६८९	१,५५६
नुवाकोट	४०	१५	१	५६	२६३,३९१	४,७०३
धादिङ	६०	१७	-	७७	३२५,७१०	४,२३०
चितवन	१६६	५४	१८	२३८	७१९,८५९	३,०२५
मकवानपुर	५५	१४	८	७७	४६६,०७३	६,०५३
भक्तपुर	१२४	१९	५	१४८	४३२,१३२	२,९२०
ललितपुर	२३१	३४	१६	२८१	५५१,६६७	१,९६३
काठमाडौं	९३७	१४९	४९	१,१३५	२,०४१,५८७	१,७९९
जम्मा	१,८३३	३३५	१०८	२,२७६	६,११६,८६६	२,६८८

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८०

३.५ २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशमा रहेका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले निक्षेपकर्ताबाट चल्ती, बचत, मुद्दती लगायतका अन्य खातामा कुल रु. ४१ खर्ब ९२ अर्ब ६३ करोड ४५ लाख निक्षेप संकलन गरेका छन्, जुन गत आर्थिक वर्षको तुलनामा १२.८३ प्रतिशतले बढी हो। साथै २०८० फागुन मसान्तसम्म टर्म लोन, ओभरड्राफ्ट लोन, डिमाण्ड लोन, ट्रष्ट लोन, मार्जिन लोन लगायतका अन्य कर्जा कुल रु. २९ खर्ब १८ अर्ब ६७ करोड ९३ लाख ८० हजार प्रवाह गरेको छ। सो कर्जा लगानी गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा ७.३८ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ।

तालिका ३(घ): बागमती प्रदेशमा रहेका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूको निक्षेप र कर्जा

(रु. १० लाखमा)

विवरण	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	फागुन मसान्तसम्म		
					२०७९/८०	२०८०/८१	प्रतिशत परिवर्तन
निक्षेप संकलन	२,६९०,९४२.६१	३,२०८,४०८.३१	३,५१५,४६१.२६	३,८७७,३१७.४१	३,७१६,०२५.१२	४,१९२,६३४.५०	१२.८३%
कर्जा प्रवाह	१,८३४,२९७.११	२,३५६,१११.७५	२,६३०,४१७.४३	२,७५५,२६४.६२	२,७१८,१४८.४३	२,९१८,६७९.३८	७.३८%

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८०

३.६ बागमती प्रदेशमा २०८० फागुन मसान्तसम्म बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुको सेवा विस्तार तर्फ नवीन प्रविधिमा आधारित एटिएम मेसिन २ हजार ३ सय ६ सञ्चालनमा रहेका छन् भने डेबिट कार्ड ५६ लाख २९ हजार ८ सय ०७, क्रेडिट कार्ड १ लाख ७७ हजार ७५ र प्रिपेड कार्ड १ लाख ३७ हजार ५ सय २२ जारी भएको छ। त्यसैगरी मोबाइल बैंकिङ प्रयोगकर्ता र इन्टरनेट बैंकिङ प्रयोगकर्ताहरु क्रमशः ९० लाख ५० हजार ६ सय ९१ र ९ लाख ८५ हजार २ सय ९३ जना रहेका छन्।

३.७ गत आर्थिक वर्षहरुको तुलनामा चालु आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्म एटिएम, डेबिट कार्ड, प्रिपेड कार्ड र मोबाइल बैंकिङ ग्राहक संख्यामा क्रमशः बढोत्तरी हुँदै गएको छ भने क्रेडिट कार्ड र इन्टरनेट बैंकिङको ग्राहक संख्यामा भने केही हास आएको छ।

तालिका ३(ड): बागमती प्रदेशमा बैंकिङ सेवा विस्तार विवरण

विवरण	आर्थिक वर्ष				फागुन मसान्तसम्म	
	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०७९/८०	२०८०/८१
एटिएम संख्या	१,९५५	२,०१९	२,१४७	२,२२४	२,१८६	२,३०६
डेबिट कार्ड संख्या	३,७०४,४१५	४,३४७,५५१	५,१५१,७१०	५,५९४,३७५	५,४४६,८९०	५,६२९,८०७
क्रेडिट कार्ड संख्या	१२२,४४६	१४२,७९७	१६७,४३८	१८८,६६९	१९३,२५३	१७७,०७५
प्रिपेड कार्ड संख्या	५८,१९०	६२,२८८	९९,१४०	१२०,४८०	११७,५५१	१३७,५२२
मोबाइल बैंकिङ ग्राहक संख्या	४,४०५,४५८	५,४४६,३०७	७,०५९,४२८	८,१६७,९३५	७,७५५,८५४	९,०५०,६९१
इन्टरनेट बैंकिङ ग्राहक संख्या	७६१,७०६	८१०,३५६	९९२,३३८	१,०५९,५६८	१,००९,२९१	९८५,२९३

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८०

बीमा क्षेत्र

३.८ नेपाल बीमा प्राधिकरणले नियमनकारी निकायको रूपमा कार्य गर्दै समग्र बीमा क्षेत्रको नियमन तथा सुपरिवेक्षण गरी बीमितको जोखिम न्यूनीकरण र हित संरक्षण गर्ने उद्देश्य सहित बीमा व्यवसायलाई व्यवस्थित, नियमित तथा विकसित गर्दै आएको छ। नेपाल संघीय स्वरूपमा रूपान्तरण भएपश्चात् बीमा कम्पनीहरूलाई संघीय संरचना अनुरूप शाखा स्थापना तथा विस्तार गर्ने कार्य नेपाल बीमा प्राधिकरणले गर्दै आएको छ।

३.९ २०८० फागुन मसान्तसम्म नेपालमा जीवन बीमा कम्पनी १४, निर्जीवन बीमा कम्पनी १४, पुनर्बीमा कम्पनी २, लघु जीवन बीमा कम्पनी ३ र लघु निर्जीवन बीमा कम्पनी ४ गरी जम्मा बीमा कम्पनीको संख्या ३७ रहेको छ। जसमध्ये लगानीको हिसाबले सरकारी

लगानी रहेका ३, स्वदेशी लगानीका २९, विदेशी लगानीका ३ र संयुक्त लगानीका २ वटा बीमा कम्पनी रहेका छन्।

तालिका ३(च): बीमा क्षेत्रमा कार्यरत स्वदेशी तथा विदेशी बीमा कम्पनी/बीमकहरूको संख्या

स्वामित्व	कम्पनीको प्रकृति					जम्मा
	जीवन	निर्जीवन	पुनर्बीमा	लघु जीवन	लघु निर्जीवन	
सरकारी	१	१	१	-	-	३
स्वदेशी लगानी	११	१०	१	३	४	२९
विदेशी	१	२	-	-	-	३
संयुक्त लगानी	१	१	-	-	-	२
जम्मा	१४	१४	२	३	४	३७

स्रोत: नेपाल बीमा प्राधिकरण, २०८०

- ३.१० २०८० फागुन मसान्तसम्म नेपालमा बीमकको कुल शाखा कार्यालय २९३२ छन्। सो मध्ये सबैभन्दा बढी बागमती प्रदेशमा जीवन बीमा कम्पनीका ४८१ शाखा, निर्जीवन बीमा कम्पनीका ३२१ शाखा, लघु जीवन बीमाका ८ शाखा र लघु निर्जीवन बीमाका २० शाखा गरी जम्मा ८३० शाखा रहेका छन्।

तालिका ३(छ): बीमकको शाखा कार्यालय

प्रदेश	शाखा कार्यालयको संख्या				जम्मा
	जीवन बीमा	निर्जीवन बीमा	लघु जीवन बीमा	लघु निर्जीवन बीमा	
बागमती	४८१	३२१	८	२०	८३०
सातै वटा प्रदेशको जम्मा	१७८९	१०३५	५२	५६	२९३२

स्रोत: नेपाल बीमा प्राधिकरण, २०८०

- ३.११ २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशमा जीवन, निर्जीवन, लघु जीवन, लघु निर्जीवन र पुनर्बीमा कम्पनीमा कार्यरत कर्मचारीहरूको कुल संख्या ५ हजार ५ सय ३६ रहेको छ। जसमा जीवन बीमा तर्फ जीवन बीमकका २ हजार ४ सय ७ र लघु जीवन बीमकका ५६ जना गरी जम्मा २ हजार ४ सय ६३ जना कर्मचारीहरू कार्यरत छन् भने, निर्जीवन बीमा तर्फ निर्जीवन बीमकका २ हजार ९ सय १८, लघु निर्जीवन बीमकका ७५ गरी जम्मा २ हजार ९ सय ९३ जना कर्मचारीहरू कार्यरत रहेका छन्।

तालिका ३(ज): बीमकको शाखा कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी संख्या

प्रदेश	कार्यरत कर्मचारी संख्या					जम्मा
	जीवन बीमा	निर्जीवन बीमा	लघु जीवन बीमा	लघु निर्जीवन बीमा	पुनर्बीमा	
बागमती प्रदेश	२४०७	२९१८	५६	७५	८०	५५३६
सातै वटा प्रदेशको जम्मा	५६६९	५५६३	१५३	१७०	८०	११५५५

स्रोत: नेपाल बीमा प्राधिकरण, २०८०

- ३.१२ २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशमा जीवन बीमामा ७१ लाख ४४ हजार १ सय ३५, लघुजीवन बीमामा २७ लाख ४४ हजार ४ सय ३१ वटा गरी जम्मा ९८ लाख ८८ हजार ५ सय ६६ वटा जीवन बीमालेख संख्या सक्रिय रहेका छन् भने निर्जीवन बीमामा ८ लाख ३२ हजार ५ सय ६३ र लघु निर्जीवनमा ३१ हजार ८ सय ९१ वटा बीमालेख जारी भएका छन्।
- ३.१३ २०८० फागुन मसान्तसम्ममा मुलुकभरका सक्रिय बीमालेख मध्ये बागमती प्रदेशको सक्रिय जीवन बीमालेख संख्याको हिस्सा ७१.७० प्रतिशत र लघु जीवन बीमालेख संख्याको हिस्सा ७८.२४ प्रतिशत रहेको छ भने निर्जीवन बीमाका जारी बीमालेख संख्याको हिस्सा ४३.७५ प्रतिशत र लघु निर्जीवन बीमालेख संख्याको हिस्सा ५४.१५ प्रतिशत रहेको छ।
- ३.१४ २०८० फागुन मसान्तसम्म मुलुकभर संकलित बीमा शुल्क मध्ये बागमती प्रदेशको जीवन बीमा शुल्क संकलनको हिस्सा ४३.९३ प्रतिशत र लघु जीवन बीमा शुल्क संकलनको हिस्सा ७४.२३ प्रतिशत रहेको छ भने निर्जीवन बीमा शुल्क संकलनको हिस्सा ६५.७१ प्रतिशत र लघु निर्जीवन बीमा शुल्क संकलनको हिस्सा ५८.४९ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ३(झ): बीमालेख र बीमा शुल्क संकलन

बीमा क्षेत्र		बीमालेख संख्या / बीमा शुल्क संकलन		
		बागमती प्रदेश	सातवटै प्रदेशको जम्मा	बागमती प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)
जीवन बीमा	सक्रिय रहेका कुल बीमालेख संख्या	७,१४४,१३५	१०,२९९,४००	७१.७०
	बीमा शुल्क संकलन (रु.लाखमा)	४२५,०६८.२७	९६७,६८४.१९	४३.९३
लघु जीवन बीमा	सक्रिय रहेका कुल बीमालेख संख्या	२,७४४,४३१	३,५०७,८४९	७८.२४
	बीमा शुल्क संकलन (रु.लाखमा)	१३,०८८.९७	१७,६३२.५३	७४.२३
निर्जीवन बीमा	जारी बीमालेख संख्या	८३२,५६३	१,९०३,१२६	४३.७५
	बीमा शुल्क संकलन (रु.लाखमा)	१७१,८३९	२६१,५१८	६५.७१
लघु निर्जीवन बीमा	जारी बीमालेख संख्या	३१,८९१	५८,८९८	५४.१५
	बीमा शुल्क संकलन (रु.लाखमा)	६८२	१,१६६	५८.४९

स्रोत: नेपाल बीमा प्राधिकरण, २०८०

३.१५ २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशमा जीवन बीमा व्यवसायमा उच्च संख्यामा सक्रिय बीमालेखमा म्यादी जीवन बीमालेख संख्या ३५ लाख ६८ हजार ९ सय ९७ अर्थात् ३६.०९ प्रतिशत रहेको छ भने बीमा शुल्क संकलनमा सावधिक जीवन बीमा रकम रु. १९ अर्ब ७७ करोड ५७ लाख अर्थात् ४५.१३ प्रतिशत रहेको छ। सबैभन्दा न्यून सक्रिय बीमालेखमा एकल जीवन बीमालेख संख्या ९ हजार ५ सय ५५ अर्थात् ०.१० प्रतिशत रहेको छ भने सबैभन्दा न्यून बीमा शुल्क संकलन पनि एकल जीवन बीमालेखमा नै रु. २१ करोड १३ लाख अर्थात् ०.४८ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ३(ज): बागमती प्रदेशमा रहेको जीवन बीमा व्यवसाय

बीमालेखका प्रकार	बीमा शुल्क संकलन (रु. लाखमा)	प्रतिशत	कुल सक्रिय रहेका बीमालेख संख्या	प्रतिशत
सावधिक जीवन बीमा	१९७,७५७.५१	४५.१३	१,०२४,४०९	१०.३६
अग्रिम भुक्तानी सावधिक जीवन बीमा	८६,०८३.०८	१९.६५	१२३,६९२	१.२५
रूपान्तरित सावधिक जीवन बीमा	५१,४७२.६८	११.७५	१३८,२८४	१.४०
बालबच्चा सम्बन्धी सावधिक जीवन बीमा	५३,६०६.३६	१२.२३	२४३,७९२	२.४७
वैदेशिक रोजगार म्यादी जीवन बीमा	१९,९९६.५६	४.५६	२,००९,३४९	२०.३२
आजीवन जीवन बीमा	७,४८७.६०	१.७१	२६,०५७	०.२६
एकल जीवन बीमा	२,११२.६०	०.४८	९,५५५	०.१०
म्यादी जीवन बीमा	६,५५१.८८	१.५०	३,५६८,९९७	३६.०९
लघु जीवन बीमा	१३,०८८.९७	२.९९	२,७४४,४३१	२७.७५
जम्मा	४३८,१५७.२४	१००	९,८८८,५६६	१००

स्रोत: नेपाल बीमा प्राधिकरण, २०८०

३.१६ २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशमा निर्जीवन बीमा व्यवसायमा उच्च संख्यामा जारी बीमालेखमा मोटर बीमालेख संख्या ५ लाख २४ हजार ४ सय ३६ अर्थात् ६०.६७ प्रतिशत रहेको छ भने बीमा शुल्क संकलनमा पनि सबैभन्दा बढी मोटर बीमाको बीमा शुल्क रकम रु. ४ अर्ब ४१ करोड ७७ लाख अर्थात् २५.६१ प्रतिशत रहेको छ।

३.१७ २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशमा सबैभन्दा कम संख्यामा जारी बीमालेखमा हवाई बीमालेख संख्या ८४ अर्थात् ०.०१ प्रतिशत रहेको छ भने बीमा शुल्क संकलनमा लघु निर्जीवन बीमालेखमा सबैभन्दा कम बीमा शुल्क संकलन रकम रु. ६ करोड ८२ लाख अर्थात् ०.४० प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ३(ट): बागमती प्रदेशमा रहेको निर्जीवन बीमा व्यवसाय

बीमालेखका प्रकार	बीमा शुल्क संकलन (रु. लाखमा)	प्रतिशत	जारी बीमालेख संख्या	प्रतिशत
सम्पत्ति	३५,४८२.०८	२०.५७	१२३,६८५	१४.३१
सामुद्रिक	९,२५९.७२	५.३७	५४,२४६	६.२८
हवाई	१७,२८५.११	१०.०२	८४	०.०१
मोटर	४४,१७७.०९	२५.६१	५२४,४३६	६०.६७
इन्जिनियरिङ तथा ठेक्का जोखिम	३३,६४७.८४	१९.५०	८,७७८	१.०२
विविध	२६,०६४.३५	१५.११	७५,५३४	८.७४
कृषि तथा पशुपन्छी	५,९२२.४५	३.४३	४५,८००	५.३०
लघु निर्जीवन बीमा	६८२.१४	०.४०	३१,८९१	३.६९
जम्मा	१७२,५२०.७८	१००	८६४,४५४	१००

स्रोत: नेपाल बीमा प्राधिकरण, २०८०

धितोपत्र बजार

३.१८ नेपालको पुँजी बजारको नियामक नेपाल धितोपत्र बोर्डले समग्र पुँजी बजारको विकास र बिस्तारका लागि पुँजी बजारमा लगानी गर्ने लगानीकर्ताहरूको हक हितको संरक्षण, धितोपत्रको निष्कासन, खरिद तथा बिक्रीलाई व्यवस्थित बनाई धितोपत्र बजार र धितोपत्र व्यवसायमा संलग्न व्यक्तिहरूको काम कारवाहीलाई नियमन र सुपरिवेक्षण गर्दै आएको छ।

३.१९ २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशमा धितोपत्र दलाल व्यवसायी र मर्चेन्ट बैँकरको संख्या क्रमशः ९० र २९ रहेका छन् भने सूचीकृत कम्पनीको संख्या २७१ रहेका छन्। अधिल्लो आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्म सो संख्या क्रमशः ५०, ३१ र २४५ रहेको थियो।

तालिका ३(ठ): बागमती प्रदेशभित्र धितोपत्र दलाल व्यवसायी, मर्चेन्ट बैँकर र सूचीकृत कम्पनी

विवरण	आर्थिक वर्ष				फागुन मसान्तसम्म	
	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०७९/८०	२०८०/८१
धितोपत्र दलाल व्यवसायी	५०	५०	५०	६७	५०	९०
मर्चेन्ट बैँकर	३२	३०	३०	३०	३१	२९
सूचीकृत कम्पनी	२१२	२१९	२३४	२५४	२४५	२७१

स्रोत: नेपाल धितोपत्र बोर्ड, २०८०

धितोपत्र कारोबार रकम

- ३.२० नेपालको धितोपत्र बजारमा सर्वसाधारण लगानीकर्ताको सहभागितामा उत्साहजनक वृद्धि देखिएको छ। त्यस्तै विगत पाँच वर्षमा प्राथमिक बजारमार्फत भएको पुँजी परिचालनमा बढोत्तरी रहेको छ। यद्यपि देशको समग्र आर्थिक गतिविधिमा संकुचन आएका कारण धितोपत्रको दोस्रो बजार कारोबार तथा नेप्से सूचकांकमा समेत केही कमी आएको छ।
- ३.२१ २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशमा धितोपत्र कारोबार रकम रु. ३ खर्ब ७४ अर्ब ६५ करोड ५० लाख बराबर रहेको छ, जुन अघिल्लो आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्म रु. ३ खर्ब ८ अर्ब ८९ करोड ६० लाख बराबर रहेको थियो।

तालिका ३(ड): धितोपत्र कारोबार रकम

(रु. दश लाखमा)

प्रदेश	आर्थिक वर्ष				फागुन मसान्तसम्म	
	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०७९/८०	२०८०/८१
बागमती प्रदेश	१,४४,७९८	१२,९८,७४४	१०,१२,८१०	३,४४,५५८	३,०८,८९६	३,७४,६५५

स्रोत: नेपाल धितोपत्र बोर्ड, २०८०

धितोपत्र बजारको स्थिति

- ३.२२ २०८० फागुन मसान्तसम्म कुल २१ वटा संगठित संस्थाले धितोपत्रको प्राथमिक बजार मार्फत रु. ३३ अर्ब ८० करोड रकम बराबरको पुँजी परिचालन गरेका छन्, जुन गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा २२.५९ प्रतिशतले कमी हो। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा कुल ४३ वटा संगठित संस्थाको रु. ४३ अर्ब ६६ करोड रकम बराबरको पुँजी परिचालन भएको थियो।
- ३.२३ २०८० फागुन मसान्तसम्म धितोपत्र कारोबारको दोस्रो बजारमा रु. ४ खर्ब १५ अर्ब ७८ करोड बराबर कारोबार भएको छ। जुन गत वर्षको सोही अवधिको तुलनामा ३९.७६ प्रतिशतले बढी हो। २०७९ फागुन मसान्तसम्म रु. २ खर्ब ९७ अर्ब ४९ करोड बराबर रकमको धितोपत्रको कारोबार भएको थियो।

नेप्से सूचकाङ्क

- ३.२४ २०८० फागुन मसान्तसम्म नेप्से सूचकाङ्क ७.९७ प्रतिशतले वृद्धि भई २१०८.७२ बिन्दु कायम भएको छ। जुन गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा १९५३.०६ बिन्दु कायम रहेको थियो। त्यसैगरी, नेप्से फ्लोट सूचकाङ्क २०७९ फागुन मसान्तको तुलनामा ४.५

प्रतिशतले वृद्धि भई १४३.३९ बिन्दु कायम भएको छ। जुन गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा १३७.२२ बिन्दु कायम रहेको थियो।

धितोपत्रको बजार पुँजीकरण

- ३.२५ २०८० फागुन मसान्तसम्म धितोपत्र बजारको कुल बजार पुँजीकरण रु. ३३ खर्ब १४ अर्ब पुगेको छ। जुन गत वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १७.३९ प्रतिशतले बढी रहेको छ। गत वर्ष २०७९ फागुन मसान्तमा धितोपत्र बजारको कुल बजार पुँजीकरण रु. २८ खर्ब २३ अर्ब कायम भएको थियो।
- ३.२६ कुल बजार पुँजीकरणमा वित्तीय क्षेत्र (बैंक तथा वित्तीय संस्था र बीमा कम्पनी) को हिस्सा सबैभन्दा बढी ५७.६६ प्रतिशत, जलविद्युत् कम्पनीको हिस्सा १४.८९ प्रतिशत, लगानी कम्पनीको हिस्सा ७.४५ प्रतिशत, उत्पादन तथा प्रशोधन उद्योगको हिस्सा ६.३४ प्रतिशत, होटल तथा टुरिजम संस्थाको हिस्सा २.९२ प्रतिशत, व्यापारिक संस्थाको हिस्सा सबैभन्दा कम ०.५० प्रतिशत तथा अन्य समूहका कम्पनीहरूको हिस्सा १०.२५ प्रतिशत रहेको छ।

सूचीकरण

- ३.२७ २०८० फागुन मसान्तसम्म ४६ करोड ६८ लाख ५२ हजार कित्ता बराबरको प्राथमिक शेयर निष्काशन, ३४ करोड ५५ लाख बराबरको सामूहिक लगानी कोषका इकाई, १७ करोड ४८ लाख ६१ हजार कित्ता बराबरको हकप्रद शेयर, १६ करोड ७ लाख ४ हजार कित्ता बराबरको बोनस शेयर, ३ लाख २ हजार बराबरका थप निष्काशन र १ करोड ४४ लाख १८ हजार बराबरको संस्थागत ऋणपत्र नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेडमा सूचीकृत भएका छन्।

सर्वसाधारणको सहभागिता

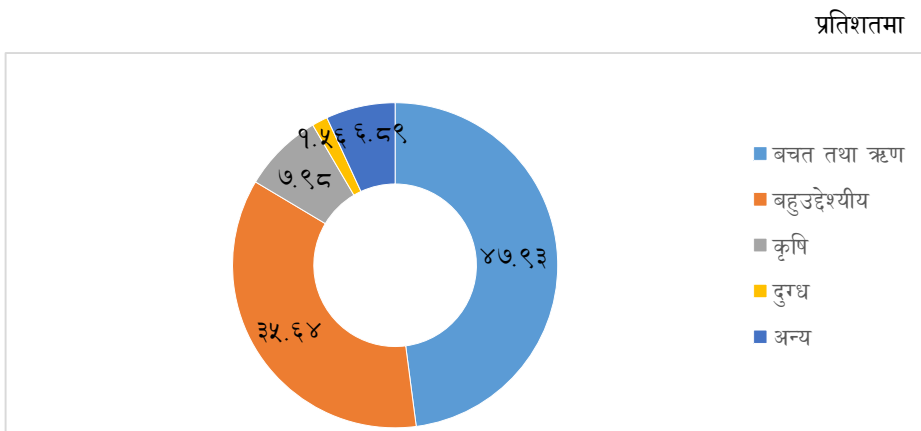
- ३.२८ २०८० फागुन मसान्तसम्म डिम्याट खाता (हितग्राही खाता) संख्या ६२ लाख २४ हजार पुगेको छ, जुन कुल जनसंख्याको करिब २१.३२ प्रतिशत हो। २०८० असार मसान्तसम्ममा उक्त खाताको संख्या ५८ लाख २३ हजार पुगेको थियो, जुन २०७९ असार मसान्तसम्मको ५३ लाख ४६ हजार भन्दा ८.९२ प्रतिशतले बढी हो। त्यसैगरी २०८० असार मसान्तसम्म करिब ४८ लाख २६ हजारको सङ्ख्यामा रहेको मेरो सेयर खाताको सङ्ख्या २०८० फागुन मसान्तसम्म ५२ लाख ६४ हजार पुगेको छ, जुन कुल जनसंख्याको करिब १८.०३ प्रतिशत हो।

- ३.२९ २०८० फागुन मसान्तसम्ममा प्रदेशगत रूपमा डिम्याट खाताको आधारमा लगानीकर्ताको सहभागिता हेर्दा सबैभन्दा बढी करिब २३ लाख १२ हजार अर्थात् कुल लगानीकर्ताको ३७.२२ प्रतिशत लगानीकर्ता बागमती प्रदेशमा रहेका छन्।
- ३.३० २०८० फागुन मसान्तसम्म केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी (सिडिएससी) मा अभौतिकृत धितोपत्रको सङ्ख्या १२ अर्ब १४ करोड ३७ लाख पुगेको छ, जुन सङ्ख्या गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा ९ अर्ब ९१ करोड ९० लाख रहेको थियो।
- ३.३१ २०८० फागुन मसान्तसम्म केन्द्रिय निक्षेप कम्पनी (सिडिएससी) मा धितोपत्रको दर्ता कम्पनीको सङ्ख्या २५३ पुगेको छ, जुन सङ्ख्या गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा २३६ रहेको थियो। त्यसैगरी निक्षेप सेवा प्रदान गर्न चालु २०८० फागुन मसान्तसम्म केन्द्रिय निक्षेप कम्पनी (सिडिएससी) को सदस्यता प्राप्त गर्ने निक्षेप सदस्यको सङ्ख्या ११२ पुगेको छ, जुन सङ्ख्या गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा ८२ रहेको थियो।

सहकारी क्षेत्र

- ३.३२ २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेश भित्र १ हजार ५ सय ३७ बचत तथा ऋण, १ हजार १ सय ४३ बहुउद्देश्यीय, २५६ कृषि, ५० दुग्ध र २२१ अन्य प्रकारका गरी कुल ३२०७ सहकारी संस्था रहेका छन्।

चार्ट ३(क): बागमती प्रदेशभित्रका सहकारी संस्था

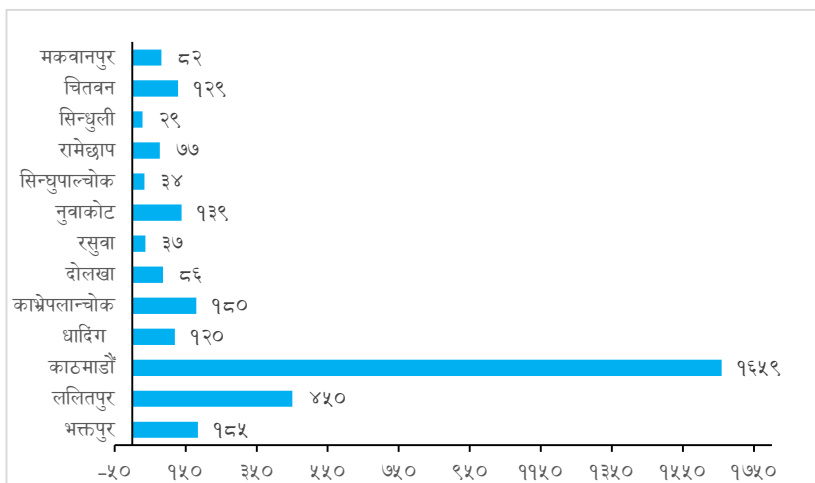
स्रोत: संस्कृति, पर्यटन तथा सहकारी मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

- ३.३३ २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशको सहकारी संस्थाहरूको कुल रु. ४२ अर्ब ५० करोड १४ लाख शेयर पुँजी रहेकोमा बचत परिचालन र ऋण लगानी क्रमशः रु. ४ खर्ब ६ अर्ब ८८ करोड ४२ लाख र ३ खर्ब ४६ अर्ब ५५ करोड ६८ लाख रहेको

छ भने सहकारी क्षेत्रमा संलग्न शेयर सदस्य संख्या २२ लाख ४८ हजार ५ सय ३० जना रहेको छ।

- ३.३४ २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेश भित्र जम्मा ३ हजार २ सय ७ सहरकारी संस्था रहेकोमा सबैभन्दा बढी काठमाडौं जिल्लामा १ हजार ६ सय ५९ र सबैभन्दा कम सिन्धुली जिल्लामा २९ वटा सहकारी संस्था रहेका छन्।

चार्ट ३(ख): बागमती प्रदेशका जिल्लाहरूमा रहेका सहकारी संस्थाहरू

स्रोत: संस्कृति, पर्यटन तथा सहकारी मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

४. कृषि, भूमिसुधार, वन तथा वातावरण

कृषि

- ४.१ रोजगारी र आर्थिक सामाजिक रूपान्तरणको आधार कृषि क्षेत्र नेपालको अर्थतन्त्रको एक प्रमुख क्षेत्रको रूपमा रहँदै आएको छ। नेपालको कुल जनसंख्याको ६०.४ प्रतिशत जनसंख्या कृषिमा आवद्ध रहेका छन्। कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान २४.०९ प्रतिशत रहेको छ। रोजगारीको ठूलो हिस्सा अझै पनि कृषि क्षेत्रबाट प्राप्त भए तापनि उत्पादन र उत्पादकत्व अपेक्षितरूपमा वृद्धि हुन सकेको छैन।
- ४.२ बागमती प्रदेशमा कृषि क्षेत्र आय, रोजगारी र खाद्य तथा पोषण सुरक्षाको प्रमुख स्रोत हो। कृषि विकासको लागि प्रशस्त सम्भावना भएतापनि भू-उपयोग नीति, उन्नत प्रविधिको सीमित प्रयोग, मौसमी प्रभाव, प्रतिस्पर्धात्मक क्षमताको कमी, उचित मूल्य र बजारीकरणमा समस्या, कृषि भूमिको खण्डीकरण र घडेरीकरण, गुणस्तरीय कृषि सामग्रीको आपूर्ति व्यवस्थामा कठिनाई, सुस्त व्यवसायीकरण, जलवायु परिवर्तन, प्राकृतिक प्रकोप, रोग किरा आदिको कारणले प्रदेशमा कृषिको विकास अपेक्षाकृत ढङ्गबाट हुन सकेको छैन।
- ४.३ पछिल्लो समयमा व्यवसायिक गाईभैँसीपालन, बाख्रापालन, बंगुरपालन, उच्च मूल्यका कृषि बालीको खेतीप्रति युवा वर्गको आकर्षण बढ्दै गएको छ। वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका व्यक्ति पशुपालनमा आवद्ध हुँदा कृषिको व्यवसायीकरण र रोजगारी सिर्जनामा समेत सकारात्मक प्रभाव परेको छ।
- ४.४ बागमती प्रदेश भित्र सञ्चालनमा रहेका लिफ्ट सिँचाइ, सौर्य सिँचाइ, डिप बोरिङ्ग, शून्य इनर्जी सिँचाइ, साना सिँचाइ, थोपा सिँचाइ, प्लास्टिक पोखरी जस्ता कार्यक्रमहरूले प्रदेशको कुल खेतीयोग्य जमिनमा सिंचित क्षेत्रफल बढ्दै गइरहेको छ।
- ४.५ बागमती प्रदेशको कुल जनसंख्यामा २७ लाख २३ हजार ६ सय ३० जना अर्थात् प्रदेशको कुल जनसंख्याको ४४.५२ प्रतिशत कृषि पेशामा आवद्ध रहेका छन्।

तालिका ४(क): कृषि सम्बन्धी आधारभूत सूचकहरू

सूचक	बागमती प्रदेश	नेपाल
कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि क्षेत्रको योगदान (प्रतिशत) *	१२	२४.०९
कृषि पेसामा आबद्ध जनसंख्या **	२७२३६३०	१९४४७९५५
महिला	१३९८८७२	९९०४१३०
पुरुष	१३२४७५८	९५४३८२५
कृषक घरपरिवार संख्या **	६६८१७७	४१३०७९८
कुल सिंचित क्षेत्रफल (प्रतिशत) **	३६.८	५४.५
बाली सघनता (Cropping Intensity) **	२.०	१.९

स्रोत: *आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय/ **राष्ट्रिय कृषि गणना, २०७८

प्रदेशमा खाद्यान्न उपलब्धता

- ४.६ बागमती प्रदेशमा उत्पादन हुने खाद्यान्न बालीहरू मध्ये धान, मकै र गहुँ प्रमुख खाद्यान्न बालीका रूपमा रहेका छन्। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा प्रदेशको कुल वार्षिक खाद्यान्न उत्पादन १४ लाख ५१ हजार ७ सय ५५ रहेको थियो। यस उत्पादनबाट बिउ, जर्ति, पशु आहार, भण्डारण तथा नोक्सानी आदि परिमाण कटाएर झण्डै १० लाख ९६ हजार ९ सय ८ मेट्रिक टन उपभोग योग्य खाद्यान्न प्राप्त भएको थियो। प्रदेशको कुल जनसंख्या ६१ लाख १६ हजार ८ सय ६६ रहेकोमा खाद्य उपलब्धता र आवश्यक परिमाणका हिसाबले झण्डै ४० हजार ८ सय २९ मेट्रिक टन खाद्यान्न अभाव रहेको छ तर तरकारी, फलफूल, अण्डा र मासुमा भने बचतमा छ।
- ४.७ १९१ के.जी. खाद्यान्न प्रति व्यक्ति प्रतिवर्ष उपभोगको हिसाबले हेर्दा आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल जनसंख्या ६१ लाख १६ हजार ८ सय ६६ को लागि झण्डै ७१ हजार ४ सय १३ मेट्रिक टन उपभोग योग्य खाद्यान्न आवश्यक पर्ने छ।

प्रयोगशाला सेवा

- ४.८ प्रदेशलाई बिउमा आत्मनिर्भर बनाउन आर्थिक वर्ष २०७९/८० बाट परियोजनाको रूपमा ४ जिल्लामा बिउ बिजन आत्मनिर्भर कार्यक्रमको शुरुवात गरिएको थियो। जस अन्तर्गत ४ वटा बिउ गोदाम घर तथा प्रशोधन इकाई स्थापना भई करिब २०० मेट्रिक टन स्रोत तथा उन्नत बिउ भण्डारणका लागि सहजता भएको छ। करिब ६८० मेट्रिक टन बिउ उत्पादनबाट करिब ३३८.२५ हेक्टर क्षेत्रफलमा बिउ प्रतिस्थापन हुने अनुमान गरिएको थियो। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्रदेशका कृषकहरूलाई बिउ उत्पादनमा प्रोत्साहन

गर्न उत्पादनका आधारमा ६५१ मेट्रिक टन बिउको लागि जम्मा रु. ५२ लाख ९५ हजार रुपैयाँ प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराइएको थियो ।

- ४.९ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्म बिउ विजन प्रयोगशालाबाट ५५८ वटा बिउको नमूना परीक्षण भई बिउ प्रमाणीकरणमा सहजीकरण भएको छ भने २ वटा बिउ भण्डारण गृह निर्माण सहयोगबाट करिब १०० मेट्रिक टन थप बिउ भण्डारणमा सहयोग पुग्ने अनुमान गरिएको छ ।
- ४.१० आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा घुम्ती प्रयोगशाला मार्फत माटो शिविर सञ्चालन र प्रयोगशालाबाट ५ हजार ६ सय ४७ माटोको नमुना परिक्षण गरिनुका साथै परीक्षण नतिजाका आधारमा ३६.३ मेट्रिक टन कृषि चुन वितरण गरिएको थियो । चालु आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्म माटो तथा मल परीक्षण प्रयोगशालाबाट १ हजार १ सय ५०, घुम्ती शिविर र किट बक्स मार्फत ४ हजार ९ सय ४७ गरी प्रदेशभर जम्मा ६ हजार ९७ माटोको नमुना परीक्षण भएको छ । साथै परीक्षण नतिजाका आधारमा १६ मेट्रिक टन कृषि चुन वितरण गरिएको छ ।

खाद्यान्न बाली

- ४.११ २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशमा धान र मकैको उत्पादन क्रमशः ४ लाख २३ हजार ५ सय ८५ मेट्रिक टन र ४ लाख ५० हजार २ सय ६० मेट्रिक टन रहेको छ । गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा धान उत्पादन ६.५९ प्रतिशतले घटेको देखिन्छ भने मकै उत्पादन ०.८९ प्रतिशतले बढेको देखिन्छ । बेमौसमी वर्षा, रासायनिक मलको अभाव, रोग किराको प्रकोप आदिको कारणले धानको उत्पादन घटेको हो । यसै गरी कोदो, फापर जस्ता बालीको उत्पादन गत वर्षको तुलनामा बढेको छ ।

तालिका ४(ख): प्रमुख खाद्यान्न बालीको उत्पादन* र उत्पादकत्व**

बाली		आर्थिक वर्ष				फागुन मसान्तसम्म	
		२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०७९/८०	२०८०/८१
धान	उत्पादन	५१०२००	५०९५९०	५०७७८९	५००४४६	४५३४७०	४२३५८५
	उत्पादकत्व	३.९३	३.८४	३.७३	३.८४	३.७७	४.२
मकै	उत्पादन	६१७७६०	६९१४३६	६६६०५२	६७७९६२	४४५६२५०	४५०२६०
	उत्पादकत्व	३.२३	३.३५	३.७९	३.२२	३.७९	३.८२
गहुँ	उत्पादन	१६८४२९	१७२७८९	१६३६२४	१५३४४१	-	-
	उत्पादकत्व	३.०१	२.९४	२.७८	२.९५	-	-

बाली		आर्थिक वर्ष				फागुन मसान्तसम्म	
		२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०७९/८०	२०८०/८१
कोदो	उत्पादन	६९६७६	७०८६७	६७९०२	७२२२८	६८८४५	७०२५०
	उत्पादकत्व	१.१७	१.१८	१.१४	१.२१	१.१५	१.२
जौ	उत्पादन	२४८९	२४१६	१६८६	३७२८	-	-
	उत्पादकत्व	१.४	१.४२	१.२७	०.९९	-	-
फापर	उत्पादन	२६९८	३५९८	२६५५	२०७७	५५०	१२३०
	उत्पादकत्व	१.०९	०.८८	०.८४	१.२०	०.८३	०.९

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८० * मेट्रिक टन ** मेट्रिक टन प्रति हेक्टर

दलहन, तेलहन, तरकारी, फलफूल र मसला बाली

४.१२ २०८० फागुन मसान्तसम्म दलहनबालीको उत्पादन २१ हजार २ सय १५ मेट्रिक टन रहेको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा दलहन बालीको उत्पादन ०.०५ प्रतिशतले बढेको छ। बागमती प्रदेशमा विशेषगरी मसुरो, चना, मास, भटमास लगायतका दलहन बाली लगाउने गरिन्छ। त्यसैगरी तेलहन बालीको उत्पादन ३४ हजार २ सय २० रहेकोमा गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १.७३ प्रतिशतले घटेको छ। प्रदेशको मुख्य तेलहन बालीको रूपमा तोरी रहेको छ।

४.१३ बागमती प्रदेशको प्रमुख नगदेबालीको रूपमा आलु रहेको छ। २०८० फागुन मसान्तसम्म यस प्रदेशमा आलुको उत्पादन ७ लाख ३२ हजार ३ सय ९० मेट्रिक टन र उत्पादकत्व १७.१ मेट्रिक टन प्रति हेक्टर रहेको छ। प्रदेशको प्रायः सबै जिल्लाहरूमा यसको खेती गरिएतापनि काभ्रेपलाञ्चोक, नुवाकोट, मकवानपुर, सिन्धुपाल्चोक जिल्लाहरूमा आलुको खेती बढी गरिन्छ।

तालिका ४(ग): दलहन, तेलहन, तरकारी, फलफूल र मसला बाली उत्पादन* र उत्पादकत्व**

आर्थिक वर्ष		बाली					
		दलहन	तेलहन	आलु	तरकारी	फलफूल	मसला बाली
२०७६/७७	उत्पादन	२२३६२	३५१७१	६४६८४५	७१७०८९	१५३६२६	७९५५७
	उत्पादकत्व	१.१५	१	१८.६४	१४.४३	१०.३३	८
२०७७/७८	उत्पादन	२२९६५	३४९३६	७०८६३३	७२८४३२	१७९६२५	७११४१
	उत्पादकत्व	१.१९	१.०९	१५.६	१४.५७	११.२७	८
२०७८/७९	उत्पादन	२३५७५	३४८६५	७३४९१७	७३०३५०	१८०२७५	७५९३१

आर्थिक वर्ष		बाली					
		दलहन	तेलहन	आलु	तरकारी	फलफूल	मसला बाली
	उत्पादकत्व	१.१७	१.०९	१९.९४	१४.४१	९.९७	९
२०७९/८०	उत्पादन	२२१७७	६४२५६	७८३००१	८७७४२२	१९३६८२	७४६०४
	उत्पादकत्व	१.१७	१.२३	१९.०९	१६.४९	११.३३	१०
२०८०/८१	उत्पादन	२१२१५	३४२२०	७३२३९०	५१५३४५	१३०२१०	-
फागुन मसान्तसम्म	उत्पादकत्व	१.१६	१.२१	१७.१	१५.२१	११.१२	-
२०७९/८० फागुन	उत्पादन	२२५६०	३४८२५	७३६५२५	४९५३४५	१२७६९५	-

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८० * मेट्रिक टन ** मेट्रिक टन प्रति हेक्टर

पशुपालन

४.१४ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि २०७७/७८ सम्म प्रदेशमा गाई भैसी संख्या बढेको छ तर त्यसपछिका आर्थिक वर्षहरूमा गाई भैसी संख्या क्रमशः घट्दै गएको छ। तर प्रदेश सरकारको बाखा प्रवर्धन कार्यक्रम, पिपिआर रोग नियन्त्रण जस्ता कार्यक्रमले बाखाको संख्यामा बढोत्तरी भएको छ।

तालिका ४(घ): बागमती प्रदेशमा पशुपन्छी पालन

(संख्या)

पशुपंक्षी	आर्थिक वर्ष				
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
गाई	१०४५११९	१०६४३४९	१०९९५६०	१०८९४९२	१०१११३६
भैसी	८९१७०७	८९४९२६	८९२२१३	८८१७६७	८३२१९३
बाखा	२११८९३१	२३५१२१७	२५२०६७१	२५९३८९८	२६७७२२५
भेडा	७३४७५	९३६३९	९२५६१	८९०१२	५१४२०
सुँगुर/बंगुर	१२०१९४	१७२२७७	१७९३६३	१६७७४०	२३७६१७
कुखुरा	४१५६४८८०	४४८४१९५७	३७०७४७६०	३२९९४४५३	२२११८७६६
हाँस	४९४६७	८५११०	८५७८३	९५४७४	८७०९२

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

पशुपन्छीजन्य उत्पादन

४.१५ २०८० फागुन मसान्तसम्म दुधको उत्पादन ४ लाख ९८ हजार २ सय ७७ मेट्रिक टन, मासुको उत्पादन १ लाख ९८ हजार ३ सय ०१ मेट्रिक टन र अण्डाको उत्पादन ८५ करोड २७ लाख ०८ हजार रहेको छ। पशुपालन र पोल्ट्री क्षेत्रको बढ्दो व्यवसायीकरण, आधुनिकीकरण र यान्त्रिकीकरणको कारणले प्रदेशमा दुध, मासु र अण्डाको उत्पादन बढेको छ।

४.१६ २०८० फागुन मसान्तसम्म माछाको उत्पादन ३ हजार ७ सय ३३ मेट्रिक टन रहेकोमा अघिल्लो आर्थिक वर्ष माछा उत्पादन ५ हजार ५ सय ८९ मेट्रिक टन रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्रदेशमा मत्स्य उत्पादन अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले सञ्चालित मत्स्यपालन क्षेत्र विस्तार तथा उत्पादकत्व वृद्धि कार्यक्रम अन्तर्गत १७.२९ हेक्टर क्षेत्रफलमा नयाँ पोखरी निर्माण गरी मत्स्यपालन गरिएको छ।

तालिका ४(ड): बागमती प्रदेशको पशुपन्छीजन्य उत्पादनको विवरण

विवरण	आर्थिक वर्ष					२०८०/८१ फागुन मसान्तसम्म
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	
दुध (मे.टन)	३९७९७४	४३७७७१	४४५७३१	५२५२०५	६७७५११	४९८२७७
मासु (मे.टन)	७८७९२	१८६७१८	१९६०५४	२२०४०५	२१५०२३	१९८३०१
अण्डा (हजारमा)	८०४५४३	१०१९१६०	१०२९३५२	१२०३५४५	१०५५५२	८५२७०८
माछा (मे.टन)	३२२४.४३	३१९१	३५८०	३८७६	५५८९	३७३३

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

४.१७ भौगोलिक विशिष्टताका आधारमा स्थानीयस्तरमा प्राथमिकता प्राप्त कृषिजन्य बाली वस्तुको उत्पादन, प्रशोधन तथा बजारीकरण प्रवर्द्धन गरी खाद्यान्न, तरकारी, नगदे बाली, फलफूल, मत्स्य, मासु, अण्डा, दुध, च्याउ, मह, जडिबुटी जस्ता कृषि उत्पादनको विशिष्टीकृत उत्पादन क्षेत्र निर्धारण मार्फत कृषिको उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउन प्रदेश अन्तर्गतका विभिन्न जिल्लाहरूमा जोन/सुपर जोन कार्यक्रमहरू सञ्चालन भइरहेका छन्।

दुध उत्पादनमा अनुदान

४.१८ प्रदेश सरकारले दुध उत्पादन गर्ने कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गर्न दुध उत्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि दिँदै आइरहेको छ। हालसम्म दुध अनुदानमार्फत रु. ७० करोड ४ लाख ८० हजार रकम वितरण गरिएको छ।

तालिका ४(च): बागमती प्रदेशबाट दुध उत्पादनमा अनुदान

आर्थिक वर्ष	सहकारी संख्या	प्रति लिटर दर रु.	जम्मा अनुदान (रु. हजारमा)
२०७५/७६	४९	०.५१	१०५९०
२०७६/७७	१९८	१	७८३१८
२०७७/७८	१७९	२	१५१६२२
२०७८/७९	२६०	१.६३२	१५९९५२
२०७९/८०	२२२*	३.५६३८	२९९९९८
जम्मा			७००४८०

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

*५ वटा निजी दुग्ध फर्म सहित

कृषि तथा पशुपन्छी बीमा

४.१९ आर्थिक वर्ष २०७९/८० देखि संघ सरकारबाट कृषि बीमा प्रिमियममा ८० प्रतिशत अनुदान दिन शुरु गरिएको थियो। २०८० को फागुन मसान्तसम्म यस प्रदेशका कृषकहरूले कृषि बीमा तर्फ रु. ६७ करोड १ लाख ४१ हजार र पशुपन्छी तथा मत्स्य बीमातर्फ रु. १० अर्ब ३५ करोड ९९ लाख ३ हजार रकम बराबरको बीमा गरिएकोमा सो बीमा रकमको प्रिमियममा ८० प्रतिशत अनुदान दिने व्यवस्था बमोजिम यस अवधिमा कृषि र पशुपन्छी तर्फ जम्मा रु. ४१ करोड ८६ लाख ५४ हजार भुक्तानी भएको छ।

४.२० बीमाङ्क रकम र बीमा शुल्कमा वर्षेनी वृद्धि हुँदै गएसँगै अनुदान रकममा समेत सोही अनुरूप वृद्धि हुँदै गएको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अन्तर्गत रु. ७७ करोड २१ लाख ५२ हजार बराबर बीमा प्रिमियम संकलन भएको थियो। सोही अवधिमा बीमा शुल्क वापतको ८० प्रतिशत अनुदान अन्तर्गत कृषि बीमातर्फ रु. ३ करोड ४ लाख ७६ हजार र पशुपन्छी बीमातर्फ रु. ५८ करोड ६३ लाख ६१ हजार गरी जम्मा रु. ६१ करोड ६८ लाख ३८ हजार अनुदान उपलब्ध गराइएको थियो।

तालिका ४(छ): बागमती प्रदेशअन्तर्गत कृषि तथा पशुपन्छी बीमा

आर्थिक वर्ष	क्षेत्र	जारी भएको पोलिसि संख्या	जीवित पशु संख्या	जम्मा बीमाङ्क रकम (रु.)	प्रिमियम शुल्क (रु.)	प्रिमियममा छुट (८०%)
२०७९/८०	कृषि	५१२	-	७५६२३९००७	३८१०८६२५	३०४७६७२३
	पशु	७३०१२	७४६०५६९	१५६९९९३२४३०	७३४०४३५३९	५८६३६१७०६
२०८०/८१	कृषि	३०६	-	६७०१४११६७	४२७९८०४७	३४२३८४३८
	पशु	४७१८७	३६२३४८९	१००३५९९३९१३	४८०५२०३५१	३८४४१६२८१

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

कृषि कर्जा

४.२१ कृषि क्षेत्रको समग्र विकास, यसको उत्पादन तथा उत्पादकत्व अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले प्रदेश स्थित बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट प्रवाहित कर्जा वर्षेनी बढ्दै गइरहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को तुलनामा आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्रवाह भएको कर्जा करिब १६.८८ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ।

तालिका ४(ज): बागमती प्रदेशभित्र कृषि कर्जा

आर्थिक वर्ष	कृषि कर्जा (रु. लाखमा)	अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा प्रतिशत परिवर्तन
२०७७/७८	१००१०४२.३	-
२०७८/७९	१०८४११९.५	८.३०
२०७९/८०	१२६७१३९.७	१६.८८

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८०

४.२२ कृषि क्षेत्रमा प्रवाह भइरहेको अनुदान कार्यलाई व्यवस्थित बनाउन आर्थिक वर्ष २०७९/८० देखि बागमती प्रदेशमा बिउ पुँजी परिचालन कार्यक्रमको शुरुवात गरिएको थियो। सो अवधिमा प्रदेश भित्रका ७४ जना कृषकहरूलाई जम्मा रु. ३ करोड २० लाख ९६ हजार बिउ पुँजी प्रदान गरिएको थियो।

विपद्बाट प्रभावित किसानलाई राहत

४.२३ बागमती प्रदेश सरकारले नेपालमा नै पहिलो पटक कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य क्षेत्रमा प्रतिकूल असर पार्ने प्राकृतिक र गैर प्राकृतिक विपद्बाट प्रभावित किसानलाई राहत रकम प्रदान गर्ने कार्य आर्थिक वर्ष २०७९/८० देखि शुरु गरेको थियो। २०८० फागुन मसान्तसम्म ४८ जना कृषकलाई रु. १ करोड ९१ लाख ७६ हजार रुपैयाँ राहत रकम वितरण गरिएको छ।

तालिका ४(झ): विपद्बाट प्रभावित किसानलाई राहत

विवरण	आर्थिक वर्ष	
	२०७९/८०	२०८०/८१ फागुन मसान्तसम्म
कृषक संख्या	२८	२०
राहत रकम (रु.)	१४७३०७२०	४४४५४४०

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

मलखाद व्यवस्थापन

४.२४ प्रदेशभर रासायनिक मलखादको कुल माग १ लाख ५५ हजार १ सय ३९ मेट्रिक टन रहेको छ। कुल माग मध्ये युरिया ९३ हजार ८३ मेट्रिक टन, डि.ए.पी. ३८ हजार ७ सय ८५ मेट्रिक टन र पोटास २३ हजार २ सय ७१ मेट्रिक टन रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा युरिया १७ हजार ६ सय ५ मेट्रिक टन, डि.ए.पी. १४ हजार ८ सय ८२ मेट्रिक टन र पोटास ७ सय ३२ मेट्रिक टन बिक्री वितरण भएको थियो। २०८० फागुन मसान्तसम्म युरिया ३२ हजार ७ सय १४ मेट्रिक टन, डि.ए.पी. १० हजार ६ सय ५६ मेट्रिक टन बिक्री वितरण भएको छ।

प्राङ्गारिक मल

४.२५ रासायनिक मलको मागलाई कम गर्दै प्राङ्गारिक मल उत्पादन कार्यलाई व्यवस्थित, सरल, सुलभ र गुणस्तरीय बनाई प्राङ्गारिक मलको नियमित प्रयोग गर्दै माटो व्यवस्थापन र दिगो कृषि उत्पादन कायम गर्न एक प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र एक प्राङ्गारिक मल कारखाना स्थापना कार्यक्रम अन्तर्गत कार्य भइरहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० देखि प्रति किलोग्राम रु. १० सहूलियतमा प्राङ्गारिक मलमा अनुदानमा वितरण गरिएको छ।

पशु स्वास्थ्य

४.२६ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्रदेश भरिका करिब २ लाख ८० हजार ८ सय पशुहरूमा खोरेत रोग विरुद्धको खोप र ७ हजार ६ सय ८६ पशुहरूमा रेबिज रोग विरुद्धको खोप लगाइएको थियो। २०८० फागुन मसान्तसम्म गाईभैंसीमा देखिने लम्पी स्किन डिजिज नियन्त्रण तथा रोकथामको लागि जिल्लास्थित कार्यालयहरूबाट १ लाख ४१ हजार १ सय ६४ गाईभैंसीमा खोप निःशुल्क रूपमा लगाइएको छ। यसैगरी भेडाबाखामा लाग्ने पि.पि.आर. (Peste Des Petits Ruminants) रोग नियन्त्रण तथा रोकथामको लागि २०८० फागुन मसान्तसम्म ११ लाख ४२ हजार ३ सय २७ भेडाबाखालाई खोप लगाइएको छ।

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना

४.२७ कृषिको आधुनिकीकरण एवम् व्यवसायीकरण गर्न कृषि उत्पादनका विशिष्टीकृत क्षेत्र निर्धारण तथा कृषि क्षेत्रको रूपान्तरण गरी उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्न प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना सञ्चालनमा रहेको छ। यस परियोजना अन्तर्गत बागमती प्रदेशमा संघीय सरकारको सशर्त अनुदान मार्फत ब्लक विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनमा रहेको छ।

४.२८ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा कृषि उत्पादन केन्द्र (ब्लक) विकास कार्यक्रम अन्तर्गत १३ वटा (मकै-१, तरकारी -४, धान -१, आलु -१, सुन्तलाजात फलफूल -२ र तेलहनबाली -१, गाई/भैंसी -१, बंगुर -१ र बाखा -१) थप नयाँ ब्लक स्थापना भएका छन्। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा स्थापना भएका कृषि तर्फका व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (ब्लक) विकास कार्यक्रम अन्तर्गत ३७ वटा (धान -२, मकै -६, तरकारी -८, आलु -८, सुन्तला जात फलफूल -२, मौरी -४, तेलहन -२, अदुवा/बेसार -२, कफि -३) र गाई/भैंसीको व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (ब्लक) विकास कार्यक्रम अन्तर्गत ४ वटा, बाखाको व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (ब्लक) विकास कार्यक्रम अन्तर्गत ७ वटा, माछाको व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (ब्लक) विकास कार्यक्रम अन्तर्गत ३ वटा ब्लकहरू गरी ५१ वटा ब्लक विकास कार्यक्रमले आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा समेत निरन्तरता पाएका थिए। संघ सरकारबाट नै कार्यान्वयन हुने गरी बागमती प्रदेशमा जम्मा २९ वटा जोन र २ वटा सुपरजोन रहेका छन्।

कृषि विकास कार्यक्रम

- ४.२९ हेटौँडा उपमहानगरपालिकासँगको सहकार्यमा आर्थिक वर्ष २०७७/७८ देखि हेटौँडा उपमहानगरपालिका वडा नम्बर ११ मा रु. २८ करोड ३६ लाख ५६ हजार कुल लागतमा बागमती प्रदेश सरकारको ७० प्रतिशत र हेटौँडा उपमहानगरपालिकाको ३० प्रतिशत लागत साझेदारीमा प्रादेशिक कृषि थोक बजारको निर्माण कार्य भइरहेको छ।
- ४.३० बागमती प्रदेश सरकारको रु. ४५ करोड ५४ लाख ९४ हजारको लागतमा मकवानपुर जिल्लामा दैनिक ६० हजार लिटर दुध प्रशोधन गरी पाउडर बनाउने क्षमताको पाउडर दुध प्लान्ट निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ।
- ४.३१ विभिन्न कृषिजन्य उपजहरू, पशुजन्य पदार्थ, माछा, तरकारी, फलफूल आदिको भण्डारणको लागि बागमती प्रदेशका ८ जिल्लाका १० स्थानमा जम्मा १५ हजार ७ सय मेट्रिक टन क्षमताका शीत भण्डार निर्माण भइरहेका छन्।

भूमिसुधार

- ४.३२ बागमती प्रदेशमा रहेका २३ वटा मालपोत कार्यालय र २३ वटा नापी कार्यालय मार्फत जग्गा प्रशासन सम्बन्धी कार्य भइरहेको छ।

४.३३ बागमती प्रदेशभित्र चक्लाबन्दी खेती प्रणाली, जग्गाको वर्गीकरण तथा भू-उपयोगको उचित व्यवस्थापन मार्फत भूमिको उत्पादनमूलक प्रयोग गर्ने कार्यलाई व्यवस्थित बनाउने सम्बन्धमा विभिन्न प्रयासहरु भइरहेका छन्।

वन क्षेत्र

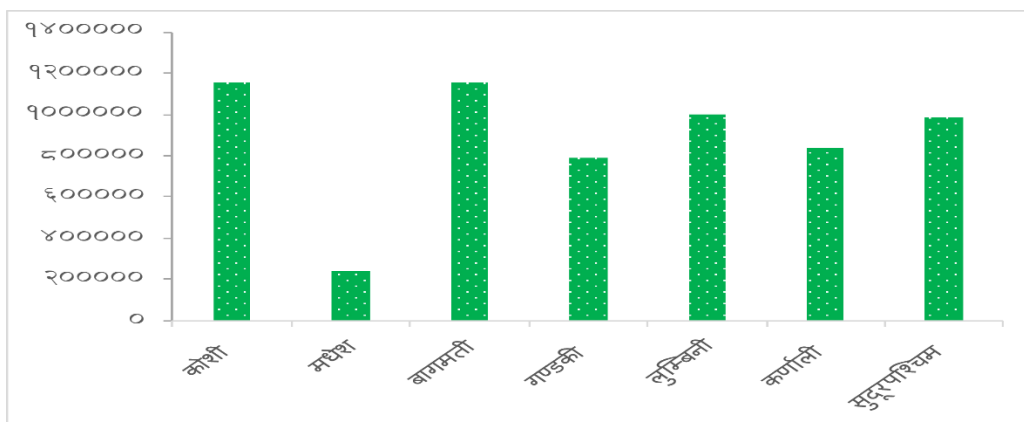
४.३४ नेपालमा कुल भू-भागको ४५.३१ प्रतिशत भू-भाग वन क्षेत्रले ओगटेको छ जसमध्ये ४१.६९ प्रतिशत वन र ३.६२ प्रतिशत झाडीबुट्यान क्षेत्र रहको छ। २०८० फागुनसम्म १२ राष्ट्रिय निकुञ्ज, १ वन्यजन्तु आरक्ष, १ शिकार आरक्ष र ६ संरक्षण क्षेत्र गरी २० वटा संरक्षित क्षेत्र रहेका छन्। कुल भू-भाग मध्ये २३.४ प्रतिशत भू-भाग संरक्षित क्षेत्रको रूपमा रहेको छ। हालसम्म वन संरक्षण क्षेत्र अन्तर्गत १ लाख ९४ हजार १ सय ५६ हेक्टर वन क्षेत्र व्यवस्थापन भएको छ।

४.३५ नेपाल जैविक विविधताको हिसाबले प्रचुर सम्भावना भएको मुलुक हो। नेपालमा ११८ प्रकारका पारिस्थिक प्रणाली, ७५ प्रकारका वनस्पति, ३५ प्रकारका वन, ११ हजार ९ सय ७१ वनस्पति प्रजाति र ११ हजार ८ सय ६१ प्राणी प्रजाति पहिचान भएका छन्। २० वटा संरक्षित क्षेत्र, १० वटा अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका सिमसार क्षेत्र, ११ वनस्पति उद्यान, २२ हजार ६ सय भन्दा बढी सामुदायिक वन र १० हजार भन्दा बढीको संख्यामा रहेका अन्य समुदायमा आधारित वन तथा थुप्रै निजी वन र कृषि वनले जैविक विविधताको संरक्षणमा महत्वपूर्ण भूमिका खेलेका छन्।

बागमती प्रदेशमा वन क्षेत्र

४.३६ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्म नेपालमा रहेको कुल वन क्षेत्र ६१ लाख ६६ हजार ७ सय ६६ हेक्टर मध्ये बागमती प्रदेशमा ११ लाख ५४ हजार ६ सय ८५ हेक्टर वन क्षेत्र रहेको छ। नेपालको कुल वन क्षेत्रमा बागमती प्रदेशको हिस्सा १८.७ प्रतिशत रहेको छ भने प्रदेशको कुल भू-भागको तुलनामा वनको क्षेत्रफल ५६.९३ प्रतिशत रहेको छ।

चाई ४(क): प्रदेशगत वन क्षेत्रको स्थिति

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय, २०८०

नोट: बुट्यान तथा झाडी बाहेकको वन क्षेत्रमात्र समावेश गरिएको।

४.३७ बागमती प्रदेशको कुल वन क्षेत्र मध्ये सबैभन्दा बढी वन क्षेत्र सिन्धुली जिल्लामा रहेको छ भने सबैभन्दा कम वन क्षेत्र भक्तपुर जिल्लामा रहेको छ। त्यसैगरी जिल्लाको कुल भू-भागको प्रतिशतको हिसाबले हेर्दा सबैभन्दा बढी वन क्षेत्र मकवानपुर जिल्लामा छ भने सबैभन्दा कम वन क्षेत्र भक्तपुर जिल्लामा रहेको छ।

तालिका ४(ज): बागमती प्रदेशमा जिल्लागत वन क्षेत्रको स्थिति

जिल्ला	जिल्लाको क्षेत्रफल (हक्टरमा)	वन क्षेत्र (हक्टरमा)	जिल्लाको कुल भू-भागको तुलनामा वनको क्षेत्रफल (प्रतिशत)	प्रदेशको कुल वन क्षेत्रको हिस्सा (प्रतिशत)
दोलखा	२१४८७०	१०७८४२	५०.१९	९.८९
रामेछाप	१५६५५३	६९३७३	४४.३१	६.३६
सिन्धुली	२४८६०४	१६६६९७	६७.०५	१५.२८
काभ्रेपलाञ्चोक	१३९४४३	७५३०८	५४.०१	६.९०
सिन्धुपाल्चोक	२४९०२५	११५८८३	४६.५३	१०.६२
रसुवा	१५०१२४	५४७५६	३६.४७	५.०२
नुवाकोट	११९३१६	५२०३९	४३.६१	४.७७
घादिङ	१९०६७५	९२७४३	४८.६४	८.५०
चितवन	२२३९७०	१४७४८९	६५.८५	१३.५२
मकवानपुर	२४४३६६	१६६५३३	६८.१५	१५.२७
भक्तपुर	१२३१०	२४७४	२०.१०	०.२३
ललितपुर	३९६८४	२४४६०	६१.६४	२.२४
काठमाडौं	४१३६१	१५२७९	३६.९४	१.४०
जम्मा	२०३०३०१	१०९०८७६	५३.७३	१००.००

स्रोत: वन तथा वातावरण मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

४.३८ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्म वन क्षेत्रको अन्य आय र संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच बाँडफाँट हुने वन रोयल्टी गरी जम्मा रु. १४ करोड ८ लाख संकलन भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा सो संकलित रकम जम्मा रु. १५ करोड ४५ लाख संकलन भएको थियो।

तालिका ४(ट): बागमती प्रदेशमा वन क्षेत्रबाट संकलन भएको राजस्व

(रु. करोडमा)

राजस्व शीर्षक	आर्थिक वर्षको			फागुन मसान्तसम्मको		अघिल्लो आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तको तुलनामा प्रतिशत परिवर्तन
	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०७९/८०	२०८०/८१	
वन क्षेत्रको अन्य आय	३.२१	५.०६७	४.८१	२.४९	२.६९	८.१६
वन रोयल्टी (संघ, प्रदेश र स्थानीय तह बीच बाँडफाँट हुने)	७.३९	६.६३	१०.६३	३.९९	११.३९	१८५.२४
जम्मा	१०.६०	११.७०	१५.४४	६.४८	१४.०९	११७.२१

स्रोत: वन तथा वातावरण मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

४.३९ नेपालको कुल भू-भागमध्ये २३.४ प्रतिशत भू-भाग संरक्षित क्षेत्रमा पर्दछ। यस प्रदेशमा शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज, लाङ्गटङ राष्ट्रिय निकुञ्ज र गौरीशङ्कर संरक्षण क्षेत्रको पूरै भू-भाग तथा चितवन र पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्जको केही भू-भाग पर्दछन्। यस प्रदेशको ६०८५.४१ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल (२९.९८ प्रतिशत) संरक्षित क्षेत्रले ओगटेको छ।

तालिका ४(ठ): बागमती प्रदेश भित्र पर्ने संरक्षित क्षेत्रको अंश

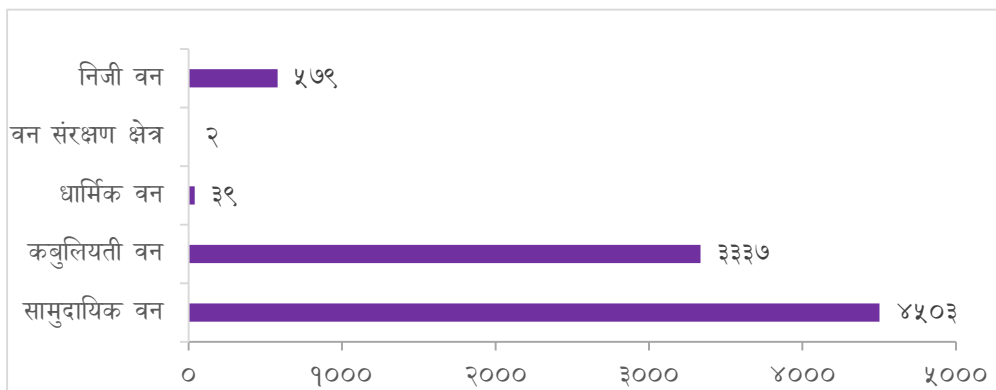
संरक्षित क्षेत्रको नाम	जिल्ला	भित्री क्षेत्र (Core Area)	मध्यवर्ती क्षेत्र	जम्मा क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि.)
चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	चितवन	७१२.१३	४५६.५३	१२३३.७५
	मकवानपुर	५१.१७	१३.९२	
पर्सा राष्ट्रिय निकुञ्ज	मकवानपुर	७२.९०	१९२.१५	२६५.०५
	काठमाडौं	१०३.५४	४८.३१	
शिवपुरी नागार्जुन राष्ट्रिय निकुञ्ज	नुवाकोट	३४.७२	५६.८९	२७७.६१
	सिन्धुपाल्चोक	९.८७	७.९०	
	धादिङ	१०.८७	५.५१	
लाङ्गटङ राष्ट्रिय निकुञ्ज	नुवाकोट	७३.१९	८९.९६	२१३०
	रसुवा	९६८.१९	९७.४३	
	सिन्धुपाल्चोक	६६८.६२	२३२.६१	
गौरीशङ्कर संरक्षित क्षेत्र	दोलखा	१३४६.९९	०.००	२१७९
	रामेछाप	४०५.५९	०.००	
	सिन्धुपाल्चोक	४२६.४२	०.००	
जम्मा		४८८४.२	१२०१.२१	६०८५.४१

स्रोत: वन तथा वातावरण मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

४.४० २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेश भित्रका ४५०३ वटा सामुदायिक वन मार्फत ४२२७०६.२८ हेक्टर, ३३३७ कबुलियती वन मार्फत १६५५२.४९ हेक्टर, ३९ धार्मिक वन मार्फत ३९८.९५ हेक्टर, २ वन संरक्षण क्षेत्र मार्फत ३२६७६.०५ हेक्टर र ५७९ निजी वन मार्फत ३६४.९२४ हेक्टर वन क्षेत्र व्यवस्थापन गरिएको छ।

चार्ट ४(ख): वन वर्गीकरण अनुसार बागमती प्रदेशभित्रका वन

(संख्यामा)

स्रोत: वन तथा वातावरण मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

४.४१ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा ८ लाख ९२ हजार ९ सय ३३ बिरुवा वितरण गरिएकोमा २०८० फागुन मसान्तसम्म २ लाख ८१ हजार ३ सय ७० बिरुवा वितरण गरिएको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा वन क्षेत्रबाट २३ लाख ४४ हजार ५ सय १० क्युविक फिट काठ उत्पादन भएकोमा आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्म १५ लाख ६८ हजार ७ सय ३४ क्युविक फिट काठ उत्पादन भएको छ।

४.४२ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा २ हजार ६ सय ४९ चट्टा दाउरा उत्पादन भएकोमा २०८० फागुन मसान्तसम्म २ हजार २ सय १९ चट्टा दाउरा उत्पादन भएको छ।

तालिका ४(ड): वन पैदावार उत्पादन तथा आपूर्ति

आर्थिक वर्ष	बिरुवा उत्पादन र वितरण (संख्या)	काठ (क्युविक फिट)	दाउरा (चट्टा)	गैहकाष्ठ वन पैदावार (जडीबुटी तथा अन्य) (किलोग्राम)
२०७६/७७	१२९९५०९	१०४७७९४	७५९	२५५६७८
२०७७/७८	१९६०५१५	१७८५८३७	२६५७	१७३८१२
२०७८/७९	१२५४७९७	१८८३२४०	२१९५	५९०५००
२०७९/८०	८९२९३३	२३४४५१०	२६४९	६०४७५७
२०८०/८१*	२८१३७०	१५६८७३४.०७	२२१९.४६	९३५६५४

स्रोत: वन तथा वातावरण मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

*फागुन मसान्तसम्म

४.४३ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा १४१७ वटा खहरे तथा पहिरो उपचार संख्या रहेको थियो भने २०८० फागुन मसान्तसम्म ३ सय ३४ वटा खहरे तथा पहिरो उपचार संख्या रहेको छ। त्यसैगरी आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा २२ वटा संरक्षण पोखरी निर्माण भएको थियो भने २०८० फागुन मसान्तसम्म ९२ वटा संरक्षण पोखरी निर्माण भएका छन्।

तालिका ४(ढ): खहरे तथा पहिरो उपचार र संरक्षण पोखरी निर्माण

आर्थिक वर्ष	खहरे तथा पहिरो उपचार संख्या	संरक्षण पोखरी निर्माण संख्या
२०७६/७७	४४१	३५
२०७७/७८	२८२	२४
२०७८/७९	१२८४	३०
२०७९/८०	१४१७	२२
२०८०/८१*	३३४	९२
जम्मा	३७५८	२०३

स्रोत: वन तथा वातावरण मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

*फागुन मसान्तसम्म

वनस्पति उद्यान क्षेत्र

४.४४ नेपालमा जम्मा ११ वटा वनस्पति उद्यानहरू रहेका छन्। यी उद्यानहरूको व्यवस्थापन वनस्पति विभागले गरिरहेको छ। बागमती प्रदेशमा राष्ट्रिय वनस्पति उद्यान, गोदावरी, ललितपुर, वृन्दावन वनस्पति उद्यान, मकवानपुर, टिस्टुङ्ग वनस्पति उद्यान, मकवानपुर, पर्वतीय वनस्पति उद्यान, दामन, मकवानपुर गरी जम्मा ४ वटा वनस्पति उद्यान रहेका छन्।

जडिबुटी तथा खोटो संकलन

४.४५ २०८० फागुन मसान्तसम्म ८ लाख ३८ हजार किलोग्राम जडुबुटी संकलन तथा बिक्री वितरण भएको छ भने ९७ हजार ६ सय ५४ किलोग्राम खोटो संकलन तथा बिक्री वितरण भएको छ। वनमा आधारित दर्ता भएका उद्यमको संख्या २३ पुगेको छ।

५. गरिबी निवारण, श्रम तथा रोजगारी

- ५.१ गरिबी निवारण तथा रोजगार लक्षित कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरी नागरिकको जीवनस्तर अभिवृद्धि गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ। दिगो, समावेशी आर्थिक विकास तथा सामाजिक न्याय हासिल गर्ने सोचका साथ नागरिकलाई गरिबीको दुश्चक्रबाट मुक्त गराउन प्रदेश सरकारले गरिबी निवारण सम्बन्धी कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ।
- ५.२ गरिबीको रेखामुनि रहेको जनसङ्ख्या वि.सं. २०८७ सम्ममा ५ प्रतिशत र वि.सं. २१०० सम्ममा शून्यमा झार्ने नेपाल सरकारको राष्ट्रिय लक्ष्य रहेको छ। सोही लक्ष्यलाई पछ्याउँदै बागमती प्रदेश सरकारले गरिबी निवारणका क्षेत्रहरूलाई प्राथमिकता दिई लक्षित कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै आएको छ।

गरिबीको स्थिति

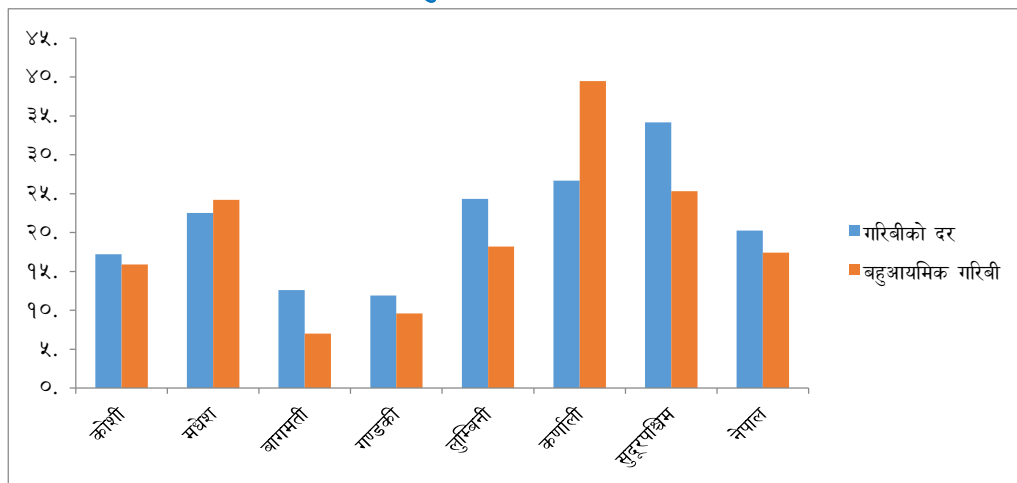
- ५.३ नेपालमा निरपेक्ष गरिबीको रेखा मुनि रहेको जनसंख्या २०.२७ प्रतिशत र बहुआयामिक गरिबीको जनसंख्या १७.४ प्रतिशत रहेकोमा बागमती प्रदेशको निरपेक्ष गरिबी १२.५९ प्रतिशत र बहुआयामिक गरिबी ७.० प्रतिशत रहेको छ।
- ५.४ हाल नेपालमा गरिबीको विषमता ४.५२ प्रतिशत र गरिबीको गहनता १.४८ प्रतिशत रहेकोमा बागमती प्रदेशको गरिबीको विषमता २.६४ प्रतिशत र गरिबीको गहनता ०.८९ प्रतिशत रहेको छ। बागमती प्रदेशमा गरिबीको फैलावट १२.६८ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ५(क): प्रदेश अनुसारको गरिबीको स्थिति

प्रदेश	गरिबीको दर	बहुआयामिक गरिबी	गरिबीको विषमता	गरिबीको गहनता	गरिबीको फैलावट	कुल जनसंख्याको वितरण
कोशी	१७.१९	१५.९	३.८४	१.२५	१३.८०	१६.२६
मधेश	२२.५३	२४.२	४.६२	१.३६	२५.६०	२२.५६
बागमती	१२.५९	७.०	२.६४	०.८९	१२.६८	२०.४२
गण्डकी	११.८८	९.६	२.३३	०.७१	४.८८	८.३४
लुम्बिनी	२४.३५	१८.२	५.८	१.९९	१२.७६	१८.९६
कर्णाली	२६.६९	३९.५	६.२५	२.१६	६.७४	५.१२
सुदूरपश्चिम	३४.१६	२५.३	८.४१	२.८७	१४.००	८.३२
नेपाल	२०.२७	१७.४	४.५२	१.४८	-	-

स्रोत: नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण, चौथो, २०७९/८० र राष्ट्रिय योजना आयोग, २०७९

चाई ५ (क): प्रदेशगत गरिबीको दर र बहुआयामिक गरिबी

स्रोत: नेपाल जीवनस्तर सर्वेक्षण, चौथो, २०७९/८०

श्रम तथा रोजगारी

५.५ २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशमा काम गर्ने उमेर समूहको जनसंख्या २५ लाख ९५ हजार ८८ रहेकोमा २४ लाख १० हजार ४ सय ९८ जना रोजगार रहेका छन्। त्यसैगरी बागमती प्रदेशमा बेरोजगार संख्या १ लाख ५१ हजार ७ सय ६५ जना रहेको छ र बेरोजगारी दर ५.८४ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ५(ख): बागमती प्रदेशको श्रम बजारका मुख्य सूचकहरू

विवरण	काम गर्ने उमेर समूहको जनसंख्या	रोजगार	बेरोजगार	श्रम शक्तिमा नभएका	बेरोजगारी दर	रोजगार र जनसंख्या (अनुपात) प्रतिशत
नेपाल	११५१९६२१	१०२७०४४७	७६७६५८	८२११०१२	६.६६	३५.२१
बागमती	२५९५०८८	२४१०४९८	१५१७६५	१८५२४१६	५.८४	३९.४०

स्रोत: श्रम, रोजगार तथा यातायात मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

रोजगारी

५.६ २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशमा सबैभन्दा बढी सक्रिय जनसंख्या काठमाडौंमा ५ लाख ८१ हजार ५ सय ३९ जना रहेका छन् भने सबैभन्दा कम रसुवा जिल्लामा १५ हजार ३ सय ९२ जना रहेका छन्।

तालिका ५ (ग): बागमती प्रदेशमा जिल्लागत रोजगारीको अवस्था

जिल्ला	सक्रिय जनसंख्या		रोजगार		बेरोजगार	
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
दोलखा	५५५२३	५८०९३	४२०३६	४०३९१	२४१९	१९३३
रामेछाप	५१२४८	५४९४०	३५४९४	३३२५१	२४२४	१५७८
सिन्धुली	९८४५३	९९१५९	७००९९	५९३७२	३७२६	३३०१
काभ्रेपलाञ्चोक	११६१९८	११२८४३	९२७४७	८०८४२	३४०९	२८५०
सिन्धुपाल्चोक	८३३१७	८२५७१	६२५४६	५५८४८	३५२८	२९२५
रसुवा	१५३९२	१३२८४	१०८१५	७५९२	९३५	६६९
नुवाकोट	८२११२	८०३३५	६३०९४	५२६८२	३०२४	२३८४
धादिङ	९९४६५	९९८१३	७६८१९	६९०६६	३७५९	२६३३
चितवन	२०७६१६	१८९११५	१६१९९९	११५६६२	८९६६	८८७१
मकवानपुर	१४५०६९	१२५७७५	१११०८३	७७७८८	६२११	४७८५
भक्तपुर	१३१७६६	१०५६६५	१०८१६८	६७०६८	५७२४	६१०२
ललितपुर	१६५०८७	१२९४९९	१३४५०४	८२५४८	७५३०	७६२३
काठमाडौं	५८१५३९	४२०९४६	४६४१४१	२३४८४३	२८१२३	२६३३३
जम्मा	१८३२७८५	१५७२०३८	१४३३५४५	९७६९५३	७९७७८	७१९८७

स्रोत: श्रम, रोजगार तथा यातायात मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

औपचारिक र अनौपचारिक क्षेत्रमा रोजगारीको अवस्था

५.७ बागमती प्रदेशमा रोजगारीमा संलग्न श्रमिक मध्ये १० लाख २७ हजार औपचारिक क्षेत्रमा संलग्न रहेका छन् भने ११ लाख २ हजार अनौपचारिक क्षेत्रमा काम गर्ने गरेका छन्। मुलुकभर कुल ४४ लाख ११ हजार अनौपचारिक क्षेत्रमा काम गर्ने जनसंख्या मध्ये २४.९८ प्रतिशत हिस्सा बागमती प्रदेशको रहेको छ। यस प्रदेशमा औपचारिक क्षेत्रमा कार्यरत श्रमिक मध्ये १० लाख २ हजार गैर कृषि क्षेत्रमा र २५ हजार श्रमिक गैर कृषि क्षेत्रमा संलग्न रहेका छन्। अनौपचारिक क्षेत्रमा भने यस प्रदेशमा करिब ७५ प्रतिशत श्रमिक कृषि क्षेत्रमा संलग्न रहेका छन्।

तालिका ५(घ): बागमती प्रदेशमा औपचारिक र अनौपचारिक क्षेत्रमा रोजगारीको अवस्था

विवरण	बागमती नेपाल		बागमती प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)
औपचारिक क्षेत्र	१०२७	२६७५	३८.३९
कृषि	२५	९०	२७.७८
गैर कृषि	१००२	२५८६	३८.७५
अनौपचारिक क्षेत्र	११०२	४४११	२४.९८
कृषि	८२६	२९०४	२८.४४
गैर कृषि	३१	७३	४२.४७

स्रोत: नेपाल श्रम शक्ति सर्वेक्षण, २०१७/१८

क्रियाशील जनसंख्या

५.८ २०८० फागुन मसान्तसम्म नेपालको जम्मा क्रियाशील जनसंख्या १ करोड २ लाख ७० हजार ४ सय ४७ रहेकोमा ६० लाख ४३ हजार पुरुष र ४२ लाख २७ हजार ३ सय ६० महिला रहेका छन्। बागमती प्रदेशको जम्मा क्रियाशील जनसंख्या २४ लाख १० हजार ४ सय ९८ मध्ये १४ लाख ३३ हजार ५ सय ४५ पुरुष र ९ लाख ७६ हजार ९ सय ५३ महिला रहेका छन्।

तालिका ५(ङ): रोजगारी क्षेत्रमा रहेको क्रियाशील जनसंख्या

विवरण	संख्या			प्रतिशत	
	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला
बागमती प्रदेश	१४३३५४५	९७६९५३	२४१०४९८	५९.४७	४०.५३
नेपाल	६०४३०८७	४२२७३६०	१०२७०४४७	५९	४१

स्रोत: नेपाल श्रम शक्ति सर्वेक्षण, २०१७/१८

वैदेशिक रोजगारी

५.९ २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशका जिल्लाहरूबाट जम्मा ७७ हजार ७ सय ४७ जनाले श्रम स्वीकृति लिई वैदेशिक रोजगारीमा गएका छन्। उक्त अवधिमा सबैभन्दा

बढी चितवन जिल्लाबाट र सबैभन्दा कम रसुवा जिल्लाबाट वैदेशिक रोजगारीका लागि विदेशिएका छन्।

तालिका ५(च): श्रम स्वीकृति लिई विदेशिने युवाहरुको विवरण

(संख्यामा)

जिल्ला	वर्षिक बर्ष												२०८० फागुन मसान्तसम्म		
	२०७६/७७			२०७७/७८			२०७८/७९			२०७९/८०			महिला	पुल	जम्मा
	महिला	पुल	जम्मा	महिला	पुल	जम्मा	महिला	पुल	जम्मा	महिला	पुल	जम्मा			
देवछा	६९९	२४२	९४१	२७	९९३	१०६४	२१०	२४१	४५१	१४०४	४०४७	६४५१	१०८२	३१२७	४२०९
रामेछाप	६३७	२९३	९३०	२४६	१०७०	१३१६	२७४	२४६	५२०	१४९४	६०४७	७५४१	१०१४	३७७७	४७९१
सिन्धुली	५३४	४०००	४५३४	१८१	१४६७	१६४८	३५०	४३८२	४७३२	१४९०	९१४	१०४०४	१०६५	५५०३	६५६८
काभ्रेपलाञ्चोक	१२८४	४३८०	५६६४	५०६	१७८१	२२८७	४७०	४४८६	९३५६	२९४७	८९९१	११९४८	२०२९	५५५९	७५९८
सिन्धुपाल्चोक	२०३०	४०२९	६०५९	८४३	१६४९	२४९२	४३८५	४९०६	९२९१	३६०२	८४०१	१२००३	२३७९	५०१०	७३८९
रसुवा	२२३	४२०	६४३	२९४	९६७	१२६१	४९२	६२६	१११८	३९१	१००१	१३९२	२९८	६३१	९२९
नुवाकोट	१०७९	१०५८	२१३७	४४८	१६६८	२११६	४३४	४००२	८३४६	२४३४	४३२२	९९६६	१८७५	४९४६	६८२१
धादिङ	७९१	४७८	१२६९	३०२	२०९२	२३९४	४६२७	४६००	९२२७	२९३१	१०४०९	१३३४०	१४३५	६३७८	७९१२
चितवन	९०१	७८१	१६८२	४९१	३७५४	४२४५	८४३९	५४९६	१३९३५	२२०५	१३५१८	१५८२३	१९१६	९९८०	११८९६
मकवानपुर	१३८३	४५५	१८३८	५४४	१८८४	२४२८	४९४२	५३२०	१०२६२	३३९४	९७७७	१३०७१	२३६०	६४८९	८८४९
भक्तपुर	२७४	१०१०	१२८४	१३३	४४८	५८१	११०८	६५	१७७९	६९६	३०६९	३७६५	५३७	१७६०	२२९७
ललितपुर	५३०	१९६६	२४९६	२२१	६२६	८४७	१८७	१३०१	३१७	११२७	२७५४	३८८२	८७७	१९१४	२७९१
काठमाडौं	१४५०	३५८७	५०३७	६४६	१४४६	२०९२	४२३७	२७८८	७०२५	२६०४	५०८०	७६८४	१८७५	३८२२	५६९७
जम्मा			५७९१			२४०९३			९५९१०			११६९३२			७७७४७

स्रोत: श्रम, रोजगार तथा यातायत मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

सामाजिक सुरक्षा कोषमा आबद्धता

५.१० आर्थिक वर्ष २०८०/८१ फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशमा कुल १२ हजार ९ सय २२ रोजगारदाता र ३ लाख ७२ हजार ७ सय ७१ योगदानकर्ता सूचीकृत भएका छन्।

तालिका ५(छ): बागमती प्रदेशमा सामाजिक सुरक्षा कोषमा आबद्ध भएका रोजगारदाता तथा योगदानकर्ता

विवरण	आर्थिक वर्ष					२०८० फागुन मसान्तसम्म	जम्मा
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०		
सूचीकृत रोजगारदाता	२४७४	५९७७	१६९४	१६७०	६४१	४६६	१२९२२
सूचीकृत योगदानकर्ता	१९७५०	९६९५९	८७५४३	६००७८	६१२६५	४७१७६	३७२७७१

स्रोत: सामाजिक सुरक्षा कोष, २०८०

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम

५.११ २०८० फागुन मसान्तसम्म प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाट बागमती प्रदेशमा रोजगारीमा खटिएका व्यक्तिको संख्या १ हजार २ सय २७ रहेका छन् भने औसत रोजगारी दिन ५९.८४ रहेको छ।

तालिका ५(ज): प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमबाट सिर्जित रोजगारीको विवरण

प्रदेश	स्थानीय तहको संख्या	आयोजना प्रविष्ट गरेका स्थानीय तहको संख्या	आयोजना सङ्ख्या	रोजगारीमा खटिएको व्यक्तिको सङ्ख्या	जम्मा रोजगारी दिन	औसत रोजगारी दिन
कोशी	१३७	११६	१२२८	१६६२	१०७९४२	६४.९५
मधेश	१३६	६४	७१६	७०३	२४४७६	३४.८२
बागमती	११९	१०७	१३३९	१२२७	७३४२४	५९.८४
गण्डकी	८५	७०	१०१८	७२१	३९८३१	५५.२४
लुम्बिनी	१०९	७९	१२७०	८९६	५९९९९	६६.९६
कर्णाली	७९	६९	८००	७६९	५५०५४	७१.५९
सुदूरपश्चिम	८८	८०	१२१०	७२१	४७४२२	६५.७७
जम्मा	७५३	५८५	७५८१	६६९९	४०८१४८	६०.९३

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

६. ऊर्जा, जलस्रोत, सिंचाइ तथा खानेपानी

ऊर्जामा पहुँच

६.१ २०८० फागुनसम्म मुलुकभर कुल जनसङ्ख्याको ९७.७ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा विद्युत्को पहुँच (वैकल्पिक ऊर्जासहित) पुगेको छ भने बागमती प्रदेशमा ९९.५ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा विद्युत्को पहुँच पुगेको छ।

तालिका ६(क): राष्ट्रिय प्रसारण ग्रिडबाट विद्युत पहुँच प्राप्त प्रदेशगत जनसङ्ख्या

(प्रतिशतमा)

प्रदेश	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१*
कोशी	८६.३	८२.४३	९६.९५	९७.०	९५.३
मधेश	८७.२५	९९.०५	९९.६६	१००.०	१००.०
बागमती	९५.८३	९४.४४	९५.९१	९६.०	९९.५
गण्डकी	८७.४८	९२.७९	९५.६८	९८.०	९९.३
लुम्बिनी	८९.०७	९१	९४.९१	९५.०	९८.३
कर्णाली	२७.७४	३४.७५	४३.८७	४४.०	६८.५
सुदूरपश्चिम	६७.३३	६४.६९	७१.०७	७३.०	८३.५
नेपाल (वैकल्पिक ऊर्जासहित)	९०.०	९३.०	९४.०	९५.०	९७.७

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

*फागुन मसान्तसम्म

६.२ २०८० फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा सबैभन्दा बढी १ हजार १ सय ९६ मेगावाट उत्पादन क्षमताका आयोजना सञ्चालनमा रहेका छन्। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म थप भएको २९९ मेगावाटमध्ये गण्डकी प्रदेशमा १०२ मेगावाट, कोशी प्रदेशमा ८८ मेगावाट, सुदूरपश्चिममा ५१ मेगावाट, बागमतीमा ४७ मेगावाट र लुम्बिनीमा ११ मेगावाट विद्युत् उत्पादन भएको छ।

तालिका ६(ख): प्रदेशगत विद्युत उत्पादन क्षमता (वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रबाट उत्पादित विद्युत बाहेक)

(मेगावाटमा)

प्रदेश	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१*
कोशी	२३८	२८०	३४५	४८९	५७७
मधेश	०	१३	२१	२५	२५
बागमती	४५६	४७२	१०४६	११४९	११९६
गण्डकी	५११	५२९	५९५	८३१	९३३

प्रदेश	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१*
लुम्बिनी	२२	३१	३१	४७	५८
कर्णाली	११	११	११	१६	१६
सुदूरपश्चिम	५२	५२	५८	१२०	१७१
जम्मा	१२९०	१३८८	२१०७	२६७७	२९७६

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

*फागुन मसान्तसम्म

- ६.३ २०८० फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा ४७३ संस्थागत सौर्य ऊर्जा प्रणालीबाट १२६०.३१५ किलोवाट विद्युत् उत्पादन गरिएको छ। बागमती प्रदेशभित्र ३ सौर्य तथा सौर्य वायु मिनीग्रेडले ९० किलोवाट विद्युत् उत्पादन गरी कुल २५० घरधुरी लाभान्वित भएका छन्। प्रदेशभर जम्मा ३३ वटा सौर्य खानेपानी आयोजना संचालनमा रहेका छन्।

प्रमुख नदी प्रणाली

- ६.४ बागमती प्रदेशमा कुल १० वटा उप-जलाधार प्रणालीहरू (Sub-basins) रहेकोमा कुल उप-जलाधार प्रणालीको क्षेत्रफल २० हजार ३ सय वर्ग किलोमिटर रहेको छ। सो मध्ये सबैभन्दा बढी क्षेत्रफल त्रिशुली उप-जलाधार प्रणालीको र सबैभन्दा कम लाल बकैयाको रहेको छ।

तालिका ६(ग): बागमती प्रदेशका उप-जलाधार प्रणाली

उप-जलाधार प्रणालीहरू	क्षेत्रफल (वर्ग कि. मि.)	क्षेत्रफल (प्रतिशत)
बागमती	२८४५.९३	१४.०२
बुढी गण्डकी	९६५.८४	४.७६
कमला	९६७.४३	४.७७
तल्लो नारायणी	३३८४.१४	१६.६७
तल्लो सुनकोशी	१३६१	६.७०
लिखु	१३०४.४६	६.४३
लाल बकैया	३७४.४९	१.८४
तामाकोशी	२१६२.८१	१०.६५
त्रिशुली	३९२८.५६	१९.३५
माथिल्लो सुनकोशी	३००५.५३	१४.६१
जम्मा	२०३००	१००

स्रोत: प्रदेश वस्तुस्थिति विवरण, बागमती प्रदेश, २०७५

सिँचाइ

- ६.५ २०८० फागुन मसान्तसम्ममा बागमती प्रदेशको कुल क्षेत्रफल २० लाख ३० हजार ४ सय ४३ हेक्टर मध्ये खेतीयोग्य जमिन ५ लाख २१ हजार ९ सय ६१ हेक्टर अर्थात् २५.७० प्रतिशत रहेको छ। कुल खेतीयोग्य जमिनको तुलनामा सिँचाइयोग्य जमिन ४९.५

प्रतिशत र सिँचाइयोग्य जमिनको तुलनामा सिंचित जमिन ५१.१० प्रतिशत रहेको छ। जिल्लागत रुपमा खेतीयोग्य जमिन सबैभन्दा बढी सिन्धुलीमा र सबैभन्दा कम भक्तपुरमा रहेको छ।

तालिका ६(घ): जिल्लागत सिँचाइ सुविधा

जिल्ला	कुल क्षेत्रफल (हेक्टर)	खेतीयोग्य जमिन (हेक्टर)	सिँचाइयोग्य जमिन (हेक्टर)	सिंचित जमिन (हेक्टर)
दोलखा	२१४८८५	५६६८३	२८०५८.०८५	७८४१
रामेछाप	१५६५३९	५०९८०	२५२३५.१	१०२९०
सिन्धुली	२४८६१९	६२७१३	३१०४२.९३५	७६०९
काम्रेपलाञ्चोक	१३९४३६	५८१२३	२८७७०.८८५	१२४००
सिन्धुपाल्चोक	२४९२१३	३५६५९	१७६५१.२०५	८८३९
रसुवा	१५०११५	९४५०	४६७७.७५	३५७३
नुवाकोट	११९३२७	४५२५२	२२३९९.७४	१८३३७
धादिङ	१९०६६४	४८१३६	२३८२७.३२	१३०२८
चितवन	२२३९९७	६०२२३	२९८१०.३८५	३१८२१
मकवानपुर	२४४३२३	६२०१७	३०६९८.४१५	८६९३
भक्तपुर	१२३५९	६४५०	३१९२.७५	२२४९
ललितपुर	३९६३७	११०६८	५४७८.६६	३६३३
काठमाडौँ	४१३२९	१५२०७	७५२७.४६५	३७२३
कुल जम्मा	२०३०४४३	५२१९६१	२५८३७०.६९५	१३२०३६

स्रोत: खानेपानी, ऊर्जा तथा सिँचाइ मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

६.६ कुल खेतीयोग्य जमिनको तुलनामा सिँचाइयोग्य जमिन २५८३७०.६९५ हेक्टर रहेकोमा सिंचित जमिन ५१.१० प्रतिशत रहेको छ। सो सिंचित जमिन मध्ये सतह सिँचाइ प्रणालीबाट ९०.७७ प्रतिशत र भूमिगत सिँचाइ प्रणालीबाट ९.२३ प्रतिशत जमिन सिंचित रहेको छ।

तालिका ६(ङ): बागमती प्रदेशमा कुल सिँचाइ सुविधा पुगेको भू-भाग

विवरण	कुल क्षेत्रफल हेक्टरमा	प्रतिशत
सतह सिँचाइ	११९८४९	९०.७७
भूमिगत सिँचाइ	१२१८७	९.२३
जम्मा	१३२०३६	१००

स्रोत: खानेपानी, ऊर्जा तथा सिँचाइ मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

खानेपानी

६.७ २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशको कुल जनसंख्याको ९१.९० प्रतिशत घरधुरी आधारभूत खानेपानीबाट सुविधा पुगेको छ भने ९८.४० प्रतिशत घरधुरीमा शौचालय सुविधा पुगेको छ।

तालिका ६(च): खानेपानीको अवस्था

प्रदेश	आधारभूत खानेपानीको सुविधा प्राप्त गर्ने घरधुरी प्रतिशत	सुरक्षित खानेपानी पुगेको जनसंख्या प्रतिशत	खाना बनाउनको लागि ठोस ऊर्जाको उपयोग	शौचालयको सुविधा प्राप्त घरधुरी	आधारभूत सरसफाई सुविधा पुगेको जनसंख्या प्रतिशत
बागमती	९१.९०	१४.९०	२८.९७	९८.४०	९८.४०
राष्ट्रिय जम्मा	९२.९०	१९.१०	५३.८९	९५.४०	९५.४०

स्रोत: खानेपानी, ऊर्जा तथा सिँचाइ मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

६.८ २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशमा रहेको १५ लाख ६७ हजार ९ सय १७ घरधुरी मध्ये खानेपानीको सुविधा पुगेको घरधुरी संख्या १४ लाख ४० हजार ८ सय ९६ अर्थात् ९१.९० प्रतिशत छ जसमा १३ जिल्ला मध्ये सबैभन्दा बढी भक्तपुर जिल्लामा ९४.४८ प्रतिशत रहेको छ भने सबैभन्दा कम सिन्धुली जिल्लामा ८४.७६ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ६(छ): बागमती प्रदेशमा खानेपानी सेवा पुगेको जिल्लागत विवरण

जिल्ला	जम्मा घरधुरी (२०७८ को जनगणना अनुसार)	खानेपानी सेवा पुगेको घरधुरी	प्रतिशत
दोलखा	४९४९३	४६७३३	९४.४२
रामेछाप	४६४६६	४२२०१	९०.८२
सिन्धुली	६९३१७	५८७५५	८४.७६
काभ्रेपलाञ्चोक	९१३३०	७७७७३	८५.१६
सिन्धुपाल्चोक	७१६९७	६३१७६	८८.१२
रसुवा	१११३१	१०४९६	९४.३०
नुवाकोट	६८६४६	५९९८८	८७.३९
धादिङ	८३६२२	७८७५२	९४.१८
चितवन	१७९१३७	१६३४९२	९१.२५
मकवानपुर	१०५३२०	९९३७६	९४.०९
भक्तपुर	१०८४०६	१०२४१९	९४.४८
ललितपुर	१४०१३०	१२७६११	९१.०७
काठमाडौं	५४२८९२	५१०१२४	९३.९६
जम्मा	१५६७९१७	१४४०८९६	९१.९०

स्रोत: खानेपानी, ऊर्जा तथा सिँचाइ मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

६.९ २०८० फागुन मसान्तसम्म प्रदेश भित्रका १० लाख ६६ हजार ५ सय ९१ घरपरिवारले धाराबाट आउने पानीबाट खानेपानीको सुविधा लिएका छन् भने ७५ हजार २ सय ५ घरपरिवारले ट्युबवेल तथा ह्याण्ड पम्प, ३५ हजार ६ सय ४७ घरपरिवारले इनार तथा कुवा (ढाकिएको) र ४२ हजार ६ सय ८२ घरपरिवारले खुला कुवाबाट खानेपानीको सुविधा लिएका छन्।

तालिका ६(ज): बागमती प्रदेशका जिल्लाहरूमा स्रोतगत खानेपानी प्रयोग गर्ने घरपरिवार संख्या

जिल्ला	घारा	ट्युबवेल, ह्याण्ड पम्प	इनार, कुवा (ढाकिएको)	खुला कुवा	खोला, नदी	अन्य	उल्लेख नगरिएको
दोलखा	४५९५७	-	१६०	७४१	१२१	७०	२४४४
रामेछाप	४२३४१	-	४१०	१३२४	५४७	४९	१७९५
सिन्धुली	४७२०१	३१७३	३७१७	१०१०७	४८०	८९	४५५०
काम्रेपलाञ्चोक	७२८८१	३०१	४१७३	४०८२	५७९	२८९	९०२५
सिन्धुपाल्चोक	६३३७३	२०	१८३	१२५२	२०५	१२८	६५३६
रसुवा	१०४३५	-	१०	७८	४६	२५	५३७
नुवाकोट	६०२६०	-	८६५	१४९८	२६७	८२	५६७४
धादिङ	७१४३५	२६९	५१५	१७५१	४८५	१११	९०५६
चितवन	१२१६९२	४८३२६	२४१५	३१११	४२०	२०८	२९९५
मकवानपुर	८७०५९	५८६९	१६२१	६२८३	६२८	३२९	३८३१
भक्तपुर	६६६४६	२१९४	५९७१	२८७२	-	१७५९	२८९६४
ललितपुर	७८९०५	८६८	३४९१	३३४०	-	५४०९	४८११७
काठमाडौं	२९८४०६	१४१८५	१४१८५	६२४३	-	८८७१	२०१००२
कुल जम्मा	१०६६५९१	७५२०५	३५६४७	४२६८२	३७७८	१७४१९	३२४५२६

स्रोत: खानेपानी, ऊर्जा तथा सिंचाइ मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

७. भौतिक पूर्वाधार, यातायात र सञ्चार

सडक यातायात तथा पुल पूर्वाधार

- ७.१ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेश सरकारले नयाँ सडक निर्माण १०६८.०६ किलोमिटर, ग्रावेल सडक स्तरोन्नति ९०७.४१ किलोमिटर, कालोपत्रे सडक स्तरोन्नति १०४२.०३ किलोमिटर, सडक मर्मत (नियमित) ११०१.२८ किलोमिटर निर्माण तथा मर्मत गरेको छ।
- ७.२ चालु आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्ममा बागमती प्रदेश सरकारले नयाँ सडक निर्माण २४.५ किलोमिटर, ग्रावेल सडक स्तरोन्नति ६८.७ किलोमिटर, कालोपत्रे सडक स्तरोन्नति ७८.६ किलोमिटर, सडक मर्मत (नियमित) ८३.९ किलोमिटर निर्माण तथा मर्मत गरेको छ।

तालिका ७(क): सडक सुविधा विस्तारको स्थिति (प्रदेश सडक एवं सहरी सडक समेत)

(कि.मि.)

विवरण	आर्थिक वर्ष					२०८० फागुन मसान्तसम्म	कुल जम्मा
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०		
नयाँ सडक निर्माण	३९५.९९	१३९.४९	६६.०८	१६०.१४	२८१.८६	२४.५	१०६८.०६
ग्रावेल सडक स्तरोन्नति	४१.८३	१९०.६२	२४६.४१	२००.७७	१५९.०८	६८.७	९०७.४१
कालोपत्रे सडक स्तरोन्नति	६७.५९	१९३.३०	२३९.४०	१९०.७९	२७२.३५	७८.६	१०४२.०३
सडक मर्मत (नियमित)	१२५.५	१९५.८	१९३.७१	१३८.१७	३६४.२५	८३.९	११०१.२८

स्रोत: भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

- ७.३ गत आर्थिक वर्ष २०७९/८० को असार मसान्तसम्ममा बागमती प्रदेशमा कुल २९ वटा सडक पुल, ६ वटा झोलुङ्गेपुल/ट्रस पुल निर्माण सम्पन्न भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्म थप १२ वटा सडक पुल र ४ वटा झोलुङ्गेपुल/ट्रस पुल गरी जम्मा १०७ वटा सडक पुल र १७ वटा झोलुङ्गेपुल/ट्रस पुल निर्माण सम्पन्न भएका छन्।

तालिका ७(ख): बागमती प्रदेश सरकारबाट निर्मित पुलको विवरण

(संख्या)

पुलको प्रकार	आर्थिक वर्ष					२०८० फागुन मसान्तसम्म	जम्मा
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०		
सडक पुल	१०	२२	१५	१९	२९	१२	१०७
झोलुङ्गेपुल/ट्रस पुल	-	-	१	६	६	४	१७

स्रोत: भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय, २०८०

- ७.४ बागमती प्रदेशभित्र प्रदेश सरकारले निर्माण गरेका पुलहरूमा सबैभन्दा धेरै सडक पुल भक्तपुर जिल्लामा १७ वटा र सबैभन्दा धेरै झोलुङ्गे पुल धादिङ जिल्लामा ५ वटा रहेका छन्।

तालिका ७(ग): जिल्लागत रूपमा प्रदेश सरकारद्वारा निर्माण भएका सडक पुल र झोलुङ्गे पुल*

जिल्ला	सडक पुलको संख्या	झोलुङ्गे पुलको संख्या
दोलखा	५	-
रामेछाप	४	-
सिन्धुली	९	२
काभ्रेपलाञ्चोक	११	२
सिन्धुपाल्चोक	१०	३
रसुवा	-	-
नुवाकोट	१०	२
धादिङ	९	५
चितवन	८	-
मकवानपुर	९	२
भक्तपुर	१७	-
ललितपुर	३	-
काठमाडौं	१२	१
समग्र प्रदेश	१०७	१७

स्रोत: भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

*फागुन मसान्तसम्म

- ७.५ २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेश भित्रका ११९ वटै स्थानीय तहको केन्द्रसम्म सडक संजाल जोडिएको देखिन्छ भने सडक पहुँच पुगेको (पक्की सडक) ८७ स्थानीय तह रहेको तथा सडक पहुँच पुगेको तर पक्की हुन बाँकी ३२ वटा स्थानीय तह रहेका छन्।

तालिका ७(घ): बागमती प्रदेशका स्थानीय तहको केन्द्रसम्म सडक पहुँचको अवस्था

प्रदेश	स्थानीय तह	सडक पहुँच नपुगेको स्थानीय तह	सडक पहुँच पुगेको (पक्की सडक) (कि.मि.)		सडक पुगेको तर पक्की हुन बाँकी (कि.मि.)		जम्मा सडक
			स्थानीय तह	सडकको लम्बाई (कि.मि.)	स्थानीय तह	सडकको लम्बाई (कि.मि.)	
बागमती	११९	-	८७	३८०	३२	६७८	१०५८

स्रोत: भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

- ७.६ बागमती प्रदेश सरकारबाट २०८० फागुन मसान्तसम्म सरकारी भवन ७ वटा, सामुदायिक भवन ५ सय ६ वटा र जनता आवास कार्यक्रम मार्फत २ हजार ३ सय ५० वटा निर्माण भएका छन्।

७.७ बागमती प्रदेश सरकारबाट २०८० फागुन मसान्तसम्म चेपाङ, माझी, बोटे, वनकरियाका एकीकृत बस्ती कार्यक्रम अन्तर्गत ६४ वटा र खरको छाना उन्मूलन कार्यक्रम अन्तर्गत ११० वटा भवन निर्माण भएका छन्।

तालिका ७(ड): बागमती प्रदेश सरकारद्वारा निर्माण गरिएका सरकारी तथा सामुदायिक भवन

(संख्या)

विवरण	आर्थिक वर्ष					२०८० फागुन मसान्तसम्म	जम्मा
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०		
सरकारी भवन	नयाँ निर्माण	-	-	-	१	३	७
सामुदायिक भवन	नयाँ निर्माण	३५	१८	६५	२११	१७७	५०६
आवास तथा एकीकृत बस्ती विकास कार्यक्रम	जनता आवास कार्यक्रम	७३४	६२०	४७	६८८	२४१	२३५०
	चेपाङ, माझी, बोटे, वनकरिया एकीकृत बस्ती	-	-	-	-	१४	६४

स्रोत: भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

७.८ बागमती प्रदेश सरकारबाट २०८० फागुन मसान्तसम्म ६१ वटा प्रहरी इकाई कार्यालयहरुको निर्माण सम्पन्न भइसकेको र ११ वटा निर्माणाधीन अवस्थामा रहेका छन्।

तालिका ७(च): बागमती प्रदेशमा प्रदेशसकारद्वारा निर्माण सम्पन्न तथा निर्माणाधीन रहेका प्रहरी भवनको विवरण

विवरण	निर्माण सम्पन्न	निर्माणाधीन	जम्मा
प्रदेश प्रहरी भवन (संख्या)	६१	११	७२

स्रोत:- आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

यातायात क्षेत्र

७.९ बागमती प्रदेशमा दर्ता भएका सवारी साधनको संख्या आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा ८६ हजार २ सय ३४ भएकोमा आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्म १ लाख १७ हजार ५ सय ४७ रहेको छ।

तालिका ७(छ): बागमती प्रदेशमा दर्ता भएका विभिन्न किसिमका सवारीका साधनहरूको संख्या

सवारी साधन	आर्थिक वर्ष				२०८० फागुन मसान्तसम्म
	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	
बस	७३१	५९७	७९४	१२८७	३०३०
मिनिबस/मिनी ट्रक	१२३९	११२५	१४६६	३६५	३७२८
केन/डोजर/एक्साभेटर/ट्रक	८१९	१६८३	२१३५	११५९	५१५२
जिप/कार/भ्यान	१०८५३	८९८८	१४२२४	९२२९	३८४८३
पिकअप	३१२२	५३७९	३७९८	५४५	११४१६
माइक्रोबस	१४०	३२	३५	७	१९०
टेम्पो	११००	११३०	१२२८	२४४	३२९०
मोटरसाइकल	८७८३०	१२६५४९	१२७३७१	७३०६८	४९३२०
टेक्टर/पावर टेलर	३०	२८७	२१४	८६	५४८
इ-रिक्सा	१२५	४८५	१३३०	१७३	१८७८
अन्य	२३८	१५९	१०९	७१	५१२
जम्मा	१०६२२७	१४६४१४	१५२७०४	८६२३४	११७५४७

स्रोत: श्रम, रोजगार तथा यातायात मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

सञ्चार क्षेत्र

- ७.१० बागमती प्रदेशमा अनलाइन पत्रकारिताको लागि नयाँ दर्तामा वृद्धि भएको छ। आर्थिक वर्ष २०८० फागुन मसान्तसम्म कुल २४८ अनलाइन पत्रिका/पोर्टल नवीकरण/नयाँ दर्ता रहेका छन्।
- ७.११ आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा २३ वटा, आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा २६ वटा, आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा ३० वटा र चालु आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्म जम्मा २९ वटा केबुल टेलिभिजनहरू नवीकरण भएका छन्। त्यसैगरी आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्म १००० वाट क्षमताका एफ.एम. रेडियो १४ वटा नवीकरण भएका छन्।

तालिका ७(ज): बागमती प्रदेशमा दर्ता/नवीकरण भएका सञ्चार संस्था

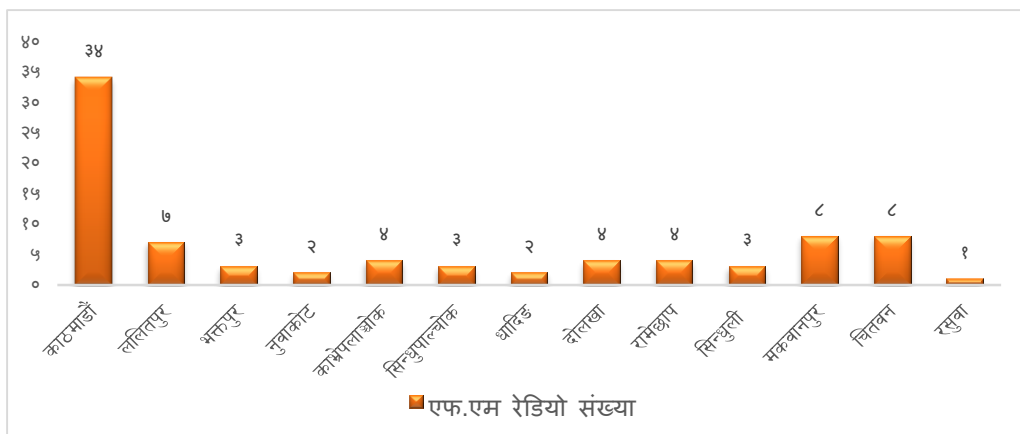
(संख्यामा)

विवरण	वार्षिक वर्ष								२०८० फगुन मसान्तसम्म	
	२०७६/७७		२०७७/७८		२०७८/७९		२०७९/८०			
	नयाँ दर्ता	नवीकरण	नयाँ दर्ता	नवीकरण	नयाँ दर्ता	नवीकरण	नयाँ दर्ता	नवीकरण	नयाँ दर्ता	नवीकरण
अनलाइन पत्रकारिता	२३	९	४९	१९	६१	३४	७९	५०	३६	-
केबुल टेलिभिजन	४	-	४	२३	१	२६	-	३०	-	२९
एफ.एम. रेडियो ५००-१००० वाट क्षमता	-	-	-	१३	१	१४	-	१४	-	१४
एफ.एम. रेडियो २५०-५०० वाट क्षमता	-	-	१	५६	१	५६	-	५६	-	५९
एफ.एम. रेडियो १००-२५० वाट क्षमता	-	-	-	४	२	५	-	७	१	८
पत्रकार परिचयपत्र	१७६	९१	३६६	१२०	१७०	८४	१४५	१००	१४७	-

स्रोत:- आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

७.१२ बागमती प्रदेशभित्रका जिल्लाहरूमा सञ्चालनमा रहेका एफ.एम. रेडियोहरूमध्ये काठमाडौं जिल्लामा सबैभन्दा बढी ३४ वटा तथा रसुवामा सबैभन्दा कम १ वटा मात्र रहेको छ। यसरी बागमती प्रदेशमा हालसम्म कुल ८३ वटा एफ.एम. रेडियो सञ्चालनमा रहका छन्।

चार्ट ७(क): प्रदेशभित्रका एफ.एम. रेडियो संख्या

स्रोत:- आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

पत्रपत्रिका

७.१३ २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेश अन्तर्गतका जिल्लाहरूमा दर्ता भई सञ्चालनमा रहेका पत्रपत्रिकाको ५ हजार १ सय ११ जम्मा संख्या रहेको छ। सबैभन्दा बढी काठमाडौं जिल्लामा ४ हजार ५९ रहेको छ भने सबैभन्दा कम रसुवा जिल्लामा ३ वटा रहेका छन्।

तालिका ७(झ): बागमती प्रदेश अन्तर्गतका जिल्लाहरूमा दर्ता भई सञ्चालनमा रहेका पत्रपत्रिका

(संख्यामा)

जिल्ला	पत्रपत्रिकाको किसिम							जम्मा
	दैनिक	साप्ताहिक	पाक्षिक	मासिक	द्वैमासिक	त्रैमासिक	अन्य	
दोलखा	१	९	१	३	-	१	-	१५
रामेछाप	-	९	-	३	१-	१	-	१३
सिन्धुली	९	२१	१	६	२	१	-	३९
काभ्रेपलाञ्चोक	३	४२	४	२१	२	५	-	७७
सिन्धुपाल्चोक	१	३०	३	२६	२	६	२	७०
रसुवा	-	१	-	१	१	-	-	३
नुवाकोट	३	१७	१	१	-	२	-	२४
धादिङ	३	१४	-	१	-	-	-	१८
चितवन	१९	८६	६	२८	७	१९	१०	१७५
मकवानपुर	१६	८४	६	१७	१	११	२	१३८
भक्तपुर	६	४४	१	१३	४	१२	५	१०३
ललितपुर	१८	१०४	१७	१४९	२५	५०	१४	३७७
काठमाडौं	१८६	१०७८	२७०	१६९९	२७०	४००	१५६	४०५९
जम्मा	२६५	१५३९	३१०	१९६८	३१३	५०८	१८९	५१११

स्रोत:- आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

द. उद्योग, वाणिज्य तथा पर्यटन

उद्योग क्षेत्र

द.१ २०८० फागुनसम्म मुलुकभर अघावधिक भएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरू ५ लाख ८९ हजार ८ सय ५४ मध्ये बागमती प्रदेशमा २९.५ प्रतिशत रहेका छन्।

तालिका द(क): प्रदेशगत लघु, घरेलु तथा साना उद्योग सङ्ख्या

प्रदेश	उद्योग (संख्या)	हिस्सा (प्रतिशत)
कोशी	८१४३९	१३.८
मधेश	८६०८९	१४.६
बागमती	१७३८६२	२९.५
गण्डकी	६६०३३	११.२
लुम्बिनी	९७७९०	१६.६
कर्णाली	३६४१३	६.२
सुदूरपश्चिम	४८२२८	८.२
नेपाल	५८९८५४	१००.०

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

द.२ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा नयाँ दर्ता भएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगमा रु. ८२ अर्ब ९० करोड लगानी स्वीकृत भएकोमा कुल स्वीकृत लगानीमध्ये बागमती प्रदेशमा २३.५१ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका द(ख): प्रदेशगत लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको कुल लगानी तथा रोजगार विवरण

प्रदेश	लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको दर्ता सङ्ख्या	कुल लगानी (रु. करोडमा)	प्रस्तावित रोजगारी (जना)
कोशी	५५३७	१५२१.९१	१५३४१
मधेश	७१५२	२०५१.२७	३२४८४
बागमती	७२६८	१९४९.६२	३४७९४
गण्डकी	३६६७	८६०.९९	११४६७
लुम्बिनी	५१४१	११४१.५५	१७८४९
कर्णाली	३६३०	३७९.५८	१६०४०
सुदूरपश्चिम	४४४७	३८५.१३	१५४३३
नेपाल	३७१४२	८२९०.०६	१४३४०८

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

- द.३ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा बागमती प्रदेशमा ११ हजार ३ सय ९५ लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरू दर्ता भएकोमा २०७९/८० मा यस्तो सङ्ख्यामा ३६.२ प्रतिशतले कमी आई ७ हजार २ सय ६८ मात्र नयाँ उद्योग दर्ता भएका थिए।

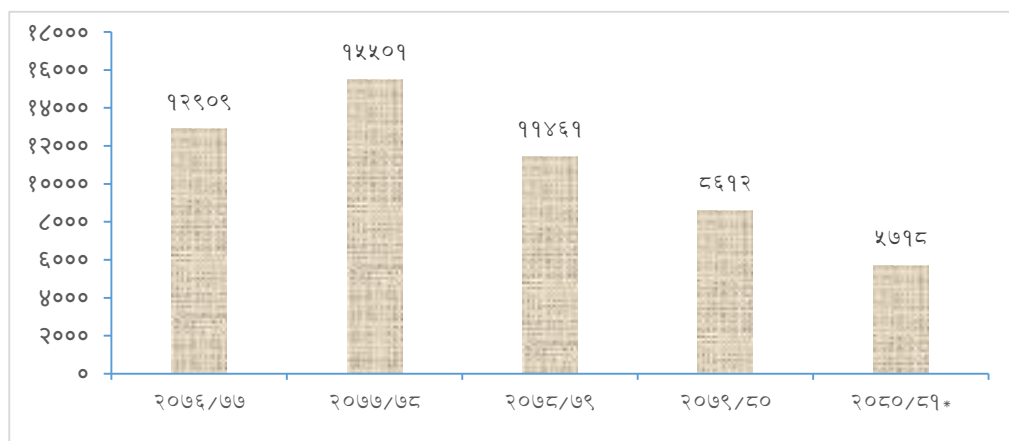
तालिका ८(ग) : लघु घरेलु तथा साना उद्योगको नयाँ दर्ता विवरण

प्रदेश	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
कोशी	५९७४	६५५४	१४५२७	९९०३	५५३७
मधेश	७४६४	६४४२	१२६२६	१२९९०	७५२२
बागमती	१७१७५	१२९९८	१५२६८	११३९५	७२६८
गण्डकी	५९९६	६३७३	११४४२	८००४	३६६७
लुम्बिनी	८८८६	७७४३	१३६७७	१०६८८	५१४१
कर्णाली	३२२२	३५९५	६३०१	५९२७	३६३०
सुदूरपश्चिम	३९१२	५१४९	९५४५	६९६२	४७४७
नेपाल	५२६२९	४८८५४	८३३८६	६५०६९	३७१४२

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

- द.४ २०८०/०८१ फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशको उद्योग, वाणिज्य, भूमि तथा प्रशासन मन्त्रालय मातहत रहेका १३ वटा जिल्ला स्थित उद्योग तथा वाणिज्य कार्यालय र उद्योग वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय मार्फत ५ हजार ७ सय १८ उद्योग दर्ता भएका छन्।

चार्ट ८(क): बागमती प्रदेशभित्र उद्योग दर्ता संख्या

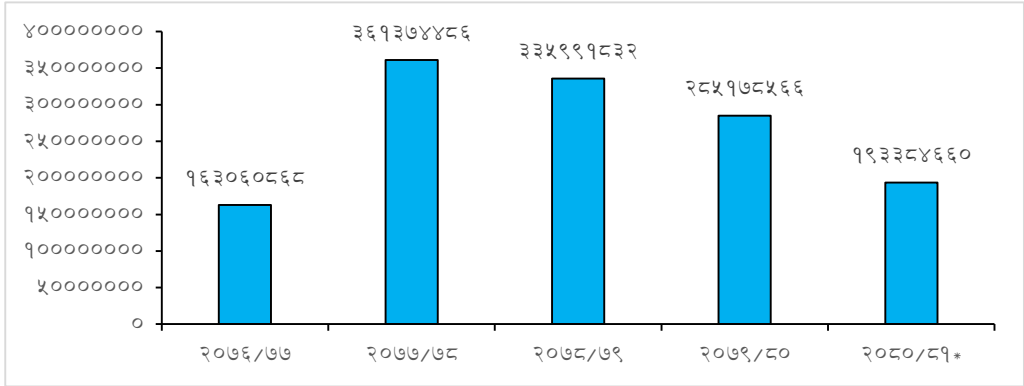

स्रोत: उद्योग, वाणिज्य, भूमि तथा प्रशासन मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

*फागुन मसान्तसम्म

द.५ २०८० फागुन मसान्तसम्म रु. १९ करोड ३३ लाख ४८ हजार ६ सय ६० रुपैयाँ राजस्व संकलन भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा जम्मा रु. २८ करोड ५१ लाख ७८ हजार ५ सय ६६ रुपैयाँ राजस्व संकलन भएको थियो ।

चार्ट द(ख): उद्योग तथा वाणिज्य क्षेत्रबाट संकलित राजस्व (रु.)

स्रोत: उद्योग, वाणिज्य, भूमि तथा प्रशासन मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

*फागुन मसान्तसम्म

द.६ २०८० फागुन मसान्तसम्म कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा दर्ता भएका जिल्लागत कम्पनी दर्ता संख्या मध्ये सबैभन्दा बढी काठमाडौँ जिल्लामा १ लाख ६६ हजार ८ सय २ वटा कम्पनी दर्ता भएका छन्।

तालिका द(घ): कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा दर्ता भएका जिल्लागत कम्पनी दर्ता संख्या

क्र.सं.	जिल्ला	दर्ता कम्पनी संख्या
१.	दोलखा	१०९५
२.	रामेछाप	८४८
३.	सिन्धुली	१२५०
४.	काभ्रेपलाञ्चोक	३६४३
५.	सिन्धुपाल्चोक	१५०८
६.	रसुवा	३४८
७.	नुवाकोट	१५८४
८.	धादिङ	१८३६
९.	चितवन	७७७१
१०.	मकवानपुर	३१७२

क्र.सं.	जिल्ला	दर्ता कम्पनी संख्या
११.	भक्तपुर	१०१३६
१२.	ललितपुर	२९२१४
१३.	काठमाडौं	१६६८०२
जम्मा		२२९२०७

स्रोत: कम्पनी रजिष्टारको कार्यालय, काठमाडौं, २०८०

८.७ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा उद्योग क्षेत्रबाट जम्मा ४३ हजार ५ सय ५९ जनालाई रोजगारी सिर्जना भएकोमा महिला संख्या २१ हजार ३ सय २९ र पुरुष संख्या २२ हजार २ सय ३० रहेको छ।

तालिका ८(ङ): उद्योग क्षेत्रबाट रोजगारी सिर्जनाको अवस्था

जिल्ला	आर्थिक वर्ष २०७६/७७		आर्थिक वर्ष २०७७/७८		आर्थिक वर्ष २०७८/७९		आर्थिक वर्ष २०७९/८०	
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष
सिन्धुली	११९८	१६२२	१५४८	१४१६	७६४	७७८	५३३	५९६
रामेछाप	७२८	९४५	६५६	८०६	४२५	५७३	३७३	४४०
दोलखा	५७३	८४९	१३२२	१५१९	९९८	१३५८	४३३	४४२
सिन्धुपाल्चोक	४३२	६३२	३७८	५५०	३११	३५४	२३२	२९१
काभ्रेपलाञ्चोक	१९८९	२५२९	४५१०	४२७३	३४०६	२९५०	२२८१	२०३५
भक्तपुर	११४०	१४१७	१५६७	१६२०	१३३५	११८८	७०८	७५६
ललितपुर	२००१	३०२०	१६९८	२१३१	१२३९	१५९७	१६०६	११८५
काठमाडौं	८९६८	५५१५	९३२५	७२७८	८०६६	६१७५	७८७७	५८६५
रसुवा	३११	३३३	३९६	५२४	२१८	३१०	६०	१२८
नुवाकोट	१०४०	१२६७	१११४	९६४	८२४	१०५०	४४९	६५२
धादिङ	११९	३५५	११७९	१५२३	९६०	१४८६	७५१	११७७
चितवन		४६०३	७६७४	०	१६७१	३५२६	४०३४	७१८६
मकवानपुर	२६७०	२०७४	३८९५	२८९१	२५६६	२०२०	१९८४	१४५९
निर्देशनालय	०	०	२	१०	४६	६०	८	१८
जम्मा	२११६९	२५१६१	३५२६४	२५५०५	२२८२९	२३४२५	२१३२९	२२२३०

स्रोत: उद्योग, वाणिज्य, भूमि तथा प्रशासन मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

द.द २०८० फागुन मसान्तसम्म कुल १८५ पटक वस्तु तथा सेवाको बजार अनुगमन गरिएकोमा सबैभन्दा बढी धादिङ जिल्लामा ३२ पटक बजार अनुगमन गरिएको छ। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कुल १७१ पटक बजार अनुगमन गरिएको थियो।

तालिका द(च): बजार अनुगमन संख्या

(पटकमा)

जिल्ला	आर्थिक वर्ष				२०८०/८१ फागुन मसान्तसम्म
	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	
सिन्धुली	१३	२२	२०	१७	२०
रामेछाप	२४	२०	७	२९	३०
दोलखा	२४	३२	३	२०	१६
सिन्धुपाल्चोक	३१	३३	७	१८	१३
काभ्रे	२५	३३	५	५	१३
भक्तपुर	११	३५	०	०	७
ललितपुर	६६	३	३	७	८
काठमाडौं	३	०	०	०	०
रसुवा	४	५	०	६	९
नुवाकोट	२१	२५	३	१०	१३
धादिङ	२१	२४	२५	२३	३२
चितवन	५८	१६	३	१३	११
मकवापुर	६	६३	२३	१९	१३
निर्देशनालय	०	१२	१०	४	०
जम्मा	३०७	३२३	१०९	१७१	१८५

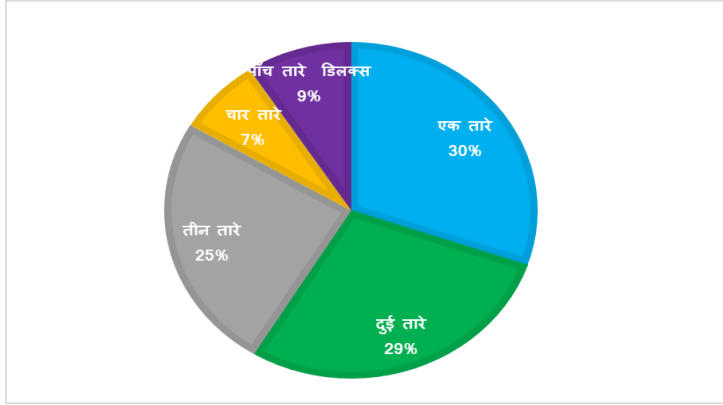
स्रोत: उद्योग, वाणिज्य, भूमि तथा प्रशासन मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

द.९ २०८० फागुन मसान्तसम्म कानूनी स्वरूपका आधारमा विभाजन भएका कुल ५ हजार ७ सय १८ उद्योगहरू मध्ये घरेलु उद्योग अन्तर्गत प्राइभेट फर्म १५६, साझेदारी फर्म ६, प्राइभेट लिमिटेड १६ र साना उद्योग अन्तर्गत प्राइभेट फर्म ४ हजार ४८, साझेदारी फर्म २११, प्राइभेट लिमिटेड १२८१ रहेका छन्।

पर्यटन

द.१० २०८० फागुन मसान्तसम्म कुल १०९ तारे होटेल संख्या मध्ये एक तारे ३३ वटा, दुई तारे ३१ वटा, तीन तारे २७ वटा, चार तारे ८ वटा र पाँच तारे डिलक्स होटेल १० वटा दर्ता भई सञ्चालनमा रहेका छन्।

चाट्ट द(ग): बागमती प्रदेशमा रहेका तारे होटेल

स्रोत: संस्कृति, पर्यटन तथा सहकारी मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

द.११ २०८० फागुन मसान्तसम्म कुल पर्यटकीय स्तरका होटल ३९७, ट्राभल एजेन्सी ४ हजार २ सय ८७, ट्रेकिङ एजेन्सी ३ हजार २ सय २, टुरगाइड ४ हजार ८ सय २१, ट्रेकिङ गाइड २० हजार ८ सय ७८, पोर्टर गाइड ४९६, जलयात्रा ८८, बन्जि जम्पिङ १ र केबुल कार ३ वटा रहेका छन्।

तालिका द(छ): पर्यटन सम्बन्धी अन्य सूचकहरू

(संख्यामा)

विवरण	आर्थिक वर्ष				२०८० फागुन मसान्तसम्म
	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	
पर्यटकीय स्तरका होटल	३७५	३७८	३८५	३९२	३९७
ट्राभल एजेन्सी	३९५२	४००८	४०७९	४१९६	४२८७
ट्रेकिङ एजेन्सी	२८३५	२८७४	३०२२	३१२९	३२०२
टुरगाइड	४४३७	४४४८	४५६६	४६८१	४८२१
ट्रेकिङ गाइड	१८५३४	१८७७२	१९२७३	२००३७	२०८७८
पोर्टर गाइड	२४०	२६८	३१८	४०६	४९६
साहसिक पर्यटकीय गतिविधि					
जलयात्राको विवरण	८३	८६	८८	८८	८८
बन्जि जम्पिङ	-	-	-	-	१
केबुल कार	-	-	-	-	३

स्रोत: संस्कृति, पर्यटन तथा सहकारी मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

९. सामाजिक क्षेत्र

शिक्षा क्षेत्र

९.१ बागमती प्रदेश सरकारले विद्यालय शिक्षाको भौतिक पूर्वाधार तर्फ विद्यालय भवन तथा कक्षाकोठा निर्माण, विद्यालय घेराबार निर्माण, खेलमैदान निर्माण, शौचालय निर्माण, खानेपानी व्यावस्थापन, विषयगत तथा सूचना प्रविधि प्रयोगशाला स्थापना र सञ्चालन, डिजिटल कक्षा व्यवस्थापन, विद्यालय बस सेवा कार्यक्रम, लक्षित वर्ग र समूहका लागि आवासीय विद्यालय सञ्चालन, प्राविधिक शिक्षाका लागि छात्रवृत्ति र सामुदायिक क्याम्पसमा अध्ययनरत छात्राहरूको लागि छात्रवृत्ति कार्यक्रम लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गरेको छ। २० वटा नमूना विद्यालय छनोट गरी भौतिक तथा शैक्षिक सुदृढीकरण गर्दै आएको छ। शिक्षक तालिम सञ्चालन, विद्यार्थी केन्द्रित व्यवस्थापन र सिकाइ उपलब्धि वृद्धिमा सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गरी गुणस्तर सुधारमा जोड दिइएको छ।

विद्यालय संख्या

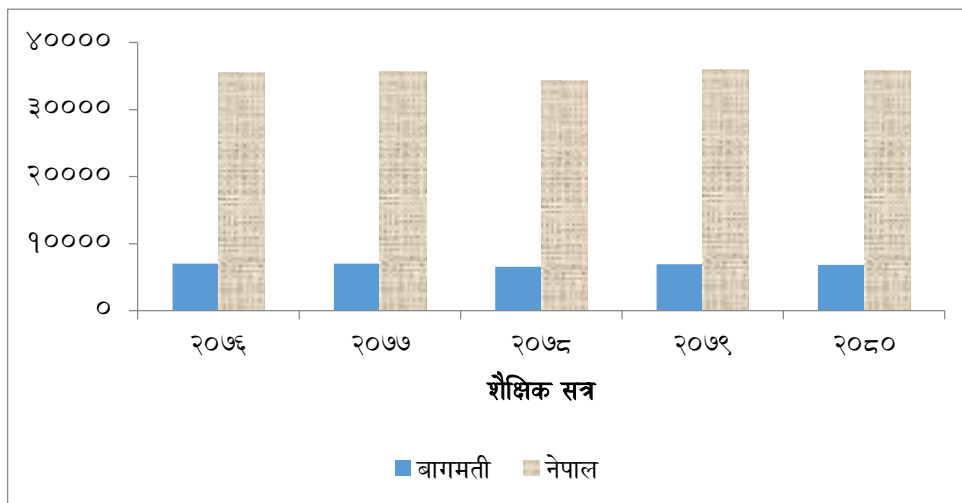
९.२ बागमती प्रदेशमा २०७६ सालमा ७ हजार ३१ वटा अर्थात् मुलुकभरको १९.७९ प्रतिशत विद्यालय रहेकोमा शैक्षिक सत्र २०८० सम्ममा यस प्रदेशमा ६ हजार ८ सय ३७ वटा विद्यालय सञ्चानमा रहेका छन्, जुन मुलुकभर रहेका विद्यालयको तुलनामा १९.०५ प्रतिशत हो। शैक्षिक सत्र २०७६ को तुलनामा शैक्षिक सत्र २०८० मा बागमती प्रदेशका विद्यालयको संख्या घटेको छ भने मुलुकभरमा विद्यालयको संख्या बढेको छ।

तालिका ९(क): विद्यालय सङ्ख्याको विवरण

विवरण	शैक्षिक सत्र				
	२०७६	२०७७	२०७८	२०७९	२०८०
बागमती प्रदेशमा विद्यालय संख्या	७०३१	७०५४	६५६९	६९२४	६८३७
राष्ट्रियस्तरमा जम्मा	३५५२०	३५६७४	३४३६८	३६०३२	३५८७६
बागमती प्रदेशको हिस्सा (प्रतिशत)	१९.७९	१९.७७	१९.११	१९.२१	१९.०५

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

चाई ९(क): बागमती प्रदेशमा भएका विद्यालय संख्या

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

९.३ शैक्षिक सत्र २०८० मा ३५ हजार ८ सय ७६ विद्यालयमध्ये बागमती प्रदेशमा विद्यालयको सङ्ख्या १९.१ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ९(ख): प्रदेश अनुसार विभिन्न तहका विद्यालयको विवरण

(संख्यामा)

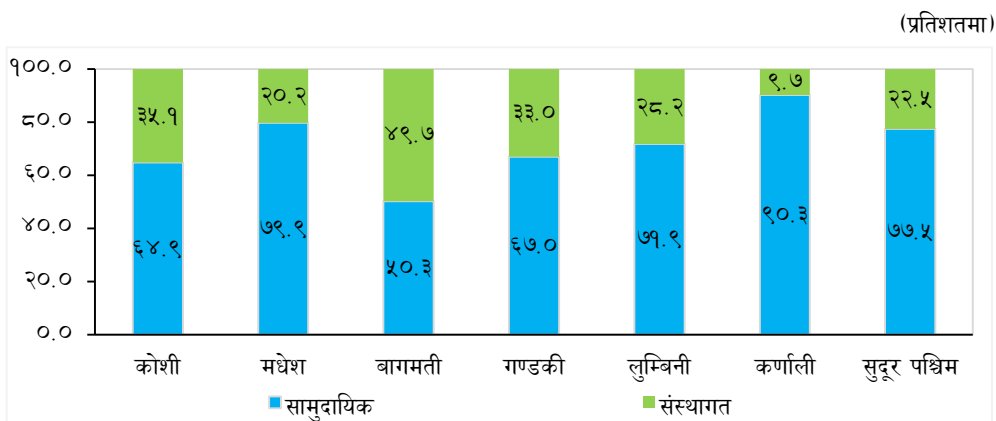
प्रदेश/तह	आधारभूत तह कक्षा (१-५)		आधारभूत तह कक्षा (१-८)		माध्यमिक तह कक्षा (९-१०)		माध्यमिक तह कक्षा (११-१२)	
	सामुदायिक	संस्थागत	सामुदायिक	संस्थागत	सामुदायिक	संस्थागत	सामुदायिक	संस्थागत
कोशी	३०६७	३५६	१००७	४०५	६५३	६२०	६३२	२२२
मधेश	२१०१	४०९	६२९	४०३	३५५	३४५	४२४	१४०
बागमती	२५०६	२८३	७८८	२१०	६९७	११८७	७५२	४१४
गण्डकी	१९२३	१३४	५२४	११५	४६७	२७०	४९३	११८
लुम्बिनी	२५४१	३१२	८२५	३२९	५५५	४७२	६१०	१५६
कर्णाली	१७८५	१०३	५२४	७१	३४९	५७	३२५	१९
सुदूरपश्चिम	१८७९	२१८	६७५	२६२	४५७	१८८	४४७	६८
जम्मा	१५८०२	१८१५	४९७२	१७९५	३५३३	३१३९	३६८३	११३७

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

बागमती प्रदेशका विभिन्न विद्यालयमा विद्यार्थी भर्नाको विवरण

९.४ शैक्षिक सत्र २०८० मा कक्षा १ देखि १२ सम्मका कुल ७१ लाख ४३ हजार ३ सय विद्यार्थीमध्ये ६९.९ प्रतिशत सामुदायिक विद्यालयमा र संस्थागत विद्यालयमा ३०.१ प्रतिशत अध्ययनरत रहेका छन्। प्रदेशगत रूपमा बागमती प्रदेशका ५०.३ प्रतिशत विद्यार्थी सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत छन्।

चार्ट ९(ख): प्रदेशगत रूपमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयमा विद्यार्थी भर्नाको विवरण

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

९.५ बागमती प्रदेशमा शैक्षिक सत्र २०७६ मा कुल विद्यार्थी सङ्ख्या १४ लाख ३ हजार ३ सय २३ जना रहेको थियो भने शैक्षिक सत्र २०८० सम्ममा ५६ हजार ४ सय ६५ जना विद्यार्थी घटेर १३ लाख ४६ हजार ८ सय ५८ जना पुगेको छ। विगतका पाँच शैक्षिक सत्रमा कुल विद्यार्थीहरू मध्ये छात्राहरू भन्दा छात्रहरूको सङ्ख्या बढी छ।

तालिका ९(ग): बागमती प्रदेशमा विद्यार्थी भर्नाको विवरण

(संख्यामा)

विद्यालय तह		शैक्षिक सत्र				
		२०७६	२०७७	२०७८	२०७९	२०८०
आधारभूत तह (१-५)	छात्रा	३०१३८३	३००४७७	२८१२६१	२८७९४१	२८३३००
	छात्र	३३१०१०	३३३०५९	३१९२८५	३२८१२८	३२४८४०
	जम्मा	६३२३९३	६३३५३६	६००५४६	६१६०५९	६०८१४०
आधारभूत तह (६-८)	छात्रा	१७५०१९	१७९३३१	१६३९१४	१६७५७३	१४२७१८
	छात्र	१८१७४६	१९०५३८	१७८८३८	१८६१४०	१९०८८६
	जम्मा	३५६७६५	३६९८६९	३४२७५२	३५३७१३	३३३६०४
आधारभूत तह (१-८)	छात्रा	४७६४०२	४७९८०८	४४५१७५	४५५५१४	४२६०१८
	छात्र	५१२७५६	५२३५९७	४९८१२३	५१४२६८	५१५७२६
	जम्मा	९८९१५८	१०१३४०५	९४३२९८	९६९७८२	९४१७४४

विद्यालय तह		शैक्षिक सत्र				
		२०७६	२०७७	२०७८	२०७९	२०८०
माध्यमिक तह (९-१०)	छात्रा	१०९,६९८	११२,४०६	१०७,५८०	१०५,०५९	१०२,७५३
	छात्र	११०,४०३	११४,२७९	१११,१९६	११०,०७१	१०९,६२९
	जम्मा	२२०,१०१	२२६,६८५	२१८,७७६	२१५,१३०	२१२,३८२
माध्यमिक तह (११-१२)	छात्रा	१०६,८६२	१०७,८४२	७८,४८३	९४,०८७	९२,७०८
	छात्र	८७,२०२	८८,१०५	७६,५०५	९९,७४४	१००,०२४
	जम्मा	१९४,०६४	१९५,९४७	१५४,९८८	१९३,८३१	१९२,७३२
माध्यमिक तह (९-१२)	छात्रा	२१६,५६०	२२०,२४८	१८६,०६३	१९९,१४६	१९५,४६१
	छात्र	१९७,६०५	२०२,३८४	१८७,७०१	२०९,८१५	२०९,६५३
	जम्मा	४१४,१६५	४२२,६३२	३७३,७६४	४०८,९६१	४०५,११४
कुल जम्मा	छात्रा	६९२,९६२	७००,०५६	६३९,२३८	६५४,६६०	६४८,३२९
	छात्र	७१०,३६१	७२५,९८१	६८५,८२४	७२४,०८३	७२६,००९
	जम्मा	१४०,३३२३	१४२,६०३७	१३१,७०६२	१३७,७४४३	१३४,६८५८

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

विद्यार्थी खुद भर्नादर

९.६ प्रदेशगत रूपमा शैक्षिक सत्र २०८० मा सबै तहको खुद विद्यार्थी भर्नादर बागमती र कर्णालीमा राष्ट्रिय औसतभन्दा बढी रहेको छ भने मधेसमा सबैभन्दा कम रहेको छ।

तालिका ९(घ): प्रदेशगत रूपमा विद्यार्थी खुद भर्नादर

(प्रतिशतमा)

प्रदेश	कक्षा १-५	कक्षा ६-८	कक्षा १-८	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२	कक्षा ९-१२
कोशी	९५.६	९४.८	९५.३	७५.९	३६.९	५६.२
मधेस	९५.४	९२.९	९४.६	७५.७	२६	५१.३
बागमती	९६.१	९५.६	९५.९	७६.६	४६.९	६१.२
गण्डकी	९५.४	९४.६	९५.१	७७.१	४०.६	५८.८
लुम्बिनी	९५.५	९४.३	९५.१	७५.७	३५.९	५५.२
कर्णाली	९५.९	९४.६	९५.४	७७.७	४१.५	५९.५
सुदूरपश्चिम	९५.७	९४.४	९५.२	७८.१	३५.८	५७.२
नेपाल	९५.६	९४.४	९५.१	७६.५	३७.१	५७.९

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

९.७ शैक्षिक सत्र २०८० मा आधारभूत तह (१-५) को विद्यार्थीको खुद भर्नादर ९६.१ प्रतिशत रहेकोमा सो भर्नादर विगत पाँच वर्षको तुलनामा सबैभन्दा न्यून रहेको छ। आधारभूत तह (१-८) को खुद भर्नादर विगत पाँच वर्षमा क्रमशः वृद्धि भइरहेको छ। शैक्षिक सत्र २०८० मा खुद भर्नादर ९५.९ प्रतिशत रहेको जसमा छात्रको भन्दा छात्राको भर्नादर बढी छ।

माध्यमिक तह (९-१०) मा खुद भर्नादर शैक्षिक सत्र २०७८ मा सबैभन्दा बढी अर्थात् ८०.३६ प्रतिशत र शैक्षिक सत्र २०७६ मा सबैभन्दा कम ७४.५ प्रतिशत रहेको छ। माध्यमिक तह (९-१२) को खुद भर्ना दर शैक्षिक सत्र २०७६ मा सबैभन्दा कम ५१.९ प्रतिशत र २०८० मा सबैभन्दा बढी ६१ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ९(ड): बागमती प्रदेश भित्रका विद्यालयहरूमा विद्यार्थीहरूको खुद भर्नादर

(प्रतिशतमा)

विद्यालय तह		शैक्षिक सत्र				
		२०७६	२०७७	२०७८	२०७९	२०८०
आधारभूत तह (१-५)	छात्रा	९६.२	९६.३	९६.४१	९७	९६
	छात्र	९७.५	९७.७	९७.३३	९७.८	९६.१
	जम्मा	९६.८	९७	९६.८८	९७.४	९६.१
आधारभूत तह (६-८)	छात्रा	९४.३	९४.४	९४.९६	९४	९५
	छात्र	९४.४	९५.८	९६.४४	९५.१	९६.१
	जम्मा	९४.३	९५.१	९५.७	९४.६	९५.६
आधारभूत तह (१-८)	छात्रा	९५.२	९५.३	९५.७	९५.९	९५.६
	छात्र	९५.९	९६.७	९६.८९	९६.८	९५.१
	जम्मा	९५.६	९६	९६.२९	९६.४	९५.९
माध्यमिक तह (९-१०)	छात्रा	७६.१	७७.६	८२.२३	७५.६	७५.५
	छात्र	७२.९	७४.४	७८.४९	७८.७	७७.७
	जम्मा	७४.५	७६	८०.३६	७७.२	७६.६
माध्यमिक तह (११-१२)	छात्रा	३१.१	३६.१	३७.९७	३४.९	४६.७
	छात्र	२७.६	३२	३७.४४	३८.४	४६.४
	जम्मा	२९.४	३४	३७.७	३६.५	४६.६
माध्यमिक तह (९-१२)	छात्रा	५३.६	५६.८	६०.१	५४.५	६०.४
	छात्र	५०.२	५३.२	५८	५९.२	६१.६
	जम्मा	५१.९	५५	५९	५६.८	६१

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

सामुदायिक विद्यालयहरूमा कार्यरत शिक्षकको विवरण

९.८ प्रदेशमा कार्यरत आधारभूत तह र माध्यमिक तहको दरबन्दी र राहत दरबन्दीमा कार्यरत स्थायी, अस्थायी र राहत शिक्षकहरूको कुल सङ्ख्या ३० हजार ७ सय ३० मध्ये आधारभूत तह (१-५) मा करिब दुई तिहाइ शिक्षकहरू रहेको देखिन्छ। शैक्षिक सत्र २०८० मा स्थायी शिक्षक ६३.४३ प्रतिशत, अस्थायी शिक्षक ८.९८ प्रतिशत र राहत शिक्षक २७.५९ प्रतिशत रहेका छन्।

तालिका ९(च): बागमती प्रदेश भित्रका सामुदायिक विद्यालयहरूमा कार्यरत शिक्षकहरूको विवरण

(संख्यामा)

विद्यालय तह		शैक्षिक सत्र				
		२०७६	२०७७	२०७८	२०७९	२०८०
आधारभूत तह (१-५)	स्थायी	१०२२१	१४६६७	१३२००	१४२४४	१४०५७
	अस्थायी	५५७१	१०४१	२५०८	१४२०	१७३५
	राहत	४०७९	३९९७	३९९७	३९९७	४०७९
आधारभूत तह (६-८)	स्थायी	२५३१	२०५२	१९४७	२९४४	२९०८
	अस्थायी	७१४	२९६	४०१	२४६	३३७
	राहत	२२७४	२२१६	२२१६	२२१६	२२७४
माध्यमिक तह (९-१०)	स्थायी	२३२४	२६८५	२७८५	२५४०	२५२९
	अस्थायी	४७१	४१५	३१५	०	२६६
	राहत	१४६५	१४७३	१४७३	१४७३	१४६५
माध्यमिक तह (११-१२)	स्थायी	०	०	०	०	०
	अस्थायी	३७९	४२३	४२३	४२३	४२३
	राहत	६५७	८६७	८६७	७६१	६५७
जम्मा	स्थायी	१५०७६	१९४०४	१७९३२	१९७२८	१९४९४
	अस्थायी	७१३५	२१७५	३६४७	२९८२	२७६१
	राहत	८४७५	८५५३	८५५३	८४४७	८४७५
कुल जम्मा		३०६८६	३०१३२	३०१३२	३११५७	३०७३०

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

सामुदायिक विद्यालयमा तहगत विद्यालय-विद्यार्थी अनुपात र शिक्षक-विद्यार्थी अनुपात

- ९.९ बागमती प्रदेशमा विद्यालय-विद्यार्थी अनुपात आधारभूत तह (१-५) मा ६३.२ जना, आधारभूत तह (६-८) मा ८४.९ जना, माध्यमिक तह (९-१०) मा ८१ जना र माध्यमिक तह (११-१२) मा १२१.३ जना रहेको छ। विद्यालय र विद्यार्थी अनुपात आधारभूत तहमा कम र माध्यमिक (११-१२) तहमा बढी रहेको छ। बागमती प्रदेशको विद्यालय विद्यार्थी अनुपात राष्ट्रिय अनुपात भन्दा कम रहेको छ।
- ९.१० बागमती प्रदेशमा शिक्षक र विद्यार्थीको अनुपात आधारभूत तह (१-५) मा १३.३ आधारभूत तह (६-८) मा २९.९ माध्यमिक तह (९-१०) मा २४.४ र माध्यमिक तह (११-१२) मा ७२.३ रहेको छ। विद्यालय र विद्यार्थी अनुपात आधारभूत तहमा कम र माध्यमिक तह (११-१२) मा बढी छ। बागमती प्रदेशको शिक्षक विद्यार्थी अनुपात राष्ट्रिय अनुपातको तुलनामा कम रहेको छ।

तालिका ९(छ): विद्यालय-विद्यार्थी अनुपात र शिक्षक-विद्यार्थी अनुपात

प्रदेश	विद्यालय-विद्यार्थी अनुपात				शिक्षक-विद्यार्थी अनुपात			
	आधारभूत (१-५)	आधारभूत (६-८)	माध्यमिक (९-१०)	माध्यमिक (११-१२)	आधारभूत (१-५)	आधारभूत (६-८)	माध्यमिक (९-१०)	माध्यमिक (११-१२)
कोशी	६०.२	८४.५	९५.६	१३६.४	१४.२	३१.१	२९.४	८६.४
मधेश	१९८.७	२२३.९	२२०.९	१६८.४	४८.८	१०४.५	७१.४	१२५.५
बागमती	६३.२	८४.९	८१.०	१२१.३	१३.३	२९.९	२४.४	७२.३
गण्डकी	४३.२	६६.२	६७.७	१०३.४	८.७	२१.९	१८.९	४८.३
लुम्बिनी	९८.३	१२१.९	१२०.२	१६५.६	२२.३	४६.४	३८.५	८९.७
कर्णाली	७१.२	१०२.९	१०९.९	१६९.७	२२.१	४८.१	५०.०	८५.८
सुदूरपश्चिम	७५.०	१०४.५	११०.९	१३२.१	२०.२	४०.३	३९.८	४६.२
जम्मा	८५.३	१०९.०	१०९.७	१३९.८	२०.१	४१.६	३५.२	७४.३

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश/शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०८० (Flash Report)

- ९.११ बागमती प्रदेशमा विद्यार्थी-विद्यालय अनुपात शैक्षिक सत्र २०८० मा आधारभूत तह (१-५) मा ९०.७, आधारभूत तह (६-८) मा ९१.४, माध्यमिक तह (९-१०) मा ८१ र माध्यमिक तह (११-१२) मा १२३.३ रहेको छ।

तालिका ९(ज): विद्यार्थी-विद्यालय अनुपात (सामुदायिक विद्यालय)

विद्यालय तह	शैक्षिक सत्र				
	२०७६	२०७७	२०७८	२०७९	२०८०
आधारभूत तह (१-५)	९२	६९	९२	९७	९०.७
आधारभूत तह (६-८)	९१	८८	८८	८२	९१.४
माध्यमिक तह (९-१०)	७५	८४	७६	८३	८१
माध्यमिक तह (११-१२)	१८९	१०७	१६६	१२२	१२३.३

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

९.१२ बागमती प्रदेशमा विद्यार्थी-शिक्षक अनुपात शैक्षिक सत्र २०८० मा आधारभूत तह (१-५) मा १३.३, आधारभूत तह (६-८) मा २९.९, माध्यमिक तह (९-१०) मा २४ र माध्यमिक तह (११-१२) मा ७२ रहेको छ।

तालिका ९(झ): विद्यार्थी-शिक्षक अनुपात (सामुदायिक विद्यालय)

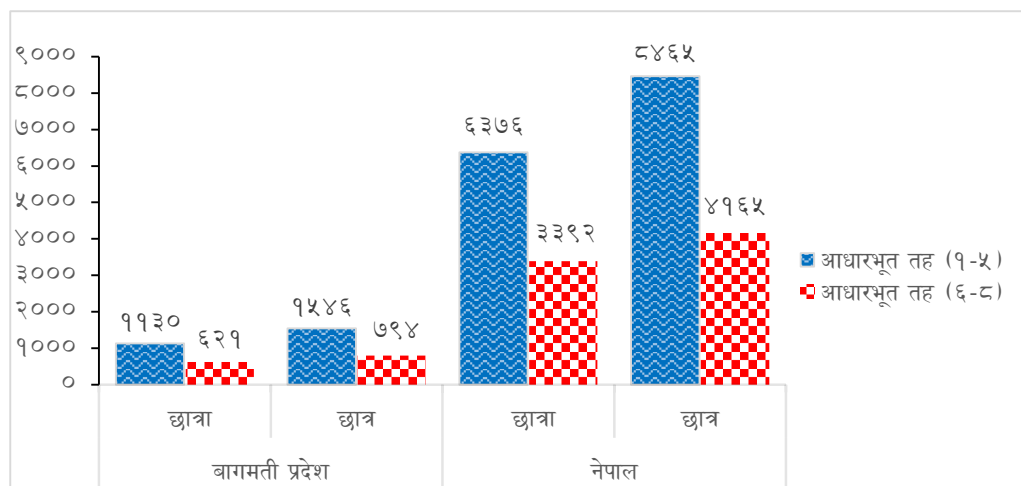
विद्यालय तह	शैक्षिक सत्र				
	२०७६	२०७७	२०७८	२०७९	२०८०
आधारभूत तह (१-५)	१६	१८	१८	२४	१३.३
आधारभूत तह (६-८)	३६	३९	२४	२८	२९.९
माध्यमिक तह (९-१०)	२९	३१	१४	२०	२४
माध्यमिक तह (११-१२)	७५	७५	५०	६८	७२

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

बागमती प्रदेशमा अपाङ्गता भएका बालबालिकाको शिक्षामा पहुँच

९.१३ शैक्षिक सत्र २०८० सम्ममा मुलुकभर कुल २२ हजार ३ सय ८० जना अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरु आधारभूत तह (१-८) अध्ययनरत रहेकोमा बागमती प्रदेशमा ४ हजार ९१ जना रहेका छन्, जुन मुलुकभरका अपाङ्गता भएका बालबालिकाको १८.२७ प्रतिशत हो।

चार्ट ९(ग): अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरुको भर्ना विवरण

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

साक्षरता दर

९.१४ राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार नेपालको साक्षरता दर ७६.२ प्रतिशत रहेकोमा बागमती प्रदेशको साक्षरता दर ८२.१ प्रतिशत रहेको छ। सबैभन्दा कम साक्षरता दर सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको ६८ प्रतिशत र सबैभन्दा बढी साक्षरता दर काठमाडौँ जिल्लाको ८९.२ प्रतिशत रहेको छ। यसैगरी १५ देखि ६० वर्ष उमेर समूहको साक्षरता दर मध्ये सबैभन्दा कम ९६.४ प्रतिशत रामेछाप जिल्लाको रहेको छ भने सबैभन्दा बढी ललितपुर जिल्लाको शत प्रतिशत रहेको देखिन्छ।

तालिका ९(अ): बागमती प्रदेशका जिल्लाहरूको साक्षरता दर

(प्रतिशतमा)

जिल्ला	५ वर्ष भन्दा माथिको औसत साक्षरता दर	साक्षरता दर (१५-६० वर्ष उमेर समूह)
दोलखा	७२.३	९५.३७
रामेछाप	६८.१	९६.४
सिन्धुली	७२.६	९९.१३
काभ्रेपलाञ्चोक	७५.६	९६.४८
सिन्धुपाल्चोक	६८	९७.६८
रसुवा	६९.६	९६.२९
नुवाकोट	६९.१	९८.१९
धादिङ	७२.४	९८.४
चितवन	६८.७	९७.५
मकवानपुर	७७.८	९८.९७
भक्तपुर	८८	९६.७
ललितपुर	८८.१	१००
काठमाडौँ	८९.२	९६.८८
जम्मा	८२.१	९७.२२

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८, सामाजिक विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम

९.१५ २०८० फागुन मसान्तसम्म प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद्बाट सम्बन्धन प्राप्त गरी सञ्चालित संस्थाहरू मध्ये आङ्गिक संस्थाहरू १८ वटा रहेका छन्। सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा सञ्चालित संस्थाहरू १०८ वटा रहेका छन्। सार्वजनिक-निजी साझेदारी संस्थाहरू ८ वटा रहेका छन्। यी शिक्षण संस्थाहरू मध्ये ९० वटा संस्थामा प्रि-डिप्लोमा कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेको छ भने १८१ वटा संस्थाहरूमा डिप्लोमा कार्यक्रम सञ्चालन भइरहेको छ।

तालिका ९(ट): बागमती प्रदेशमा प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद्बाट सम्बन्धन प्राप्त संस्था

(संख्यामा)

कार्यक्रमहरू	आञ्चिक स्कुलहरू	सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा संचालित संस्थाहरू	सार्वजनिक निजी सामुदायिक साझेदारी अन्तर्गत संचालित संस्थाहरू	सम्बन्धन प्राप्त संस्थाहरू	जम्मा	कैफियत
संस्थाहरू (शिक्षालय)	१८	१०८	८	१३७	२७१	
प्रिडिप्लोमा कार्यक्रम संचालित संस्थाहरू	६	५७	१	२६	९०	सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक धार कक्षा (९-१२) ८५ वटा रहेका छन्।
डिप्लोमा कार्यक्रम संचालित संस्थाहरू	१८	६८	७	८८	१८१	

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (SEE) कक्षा १० को नतिजाको विवरण

९.१६ शैक्षिक सत्र २०७९ को माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (SEE) मा कुल ४ लाख ८४ हजार ९ सय २४ विद्यार्थी सहभागी भएका थिए। राष्ट्रियस्तरमा जिपिए २.०० देखि २.४० प्राप्त गर्ने विद्यार्थी सङ्ख्या सबैभन्दा बढी २१.१ प्रतिशत रहेका छन्। जिपिए ३.६० देखि ४.०० प्राप्त गर्ने कुल विद्यार्थीमध्ये बागमती प्रदेशमा सबैभन्दा बढी ११.६३ प्रतिशत र कर्णाली प्रदेशमा सबैभन्दा कम ०.६४ प्रतिशत रहेका छन्।

तालिका ९(ठ): माध्यमिक शिक्षा परीक्षा, कक्षा १० (SEE) २०७९ को नतिजा विवरण

(जम्मा सहभागीको प्रतिशतमा)

प्रदेश	कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	नेपाल
GPA 0.80 To < 1.20	०.३३	०.३३	०.११	०.२०	०.८४	०.३२	१.१३	०.५
GPA 1.20 To < 1.60	६.२२	९.०६	२.५१	४.८५	१२.३१	६.५९	१५.७४	८.०
GPA 1.60 To < 2.00	१८.०५	१८.१४	९.१६	१६.८५	२२.२०	२२.३०	२७.३३	१८.२
GPA 2.00 To < 2.40	२२.३२	२०.२७	१६.११	२२.८०	२०.४०	२९.३६	२३.६१	२१.१
GPA 2.40 To < 2.80	१९.०२	१८.४८	१८.४९	२१.२४	१६.५२	२२.०५	१५.५९	१८.४
GPA 2.80 To < 3.20	१६.११	१५.६०	१९.६५	१६.८८	१२.९४	१०.७१	८.१०	१४.९
GPA 3.20 To < 3.60	११.५४	११.३१	२०.५३	११.६१	८.७०	३.८५	३.५५	११.४
GPA 3.60 To <= 4.00	३.६१	२.९१	११.६३	४.१४	३.४९	०.६४	०.७५	४.६
NA	२.७८	३.९०	१.८०	१.४४	२.६०	४.१८	४.१९	२.९
जम्मा सहभागी	७९६७६	८०००५	१०१६७६	४३३२९	८५५३३	३८५७८	५६१२७	४८४९२४

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

विश्वविद्यालय तथा प्रतिष्ठान

- ९.१७ प्रदेश भित्र त्रिभुवन विश्वविद्यालय, काठमाडौं विश्वविद्यालय, कृषि तथा वन विश्वविद्यालय, मदन भण्डारी विज्ञान तथा प्रविधि विश्वविद्यालय र नेपाल खुला विश्वविद्यालय स्थापना भई सञ्चालनमा रहेका छन्। राष्ट्रिय स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान र मदन भण्डारी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान सञ्चालनमा रहेका छन्। यसैगरी पोखरा विश्वविद्यालय र पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालयबाट सम्बन्धन लिई सञ्चालनमा रहेका कलेज र विदेशी विश्वविद्यालयबाट अनुमति/सम्बन्धन लिई केही शैक्षिक संस्थाहरु सञ्चालनमा रहेका छन्। मुलुकभर उच्च शिक्षा अध्ययन गर्ने कुल विद्यार्थीहरु मध्ये करिब ४० प्रतिशत विद्यार्थी यस प्रदेशमा अध्ययनरत छन्।
- ९.१८ प्रदेश सरकारले मकवानपुरको हेटौँडामा विश्वविद्यालय स्थापना गर्ने निर्णय गरेको छ। प्रदेश उच्च शिक्षा ऐन तथा नियमावली जारी भइसकेका छन्। शैक्षिक परामर्श सेवा तथा भाषा शिक्षण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७९ जारी गरी प्रदेश भित्र ३४० भन्दा बढी शैक्षिक संस्थालाई शैक्षिक परामर्श सेवा, पूर्वतयारी कक्षा र भाषा शिक्षण सञ्चालन गर्ने अनुमति दिएको छ।

विज्ञान प्रविधि

- ९.१९ प्रदेशस्तरीय विज्ञान तथा प्रविधि नीति जारी भएको छ। प्रदेश भित्र विभिन्न विषय क्षेत्रहरूमा युवा वैज्ञानिकहरूलाई संलग्न गराई प्रविधि, विकास र नवप्रवर्तनमा क्षमता विकास गर्दै प्रदेशको उच्च आर्थिक वृद्धि हासिल गर्न र नागरिकको जीवन पद्धतिलाई सरल र सहज बनाउन युवा वैज्ञानिक प्रोत्साहन कोष स्थापना गरिएको छ। कोषलाई थप प्रभावकारी बनाउन विज्ञान, प्रविधि, अनुसन्धान र नवप्रवर्तन कोष स्थापना तथा सञ्चालन सम्बन्धी विधेयक प्रदेश सभामा पेश भएको छ।

महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक र यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यक

- ९.२० राष्ट्रपति महिला उत्थान कार्यक्रम अन्तर्गत २०८० फागुनसम्म विभिन्न दुर्गम तथा पहाडी क्षेत्रका ६६० गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाको हवाई उद्धार भएको छ। २०८० फागुनसम्म बागमती प्रदेशमा गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाको हवाई उद्धार गरेको सङ्ख्या १०३ रहेको छ।

तालिका ९(ड): उद्धार गरिएका गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाको प्रदेशगत विवरण

(सङ्ख्या)

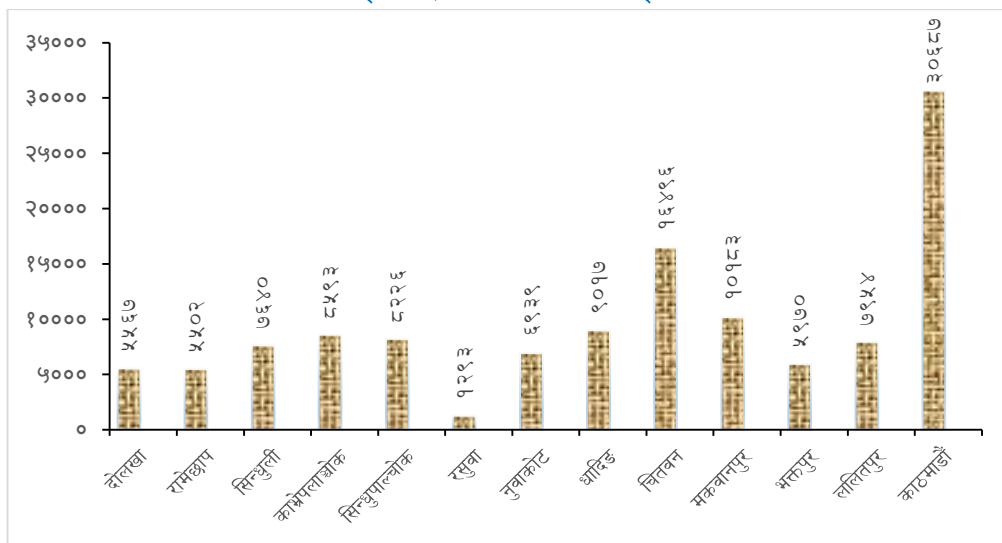
आर्थिक वर्ष	कोशी	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	जम्मा
२०७५/७६	५	३	३	१	१३	१	२६
२०७६/७७	१०	१२	५	२	३६	२२	८७
२०७७/७८	२८	२७	५	२	२८	१३	१०३
२०७८/७९	५५	२७	७	२	५८	२०	१६९
२०७९/८०	४४	२२	११	३	५४	३३	१६७
२०८०/८१*	४८	१२	३	२	२८	१५	१०८
जम्मा	१९०	१०३	३४	१२	२१७	१०४	६६०

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०८०/८१, अर्थ मन्त्रालय

*फागुनसम्म

- ९.२१ नेपालको महिलाको साक्षरता दर ६९.४ प्रतिशत रहेकोमा बागमती प्रदेशको महिलाको साक्षरता दर ७६ प्रतिशत रहेको छ। समग्र नेपालको महिला साक्षरता दर भन्दा यस प्रदेशको महिला साक्षरता दर बढी छ।
- ९.२२ बागमती प्रदेशमा कुल २४.९ प्रतिशत परिवारहरूमा महिलाको नाममा घर वा जग्गा वा घरजग्गा दुवै रहेको छ र ३१.१ प्रतिशत महिला परिवारमुली रहेका छन्।
- ९.२३ बागमती प्रदेशमा ६० वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसङ्ख्या ६ लाख ५३ हजार ८ सय ४९ (कुल जनसंख्याको १०.६९ प्रतिशत) मध्ये पुरुष ३ लाख १२ हजार ८ सय ५७ र महिला ३ लाख ४० हजार ९ सय ९२ जना रहेका छन्। ६८ वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसङ्ख्या ३ लाख ३८ हजार ९ सय १९ (कुल जनसंख्याको ५.५४ प्रतिशत) मध्ये पुरुष १ लाख ५७ हजार ७ सय ६२ र महिलाको जनसङ्ख्या १ लाख ८१ हजार १ सय ५७ जना रहेको छ।
- ९.२४ बागमती प्रदेशको जेष्ठ नागरिक नीति, २०८० प्रदेश सरकारबाट स्वीकृत भई कार्यान्वयनको चरणमा रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ देखि जेष्ठ नागरिक आश्रमहरूमा नर्सिङ सेवाको लागि अनुदान उपलब्ध गराउन थालिएको छ।
- ९.२५ बागमती प्रदेशको कुल जनसङ्ख्या ६१ लाख १६ हजार ८ सय ६६ मध्ये अपाङ्गता भएकाको जनसङ्ख्या १ लाख २४ हजार ६७ अर्थात् २.०२ प्रतिशत रहेको छ। अपाङ्गता भएकाको जनसङ्ख्या सबैभन्दा कम रसुवा जिल्लामा १ हजार २ सय ९३ र सबैभन्दा बढी काठमाडौँ जिल्लामा ३० हजार ६ सय ८७ रहेको छ।

चाट ९(घ): जिल्लागतरुपमा अपाङ्ता भएका व्यक्तिहरूको सङ्ख्या

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

- ९.२६ लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसङ्ख्यकहरूको आत्मनिर्भरताको लागि मागमा आधारित सीप विकास तालिम सञ्चालन गरिएको छ।

युवा तथा खेलकुद

- ९.२७ प्रदेश युवा परिषद् ऐन तथा नियमावली जारी गरी प्रदेशका युवाहरूको सशक्तीकरण गर्न युवाको सीप र उद्यमशीलता विकासका लागि प्रदेश युवा परिषद्को स्थापना गरी सञ्चालनमा रहेको छ। यस परिषद् मार्फत सचेतनामूलक, युवा सहभागिता, नेतृत्व विकास र सीप विकाससँग सम्बन्धित कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा रहेका छन्।
- ९.२८ प्रदेश खेलकुद ऐन तथा नियमावली जारी भई प्रदेश खेलकुद विकास परिषद् स्थापना गरी सञ्चालनमा रहेको छ। विभिन्न खेलसँग सम्बन्धित २६ जना खेल प्रशिक्षकहरूको नियुक्ति गरिएको छ।
- ९.२९ बागमती प्रदेश सरकारको स्रोतबाट २०८० फागुन मसान्तसम्म दुधौली रंगशाला निर्माण सम्पन्न भएको छ भने ३ वटा रंगशाला निर्माणाधीन अवस्थामा रहेका छन्। २३ वटा कभर्डहलको निर्माण सम्पन्न भएको छ भने ६ वटा कभर्डहल निर्माणाधीन अवस्थामा रहेका छन्।

स्वास्थ्य क्षेत्र

- ९.३० बागमती प्रदेश सरकारले प्रदेशका जनताको स्वास्थ्य अवस्था सुधार्नका लागि विभिन्न स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ। यसका लागि स्वास्थ्य मन्त्रालयल मातहत १३ वटै जिल्लामा एक एक वटा प्रादेशिक अस्पताल, जनस्वास्थ्य कार्यालय र आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सालय रहेका छन्। त्यसैगरी यस मन्त्रालयले मदन भण्डारी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, स्वास्थ्य निर्देशनालय, स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, स्वास्थ्य तालिम केन्द्र, जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला र आयुर्वेद औषधी उत्पादन केन्द्र मार्फत स्वास्थ्य सेवाहरू प्रदान गर्दै आएको छ।
- ९.३१ नेपाल जनसांख्यिक तथा स्वास्थ्य सर्वेक्षण, २०२२ अनुसार नेपालको कुल प्रजनन् दर २.१ रहेकोमा बागमती प्रदेशको १.६ रहेको छ। स्वास्थ्य क्षेत्रमा हासिल गरेका उपलब्धिहरू र मापन गरिएका अन्य विभिन्न सूचकहरू तपसिल बमोजिम रहेका छन्।

तालिका ९(ढ): बागमती प्रदेशका स्वास्थ्य सूचकका प्रमुख नतिजाहरू

सूचकहरू	NDHS	NDHS	NDHS
	2016 (नेपाल)	2022 (नेपाल)	2022 (बागमती)
प्रजनन			
कुल प्रजनन् दर (प्रति महिलामा जीवित जन्म हुने बच्चाहरूको संख्या)	२.३	२.१	१.६
१५-१९ वर्षका आमा भइसकेका वा हाल गर्भवती महिलाहरू (%)	१७	१४	८
परिवार नियोजन			
हाल प्रयोग गरिरहेका कुनै वा कुनै परिवार नियोजनका साधन/सेवाहरू (%)	६१	५७	६६
हाल प्रयोग गरिरहेका परिवार नियोजनका आधुनिक साधन/सेवाहरू (%)	४९	४३	४५
परिवार नियोजनका आधुनिक साधन/सेवाहरूको मागमा सन्तुष्टी (%)	६१	५५.१	५४.८
मातृ स्वास्थ्य			
मातृ मृत्यु अनुपात (प्रति लाख जीवित जन्ममा)	२३९	१५१	९८
दक्ष स्वास्थ्यकर्मीहरूसँग गर्भवती सेवा लिन गएका महिलाहरू (%)	८५	८६	९३
स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी भएका (%)	६४	७९	८८
दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट बच्चा जन्माउन सहयोग गरेका (%)	६५	८०	८७
बाल स्वास्थ्य तथा पोषण			
सबै आधारभूत खोप प्राप्त गरेका १२-२३ महिनाका बालबालिकाहरू (%)	७८	८०	८३
कुनै पनि खोप नपाएका बालबालिकाहरू (%)	-	४	९

सूचकहरू	NDHS	NDHS	NDHS
	2016 (नेपाल)	2022 (नेपाल)	2022 (बागमती)
५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरू उमेर अनुरूप उचाई नपुगेका मध्यम वा गम्भीर (%) - पुङ्कोपन	३६	२५	१८
५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरू उचाई अनुसार तौल नपुगेका मध्यम बालबालिकाको प्रतिशत (%) - ख्याउटेपन	१०	८	५
५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरूमा बढी तौल भएका बालबालिकाको प्रतिशत (%)	१	१	३
६-५९ महिनाका बालबालिका हरुमा कुनै न कुनै किसिमको रक्त अलपत्ता भएका (%)	५३	४३	४३
१५-४९ महिनाका बालबालिका हरुमा कुनै न कुनै किसिमको रक्त अलपत्ता भएका (%)	४१	३४	२३
नवजात शिशुको मृत्यु-जन्मेको २८ दिन भित्र	२१	२१	१८
शिशु मृत्यु (जन्मेको १ वर्ष भित्र)	३२	२८	२१
पाँच वर्ष मुनिका बाल मृत्यु (जन्मेको ५ वर्ष पूरा नहुँदै)	३९	३३	२४

स्रोत: नेपाल जनसांख्यिक तथा स्वास्थ्य सर्वेक्षण, २०२२, स्वास्थ्य मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

९.३२ बागमती प्रदेशमा २०८० फागुन मसान्तसम्म प्रादेशिक अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी, शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सालय, निजी अस्पताल गरी जम्मा ४ हजार २ सय ६१ वटा सरकारी तथा निजी स्तरबाट स्वास्थ्य संस्थाहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा यस्ता स्वास्थ्य सेवा प्रदायक संस्थाहरूको संख्या २ हजार ७ सय ३३ वटा रहेको थियो।

तालिका ९(ण): स्वास्थ्य संस्था, अस्पताल शैया, महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविका र एम्बुलेन्सको सङ्ख्या

विवरण	आर्थिक वर्ष					२०८० फागुन मसान्तसम्म
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	
क) जम्मा स्वास्थ्य संस्था	२३५२	२४५३	२६१९	२६५०	२७३३	४२६१
प्रादेशिक अस्पताल	८	८	१३	१३	१३	१३
विशिष्टीकृत अस्पताल	-	-	-	-	-	२७
आधारभूत अस्पताल (५-१५ शैया)	-	-	-	-	-	६३
अस्पताल (२५-५० शैया)	-	-	-	-	-	७९
अस्पताल (१००-३०० शैया)	-	-	-	-	-	२६

विवरण	आर्थिक वर्ष					२०८० फागुन मसान्तसम्म
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	
प्रतिष्ठान तथा शिक्षण अस्पतालहरू (३००+शैया)	-	-	-	-	-	१३
जनस्वास्थ्य कार्यालय	१३	१३	१३	१३	१३	१३
आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सालय	१२	१२	१३	१३	१३	१३
आयुर्वेद औषधी उत्पादन केन्द्र	०	०	०	१	१	१
प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	४३	४१	४१	४०	४०	४०
स्वास्थ्य चौकी	६४०	६१३	६४३	६४३	६४३	६४३
शहरी स्वास्थ्य केन्द्र	११०	१४०	१८२	१८२	२००	२००
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	-	-	-	-	-	१३०३
सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई	९०	१२६	१७३	१७३	१८८	१८८
आयुर्वेद औषधालय	५०	५०	५०	५०	५१	५१
निजी अस्पताल	१३८६	१४५०	१४५०	१४७०	१५२०	१५३६
नागरिक आरोग्य केन्द्र	०	०	४१	५१	५१	५२
ख) जम्मा अस्पताल शैया	-	-	-	-	-	४१६४
सङ्घीय सरकारको अस्पताल शैया	-	-	-	-	-	२१०२
प्रादेशिक अस्पताल शैया	१६२	१६२	७०४	८३६	८३६	१२५०
निजी अस्पताल शैया	-	-	-	-	-	८१२
ग) सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका	९००४	८६८५	८६९९	८६९९	९००४	९००४
घ) बागमती प्रदेशमा एम्बुलेन्सको सङ्ख्या	-	-	-	-	५५९	५५९

स्रोत: स्वास्थ्य मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

९.३३ बागमती प्रदेशमा स्वास्थ्य सेवा तर्फको कुल दरबन्दी संख्या ७२१ रहेकोमा २०८० फागुन मसान्तसम्म २६७ स्थायी पदपूर्ति भएको छ भने ४५४ दरबन्दी रिक्त रहेका छन्। २१७ चिकित्सकको दरबन्दीमा ४७ जना मात्र पदपूर्ति भएको छ भने रिक्त दरबन्दी पदपूर्तिको प्रक्रियामा छ।

तालिका ९(त): बागमती प्रदेशमा स्वास्थ्य क्षेत्रमा विद्यमान जनशक्तिको विवरण

(संख्यामा)

विवरण	दरबन्दी	पदपूर्ति	रिक्त
चिकित्सक /डाक्टर	१०२	१७	८५
एम. डि. (तह ९/१०/११)			
एम.बि.बि.एस./मेडिकल अधिकृत (तह ८)	११५	३०	८५
आयुर्वेद चिकित्सक	२५	१३	१२
डेन्टल सर्जन	१३	५	८
नर्सिङ अधिकृत	१७	४	१३
नर्स	२३१	५९	१७२
अ.न.मी	४३	२६	१७
कविराज	१४	१३	१
हेल्थ असिस्टेन्ट	६७	२७	४०
वैद्य	२५	२१	४
स्वास्थ्य सहायक (अ.हे.व/सि. अ.हे.व)	२१	१५	६
ल्याब टेक्निसियन/असिस्टेन्ट	३५	३०	५
ल्याब असिस्टेन्ट	१३	७	६
जम्मा	७२१	२६७	४५४

स्रोत: स्वास्थ्य मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

- ९.३४ २०८० फागुन मसान्तसम्म प्रदेश भित्र विभिन्न किसिमका स्वास्थ्य सेवा (प्रवर्द्धनात्मक, उपचारात्मक आदि) बाट ५० लाख ४ हजार ९ सय २४ जना लाभान्वित भएका छन्। सो मध्ये ३ लाख ८४ हजार ७ सय ४५ जनाले अन्तरङ्ग सेवा, ३७ लाख २६ हजार ५ सय ८७ जनाले बहिरङ्ग सेवा र ८ लाख ९३ हजार ५ सय ९२ जनाले आकस्मिक सेवा प्राप्त गरेका छन्।
- ९.३५ औसत अस्पताल बसाइको तथ्याङ्क हेर्दा बागमती प्रदेशमा आर्थिक वर्ष २०८०/८१ फागुन मसान्तसम्म ५.४ दिन रहेको छ र Bed Occupancy Rate ५२.६ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ९(थ): बागमती प्रदेशमा स्वास्थ्य संस्थाबाट उपलब्ध सेवाबाट लाभान्वित जनसंख्या

सेवाको विवरण	आर्थिक वर्ष				२०८० फागुन मसान्तसम्म
	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	
अन्तरंग	४८०२४३	३४४५४८	३६६३५५	४९२७२७	३८४७४५
बहिरङ्ग	७३०६४२०	६०००३०९	६८८८३५६	४८४९९०९	३७२६५८७
आकस्मिक	९९५३८२	८९४२५९	९०४९३३४	९९४०८८२	८९३५९२
जम्मा	८७८२०४५	७९५९९९६	८२९६०४५	६४८३५९०	५००४९२४
Bed Occupancy Rate (%)	३९	३६	५०.५	५९.९	५२.६
औसत अस्पताल बसाइ (दिन)	३.९	३.९	५	६.२	५.४

स्रोत: स्वास्थ्य मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

९.३६ २०८० फागुन मसान्तसम्म यस प्रदेश भित्र पूर्ण खोप लगाउने बालबालिका ८३.६ प्रतिशत रहेकोमा गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा पूर्ण खोप लगाउने बालबालिका ८८ प्रतिशत रहेका थिए।

तालिका ९(द): बागमती प्रदेशमा खोप सेवा लिनेको विवरण

सूचकाङ्क	आर्थिक वर्ष					२०८० फागुन मसान्तसम्म
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	
वि.सी.जी. भ्याक्सिन	९०४८३४	९०५८७५	९०९३९४	७९९८६	९०९९६९	८८२६९
डी.पि.टी., हेपाटाइटिस वि, हेपबि (तेस्रो मात्रा)	९२३०८	८८४४८	९२२२८	६९६९५	८६६७९	८३२७४
पोलियो (तेस्रो मात्रा)	९९३९६	८७८४९	९०९२०	६९४४६	८६९५०	८३२३४
दादुरा रुबेला विरुद्धको खोप	७९२९५	७९९४९	८५९०६	६३४७४	८६६२६	८४४४५
टिटानस (TD 2 and 2+)	७५९५८	७०७५४	६५३२०	४८३५८	५६८५७	९५३३९
FIPV	५७०६४	८२८०८	८९९८३	६०९६०	८८८९९	७६६३२
रोटा खोप	६९३	९६९	७७८३७	६९७७५	८४८२५	८९४७५
JE खोप	९०६७०	८९७६६	९२४९२	७६९२४	९९९७०	८८०९७
पूर्ण रूपमा सबै प्रकारका खोप लगाउने बालबालिकाको प्रतिशत	५४	५४.५	५६.५	५५.५	८८	८३.६

स्रोत: स्वास्थ्य मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

९.३७ २०८० फागुन मसान्तसम्म यस प्रदेशमा कम्तिमा ४ पटक गर्भ जाँच गराउने गर्भवती महिला १०५.३ प्रतिशत रहेको छ। त्यस्तै दक्ष प्रसूतिकर्मीबाट प्रसूति गराउने गर्भवती महिला २०८० फागुन मसान्तसम्म ८७.७ प्रतिशत रहेका छन्। स्वास्थ्य संस्थामा प्रसूति गराउने गर्भवती महिला ८९.९ प्रतिशत रहेका छन् भने ४७ प्रतिशत गर्भवती महिलाले सुरक्षित गर्भपतन सेवा लिएका छन्।

तालिका ९(घ): बागमती प्रदेशमा गर्भवती एवं सुत्केरी महिलाको स्वास्थ्यमा पहुँचको अवस्था

सूचक	आर्थिक वर्ष					२०८० फागुन मसान्तसम्म
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	
कम्तिमा ४ पटक गर्भजाँच गराउने गर्भवती महिलाको प्रतिशत	५०.८	४८.९	५६.७	७८.६	१३९.१	१०५.३
दक्ष प्रसूतिकर्मीबाट प्रसूति गराउने गर्भवती महिलाको प्रतिशत	६१	६७	६०.४	६६	९७.७	८७.७
स्वास्थ्य संस्थामा प्रसूति गराउने गर्भवती महिलाको प्रतिशत	६१	६८	६०.३	९७.३	१००.५	८९.९
सिजरीयन सेक्शनद्वारा प्रसूति गरेका महिलाको प्रतिशत	-	-	३५	३७	४०	३८.८
सुरक्षित गर्भपतन सेवा लिएका गर्भवती महिलाको प्रतिशत	-	-	-	-	२२	४७

स्रोत: स्वास्थ्य मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

९.३८ २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेशको विपन्न नागरिक औषधी उपचार सेवा/कार्यक्रमबाट १२३९० क्यान्सर रोग लागेका विपन्न नागरिकले सेवा प्राप्त गरेका छन् भने ६३ जनाले मुटु सम्बन्धी उपचारमा सहूलियत प्राप्त गरेका छन्। त्यसैगरी ५१० जनाले मृगौलाको उपचार सेवा प्राप्त गरेका छन्।

९.३९ बागमती प्रदेश सरकार, स्वास्थ्य मन्त्रालयको कार्यक्रम अन्तर्गत प्रदेशमा बसोबास गर्ने अति सीमान्तकृत एवं लोपोन्मुख जातिहरूको मातृ तथा बालस्वास्थ्य सेवामा सहज पहुँच तथा उपभोग बढाउन संस्थागत सुत्केरी र तिनका बालबालिकाले पूर्ण खोप लगाएका आमालाई रु. ५ हजार उत्प्रेरणा खर्च प्रदान गर्ने गरिएकोमा ६१७ जनाले उक्त रकम प्राप्त गरेका

छन्। सामाजिक सेवा इकाई मार्फत निःशुल्क उपचार व्यवस्थापन सेवा प्राप्त गर्ने सेवाग्राहीको संख्या १ हजार ३ सय ३४ रहेको छ।

- ९.४० आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि आर्थिक वर्ष २०७८/७९ सम्म राष्ट्रपति महिला उत्थान कार्यक्रम अन्तर्गत बागमती प्रदेशको दुर्गम तथा पहाडी क्षेत्रका ६२ गर्भवती तथा सुत्केरी महिलालाई हवाई उद्धार गरिएको थियो भने चालु आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्ममा १ जनाले सो सेवा प्राप्त गरेका छन्।

तालिका ९(न): बागमती प्रदेशमा विपन्न नागरिक औषधी उपचार सेवा/कार्यक्रमबाट लाभान्वित नागरिक

विवरण	आर्थिक वर्ष २०७८/७९	आर्थिक वर्ष २०७९/८०	२०८० फागुन मसान्तसम्म	जम्मा
क्यान्सर (सङ्घीय सरकार मार्फत)	-	-	९०९१	९०९१
क्यान्सर (बागमती प्रदेश सरकार मार्फत)	५४२	६८६५	४९८३	१२३९०
मुटु (सङ्घीय सरकार मार्फत)	-	-	६६२०	६६२०
मुटु (बागमती प्रदेश सरकार मार्फत)	०	५४	९	६३
मृगौलाको उपचार (सङ्घीय सरकार मार्फत)	-	-	१७९६६	१७९६६
मृगौलाको उपचार (प्रादेशिक अस्पतालहरुमा)	-	-	-	-
पर्किन्सन्स (सङ्घीय सरकार मार्फत)	-	-	३१३	३१३
अल्जाइमर (सङ्घीय सरकार मार्फत)	-	-	४७७	४७७
हेड इन्जुरी (सङ्घीय सरकार मार्फत)	-	-	१८११	१८११
स्पाइनल इन्जुरी (सङ्घीय सरकार मार्फत)	-	-	१९७८	१९७८
सिकलसेल एनिमिया (सङ्घीय सरकार मार्फत)	-	-	४०४	४०४
प्रदेशमा बसोबास गर्ने अति सीमान्तकृत एवं लोपोन्मुख जातिहरूको मातृ तथा बालस्वास्थ्य सेवामा सहज पहुँच तथा उपभोग बढाउन संस्थागत सुत्केरी र तिनका बालबालिकाले पूर्ण खोप लगाएका आमालाई रु. ५ हजार उत्प्रेरणा खर्च पाउनेको संख्या	-	-	-	६१७
ज्येष्ठ नागरिकलाई स्वास्थ्य सामग्री सहित स्वास्थ्य परीक्षण कार्यक्रम मार्फत लाभान्वित हुने ज्येष्ठ नागरिकको सङ्ख्या	-	-	-	४५७
निःशुल्क फिजियोथेरापी सेवा प्राप्त गर्ने सेवाग्राहीको सङ्ख्या	-	-	-	३९२९

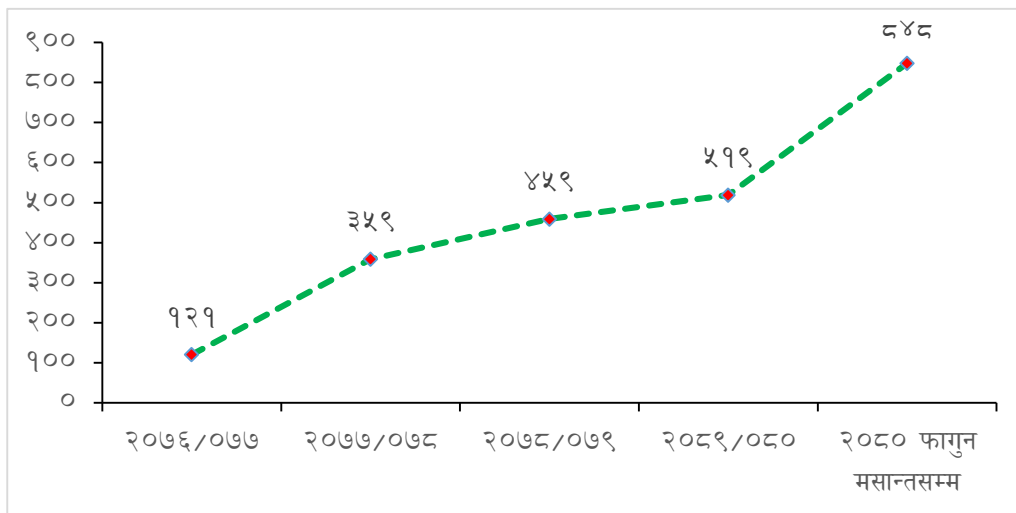
विवरण	आर्थिक वर्ष २०७८/७९	आर्थिक वर्ष २०७९/८०	२०८० फागुन मसान्तसम्म	जम्मा
प्रदेश अस्पतालहरू मार्फत ६५ वर्ष माथिका जेष्ठ नागरिकहरूलाई निःशुल्क दन्त सहायता सामग्री (CD/RPD) सेवा प्राप्त गर्ने सेवाग्राहीको सङ्ख्या	-	-	-	६९
सामाजिक सेवा इकाई मार्फत निःशुल्क उपचार व्यवस्थापन सेवा प्राप्त गर्ने सेवाग्राहीको संख्या	-	-	-	१३३४
हवाई उद्धार गरिएका गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाको विवरण (चालु आर्थिक वर्षमा बागमती प्रदेश सरकारबाट र गत आर्थिक वर्षहरूमा राष्ट्रपति महिला उत्थान कार्यक्रम मार्फत)	२७	२०	१	४८

स्रोत: स्वास्थ्य मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रम

९.४१ बागमती प्रदेश सरकारको महत्वपूर्ण कार्यक्रम 'एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रम' आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ मा २० वटा माध्यमिक विद्यालयबाट शुरु गरिएकोमा २०८० फागुन मसान्तसम्म जम्मा ८ सय ४८ वटा सामुदायिक माध्यमिक विद्यालयहरूमा विस्तार भएको छ।

चार्ट ९(ड): बागमती प्रदेशमा एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रमको कार्यान्वयन अवस्था

स्रोत: स्वास्थ्य मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

स्वास्थ्य बीमा

९.४२ आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ मा ५ जिल्लाबाट शुरुवात गरिएको यस कार्यक्रम हाल बागमती प्रदेशका १३ वटै जिल्लामा कार्यान्वयनमा रहेको छ। २०८० फागुन मसान्तसम्म बीमित परिवारको संख्या ५ लाख ६९ हजार ३ सय ३९ पुगेको छ, जुन गत आर्थिक वर्षमा ४ लाख ६८ हजार २ सय ६७ थियो।

तालिका ९(प): बागमती प्रदेशमा स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमको अवस्था

कार्यक्रमको विवरण	आर्थिक वर्ष					२०८० फागुन मसान्तसम्म
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	
स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम कार्यान्वयन भएका जिल्ला संख्या	५	२	४	२	१३	१३
स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रममा बीमित परिवारको संख्या	३,६९,७८३	४,६४,९१७	५,४८,२५९	४,३९,५९५	४,६८,२६७	५,६९,३३९
बागमती प्रदेश सरकारले बीमा प्रिमियम भुक्तानी/योगदान गरेको						
महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविका (परिवार संख्या)	-	-	-	-	-	१३०६
अपाङ्गता ख वर्ग (परिवार संख्या)	-	-	-	-	-	१९९०
अति सीमान्तकृत (परिवार संख्या)	-	-	-	-	-	३३५३
आश्रममा आश्रित (परिवार संख्या)	-	-	-	-	-	१२
लोपोन्मुख जनजाति (परिवार संख्या)	-	-	-	-	-	२३४

स्रोत: स्वास्थ्य मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०/प्रदेश स्वास्थ्य बीमा बोर्ड, बागमती प्रदेश, २०८०

९.४३ बागमती प्रदेशमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ देखि मुख्यमन्त्री जनता स्वास्थ्य कार्यक्रम (परीक्षण, निदान, उपचार र परामर्श) शुरुवात गरिएकोमा २०८० फागुन मसान्तसम्म यस कार्यक्रमबाट १४ हजार ८ सय ७८ जना लाभान्वित भएका छन्। यो कार्यक्रम बागमती प्रदेशका सबै स्थानीय तहमा सञ्चालनमा रहेको छ।

तालिका ९(फ): मुख्यमन्त्री जनता स्वास्थ्य कार्यक्रम (परीक्षण, निदान, उपचार र परामर्श)

मुख्यमन्त्री जनता स्वास्थ्य कार्यक्रम (परीक्षण, निदान, उपचार र परामर्श) बाट लाभान्वित जनसंख्या		
विवरण	२०७९/८०	२०८० फागुन मसान्तसम्म
सेवा प्राप्त गर्ने सेवाग्राहीको सङ्ख्या	३३७०७	१४८७८

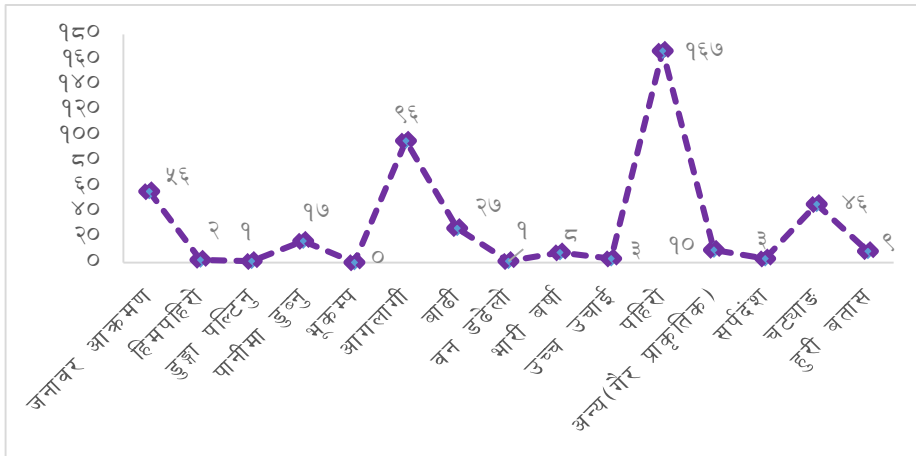
स्रोत: स्वास्थ्य मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

- ९.४४ बागमती प्रदेश सरकार, स्वास्थ्य मन्त्रालय मातहत रहेका १३ वटा प्रादेशिक अस्पतालहरूमा ICU, NICU र क्याविन बाहेकका ८११ शैयाहरू मिति २०८० भाद्र १ गते देखि निःशुल्क सेवा उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइएको छ। अन्य सबै अस्पतालहरूमा विपन्न असहाय, बेवारिसे बिरामीको लागि कुल शैयाको १० प्रतिशत शैया निःशुल्क रूपमा छुट्याउनु पर्ने व्यवस्था रहेको छ।
- ९.४५ बागमती प्रदेशका १३ वटै जिल्ला आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सालयहरूबाट Rehabilitation Services/ Physiotherapy सेवा मिति २०८० भाद्र १ गते देखि निःशुल्क उपलब्ध गराउन सुरुवात गरिएको छ।

विपद् व्यवस्थापन तथा राहत वितरण

- ९.४६ २०८० फागुन मसान्तसम्म विपद्को घटनामा परी मृत्यु हुने मानिसहरूको संख्या ४४७ रहेको छ। जसमध्ये आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ मा सबैभन्दा बढी १२७ जनाको विपद्का घटनाबाट मृत्यु भएका छन्।
- ९.४७ चालु आर्थिक वर्षको फागुन मसान्तसम्म भने विगत ६ वर्षकै सबैभन्दा कम ३२ जनाको विपद्का घटनाबाट मृत्यु भएको छ। सबैभन्दा बढी मृत्यु हुने कारणमा पहिरोबाट र त्यसपछि आगलागीबाट भएको छ।

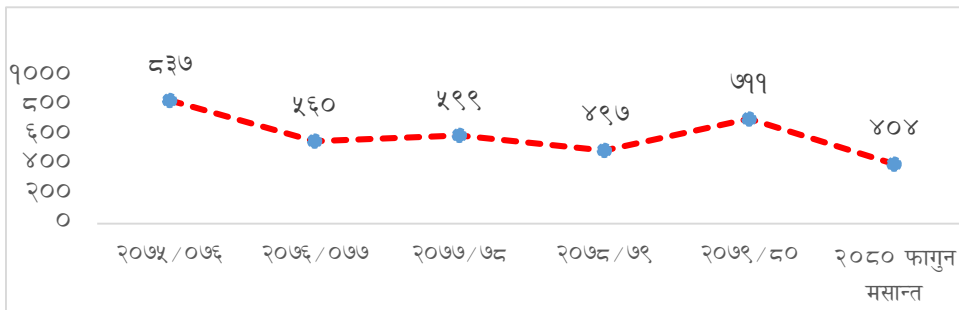
चार्ट ९(च): विपद्बाट भएका मृत्यु संख्या (२०७५/७६-२०८० फागुन मसान्तसम्म)

स्रोत:- आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

- ९.४८ बागमती प्रदेशमा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि २०८० फागुन मसान्तसम्म जम्मा ३६०८ वटा विपद्का घटनाहरू घटेकोमा सबैभन्दा बढी आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा ८३७ विपद्का घटनाहरू घटेका छन्।

चाट ९(छ): विपद् घटना संख्या

स्रोत:- आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०२०

- ९.४९ द्वन्द्व पीडितहरुका लागि विगतका ६ आर्थिक वर्षमा कुल रु. ३० लाख ७५ हजार १ सय ९१ रकम प्रदान गरिएको अभिलेख छ।
- ९.५० विपद् व्यवस्थापन तर्फ राहत वितरण गर्ने प्रयोजनार्थ प्रदेश विपद् व्यवस्थापन परिषद्, कार्यकारी समितिको निर्णयबाट कुल रु. १ करोड ५० लाख रकम जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिहरुमा प्रदान गरिएको छ।
- ९.५१ विपद्को खोज, उद्धार तथा प्रतिकार्यलाई प्रभावकारी बनाउन आर्थिक वर्ष २०१७/१८ मा रु. ८८ लाख ४८ हजार बराबरको विपद् उद्धार सामग्री खरिद गरिएको थियो भने चालु आर्थिक वर्षमा पनि विपद् उद्धार सामग्री खरिदका लागि बोलपत्र आह्वान गरिएको छ।

तालिका ९(ब): विपद् व्यवस्थापन, उद्धार तथा राहत

सूचक/विवरण	आर्थिक वर्ष					२०२० फागुन मसान्तसम्म	जम्मा
	२०१५/१६	२०१६/१७	२०१७/१८	२०१८/१९	२०१९/२०		
विपद्का घटनामा मृत्यु भएका मानिसहरुको संख्या	११७	४२	१२७	६७	६२	३२	४४७
द्वन्द्व पीडितलाई रकम वितरण (रु हजारमा)	-	२०४०	१०३५.१९	-	-	-	३०७५.१९
राहत (रु हजारमा)	-	-	-	१३०००	-	२०००	१५०००
विपद् गोदाम घर (संख्या)	-	-	-	-	-	३	३
विपद्मा परेकाको घटना दर्ता	८३७	५६०	५९९	४९७	७९९	४०४	३६०८

स्रोत :- आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०२०

१०. सार्वजनिक सेवा र सुशासन

सुशासन र प्रशासन

- १०.१ सार्वजनिक सेवा सुविधामा जनताको पहुँच सुनिश्चित गरी सुशासनको प्रत्याभूति गर्न आवश्यक कानूनको निर्माण, संस्थागत व्यवस्था, कार्य संस्कृतिमा सुधार र सूचना प्रविधिको उपयोग हुँदै आएको छ। प्रदेश सुशासन ऐन, २०७७ जारी भई कार्यान्वयनमा आएको छ।
- १०.२ बागमती प्रदेश अन्तर्गत मन्त्रालय/सचिवालय/निकाय/आयोग गरी कुल १६ वटा निकाय रहेका छन् जस अन्तर्गत १८९ वटा कार्यालयहरू सञ्चालनमा रहेका छन्। उक्त निकाय/कार्यालय अन्तर्गत जम्मा ५ हजार १ सय ३४ कर्मचारीहरूको दरबन्दी रहेको छ।

तालिका १०(क): बागमती प्रदेशका मन्त्रालय/सचिवालय/निकाय/आयोगमा मौजुदा कर्मचारी दरबन्दी

(संख्यामा)

क्र. सं.	मन्त्रालय/निकाय	अन्तर्गत मौजुदा कार्यालय संख्या	मौजुदा दरबन्दी
१.	मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय	२	८६
२.	आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	१	४८
३.	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	१०	१३३
४.	कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय	३५	५८३
५.	खानेपानी, ऊर्जा तथा सिँचाइ मन्त्रालय	२१	३४६
६.	संस्कृति, पर्यटन तथा सहकारी मन्त्रालय	४	१०२
७.	उद्योग, वाणिज्य, भूमि तथा प्रशासन मन्त्रालय	१४	२०५
८.	भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय	१४	३२१
९.	श्रम, रोजगार तथा यातायात मन्त्रालय	१२	४०५
१०.	वन तथा वातावरण मन्त्रालय	२४	१०१५
११.	सामाजिक विकास मन्त्रालय	८	२०३
१२.	स्वास्थ्य मन्त्रालय	४४	१५७१
१३.	प्रदेश सभा सचिवालय	-	४१
१४.	प्रदेश लोक सेवा आयोग	-	४२
१५.	प्रदेश नीति तथा योजना आयोग	-	२१
१६.	मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय	-	१२
जम्मा		१८९	५१३४

स्रोत: मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८०

- १०.३ बागमती प्रदेश सरकारले प्रदेश सुशासन ऐन, २०७७ को दफा ५ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी प्रदेश सुशासन केन्द्र (स्थापना तथा कार्यसञ्चालन) आदेश, २०७७ जारी गरी २०७७ आश्विन ५ गते विधिवत् रूपमा प्रदेश सुशासन केन्द्रको स्थापना भई सञ्चालनमा रहेको छ।
- १०.४ प्रदेश सरकार र स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीका लागि माग र आपूर्तिका आधारमा क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू पहिचान गर्ने, पाठ्यक्रम तर्जुमा गर्ने, मानव संशाधन र संस्थागत क्षमता विकासका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरी सुशासन प्रवर्धन गर्न प्रदेश र स्थानीय तहको प्रयासलाई सहयोग पुऱ्याउने यस केन्द्रको प्रमुख उद्देश्य रहेको छ।
- १०.५ केन्द्रले सञ्चालन गरेका मुख्य कार्यक्रम मार्फत स्थानीय तहमा लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण, मूलप्रवाहीकरण, स्थानीय तहको संस्थागत विकास र योजना तर्जुमामा जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूको क्षमता विकास हुँदै गएको छ। स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमूल्यांकन (LISA), वित्तीय सुशासन जोखिम मूल्यांकन (FRA), लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट (GRB), लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण (GESI), मध्यमकालीन खर्च संरचना (MTEF) मार्फत स्थानीय तहको संस्थागत क्षमता विकासमा सहयोग पुगेको छ।
- १०.६ २०८० फागुन मसान्तसम्म केन्द्रबाट संचालित ७२ वटा कार्यक्रमबाट ५५१ जना जनप्रतिनिधि र १ हजार ६ सय ६३ जना कर्मचारी गरी जम्मा २ हजार २ सय १४ जना लाभान्वित भएका छन्।

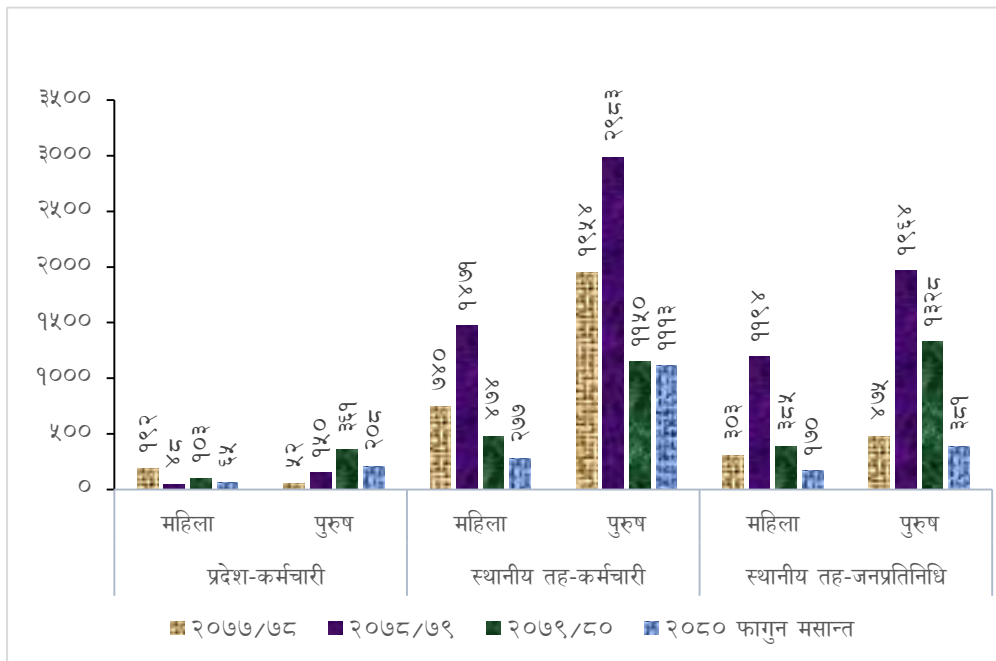
तालिका १०(ख): कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरूको क्षमता विकास कार्यक्रममा सहभागी

(संख्यामा)

विवरण	आर्थिक वर्ष २०७७/७८			आर्थिक वर्ष २०७८/७९			आर्थिक वर्ष २०७९/८०			२०८० फागुन मसान्त		
	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा	महिला	पुरुष	जम्मा
प्रदेश- कर्मचारी	१९२	५२	२४४	४८	१५०	१९८	१०३	३६१	४६४	६५	२०८	२७३
स्थानीय तह- कर्मचारी	७४०	१९५४	२६९४	१४७१	२९८३	४४५४	४७४	११५०	१६२४	२७७	१११३	१३९०
स्थानीय तह- जनप्रतिनिधि	३०३	४७५	७७८	११९४	१९६४	३१५८	३८५	१३२८	१७१३	१७०	३८१	५५१
कुल जम्मा	१२३५	२४८१	३७१६	२७३३	५०९७	७८१०	९६२	२८३९	३८०१	५१२	१७०२	२२१४

स्रोत: मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८०

चार्ट १०(क): कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिको क्षमता विकास कार्यक्रम

स्रोत: मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८०

१०.७ प्रदेश सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४ अनुसार मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको प्रदेश भित्रको शासन व्यवस्थाको सामान्य निर्देशन, नियन्त्रण र सञ्चालन गर्ने कार्यजिम्मेवारी रहेको छ। २०८० फागुन मसान्तसम्म बागमती प्रदेश सरकारको मन्त्रिपरिषद्का ८ वटा बैठक सञ्चालन भई ५० वटा निर्णयहरू कार्यान्वयनमा आएका छन्।

तालिका १०(ग): मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयबाट भएका गतिविधिहरू

क्रियाकलाप	एकाई	परिमाण
बागमती प्रदेश सरकार, मन्त्रिपरिषद्को बैठक सञ्चालन	सङ्ख्या	८
बागमती प्रदेश सरकार, मन्त्रिपरिषद्बाट भएका निर्णयहरूको कार्यान्वयन	सङ्ख्या	५०
प्रदेश निजामती सेवाका र स्थानीय सेवाका विभिन्न तहका प्राविधिक/अप्राविधिक तर्फ बढुवा सिफारिस	जना	११४
स्थानीय सेवा र प्रदेश निजामती सेवा सुरुवा	जना	स्थानीय सुरुवा: ८२२ प्रदेश सुरुवा: ७२

क्रियाकलाप	एकाई	परिमाण
प्रदेश सेवा अन्तर्गतका विभिन्न अस्थायी दरबन्दीका पद स्वीकृत	पद	१६१९
स्थानीय र प्रदेश सेवा अन्तर्गतका अध्ययनको पूर्व स्वीकृति	जना	स्थानीय: ४१ प्रदेश: २४
स्थानीय र प्रदेश सेवा अन्तर्गतका अध्ययन विदा स्वीकृत	जना	स्थानीय: १६ प्रदेश: १४
प्रदेश मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकाय तथा स्थानीय तहबाट प्राप्त सम्पत्ति विवरणको अभिलेख	संख्या	५३६४३
प्रदेशमा कार्यरत कर्मचारीहरूको सिटरोल दर्ता	जना	११६
स्थानीय तहमा कार्यरत कर्मचारीहरूको सिटरोल प्राप्त	जना	११०५
असाधारण विदा	जना	स्थानीय: १ प्रदेश: ३

स्रोत: मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रपरिषद्को कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८०

१०.८ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट तह ५ देखि ९ सम्मका रिक्त ७ सय ९५ पदका लागि विज्ञापन आह्वान गरिएकोमा ४२ हजार ७ सय १२ जनाको दरखास्त परेको थियो जसमध्ये ९ हजार ४ सय ६९ जना महिला र १५ हजार ६ सय ४९ जना पुरुष गरी जम्मा २५ हजार २ सय ८ जना परीक्षामा सम्मिलित भएकोमा सो मध्ये ७ सय १३ जना सिफारिस भएका थिए।

तालिका १०(घ): पदपूर्ति सम्बन्धी विवरण

तह	माग पद सङ्ख्या	दरखास्त दिने उम्मेदवारको सङ्ख्या	परीक्षामा सम्मिलित उम्मेदवारको सङ्ख्या			सिफारिस सङ्ख्या
	आर्थिक वर्ष २०७९/८०	आर्थिक वर्ष २०७९/८०	आर्थिक वर्ष २०७९/८०			आर्थिक वर्ष २०७९/८०
			महिला	पुरुष	जम्मा	
चौथो	-	-	-	-	-	३८६
पाँचौ	६३९	३६९३२	८५६८	१३०७०	२१७२८	२८५
छैठौ	-	-	-	-	-	-
सातौ	११५	४८४९	७८२	२१७४	२९५६	९
आठौ	२२	५५८	९०	२४९	३३९	१४
नवौ	१९	३७३	२९	१५६	१८५	१८
जम्मा	७९५	४२७१२	९४६९	१५६४९	२५२०८	७१३

स्रोत: प्रदेश लोक सेवा आयोग, बागमती प्रदेश, २०८०

१०.९ आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट तह ५, ७, ८ र ९ का रिक्त १ हजार ६ सय ९३ पदका लागि विज्ञापन आह्वान गरिएकोमा कुल ९१ हजार ३ सय ७९ जनाको दरखास्त परेको छ।

तालिका १०(ङ): आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को पदपूर्ति सम्बन्धी विवरण

तह	माग पद सङ्ख्या	दरखास्त दिने उम्मेदवारको सङ्ख्या	परीक्षामा सम्मिलित उम्मेदवारको सङ्ख्या		
	आर्थिक वर्ष २०८०/८१	आर्थिक वर्ष २०८०/८१	आर्थिक वर्ष २०८०/८१		
			महिला	पुरुष	जम्मा
पाँचौं	१२६०	८२६३५	२०८० फागुन मसान्तसम्म कुनै पनि परीक्षा कार्यक्रम नभएको।		
छैटौं	-	-			
सातौं	२२८	७४५३			
आठौं	१०२	२९६			
नवौं	१०३	९९५			
जम्मा	१६९३	९१३७९			

स्रोत: प्रदेश लोक सेवा आयोग, बागमती प्रदेश, २०८०

१०.१० बागमती प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट आर्थिक वर्ष २०७८/७९ देखि २०८०/८१ को फागुन मसान्तसम्म २ हजार ३५ जना सिफारिस भएका छन्। जसमध्ये खुला अन्तर्गत १ हजार ४ सय ४४ जना, महिला ६ सय ४५ जना, आदिवासी जनजाति १ सय ७२ जना, मधेशी ६४ जना, दलित ३५ जना र अपाङ्गता भएका २ जना सिफारिस भएका छन्।

तालिका १०(च): समावेशी तथा खुला विज्ञापनबाट सिफारिस विवरण

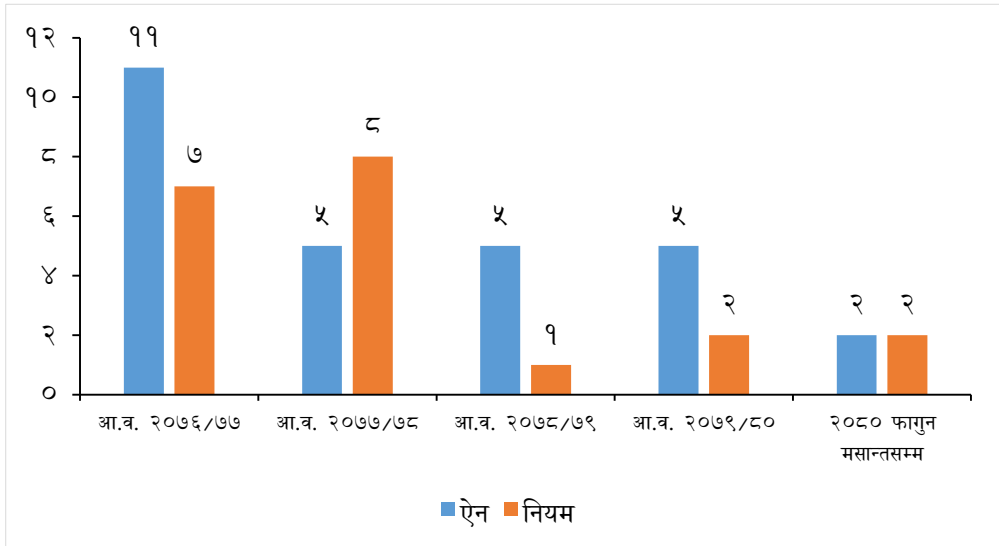
आर्थिक वर्ष	खुला सिफारिस	समावेशी विज्ञापनबाट सिफारिस								
		महिला	आ.ज.	मधेशी	दलित	अपाङ्गता	पि.क्षे.	थारु	अल्पसङ्खक	जम्मा
२०७८/७९	५९४	११५	६३	२६	९	२	-	-	-	८०९
२०७९/८०	४६४	४६४	६४	३२	१८	-	-	-	-	७१३
२०८०/८१	३८६	६६	४५	६	८	-	-	-	-	५१३
जम्मा	१४४४	६४५	१७२	६४	३५	२	-	-	-	२०३५

स्रोत: प्रदेश लोक सेवा आयोग, बागमती प्रदेश, २०८०

१०.११ २०८० फागुन मसान्तसम्म २८ वटा ऐन तर्जुमा भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा सबैभन्दा बढी ११ वटा ऐन तर्जुमा भएको थियो। त्यसैगरी २०८० फागुन मसान्तसम्म कुल २० वटा नियमावली तर्जुमा भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा सबैभन्दा बढी ७ वटा नियमावली तर्जुमा भएको थियो।

१०.१२ २०८० फागुन मसान्तसम्म २८ वटा ऐन तर्जुमा भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा सबैभन्दा बढी ११ वटा ऐन तर्जुमा भएको थियो। त्यसैगरी २०८० फागुन मसान्तसम्म कुल २० वटा नियमावली तर्जुमा भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा सबैभन्दा बढी ७ वटा नियमावली तर्जुमा भएको थियो।

चार्ट १०(ख): बागमती प्रदेशमा तर्जुमा भएका ऐन तथा नियमहरू

स्रोत:- आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

अनुसूचीहरु

अनुसूची

अनुसूची नं.	विषय	पृष्ठ
१. समग्र आर्थिक स्थिति		१-५
१.१	बागमती प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रचलित मूल्यमा)	१
१.२	प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उत्पादकको मूल्यमा)	२
१.३	प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (आधारभूत मूल्यमा)	३
१.४	औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचनासँग बागमती प्रदेशको तुलनात्मक विवरण	४
२. सार्वजनिक वित्त		६-१७
२.१	विगत ५ आर्थिक वर्षको संघीय सरकारबाट प्राप्त भएको वित्तीय हस्तान्तरणको अनुमान र प्राप्ति	६
२.२	विगत ५ आर्थिक वर्षको खर्चको तुलनात्मक विवरण	७
२.३	बागमती प्रदेश सरकारको चालु र पुँजीगत बजेटको विनियोजन र खर्चको तुलनात्मक विवरण	८
२.४	बागमती प्रदेश सरकारको आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ देखि २०८०/८१ सम्मको फागुन मसान्तसम्मको लक्ष्य र प्रगतिको विवरण	९
२.५	आर्थिक वर्ष २०७९/८० को बागमती प्रदेश अन्तर्गतका स्थानीय तहहरूको बजेट तथा खर्च स्थिति	१३
३. बैंक तथा वित्तीय क्षेत्र		१८-१९
३.१	बागमती प्रदेश भित्रका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले परिचालन गरेको निक्षेप तर्फको विवरण	१८
३.२	बागमती प्रदेशका जिल्लाहरूमा रहेका सहकारी संस्थाको २०८० फागुन मसान्तसम्मको संख्या र कारोबार स्थिति	१९
४. कृषि, भूमिसुधार, वन तथा वातावरण		२०
४.१	बागमती प्रदेशमा कृषिजन्य उपजको उपलब्धताको स्थिति	२०-२१
४.२	बागमती प्रदेशमा जिल्लागत प्राथमिकता प्राप्त कृषि तथा पशुपन्छी बाली/वस्तुहरू	२१

६. ऊर्जा, जलस्रोत, सिँचाइ तथा खानेपानी		२२
६.१	बागमती प्रदेशमा आर्थिक वर्ष २०८०/८१ फागुन मसान्तसम्म जडान भएका सौर्य विद्युत आयोजनाहरू	२२
८. उद्योग, वाणिज्य तथा पर्यटन		२३-२९
८.१	उद्योग तथा वाणिज्य प्रशासनबाट संकलित कुल राजस्व रकम	२३
८.२	बागमती प्रदेशमा दर्ता भएका उद्योगको विवरण	२४
८.३	चालु आर्थिक वर्षमा दर्ता भएका उद्योगहरूको कानूनी स्वरूपको आधारमा विभाजन	२५
८.४	बागमती प्रदेशभित्रका प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्यहरू	२६
९. सामाजिक क्षेत्र		३०-३१
९.१	नेपाल र बागमती प्रदेशका विभिन्न सूचकहरूको तुलनात्मक अवस्था	३०

अनुसूची १.१ बागमती प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रचलित मूल्यमा)

प्रतिशतमा

औद्योगिक वर्गीकरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१*
कृषि, वन र मत्स्यपालन	१६.९	१७.१	१७.१	१७.१	१७.१	१७.१
खानी तथा उत्खनन्	३३.६	४९.४	४९.४	४९.४	४९.४	४९.४
उत्पादनमूलक उद्योग	३५.८	३५.७	३५.५	३५.८	३५.९	३६.२
विद्युत, ग्यास, वाष्प, तथा वातानुकूलित आपूर्ति सेवा	३१.९	३०.९	३०.२	३५.६	३४.५	३३.७
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरु	२३.३	२३.३	२३.३	२३.३	२३.३	२३.३
निर्माण	२५.८	२५.४	२५.४	२५.४	२५.६	२५.६
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	५६.१	५६.५	५६.५	५६.५	५६.५	५६.६
यातायात तथा भण्डारण	४७.२	४७.२	४७.२	४७.२	४७.२	४७.२
आवास तथा भोजन सेवा	३९.८	३९.८	३९.८	३९.८	३९.८	३९.८
सूचना तथा सञ्चार	३१.२	३१.२	३१.२	३१.२	३१.२	३१.२
वित्तीय तथा बीमा क्रियाकलापहरु	६३.६	६१.९	६०.७	६१.०	६१.३	६१.८
घरजग्गा कारोवारको सेवा	६७.६	६७.६	६७.६	६७.४	६७.१	६७.०
पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरु	६६.६	६६.६	६६.६	६६.६	६६.६	६६.६
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरु	७३.०	७३.०	७३.०	७३.०	७३.०	७३.०
सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अत्यावश्यक सामाजिक सुरक्षा	१८.०	१८.०	१८.०	१८.०	१८.३	१८.५
शिक्षा	२१.२	२१.२	२१.२	२१.२	२१.२	२१.४
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	२५.७	२५.७	२५.७	२५.७	२५.७	२६.१
अन्य सेवाका क्रियाकलापहरु	४४.७	४४.७	४४.७	४४.७	४४.८	४४.८
कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (आधारभूत मूल्यमा)	३७.०	३६.७	३६.६	३६.६	३६.२	३६.४

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८१

* प्रारम्भिक

अनुसूची १.२ प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उत्पादकको मूल्यमा)

(रु. करोडमा)

प्रदेश	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१ *
कोशी	५९९२४	६१६३५	६९३१५	७८९६८	८४९०२	९०३०५
मधेश	५०३५४	५११४४	५७६९३	६५४३९	७०२६९	७४८३७
बागमती	१४६२८९	१४२५००	१५९२७३	१८२११६	१९३७४५	२०७४४२
गण्डकी	३४०८३	३४७५५	३८५४३	४४४२४	४८४१३	५१६७०
लुम्बिनी	५४०००	५५१३२	६१६७७	७०६५६	७६४६६	८१४०३
कर्णाली	१५१८९	१६१५३	१७९५२	२०८०४	२२९१४	२४३९९
सुदूरपश्चिम	२६०५४	२७५५२	३०८०१	३५२४८	३८१४५	४०४२९
जम्मा	३८५८९३	३८८८७१	४३५२५४	४९७६५५	५३४८५४	५७०४८५

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८१

* प्रारम्भिक

अनुसूची १.३ प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (आधारभूत मूल्यमा)

(रु. करोडमा)

प्रदेश	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०८०/८१ *
कोशी	५२८५०	५४३७६	५९२२१	६७५४२	७५२४७	७९९७७
मधेश	४४४५५	४४९७०	४९१२३	५५९५८	६२२५०	६६२३६
बागमती	१२३७८५	१२५९३३	१३५८९४	१५५७३५	१७१६४६	१८३६२२
गण्डकी	२९६३२	३०५२२	३२८९४	३८००९	४२९१८	४५७६७
लुम्बिनी	४७२८६	४८५२८	५२७५२	६०४१८	६७७३३	७२०२१
कर्णाली	१३२९८	१४२३६	१५३१२	१७७९२	२०३०५	२१६०४
सुदूरपश्चिम	२२९४३	२४२८८	२६२९७	३०१४४	३३७९५	३५७८१
जम्मा	३३४२४९	३४२८५३	३७१४९३	४२५५९८	४७३८९४	५०५००८

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८१

* प्रारम्भिक

अनुसूची १.४ औद्योगिक वर्गिकरण अनुसार राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना सँग बागमती प्रदेशको तुलनात्मक विवरण

विवरण	बागमती प्रदेश						राष्ट्रिय					
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/ ८०	२०८०/ ८१*	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/ ८०	२०८०/ ८१*
कृषि, वन र मत्स्यपालन	११.३	११.७	१२.१	११.४	११.३	११.३	२४.९२	२५.१६	२५.८०	२४.४६	२३.९२	२४.०९
खानी तथा उत्खनन्	०.६	०.८	०.७	०.७	०.७	०.६	०.६६	०.६०	०.५५	०.५५	०.५१	०.४७
उत्पादनमूलक उद्योग	५.६	४.९	५.४	५.५	५.१	४.९	५.७५	५.०८	५.५८	५.६५	५.१६	४.८७
विद्युत, ग्यास, वाष्प, तथा वातानुकूलित आपूर्ति सेवा	०.९	१.०	०.९	१.५	१.६	१.७	१.०१	१.१८	१.१३	१.५१	१.६२	१.८१
पानी आपूर्ति, ढल फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरु	०.४	०.४	०.४	०.३	०.३	०.३	०.५९	०.५९	०.५६	०.५०	०.४६	०.४४
निर्माण	४.९	४.३	४.२	४.२	४.१	३.८	७.०१	६.२३	५.९९	६.०४	५.८५	५.४१
थोक तथा खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	२४.६	२३.१	२४.१	२४.३	२२.०	२१.५	१६.२५	१५.०२	१५.६०	१५.७५	१४.०९	१३.८४
यातायात तथा भण्डारण	८.२	६.८	६.८	७.८	८.८	९.५	६.४६	५.२६	५.२९	६.०४	६.७३	७.२८
आवास तथा भोजन सेवा	२.४	१.६	१.७	१.७	२.१	२.६	२.२६	१.४७	१.५८	१.६०	१.९६	२.४२
सूचना तथा सञ्चार	१.९	१.९	१.९	१.८	१.७	१.७	२.२२	२.२४	२.२३	२.०७	१.९६	१.९४

विवरण	बागमती प्रदेश						राष्ट्रिय					
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/ ८०	२०८०/ ८१*	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/ ८०	२०८०/ ८१*
वित्तीय तथा बीमा क्रियाकलापहरू	१०.६	११.९	११.३	११.३	११.९	११.६	६.२०	७.०६	६.८२	६.८०	७.०४	६.८२
घरजग्गा कारोवारको सेवा	१६.२	१७.३	१६.६	१५.३	१५.३	१५.३	८.८५	९.४२	८.९८	८.३२	८.२४	८.३३
पेशागत वैज्ञानिक तथा प्राविधिक क्रियाकलापहरू	१.८	१.९	१.८	१.७	१.८	१.८	०.९८	१.०३	१.००	०.९६	०.९६	०.९९
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	१.५	१.६	१.६	१.४	१.४	१.४	०.७६	०.८१	०.७८	०.७१	०.७०	०.७१
सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा र अत्यावश्यक सामाजिक सुरक्षा	३.२	४.०	३.८	४.३	५.०	४.९	६.५४	८.०७	७.७४	८.७७	९.९७	९.६३
शिक्षा	४.३	४.९	४.६	४.६	४.९	५.०	७.५३	८.४१	७.९९	७.९४	८.३४	८.५०
मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य	१.०	१.२	१.२	१.२	१.४	१.३	१.४९	१.७६	१.७६	१.७४	१.९२	१.८७
अन्य सेवाका क्रियाकलापहरू	०.६	०.८	०.८	०.७	०.७	०.७	०.५४	०.६२	०.६२	०.५९	०.५९	०.५७
जम्मा	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८१

*अनुमानित

अनुसूची २.१ विगत ५ आर्थिक वर्षको संघीय सरकारबाट प्राप्त भएको वित्तीय हस्तान्तरणको अनुमान र प्राप्ति

(रु. करोडमा)

अनुदानको किसिम	२०७५/०७६			२०७६/०७७			२०७७/०७८			२०७८/०७९			२०७९/०८०		
	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत	अनुमान	प्राप्ति	प्रतिशत
समानिकरण अनुदान	५९६.९७	५९६.९७	१००.००	७५९.६४	७५९.६४	१००.००	७७१.७१	७७१.७१	१००.००	७८५.९०	७८५.९०	१००.००	८४०.४६	७३५.४०	८७.५०
वृद्धिदर				१३.८९	२७.२५	१९.७३	१.५९	१.५९	०.००	१.८४	१.८४	०.००	६.९४	-६.४३	-१२.५०
सशर्त अनुदान	१०६१.६०	८५५.६८	८०.६०	७४६.४९	७९.७८४	१०.६.८८	८८४.४५	७८८.९३	८९.२०	७९३.४६	६६८.३३	८४.२३	१०८३.४१	८२१.२५	७५.८०
वृद्धिदर				-२९.६८	-६.७६	३२.५९	१८.४८	-१.१२	-१६.५४	-१०.२९	-१५.२९	-५.५७	३६.५४	२२.८८	-१०.०१
समपूरक अनुदान	०.००	६०.००		२००.००	६४.६६	३२.३३	८१.८२	८१.८२	१००.००	५७.४८	५७.४८	१००.००	१०४.००	१०४.००	१००.००
वृद्धिदर					७.७७	-	-५९.०९	२६.५४	२०९.३१	-२९.७५	-२९.७५	०.००	८०.९३	८०.९३	०.००
विशेष अनुदान	०.००	०.००		१००.००	४१.००	४१.००	४९.००	४९.००	१००.००	५५.८४	५५.८४	१००.००	७९.००	७९.००	१००.००
वृद्धिदर							-५१.००	१९.५१	१४३.९०	१३.९६	१३.९६	०.००	४१.४८	४१.४८	०.००
जम्मा अनुदान	१६५८.५७	१५१२.६५	९१.२०	१८०६.१३	१६६३.१४	९२.०८	१७८६.९८	१६९१.४६	९४.६५	१६९२.६८	१५६७.५५	९२.६१	२१०६.८७	१७३९.६६	८२.५७
वृद्धिदर प्रतिशत				४.४९	९.९५	५.२२	-१.११	१.७०	२.८५	-५.२८	-७.३३	-२.१६	२४.४७	१०.९८	-१०.८४

स्रोत : प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८०

अनुसूची २.२ विगत ५ आर्थिक वर्षको खर्चको तुलनात्मक विवरण

(रु.करोडमा)

खर्चको प्रकार	२०७५/७६			२०७६/७७			२०७७/७८			२०७८/७९			२०७९/८०		
	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	प्रतिशत
चालु	१३८६.२५	११०९.८३	८०.०६	२४४६.७९	१२२६.८८	५०.१४	२४२८.७३	१४१८.६६	५८.४१	२२५०.५१	१५६९.९९	६९.७६	२६८४.०७	१७९८.२४	६७.००
वृद्धिदर प्रतिशत				७६.५०	१०.५५	-३७.३७	-०.७४	१५.६३	१६.४९	-७.३४	१०.६७	१९.४३	१९.२७	-३१.७५	-३.९६
पुँजीगत	२१७५.३०	९५५.४३	४३.९२	२२८३.९८	१५६८.०२	६८.६५	२५१४.०१	२०००.८२	७९.५९	३३२१.५८	२०९९.५१	६३.२१	४२०९.८५	२८२७.९६	६७.१७
वृद्धिदर प्रतिशत				५.००	६४.१२	५६.३१	१०.०७	२७.६०	१५.९३	३२.१२	४.९३	-२०.५८	२६.७४	३४.७०	६.२८
वित्तीय व्यवस्था	०.००	०.००		३०.००	०.००	०.००	२००.००	१४०.००	७०.००	२००.००	१३०.००	६५.००	२००.००	६०.००	३०.००
जम्मा	३५६१.५६	२०६५.२६	५७.९९	४७३०.७७	२७९५.०८	५८.७१	५१४२.७४	३५५९.९१	६९.२२	५७७२.०९	३७९९.५०	६५.८३	७०९३.९३	४६८६.२०	६६.०६
वृद्धिदर प्रतिशत				३३.६७	३५.३४	१.२५	८.०२	२७.३६	१७.९०	१२.२४	६.७३	-४.९०	२२.९०	२३.३४	०.३६

स्रोत : प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८०

अनुसूची २.३ बागमती प्रदेश सरकारको चालु र पुँजीगत बजेटको विनियोजन र खर्चको तुलनात्मक विवरण

(रु. करोडमा)

आर्थिक वर्ष	खर्चको प्रकार								
	चालु			पुँजीगत			वित्तीय व्यवस्था		
	विनियोजन	खर्च	खर्च प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	खर्च प्रतिशत	विनियोजन	खर्च	खर्च प्रतिशत
२०७५/७६	१३८६.२५	११०९.८३	८०.०६	२१७५.३०	९५५.४३	४३.९२	०.००	०.००	०.००
२०७६/७७	२४४६.७९	१२२६.८८	५०.१४	२२८३.९८	१५६८.०२	६८.६५	३०.००	०.००	०.००
२०७७/७८	२४२८.७३	१४१८.६६	५८.४१	२५१४.०१	२०००.८२	७९.५९	२००.००	१४०.००	७०.००
२०७८/७९	२२५०.५१	१५६९.९९	६९.७६	३३२१.५८	२०९९.५१	६३.२१	२००.००	१३०.००	६५.००
२०७९/८०	२६८४.०७	१७९८.२४	६७.००	४२०९.८५	२८२७.९६	६७.१७	२००.००	६०.००	३०.००

स्रोत : प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८०

अनुसूची २.४ बागमती प्रदेश सरकारको आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ देखि २०८०/८१ फागुन मसान्तसम्मको लक्ष्य र प्रगतिको विवरण

(रु. करोडमा)

क्र.सं.	शीर्षक	आर्थिक वर्ष					२०८०/८१ फागुन मसान्तसम्म
		२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	
१.	कर राजस्व						
	११३१५-बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने घरजग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर	३९३.१४	६४४.५५	६७९.७६	९८४.१०	५४८.८७	२१७.५२
२.	११४११-बाँडफाँटभई प्राप्त हुने मूल्य अभिवृद्धि कर	५६९.६८	५१९.३४	६९६.४८	७३९.७८	६८२.९७	३९३.०८
३.	११४२१-बाँडफाँटभई प्राप्त हुने अन्तःशुल्क	१६८.४१	१९४.३६	२०१.५६	२५४.७८	२४८.०६	१२८.२६
४.	११४४३-शिक्षा सेवा कर- शैक्षिक संस्था	०.११	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
५.	११४५६-बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने सवारी साधन कर	३९०.२३	३८९.५९	४९५.१५	५८६.६२	६१४.५७	४३८.७२
६.	११४७१-बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने मनोरञ्जन कर	०.१४	०.८०	०.१०	०.७२	०.५८	०.१३
७.	११४७२-बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने विज्ञापन कर	५.९९	४.३०	५.१३	४.९१	१.७१	०.६६
८.	११६११-व्यावसायले भुक्तानी गर्ने	०.००	०.००	०.००	०.००	६.२८	०.००
९.	११६१३-व्यावसाय, रजिष्ट्रेशन दस्तुर तथा व्यवसाय कर	१६.८८	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
१०.	११६१४-रेडियो/ एफ.एम.सञ्चालन दस्तुर	०.०१	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
११.	११६२१-चालक अनुमति पत्र, सवारी दर्ता किताब (Blue Book) सम्बन्धी दस्तुर	९९.०३	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
	जम्मा कर राजस्व	१६४३.६२	१७५२.९४	२०७८.१८	२५७०.९२	२१०३.०४	११७८.३८
	अनुदान						
१.	१३३११-समानिकरण अनुदान	५९६.९७	७५९.६४	७७१.७१	७८५.९०	७३५.४०	४४६.६१
२.	१३३१२-सशर्त अनुदान चालु	८५५.६९	७९७.८५	२५४.६७	२६५.७७	३३८.९२	११९.११
३.	१३३१३-सशर्त अनुदान पुँजिगत	०.००	०.००	३२९.७८	३०७.६९	४८२.३३	१४.००
४.	१३३१४-विशेष अनुदान चालु	०.००	४१.००	४९.००	५५.८४	७९.००	०.००
५.	१३३१५-विशेष अनुदान	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००

क्र.सं.	शीर्षक	आर्थिक वर्ष					२०८०/८१ फागुन मसान्तसम्म
		२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	
६.	१३३१६-समपूरक अनुदान चालु	६०.००	६४.६६	८१.८२	५७.४८	१०४.००	६५.००
७.	१३३१६-समपूरक अनुदान पुँजीगत	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
८.	१३३१८-अन्य अनुदान चालु	०.००	०.००	२०४.४८	९४.८७	०.००	०.००
९.	१३३२१-सशर्त अनुदान पुँजीगत	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१५३.६७
१०.	१३३२२-विशेष अनुदान पुँजी	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	२२.५०
	जम्मा अनुदान	१,५१२.६६	१,६६३.१५	१,६९१.४६	१,५६७.५५	१,७३९.६६	८२०.८९
	गैर कर						
१.	१११३६-कृषि आयमा कर	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
२.	११४५१-सवारी साधन कर (साना सवारी)	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
३.	१४१४६-बाँडफाँट भई प्राप्त विद्युत सम्बन्धी रोयल्टी	३९.९३	३४.६४	०.००	०.००	०.००	०.००
४.	१४१५१-सरकारी सम्पत्तीको बहालबाट प्राप्त आय	०.५८	०.०७	०.१०	०.१३	०.१६	०.१८
५.	१४१५३-बाँडफाँट भई प्राप्त वन रोयल्टी	७.५४	४.६०	२.७९	३.९६	०.००	७.७५
६.	१४१५४-बाँडफाँट भई प्राप्त खानी तथा खनिज सम्बन्धी रोयल्टी	४.४०	२.६५	४.९३	५.७२	०.००	४.११
७.	१४१५६-बाँडफाँट भई प्राप्त विद्युत सम्बन्धी रोयल्टी	०.००	०.००	३५.०२	३६.०३	०.००	३५.६८
८.	१४१५७-बाँडफाँट भई प्राप्त दहत्तर बहत्तरको बिक्रीबाट प्राप्त हुने आय	०.००	९८.७०	८८.९५	६७.३३	६५.८८	३५.०९
९.	१४१५८-बाँडफाँट भई प्राप्त पर्वतारोहण वापतको रोयल्टी	१.२३	०.२८	१.३२	१.१५	०.००	१.८८
१०.	१४१५९-अन्य स्रोतबाट प्राप्त बाँडफाँट नहुने रोयल्टी	०.००	०.३३	०.३०	०.२३	०.२३	०.१४
११.	१४१७९-अन्य बाँडफाँट हुने राजस्व	५२.५०	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
१२.	१४१९१-पर्यटन शुल्क	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००

क्र.सं.	शीर्षक	आर्थिक वर्ष					२०८०/८१ फागुन मसान्तसम्म
		२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	
१३.	१४२११-कृषिउत्पादनको बिक्रीबाट प्राप्त रकम	१.४४	१.६७	२.१२	२.५६	२.९३	१.८४
१४.	१४२१२-सरकारीसम्पतीको बिक्रीबाट प्राप्त रकम	०.११	०.०३	०.२६	०.०२	०.१७	०.१२
१५.	१४२१३-अन्यबिक्रीबाट प्राप्त रकम	०.००	०.०१	०.०२	०.०२	०.०१	०.००
१६.	१४२१७-नहर तथा कुलो उपयोग बापतको शुल्क	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
१७.	१४२१९-अन्यसेवा शुल्क तथा बिक्री	०.०७	०.०७	१६०.८३	२४२.५९	११८.०६	६.००
१८.	१४२२३-शिक्षाक्षेत्रको आम्दानी	०.०४	०.०३	०.०३	०.०५	०.०५	०.०३
१९.	१४२२४-परीक्षाशुल्क	४.००	२.९२	११.२४	१२.११	१२.४०	१४.४६
२०.	१४२२५-यातायातक्षेत्रको आम्दानी	३०.००	३७.२८	४३.६६	६१.९७	७३.०१	४८.६४
२१.	१४२२९-अन्यप्रशासनिक सेवा शुल्क	२.०८	४.७७	४.३३	४.१३	४.९६	३.५७
२२.	१४२३३-व्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	०.००	१८.३९	३७.२८	३७.५७	३१.५३	१९.७६
२३.	१४२५४-रेडियो/ एफ.एम.सञ्चालन दस्तुर	०.००	०.२५	०.२७	०.३१	०.३६	०.०३
२४.	१४२५५-टेलिभिजन सञ्चालन दस्तुर	०.००	०.४१	०.९६	०.५०	०.३५	०.०३
२५.	१४२५६-चालक अनुमति पत्र, सवारी दर्ता किताब (Blue Book) सम्बन्धी दस्तुर	०.००	७२.५६	८२.७८	१४८.००	१७२.८१	१३८.५४
२६.	१४२६३-जलस्रोत सम्बन्धी अन्य दस्तुर	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
२७.	१४२६४-वन क्षेत्रको अन्य आय	०.००	२.७८	३.२२	५.०७	४.८२	२.७०
२८.	१४३११-न्यायिक दण्ड,जरिवाना र जफत	०.९२	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
२९.	१४३१२-प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	०.००	२.२२	२.९२	१.१६	२.६१	१.२३
३०.	१४३१३-धरौटी सदरस्याहा	०.००	०.२०	०.११	०.०८	०.०१	०.०१
३१.	१४५११-बीमादात्री प्राप्ति	०.००	०.००	०.०४	०.०२	०.०५	०.०२
३२.	१४५२९-अन्यराजस्व	०.०१	१.५९	१.५२	१.६१	०.३६	०.०४

क्र.सं.	शीर्षक	आर्थिक वर्ष					२०८०/८१ फागुन मसान्तसम्म
		२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	
	जम्मा गैर कर	१४४.८५	२८६.४५	४८५.००	६३२.३३	४९०.७७	३२१.८५
	गत वर्षको नगद मौज्जात र बेरुजु	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
१.	१५१११-बेरुजु	१.११	७.५८	८.०८	३.७९	९.३७	४.९९
२.	१५११२-निकास फिर्ता	०.००	०.०७	०.१५	२.९४	१.७९	०.१५
३.	१५११३-अनुदान फिर्ता	०.००	१०६.६३	१०३.७३	१३६.७१	१३४.७८	६३.०८
४.	३२१२१-गत वर्षको नगद मौज्जात	७५.११	१,०१८.२८	१७४९.१४	२३३४.६५	३१९४.१४	२६१५.८०
	जम्मा गत वर्षको नगद मौज्जात र बेरुजु	७६.२२	१,१३२.५७	१८६१.१०	२४७८.०९	३३४०.०७	२६८४.०२
	संस्थानबाट ऋण लगानी फिर्ता	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००
	संस्थानबाट ऋण लगानी फिर्ता	०.००	०.००	२७.०६	४.३८	११.११	०.००
	जम्मा संस्थानबाट ऋण लगानी फिर्ता	३,३७७.३५	४,८३५.१०	६१४२.८१	७२५३.२७	७६८४.६६	५००५.१४

स्रोत : प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, बागमती प्रदेश, २०८०

अनुसूची २.५ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को बागमती प्रदेश अन्तर्गतका स्थानीय तहहरुको बजेट तथा खर्च स्थिति

क्र. स.	स्थानीय तह	बजेट (रु. करोडमा)				खर्च (रु. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूँजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूँजीगत	वित्तीय	जम्मा	
१	जिरी नगरपालिका, दोलखा	३५.७३	२५.८०	०.००	६१.५३	३०.३६	२२.८५	०.००	५३.२१	८६.५
२	भिमेश्वर नगरपालिका, दोलखा	४९.३६	५१.६१	०.२७	१०१.२४	४२.९१	४५.५६	०.००	८८.४७	८७.४
३	कालिन्चोक गाउँपालिका, दोलखा	४७.५०	३०.११	०.००	७७.६१	४०.०५	२४.८५	०.००	६४.९०	८३.६
४	गौरिशंकर गाउँपालिका, दोलखा	३८.५७	२५.६३	०.१५	६४.३५	३३.६५	२१.७०	०.००	५५.३५	८६.०
५	तामाकोशी गाउँपालिका, दोलखा	४४.४४	३०.४४	०.००	७४.८८	३७.०२	२०.७६	०.००	५७.७८	७७.२
६	मेलुङ गाउँपालिका, दोलखा	३५.४१	२५.४९	०.००	६०.९१	२८.८८	२०.३८	०.००	४९.२६	८०.९
७	विगु गाउँपालिका, दोलखा	४०.५१	२८.५४	०.१०	६९.१५	३३.०७	२३.०६	०.००	५६.१३	८१.२
८	वैतेश्वर गाउँपालिका, दोलखा	३७.९४	२१.७५	०.००	५९.६९	३३.७७	१८.८९	०.००	५२.६६	८८.२
९	शैलुङ गाउँपालिका, दोलखा	३६.१८	२७.६२	०.००	६३.८०	२७.५८	१९.९६	०.००	४७.५४	७४.५
१०	मन्थली नगरपालिका, रामेछाप	७९.४२	३६.४६	०.००	११५.८८	६६.१३	२६.३८	०.००	९२.५१	७९.८
११	रामेछाप नगरपालिका, रामेछाप	४८.८९	३०.८६	०.००	७९.७५	४३.४४	२५.७२	०.००	६९.१६	८६.७
१२	उमाकुण्ड गाउँपालिका, रामेछाप	३६.३२	२४.९६	०.००	६१.२८	३३.४८	२२.८८	०.००	५६.३६	९२.०
१३	खाँडादेवी गाउँपालिका, रामेछाप	४६.९०	२८.२९	०.००	७५.१९	३९.५७	१८.७०	०.००	५८.२७	७७.५
१४	गोकुलगङ्गा गाउँपालिका, रामेछाप	३५.३२	३१.५३	०.००	६६.८५	३०.२६	२६.५२	०.००	५६.७८	८४.९
१५	दोरम्बा गाउँपालिका, रामेछाप	३३.१४	२९.९२	०.००	६३.०६	२७.३३	२५.८४	०.००	५३.१७	८४.३
१६	लिखु तामाकोशी गाउँपालिका, रामेछाप	४७.९१	३८.६८	०.००	८६.५९	३८.६८	२४.०४	०.००	६२.७२	७२.४
१७	सुनापती गाउँपालिका, रामेछाप	३२.६५	२८.४९	०.००	६१.१४	२७.८८	२२.५०	०.००	५०.३८	८२.४
१८	कमलामाई नगरपालिका, सिन्धुली	८९.४१	४९.०६	६.८३	१४५.३०	८०.४५	३७.५९	०.००	११८.०४	८१.२
१९	दुधौली नगरपालिका, सिन्धुली	७३.५२	४१.५८	०.००	११५.११	६५.१४	३३.४२	०.००	९८.५६	८५.६
२०	गोलन्जोर गाउँपालिका, सिन्धुली	३९.०४	१६.३६	०.००	५५.४०	३३.२३	११.९१	०.००	४५.१४	८१.५
२१	घ्याङखेल गाउँपालिका, सिन्धुली	२८.४३	१६.५३	०.००	४४.९६	२१.७९	१२.८६	०.००	३४.६५	७७.१
२२	तीनपाटन गाउँपालिका, सिन्धुली	६६.७१	२३.१४	०.००	८९.८५	५६.५३	१७.०५	०.००	७३.५८	८१.९
२३	फिक्कल गाउँपालिका, सिन्धुली	३५.७०	१८.१८	०.००	५३.८८	३१.१६	१७.३३	०.००	४८.४९	९०.०
२४	मरिण गाउँपालिका, सिन्धुली	४१.८८	२४.०४	०.००	६५.९२	३६.४०	१८.६४	०.००	५५.०३	८३.५

क्र. स.	स्थानीय तह	बजेट (रु. करोडमा)				खर्च (रु. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूँजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूँजीगत	वित्तीय	जम्मा	
२५	सुनकोशी गाउँपालिका,सिन्धुली	४१.८४	२०.८१	०.००	६२.६५	३६.३६	१६.२८	०.००	५२.६४	८४.०
२६	हरिहरपुरगढी गाउँपालिका,सिन्धुली	४०.७४	२६.२७	०.००	६७.०१	३१.७२	१८.५७	०.००	५०.२९	७५.०
२७	धुलिखेल नगरपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	५४.३२	५४.९४	०.९७	११०.२३	४६.७७	३५.३५	०.९७	८३.०९	७५.४
२८	नमोबुद्ध नगरपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	५२.६८	२५.७६	०.००	७८.४४	४०.७१	२१.३८	०.००	६२.०९	७९.२
२९	पनौती नगरपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	८१.६९	८४.६८	०.३५	१६६.७२	६२.२२	४८.०६	०.३०	११०.५८	६६.३
३०	पाँचखाल नगरपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	५३.५७	६३.२०	०.००	११६.७७	३८.५७	३७.९६	०.००	७६.५४	६५.५
३१	बनेपा नगरपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	८३.१९	७६.६१	१.२५	१६१.०५	५८.९९	३९.९७	१.२५	१००.२१	६२.२
३२	मण्डनदेउपुर नगरपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	५८.४४	४९.४५	०.००	१०७.८९	४१.६३	३१.६०	०.००	७३.२३	६७.९
३३	खानीखोला गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	३३.२९	२०.९५	०.००	५४.२३	२७.२४	१३.०९	०.००	४०.३४	७४.४
३४	चौरीदेउराली गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	४२.२०	२३.१९	०.००	६५.३९	३४.७६	१६.५२	०.००	५१.२९	७८.४
३५	तेमाल गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	३५.०१	१९.७४	०.००	५४.७५	२९.९०	१५.७७	०.००	४५.६७	८३.४
३६	बेथानचोक गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	३६.२६	३४.४५	०.००	७०.७१	२९.८५	२१.४२	०.००	५१.२८	७२.५
३७	भुम्लु गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	५०.९२	३६.००	०.००	८६.९१	३७.७४	२१.२५	०.००	५८.९९	६७.९
३८	महाभारत गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	३२.४५	२६.५६	०.००	५९.०१	२३.१५	१९.८५	०.००	४३.०१	७२.९
३९	रोशी गाउँपालिका,काभ्रेपलाञ्चोक	५१.३९	३३.१७	०.००	८४.५६	४३.८४	२७.८२	०.००	७१.६६	८४.७
४०	चौतारा साँगाचोकगढी नगरपालिका,सिन्धुपाल्चोक	८७.५०	३७.४३	०.००	१२४.९३	८१.१६	३०.४४	०.००	१११.६०	८९.३
४१	मेलम्ची नगरपालिका,सिन्धुपाल्चोक	९५.०३	७८.५३	०.००	१७३.५७	७६.६७	६३.५२	०.००	१४०.१८	८०.८
४२	वाह्रविसे नगरपालिका,सिन्धुपाल्चोक	४४.९८	२४.३०	०.००	६९.२८	३५.९४	१७.१२	०.००	५३.०५	७६.६
४३	इन्द्रावती गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	५१.४१	४६.०७	०.००	९७.४८	४२.२७	३८.७५	०.००	८१.०२	८३.१
४४	जुगल गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	५०.४५	३८.३१	०.००	८८.७६	४२.६३	२४.९२	०.००	६७.५५	७६.१
४५	त्रिपुरासन्दरी गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	२९.९३	१४.७१	०.००	४४.६५	२५.७०	१०.४९	०.००	३६.१९	८१.१
४६	पाँचपोखरी थाङपाल गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	४०.१४	२२.९७	०.००	६३.११	३२.०८	१८.५८	०.००	५०.६६	८०.३
४७	बलेफी गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	३३.०८	२५.९५	०.००	५९.०३	२८.९२	१७.९६	०.००	४६.८८	७९.४
४८	भोटेकोशी गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	३१.६४	३०.९९	०.००	६२.६२	२५.८४	२७.५७	०.००	५३.४१	८५.३
४९	लिसंखु पाखर गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	३९.८७	१९.३७	०.००	५९.२४	३३.३९	१६.०२	०.००	४९.४१	८३.४

क्र. स.	स्थानीय तह	बजेट (रु. करोडमा)				खर्च (रु. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूँजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूँजीगत	वित्तीय	जम्मा	
५०	सुनकोशी गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	३९.८९	२१.३४	०.४९	६१.७१	३४.८९	१६.४४	०.४८	५१.८१	८४.०
५१	हेलम्बु गाउँपालिका,सिन्धुपाल्चोक	२५.९०	२६.६८	०.०२	५२.६०	२२.५४	२०.१०	०.००	४२.६४	८१.१
५२	उत्तरगया गाउँपालिका,रसुवा	२७.३६	१३.०४	०.००	४०.४०	२१.९९	९.७४	०.००	३१.७३	७८.५
५३	कालिका गाउँपालिका,रसुवा	२९.५८	१३.३८	०.००	४२.९६	२४.३६	८.८७	०.००	३३.२३	७७.३
५४	गोसाईकुण्ड गाउँपालिका,रसुवा	२४.८४	२३.१७	०.००	४८.०१	१८.३२	१७.५३	०.००	३५.८५	७४.७
५५	नौकुण्ड गाउँपालिका,रसुवा	३५.७१	२१.२७	०.००	५६.९८	२९.९२	१२.७३	०.००	४२.६५	७४.८
५६	आमाछोदिडमो गाउँपालिका,रसुवा	२०.७६	१७.६७	०.००	३८.४२	१५.१७	१३.४४	०.००	२८.६१	७४.५
५७	बेलकोटगढी नगरपालिका,नुवाकोट	६४.७७	४६.७५	०.००	१११.५२	५२.५६	२९.१४	०.००	८१.७०	७३.३
५८	विदुर नगरपालिका,नुवाकोट	६९.१७	५८.९९	०.००	१२८.१६	५५.४७	३५.०१	०.००	९०.४८	७०.६
५९	ककनी गाउँपालिका,नुवाकोट	५०.६७	२६.९९	०.००	७७.६७	४०.२२	२०.८७	०.००	६१.०९	७८.७
६०	किस्पाङ गाउँपालिका,नुवाकोट	२६.९६	२४.१८	०.००	५१.१४	२१.६१	१८.३७	०.००	३९.९८	७८.२
६१	तादीगाउँ गाउँपालिका,नुवाकोट	३३.९२	१७.९८	०.००	५१.९०	३०.४०	१५.१२	०.००	४५.५२	८७.७
६२	तारकेश्वर गाउँपालिका,नुवाकोट	२८.५२	१३.७०	०.००	४२.२२	२३.३२	१२.१०	०.००	३५.४२	८३.९
६३	दुप्चेध्वर गाउँपालिका,नुवाकोट	३३.१४	२८.८२	०.००	६१.९६	२७.०१	१८.१७	०.००	४५.१८	७२.९
६४	पञ्चकन्या गाउँपालिका,नुवाकोट	२९.७९	१९.५८	०.००	४९.३७	२६.१९	१५.०९	०.००	४१.२८	८३.६
६५	म्यगङ गाउँपालिका,नुवाकोट	३०.१४	१९.३०	०.००	४९.४४	२५.९८	१७.२५	०.००	४३.२३	८७.४
६६	लिखु गाउँपालिका,नुवाकोट	२६.१९	२६.३३	०.००	५२.५२	२२.८२	२०.५२	०.००	४३.३३	८२.५
६७	शिवपुरी गाउँपालिका,नुवाकोट	३८.०५	२३.३२	०.००	६१.३७	३१.६३	१८.६०	०.००	५०.२२	८१.८
६८	सूर्यगढी गाउँपालिका,नुवाकोट	२९.२८	२०.७०	०.००	४९.९८	२५.५२	१४.६६	०.००	४०.१७	८०.४
६९	धुनीवेशी नगरपालिका,धादिंग	४९.६९	४९.५०	०.००	९९.२०	३७.७१	२९.१८	०.००	६६.८९	६७.४
७०	नीलकण्ठ नगरपालिका,धादिंग	८९.३२	६२.७३	०.००	१५२.०५	७२.३९	४४.७१	०.००	११७.११	७७.०
७१	खनियावास गाउँपालिका,धादिंग	२३.७८	१९.३४	०.००	४३.१२	२१.६६	१६.६३	०.००	३८.३०	८८.८
७२	गङ्गाजमुना गाउँपालिका,धादिंग	३५.५३	२४.६१	०.००	६०.१५	२९.९४	१८.५२	०.००	४८.४६	८०.६
७३	गजुरी गाउँपालिका,धादिंग	४७.८८	२३.१२	०.००	७१.००	३७.५१	१६.३०	०.००	५३.८१	७५.८
७४	गल्छी गाउँपालिका,धादिंग	५३.७५	४०.१६	०.००	९३.९०	४१.४६	३२.९७	०.००	७४.४३	७९.३

क्र. स.	स्थानीय तह	बजेट (रु. करोडमा)				खर्च (रु. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूँजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूँजीगत	वित्तीय	जम्मा	
७५	ज्वालामुखी गाउँपालिका, धादिंग	४१.२६	१८.८७	०.००	६०.१२	३७.६२	१५.२५	०.००	५२.८७	८७.९
७६	त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका, धादिंग	४२.५८	२६.९०	०.००	६९.४८	३९.२३	२१.१९	०.००	६०.४१	८६.९
७७	थाक्रे गाउँपालिका, धादिंग	५३.९९	५४.८९	०.००	१०८.८९	४५.३९	४२.२०	०.००	८७.५९	८०.४
७८	नेत्रावती डवजोड गाउँपालिका, धादिंग	३०.२१	२५.८३	०.००	५६.०४	२६.६५	२१.५९	०.००	४८.२४	८६.१
७९	बेनीघाट रोराङ्ग गाउँपालिका, धादिंग	४५.६२	३६.८७	०.००	८२.४९	३८.६०	२६.१४	०.००	६४.७४	७८.५
८०	रुवी भ्याली गाउँपालिका, धादिंग	१८.७८	१४.३०	०.००	३३.०७	१६.१७	११.८६	०.००	२८.०३	८४.८
८१	सिद्धलेक गाउँपालिका, धादिंग	४२.७२	२७.४६	०.००	७०.१७	३५.३६	२१.१६	०.००	५६.५१	८०.५
८२	भरतपुर महानगरपालिका, चितवन	२८९.०२	३७८.२०	०.००	६६७.२२	२३४.९४	२०५.०५	०.००	४४०.००	६५.९
८३	कालिका नगरपालिका, चितवन	४६.९७	५०.५५	०.००	९७.५२	४०.०६	३४.७०	०.००	७४.७६	७६.७
८४	खैरहनी नगरपालिका, चितवन	५२.९०	८६.७४	०.००	१३९.६३	४५.१२	५९.७६	०.००	१०४.८८	७५.१
८५	माडी नगरपालिका, चितवन	७४.२२	५४.६२	०.००	१२८.८४	६१.९७	३०.७७	०.००	९२.७४	७२.०
८६	रत्ननगर नगरपालिका, चितवन	१०२.५७	७०.७८	०.००	१७३.३४	७६.६०	४४.७९	०.००	१२१.३९	७०.०
८७	राप्ती नगरपालिका, चितवन	७०.९५	४२.९१	०.००	११३.८६	५९.५०	३०.९६	०.००	९०.४५	७९.४
८८	इच्छाकामना गाउँपालिका, चितवन	४४.९४	३२.६८	०.००	७७.६२	३७.१२	२४.१७	०.००	६१.२९	७९.०
८९	हेटौडा उप महानगरपालिका, मकवानपुर	१६४.११	१६४.८४	१.१५	३३०.१०	१४०.८०	१०६.१३	०.८६	२४७.७९	७५.१
९०	थाहा नगरपालिका, मकवानपुर	५२.९०	६६.४६	०.००	११९.३६	४७.१०	४७.५३	०.००	९४.६३	७९.३
९१	इन्द्रसरोवर गाउँपालिका, मकवानपुर	२७.६६	२२.८४	०.००	५०.५०	२३.४८	१५.०६	०.००	३८.५४	७६.३
९२	कैलाश गाउँपालिका, मकवानपुर	३८.९९	२५.०१	०.००	६४.००	३३.६७	१६.५०	०.००	५०.१८	७८.४
९३	बकैया गाउँपालिका, मकवानपुर	५६.०९	३०.४२	०.००	८६.५१	४७.०१	२१.७५	०.००	६८.७६	७९.५
९४	भीमफेदी गाउँपालिका, मकवानपुर	४०.२५	३८.९८	०.०४	७९.२८	३१.७९	२८.०१	०.००	५९.८०	७५.४
९५	मकवानपुरगढी गाउँपालिका, मकवानपुर	४८.२०	३७.४२	०.००	८५.६२	३७.३६	२१.०३	०.००	५८.३९	६८.२
९६	मनहरी गाउँपालिका, मकवानपुर	५२.१०	५०.१३	०.००	१०२.२३	४०.३४	३०.७६	०.००	७१.१०	६९.५
९७	राक्सिराङ्ग गाउँपालिका, मकवानपुर	४१.७७	२६.५५	०.००	६८.३३	२८.७४	२१.७६	०.००	५०.५०	७३.९
९८	वागमती गाउँपालिका, मकवानपुर	३८.१९	२९.७१	०.००	६७.९०	३३.०७	२१.५२	०.००	५४.५९	८०.४
९९	चाँगुनारायण नगरपालिका, भक्तपुर	८०.११	१३३.७२	०.००	२१३.८३	६७.२१	१०६.५६	०.००	१७३.७७	८१.३

क्र. स.	स्थानीय तह	बजेट (रु. करोडमा)				खर्च (रु. करोडमा)				खर्च प्रतिशत
		चालु	पूँजीगत	वित्तीय	जम्मा	चालु	पूँजीगत	वित्तीय	जम्मा	
१००	भक्तपुर नगरपालिका,भक्तपुर	९८.७३	६८.५८	३.५०	१७०.८१	८१.९१	३६.६३	२.००	१२०.५४	७०.६
१०१	मध्यपुर थिमी नगरपालिका,भक्तपुर	६६.८७	१११.३४	०.५०	१७८.७१	४९.५७	६०.१२	०.५०	११०.१९	६१.७
१०२	सूर्यविनायक नगरपालिका,भक्तपुर	८५.८४	१०२.७७	०.००	१८८.६१	६५.१९	६४.७६	०.००	१२९.९५	६८.९
१०३	ललितपुर महानगरपालिका,ललितपुर	१९५.२८	५१५.८६	०.००	७११.१५	१६४.२०	२५३.६४	०.००	४१७.८३	५८.८
१०४	गोदावरी नगरपालिका,ललितपुर	१०३.५८	१३९.७३	०.००	२४३.३१	८१.२७	८४.१९	०.००	१६५.४६	६८.०
१०५	महालक्ष्मी नगरपालिका,ललितपुर	७२.४५	१७५.५६	०.५०	२४८.५१	४९.६१	७५.०३	०.००	१२४.६४	५०.२
१०६	कोन्ज्योसोम गाउँपालिका,ललितपुर	२५.२२	१६.३०	०.००	४१.५२	२२.१४	१२.७८	०.००	३४.९२	८४.१
१०७	महाङ्काल गाउँपालिका,ललितपुर	३४.४३	१३.७२	०.००	४८.१५	२९.१७	७.७९	०.००	३६.९६	७६.८
१०८	वाग्मती गाउँपालिका,ललितपुर	३७.९८	२२.८८	०.००	६०.८६	३३.०५	१८.२१	०.००	५१.२६	८४.२
१०९	काठमाडौँ महानगरपालिका,काठमाडौँ	८०३.६७	१४४८.९८	२९.८५	२२८२.५०	५२१.८६	३७५.५२	२०.८५	९१८.२४	४०.२
११०	कागेश्वरी मनोहरा नगरपालिका,काठमाडौँ	८०.१९	१४७.४४	०.००	२२७.६३	६३.७०	८८.३९	०.००	१५२.०८	६६.८
१११	कीर्तिपुर नगरपालिका,काठमाडौँ	७९.३३	९२.७१	०.००	१७२.०४	६२.०१	५०.६६	०.००	११२.६७	६५.५
११२	गोकर्णेश्वर नगरपालिका,काठमाडौँ	९९.७१	१०७.६७	०.००	२०७.३८	८६.७७	७३.७२	०.००	१६०.४९	७७.४
११३	चन्द्रागिरी नगरपालिका,काठमाडौँ	१२०.२४	१२६.६९	०.००	२४६.९३	७५.५०	७५.१३	०.००	१५०.६३	६१.०
११४	टोखा नगरपालिका,काठमाडौँ	७३.१९	१४१.३३	०.००	२१४.५२	५३.४०	८६.६८	०.००	१४०.०८	६५.३
११५	तारकेश्वर नगरपालिका,काठमाडौँ	८३.७५	१९३.८८	०.००	२७७.६३	६७.०८	१२७.८१	०.००	१९४.८९	७०.२
११६	दक्षिणकाली नगरपालिका,काठमाडौँ	५२.८६	५५.३२	०.००	१०८.१८	४२.६०	३७.३६	०.००	७९.९६	७३.९
११७	नागार्जुन नगरपालिका,काठमाडौँ	७७.२७	१४९.८८	०.००	२२७.१४	४८.८०	४५.०६	०.००	९३.८६	४१.३
११८	बुढानिलकण्ठ नगरपालिका,काठमाडौँ	१०९.०१	२१५.६७	०.००	३२४.६८	६८.०७	८१.९६	०.००	१५०.०३	४६.२
११९	शङ्करापुर नगरपालिका,काठमाडौँ	६०.५६	९१.९०	०.२५	१५२.७१	३८.५८	४२.८०	०.००	८१.३९	५३.३

अनुसूचि: ३.१ बागमती प्रदेश भित्रका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुले परिचालन गरेको निक्षेप तर्फको विवरण

(रु. दश लाखमा)

विवरण	आर्थिक वर्ष					२०८० को फागुन मसान्तसम्म
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	
१. निक्षेप	२,३०५,७७७	२,६८९,६६८	३,२०७,१३६	३,५१४,७९०	३,८७७,३१७	३,७१५,४६४
१.१ चालु खाता	२०८,२२५	२६१,२२२	३२२,९५४	३१५,७००	२९१,६९९	२९५,९५९
१.२ बचत खाता	५५५,९७४	६३०,४०४	८३८,८१३	७२७,१४७	७७४,८७६	७२१,०१५
१.३ मुद्दती खाता	१,२१७,२३२	१,४९४,९७९	१,७२७,१३७	२,१३०,२१०	२,४८२,६०७	२,३९६,७५२
१.४ Money at Call	२६०,८८२	२४२,७३१	२६५,९३५	२८६,०३१.५०६८	२८९,५६०.०१८६	२३९,३९२.००२१
१.५ Cert of Deposit	०	०	०	०	०	०
१.६ Margin	१७,५७३	२१,६९२	२९,६२४	४३,०७१	३२,५५६	३२,७०२
१.७ Others	४५,८९१	३८,६३९	२२,६७३	१२,६३०	६,०२०	२९,६४३

श्रोत: नेपाल राष्ट्र बैंक, २०८०

अनुसूची ३.२ बागमती प्रदेशका जिल्लाहरूमा रहेका सहकारी संस्थाको २०८० फागुन मसान्तसम्मको संख्या र कारोबार स्थिति

जिल्ला	सहकारी संख्या	शेयर सदस्य	शेयर पुँजी	बचत परिचालन	ऋण लगानी	जोडा कोष	कार्यरत कर्मचारी
भक्तपुर	१८५	२०३८३५	३३६८५२५३२२.००	५१४०९२१४४३६.८३	३१९०७५९३४३३.१८	१८५५७६९५७३.५७	८८२
ललितपुर	४५०	३०३४१२	६०६८२६०९९.१९	७०८०४८२६८१२.००	८२८३८४७५००७.८६	२२९५३४४५८४.७४	१९४९
काठमाडौं	१६५९	९००२५४	२३१७८१९१२९३.३०	२२००१२४२५९०२.२४	१६५९२७४०९००५.१८	८६५५१००५४६.०९	६५६७
धादिङ	१२०	७६१४७	७२४३२५३५४.००	५१४६०४१९३९.००	३८३६५०२९६.९९	४१७६५८५१९.६७	२७३
काभ्रेपलान्चोक	१८०	३३१४७०	४३१०१४८२२६.९०	२९८६४७८८४६.००	३०४०११९८०४०.००	२१७४९२९६३३.२४	१२१३
दोलखा	८६	१२९६२०	७९९५८२३६०.००	८२९७९५१८०१.१३	८३६०५७९७६१.६८	६०४३८१९२९.०६	३२६
रसुवा	३७	६८६१	३५३२९१००.००	१६२७०४९७२.७०	२१७५२८३०३.००	४१०९८१६९.१४	४८१
नुवाकोट	१३९	२५२५७	३३०७६८५०९.००	१२५६७५८७४.००	१५३७४७८०१.५३	१५१९४८४६५.५३	११
सिन्धुपाल्चोक	३४	१८८८८	२६८००२५५०.००	५८४७८९६८५.३०	१५३८९२७५६८.५३	१३७८९५५५८.२३	४२
रामेछाप	७७	४९६३३	२५७३५७८.००	२३२८०९६१९.००	१९८४०१००५५.२०	५४९४५१८४२१.४५	१०२
सिन्धुली	२९	७९६८	५३८३६५३३.००	२४६२५३३४३.००	३४५५२९०५६.७३	१००१५९२४८.९४	३४
चितवन	१२९	१३५७५७	२२६५०४४०८९.००	१२९२७८०९२५.००	१२४६२३९३४९६.३८	९९५६४२६९९.४४	७५६
मकवानपुर	८२	५९४२८	८४२३३१६४३.००	३८४२६७१२२.००	५१९९८९७९१५.५१	३४४५७०९५५.२८	२०७६
जम्मा	३२०७	२२४८५३०	४२५०१४८१६८९.३९	४०६८८४२२०२९६.२०	३४६५५६८३९७४१.७७	२३२६९०१८३०४.३८	१४७१२

स्रोत: संस्कृति, पर्यटन तथा सहकारी मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

अनुसूची ४.१ बागमती प्रदेशमा कृषिजन्य उपजको उपलब्धताको स्थिति

सि.न.	खाद्य सम"ह	क्षेत्रफल (हेक्टर)	जम्मा उत्पादन (मे.टन.)	घरघुरी आपूर्ति (मे.टन)	बिउ (मे.टन)	नोक्सान (मे.टन)	प्रशोधन (मे.टन)	प्रति व्यक्ति प्रति वर्ष आपूर्ति (के.जी)	प्रति व्यक्ति प्रति वर्ष सिफारिस (के.जी)	प्रति व्यक्ति प्रति वर्ष उपभोग (के.जि)	वार्षिक आवश्यकता (मे.टन)	वार्षिक उपभोग (मे.टन.)	वार्षिक अभाव उपभोगको आधारमा (मे.टन)	वार्षिक अभाव आवश्यकता आधारमा (मे.टन)
१	खाद्यान्न	४७६४३२	१४५१७५५				१०९६९०८	१७९	१८६	१९१	११३७७३७	११६८३२१	७१४१३	४०८२९
१.१	धान	१३४७४३	५०६७८९	५०६७८९	७४११	५०६७९	४४८६९९	-	-	-	-	-	-	-
	चामल						२९१६५४	-	-	-	-	-	-	-
१.२	मकै	२१६३३८	६९६४०९	६९६४०९	४३२७	६९६४१	६२२४४२	-	-	-	-	-	-	-
	मकैको पिठो						६०३७६८	-	-	-	-	-	-	-
१.३	गहु	५९१५६	१७३४७२	१७३४७२	५९१६	१७३४७	१५०२०९	-	-	-	-	-	-	-
	गहुको पिठो			०			१४४२०१	-	-	-	-	-	-	-
१.४	कोदो	५९७५९	६७६२८	६७६२८	११९५	६७६३	५९६७०	-	-	-	-	-	-	-
	कोदोको पिठो						५५४९३	-	-	-	-	-	-	-
१.५	जौ	१८२६	२५६४	२५६४	७३०	२५६	१५७७	-	-	-	-	-	-	-
	जौको पिठो						५०५	-	-	-	-	-	-	-
१.६	फापर	४६१०	४८९३	४८९३	११५	४८९	४२८८	-	-	-	-	-	-	-
	फापरको पिठो						१२८६	-	-	-	-	-	-	-
२	आलु	३५१५९	७०११८८	७०११८८	७०३१८	१०५१७८	५२५६९२	८६	१००	१००	६११६८७	६११६८७	८५९९५	८५९९५
३	तेलहन	२९३८४	३२०१४	३२०१४	२९४	१४६९	३०२५०	५	१६	४	९७८७०	२४४६७	-५७८३	६७६१९
४	दलहन	१८९२९	२२१७७	२२१७७	४७३	११०९	२०५९५	३	२६	१२	१५९०३९	७०३४४	४९७४९	१३८४४३
५	तरकारी	५२८८४	७६१९९२	७६१९९२	०	७६१९९	६८५७९३	११२	१००	७६	६११६८७	४६४८८२	-२२०९११	-७४१०६
६	फलफुल	१६४७३	१८७५८१	१८७५८१	०	०	१८७५८१	३१	३०	१७	१८३५०६	१०३९८७	-८३५९४	-४०७५
७	अण्डा(हजार)		७८६२६५	३९३१३२५०	०	१९६५६६३	३७३४७५८८	६१०६	४८	५१	२९३६१०	३११९६०	-३७०३५६२७	-३७०५३९७८
८	दुध		४८२२०४	४८२२०४	०	२४११०	४५८०९४	७५	९१	७२	५५६६३५	४४०४१४	-१७६७९	९८५४१
९	मासु		१५२२०१	१५२२०१	०	०	१५२२०१	२५	१४	१२२	८५६३६	७४६२५८	५९४०५७	-६६५६५
१०	माछा		३८७६	३८७६	०	०	३८७६	१	११	७	६७२८६	४२८१८	३८९४२	६३४०९

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

अनुसूची ४.२ बागमती प्रदेशमा जिल्लागत प्राथमिकता प्राप्त कृषि तथा पशुपन्छी बाली/वस्तुहरु

जिल्ला	कृषिजन्य बाली	पशुपन्छीजन्य वस्तु
रसुवा	स्याउ, आलु, तरकारी, च्याउ, कागती	भेडा, बाखा, रेन्बो ट्राउट, याक, चौरी,
नुवाकोट	आलु, स्ट्रबेरी, खाद्यान्न, तरकारी (उच्च प्रविधि), कफी, किवी, च्याउ, अलैंची, कागती, खुर्पानी	रेन्बो ट्राउट, भेडा बाखा,
धादिङ	तरकारी (उच्च प्रविधि), मकै, सुन्तला, लिची, कागती,	बाखा, गाई, भैंसी, रेन्बो ट्राउट, कुखुरा
काठमाडौं	पुष्प, तरकारी, च्याउ, कागती, नासपती, कौसी खेती	कुखुरा, गाई
ललितपुर	कफी, पुष्प, तरकारी (उच्च प्रविधि), मह, च्याउ, कागती, कौसी खेती	कुखुरा, बाखा, भैंसी, गाई, रेन्बो ट्राउट
भक्तपुर	तरकारी (उच्च प्रविधि), च्याउ, आलु, कागती कौसी खेती	कुखुरा, गाई
काभ्रेपलाञ्चोक	कफी, आलु, किवी, स्ट्रबेरी, खाद्यान्न, पुष्प, तरकारी, कागती, सुन्तला	गाई, भैंसी, बाखा
सिन्धुपाल्चोक	किवी, चिया, खाद्यान्न, कफी, आलु, च्याउ, कागती	रेन्बो ट्राउट, गाई, भैंसी, बाखा
दोलखा	आलु, किवी, तरकारी, अलैंची, कागती, चिया, कफी, हलुवावेद	रेन्बो ट्राउट, भेडा, गाई, चौरी, बाखा
रामेछाप	आलु, किवी, स्याउ, जुनार/कागती, चिया, कफी अलैंची	रेन्बो ट्राउट, बाखा, चौरी, गाई
सिन्धुली	जुनार, खाद्यान्न, कटहर, केरा, एभोकाडो, हलुवावेद, कागती	बाखा, माछा, गाई, भैंसी, बंगुर
चितवन	खाद्यान्न, च्याउ, तरकारी, केरा, पुष्प, बिउ, मह, एभोकाडो, आप, लिची, किवी, कागती, सुन्तला, आलु, तरकारी (उच्च प्रविधि), ड्रागन फल, स्ट्रबेरी	बाखा, माछा, गाई, भैंसी, कुखुरा, बंगुर
मकवानपुर	तरकारी, मह, च्याउ, नासपती, आलु, सुन्तला, एभोकाडो, कागती, ड्रागन फल	माछा, गाई, बाखा, बंगुर, रेन्बो ट्राउट

स्रोत: कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

अनुसूची ६.१ बागमती प्रदेशमा आर्थिक वर्ष २०८०/८१ फागुन मसान्तसम्म जडान भएका सौर्य विद्युत आयोजनाहरू

जिल्ला	सौर्य तथा सौर्य वायु मिनीग्रिड			संस्थागत सौर्य ऊर्जा प्रणाली		सौर्य खानेपानी आयोजना (संख्या)
	संख्या	किलोवाट	घरघुरी	संख्या	किलोवाट	
दोलखा	१	३०	४५	१५४	२११.०३	२
रामेछाप	०	०	०	१०९	१५४.८	१८
सिन्धुली	१	३५	९०	९८	१३४.५	७
काभ्रेपलाञ्चोक	०	०	०	५५	४०९	२
सिन्धुपाल्चोक	०	०	०	५५	६६.५	१
रसुवा	०	०	०	०	०	०
नुवाकोट	०	०	०	१	१	०
धादिङ	०	०	०	३०	४०.२८५	०
चितवन	०	०	०	४८	१०५.१	०
मकवानपुर	१	२५	११५	५६	८३.५	२
भक्तपुर	०	०	०	०	०	०
ललितपुर	०	०	०	१०	२१.५	१
काठमाडौं	०	०	०	११	३३.१	०
जम्मा	३	९०	२५०	४७३	१२६०.३१५	३३

स्रोत: ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय, २०८०

अनुसूची द.१ उद्योग तथा वाणिज्य प्रशासनबाट संकलित कुल राजस्व रकम

(रु. मा)

क्रसं.	जिल्ला	आर्थिक वर्ष				२०८०/८१ फागुन मसान्तसम्म
		२०७६/७७	२०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०	
१	निर्देशनालय	११८१००	१९५२००	४५२७००	२२९५००	९३००
२	मकवानपुर	२२४८३८२०	५०४८८८६८	४१२६४८२०	३०२७४५५०	२५५८७६४०
३	चितवन	३५९५९८३९	८१९०२८४९	६५००९६६७	४५७४२०२७	२७५३९५१३
४	काठमाडौं	३१७७०७०५	७३३६६५२६	९०५५२७४९.८	८५८४७९५०	५८९६३७६०
५	ललितपुर	११२२३०१६	२१३५७५७०	२२४१५७०५	१९७७०९९७	१५२१३६१०
६	भक्तपुर	७२३४७०	७०४३५८०	१३४८०३८५	१९५८८४८३	७६४४७००
७	धादिङ	७७६२०१०	२२६७१८९०	२३३८२२२०	१६८३४४८८	९७४९०००
८	नुवाकोट	६५८२५६३	१४९६७३५०	११८२८६१०	१०५९०२८५	९०१५४५०
९	रसुवा	६९३६००	३४७८२३९	३०९९४८०	१५६२४९०	१३१६५४०
१०	काभ्रेपलाञ्चोक	१७९९११४५	३३७२५१६०	२७५०३८५०	२४६३७७५०	१६३९८४५०
११	सिन्धुपाल्चोक	४३७९९४०	१३३३९८५०	९०३५७८८	९२१२८८५	६५०६४५५
१२	दोलखा	४९७६३३५	९१९९८७५	६३६९८४०	५१२३५३०	४४९८८२०
१३	रामेछाप	४२९०२२५	७४४४०००	६००२०२४	६४३००६६	४१९२९४७
१४	सिन्धुली	७७१४१००	२१८७३५२९	१५५९३९९३	९३३३५६५	६७४८४७५
जम्मा		१६३०६०८६८	३६१३७४४८६	३३५९९१८३२	२८५१७८५६६	१९३३८४६६०

स्रोत: उद्योग, वाणिज्य, भूमि तथा प्रशासन मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

अनुसूची ८.२ बागमती प्रदेशमा दर्ता भएका उद्योगको विवरण

क्र.सं.	जिल्ला	आर्थिक वर्ष				२०८०/८१ फागुन मसान्तसम्म
		२०७६/७७	२०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०	
१	सिन्धुली	९६४	९५९	५४७	३२२	१३८
२	रामेछाप	४४१	२९३	२१२	१७४	८९
३	दोलखा	४३७	८८६	६५६	२६९	१५६
४	सिन्धुपाल्चोक	२२८	१७७	१३३	९६	५७
५	काभ्रे	११४८	२०५६	१५७५	९८६	४०
६	भक्तपुर	७३७	१०३४	५७१	३८३	३०३
७	ललितपुर	९७९	९६७	७१२	५९०	३६९
८	काठमाडौं	३६३५	३५६८	३१००	२५७१	३१९२
९	रसुवा	१७२	२२९	१४०	५२	४७
१०	नुवाकोट	७७१	२९३	४०७	२१५	२५०
११	धादिङ	६८३	९४४	५६९	२५९	१५२
१२	चितवन	१४४८	२३९६	१५८२	१६१५	३३३
१३	मकवानपुर	१२६४	१६९८	१२५२	१०७५	५९२
१४	निर्देशनालय	२	१	५	५	०
जम्मा		१२९०९	१५५०१	११४६१	८६१२	५७१८

स्रोत: उद्योग, वाणिज्य, भूमि तथा प्रशासन मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

अनुसूची ८.३ चालु आर्थिक वर्षमा दर्ता भएका उद्योगहरूको कानूनी स्वरूपको आधारमा विभाजन

क्र.स.	जिल्ला	लघु उद्यम			घरेलु उद्योग			साना उद्योग			कूल जम्मा
		प्रा.फ. *	सा.फ. **	प्रा.लि. ***	प्रा.फ. *	सा.फ. **	प्रा.लि. ***	प्रा.फ. *	सा.फ. **	प्रा.लि. ***	
१	सिन्धुली	०	०	०	६	०	१	१२६	३	२	१३८
२	रामेछाप	०	०	०	१	०	०	७५	२	११	८९
३	दोलखा	०	०	०	०	०	०	१४१	१२	३	१५६
४	सिन्धुपाल्चोक	०	०	०	४२	४	३	१	०	७	५७
५	काभ्रे	०	०	०	०	०	०	३८	२	०	४०
६	भक्तपुर	०	०	०	०	०	०	२४१	१६	४६	३०३
७	ललितपुर	०	०	०	२८	०	३	२४८	१४	७६	३६९
८	काठमाडौं	०	०	०	३६	०	८	१९५८	१३०	१०६०	३१९२
९	रसुवा	०	०	०	४३	२	१	०	०	१	४७
१०	नुवाकोट	०	०	०	०	०	०	२३४	६	१०	२५०
११	धादिङ	०	०	०	०	०	०	१४४	४	४	१५२
१२	चितवन	०	०	०	०	०	०	२८८	१०	३५	३३३
१३	मकवानपुर	०	०	०	०	०	०	५५४	१२	२६	५९२
जम्मा		०	०	०	१५६	६	१६	४०४८	२११	१२८१	५७१८

स्रोत: उद्योग, वाणिज्य, भूमि तथा प्रशासन मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

*प्रा.फ. = प्राइभेट फर्म

**सा.फ. = साझेदारी फर्म

***प्रा.लि = प्राइभेट लिमिटेड

अनुसूची ८.४ बागमती प्रदेशभित्रका प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्यहरू*

क्र. स.	जिल्ला	विश्व सम्पदा सूचीमा परेका स्मारक तथा पुरातात्विक महत्वका स्थलको विवरण	ऐतिहासिक, सांस्कृतिक एवं कला र वास्तुकलात्मक, दरबारहरू तथा पर्यटकीय क्षेत्रको विवरण	ऐतिहासिक, सांस्कृतिक सम्पदा, प्राचिन स्मारक संग्राहालय, गढी, सांस्कृतिक धरोहर	धर्म, परंपरा र गुठी अन्तर्गत चलिआएका विभिन्न जात्रा, पर्वहरू तथा तालतलैया, झरनाहरूको विवरण	मठ, मन्दिर, गुम्बा, चर्च, मस्जिद आदिको विवरण
१	भक्तपुर	भक्तपुर दरबार स्क्वायर, चाँगुनारायण	५५ झ्याले दरबार, फनपार्क, कमल विनायक	चित्र संग्राहालय, स्वर्णद्वार, भुपतिन्द्र मल्लको सालिक, ठूलो घण्टी	सिद्ध पोखरी, कमल विनायक दह	सुर्यविनायक, राधाकृष्ण मन्दिर, तलेजु भवानी, न्यातपोल, भैरवनाथ दत्तात्रेयको मन्दिर, नवदुर्गा, चाँगुनारायण मन्दिर, निलबाराही, इन्द्रायणी, बम्हायणी, सुवर्णेश्वर, डोलेश्वर महादेव, कैलाशनाथ महादेव मन्दिर, शाक्यमुनि बुद्ध मन्दिर, आशापुरी महादेव, वत्सला देवी, तिलमाधव नारायण
२	चितवन	चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज	देवघाट, सोमेश्वर कालिका, विक्रम बाबा, देवघाट, त्रिवेणी, गोदक, पाण्डवनगर, चित्रसारी प्रा.ली., चेरस, कुरिनटार, पुरानो कंकाली समुदायिक वन, सिराइचुली आदि ।	उपरदाङ्गढी, पुरानो गढी, चिसापानी गढी, सोमेश्वर गढी, कबिलासपुर गढी	सत्रहजार ताल, बीस हजारी ताल, बासइ हजारी ताल, अट्टाइस हजारी ताल, नन्द भाउजू तमोरघैला ताल, ताल, गडुवा ताल पशुराम कण्ड मन्जुरा ताल, कसरा	वागेश्वरी, गणेशस्थान, शिवघाट, सोमेश्वर कालिका, जुटपानी कालिका, मनकामना दर्शन
३	धादिङ		गुप्तेश्वर गुफा, चमेरी गुफा, सिद्ध लेक, चैनपुरको ज्वालामुखी, फुलखर्कको सप्तर्गी इन्द्रेणी, झालाङको तातोपानी मुल गजुरी, नौबिसे पार्क	ज्यामरुङ दरबार, दोमन गढी	गंगा जमुना, पाविल तातोपानी	त्रिपुरासुन्दरी मन्दिर, ढोला मण्डलीमाई, खड्गदेवि, गंगा जमुना, भंगेरी भैरव (धुँवाकोट) सल्यानकोट थान, भैरवीमाई, सिडकिल, एभिने चर्च, टासी छेजोड गुम्बा

क्र. स.	जिल्ला	विश्व सम्पदा सूचीमा परेका स्मारक तथा पुरातात्विक महत्वका स्थलको विवरण	ऐतिहासिक, सांस्कृतिक एवं कला र वास्तुकलात्मक, दरबारहरू तथा पर्यटकीय क्षेत्रको विवरण	ऐतिहासिक, सांस्कृतिक सम्पदा, प्राचिन स्मारक संग्राहालय, गढी, सांस्कृतिक धरोहर	धर्म, परंपरा र गुठी अन्तर्गत चलिआएका विभिन्न जात्रा, पर्वहरू तथा तालतलैया, झरनाहरूको विवरण	मठ, मन्दिर, गुम्बा, चर्च, मस्जिद आदिको विवरण
४	दोलखा		चर्नावती(त्रिवेणी)	च्छोरोल्पा ताल,		दोलखा भिमसेन महादेव मन्दिर, कालिन्चोक भगवती, त्रिपुरासुन्दरी
५	काठमाडौं	पशुपतिनाथ, स्वयम्भूनाथ, बौद्धनाथ, हनुमान ढोका दरबारस्क्वायर,	नारायणहिटी दरबार, सिंहदरबार, हनुमानढोका दरबार स्क्वायर, रानी पोखरी, राष्ट्रिय संग्राहालय छाउनी, बबरमहल, केशरमहल,	धरहरा, घण्टाघर, सुनधारा,	टौदह, इन्द्र दह, शेषनारायण कुण्ड, मातातीर्थ कुण्ड, मच्छैनारायण कुण्ड, रानी पोखरी, नाग पोखरी, कमल पोखरी, गहना पोखरी,	पशुपतिनाथ, गुह्येश्वरी, दक्षिणकाली, स्वयम्भूनाथ, बुढानिलकण्ठ, गोकर्णेश्वर, बौद्धनाथ स्तुप, तलेजु भवानी, बज्रयोगिनी, बाघभैरव, वाइट गुम्बा, भालेश्वर महादेव, विष्णु देवी मन्दिर, भद्रकाली, शोभा भगवती, संकटा, इचंगुनारायण, शेषनारायण, नक्साल भगवती, जल विनायक, सिद्धिविनायक, मनेश्वरी (तलेजु)
६	काभ्रेपलान्चोक		धुलिखेल, पनौती, नगरकोट, दोलालघाट	दाप्चा, दुतिको पहिरो	मैना पोखरी	पलान्चोक भगवती मन्दिर, नमोबुद्ध, इन्द्रेश्वर महादेव, चन्द्रेश्वर महादेव, चण्डेश्वरी मन्दिर, धनेश्वर मन्दिर, तिमल नारायण, खोपासी खड्केश्वर महादेव, नाला भगवती, लड्कु लड्केश्वर महादेव, खोपासी फड्केश्वर महादेव, पनौती केदारेश्वर महादेव,
७	ललितपुर	पाटन दरबार स्क्वायर,	पाटन दरबार स्क्वायर, अशोक, रातो मच्छिन्द्रनाथ, गोदावरी, बज्रबाराही, फुलचोकी, लाकुरी भन्ज्याङ,	चिडियाखाना		पाटनको कृष्ण मन्दिर, सन्तानेश्वर महादेव, बज्रबाराही मन्दिर, कार्य विनायक, बंगलामुखी, विशंखु नारायण, कार्याविनायक, बालकुमारी मन्दिर, कुम्भेश्वर, बटुक भैरव, भिमसेन स्थान, महालक्ष्मी पत्तेश्वर स्थान, महादेव, विष्णु देवी मन्दिर, पन्चकन्या मन्दिर, महापाल महाबौद्ध,

क्र. स.	जिल्ला	विश्व सम्पदा सूचीमा परेका स्मारक तथा पुरातात्विक महत्वका स्थलको विवरण	ऐतिहासिक, सांस्कृतिक एवं कला र वास्तुकलात्मक, दरबारहरू तथा पर्यटकीय क्षेत्रको विवरण	ऐतिहासिक, सांस्कृतिक सम्पदा, प्राचिन स्मारक संग्राहालय, गढी, सांस्कृतिक धरोहर	धर्म, परंपरा र गुठी अन्तर्गत चलिआएका विभिन्न जात्रा, पर्वहरू तथा तालतलैया, झरनाहरूको विवरण	मठ, मन्दिर, गुम्बा, चर्च, मस्जिद आदिको विवरण
						श्री काली, श्री रुद्रायणी, श्री बुद्ध बिहार, टिका भैरव, मन्दिर, गोदावरी मेला (१२ वर्षमा लाग्ने मेला),
८	मकवानपुर		रानी दरबार, मुकुन्दसेन राजाको ऐतिहासिक (गढी) दरबार,	चिसापानी गढी, मकवानपुर गढी, हुमानेभन्ज्याङ, चेपाङ संग्राहालय, शहिद स्मारक	इन्द्र सरोवर ताल,	वनस्खण्डी, चुरियामाई, भुटनदेवी, वंशगोपाल, त्रिखण्डी, पशुपतीनाथ, पाथिभरा, बज्रबाराही, त्रिबेणी धाम, टासी छेजोड गुम्बा,
९	नुवाकोट		नुवाकोट दरबार क्षेत्र, पृथ्वी नारायण स्मृति उद्यान, विरेन्द्र स्मृति उद्यान, सागर कुण्ड, देवीघाट, उत्तरगया, ककनी, चिसापानी,		सागरकुण्ड, बोलदेही ताल,	भैरवी, जालपा देवी, दुप्चेश्वर, महादेव, पन्चकन्या, राम मन्दिर, उग्रतारा, उत्तरगया, बाराही, बाघभैरव,
१०	रामेछाप		विश्वामित्र गुफा, सर्दिङ डाँडा, से लुङ, सुनापती डाँडा, हिले देवी, अलगेश्वर डाँडा, भोजुङ, काला डाँडा, थाना डाँडा, धारी, गिद्धे डाँडा		जटापोखरी, तीर्थ, पाँचपोरी, बहुला पोखरी, काला पोखरी, भाले पोखरी, गौखुरेश्वर पोखरी, बालान्छे पोखरी, तीबलाल पोखरी छहरे खोला झरना, महभिर छांगा,	जवरेश्वर, साततले खाँडा देवी, रजगाउ ऐरम्बास, भृङ्गेश्वर, उमा कैलाश, थानापती (बाहुनचुरा) धानापती (मचवारी), त्रीबेणी, छिताकण्ठ ऋषी तपस्वी, ब्रम्हाविष्णु, महादेवस्थान, शैलुनेश्वरी, अरलेश्वरी, छाँगेश्वरी गुराँसे कालिका देवीस्थान, थोदुङ गुम्बा, हिगसुम गुम्बा, पेमाछोलिङ्ग गुम्बा, साइयोलिङ्ग गुम्बा, उर्गेनयोलिङ्ग गुम्बा, कर्मछयोलिङ्ग

क्र. स.	जिल्ला	विश्व सम्पदा सूचीमा परेका स्मारक तथा पुरातात्विक महत्वका स्थलको विवरण	ऐतिहासिक, सांस्कृतिक एवं कला र वास्तुकलात्मक, दरबारहरू तथा पर्यटकीय क्षेत्रको विवरण	ऐतिहासिक, सांस्कृतिक सम्पदा, प्राचिन स्मारक संग्रहालय, गढी, सांस्कृतिक धरोहर	धर्म, परंपरा र गुठी अन्तर्गत चलिआएका विभिन्न जात्रा, पर्वहरू तथा तालतलैया, झरनाहरूको विवरण	मठ, मन्दिर, गुम्बा, चर्च, मस्जिद आदिको विवरण
						गुम्बा, पुडिघ्याङ गुम्बा, सेम्बा गुम्बा, सिसपारी गुम्बा, टासीछ्योलिङ गुम्बा आदि
११	रसुवा		बेत्रावती, गोसाइकुण्ड, लाङटाङ राष्ट्रिय निकुन्ज, गणेश हिमाल, यालापिक,	रसुवागढी,	गोसाइकुण्ड, सुर्य कुण्ड, पार्वती कुण्ड, भैरव कुण्ड, सरस्वती कुण्ड, गणेश कुण्ड,	कालिका माइको मन्दिर, उत्तरगया, घट्टेखोला मन्दिर,
१२	सिन्धुली		सर्वाशङ्केश्वर माहादेव गुफा, सर्पे ढुंगा, लंगुरेश्वर बाबा धाम,	सिन्धुलीगढी, हरिहरपुरगढी	पन्चकन्या पोखरी,	भद्रकाली मन्दिर, कमलामाइ मन्दिर, सिद्धबाबा मन्दिर, कालीमाई, लंगुरेश्वर-मधुगंगा बाबाधाम, कुशेश्वर महादेव, सर्वाशङ्केश्वर माहादेव गुफा
१३	सिन्धुपाल्चोक		तातोपानी, हेलम्बु, जुगल हिमाल आरोहण, पाताल गुफा, ओखेनी, बन्जिजंग, लाडोप्य अड टाकुरा, धाम डाँडा, फुसे, गाडजाला भन्ज्याङ,	दुगुना गढी दरबार,	पाँच पोखरी,	गौरती भिमसेन, पाल्चोक भगवती, तौथली माइस्थान, लिस्तिमाई, नवलपुर भिमसेन, पड्केश्री महादेव

स्रोत: संस्कृति, पर्यटन तथा सहकारी मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, २०८०

*२०८० फागुन मसान्तसम्म

अनुसूची ९.१ नेपाल र बागमती प्रदेशका विभिन्न सूचकहरूको तुलनात्मक विवरण

जनसांख्यिक सूचकहरू	नेपाल	बागमती
जम्मा जनसंख्या	२९९६४५७८	६९९६८६६
पुरुष	१४२५३५५१	३०४८६८४
पुरुष (%)	४८.८७	४९.८४
महिला	१४९९९०२७	३०६८१८२
महिला (%)	५१.१३	५०.१६
लैङ्गिक अनुपात प्रति १०० जना महिलामा पुरुषको संख्या	९५.५९	९९.३६
अन्य लिङ्गीको जनसंख्या	२९२८	९५६
वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर	०.९२	०.९७
सबैभन्दा बढी वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर भएको जिल्ला (%)	भक्तपुर (३.३५)	भक्तपुर (३.३५)
सबैभन्दा कम वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर भएको जिल्ला (%)	रामेछाप (-१.६७)	रामेछाप (-१.६७)
जनघनत्व (प्रति वर्ग कि.मी. जनसंख्या)	१९८	३०९
कुल परिवार संख्या संस्थागत समेत	६६६६९३७	१५७०९२७
परिवारको औसत आकार (%)	४.३७	३.८९
परिवारको औसत आकार सबैभन्दा बढि भएको जिल्ला (%)	रौतहट (५.९४)	मकवानपुर (४.४९)
परिवारको औसत आकार सबैभन्दा कम भएको जिल्ला (%)	गोरखा र दोलखा (३.४९)	दोलखा (३.४९)
नगरपालिकाको कुल जनसंख्या (%)	६६.९७	७७.३
गाउँपालिकाको कुल जनसंख्या (%)	३३.८३	२२.७
घर वा आवासीय एकाइको आफ्नै स्वामित्व (%)	८६.०	६९.२
खानेपानीको मुख्य स्रोत (अक्सर धारा/पाइप प्रयोग गर्ने परिवार) (%)	५७.०	६८.०
खाना पकाउन अक्सर काठ दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार (%)	५९.०	२९.०
बत्ती बाल्न अक्सर विजुली प्रयोग गर्ने परिवार (%)	९२.२	९७.३
शौचालयको सुविधा प्रयोग गर्ने परिवार (%)	९५.५	९८.८
परिवारमा महिलाको नाममा घर वा जग्गा वा दुबै रहेको परिवार (%)	२३.८	२४.९
परिवारमा अनुपस्थित (अक्सर विदेशमा बस्ने) व्यक्ति	२९९०५९२	३९७९३०
महिला परिवारमूली (%)	३९.५५	३९.९

जनसांख्यिक सुचकहरु	नेपाल	बागमती
वैवाहिक अवस्था (१० वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका)		
अविवाहित जनसंख्या (%)	३३.१	३३.६
विवाहित जनसंख्या (%)	६१.८	६१.५
विधुर/विधवा (%)	४.५	४.२
पहिलो विवाह गर्दाको उमेर औसत वर्ष (Median Age)	१९	२०
अपाङ्गताको जनसंख्या (%)		
जम्मा (%)	२.२	२.०
पुरुष (%)	२.५	२.२
महिला (%)	२.०	१.९
साक्षरता दर (५ वर्ष वा सो भन्दा माथि)		
जम्मा (%)	७६.२	८२.१
पुरुष (%)	८३.६	८८.३
महिला (%)	६९.४	७६.०
आर्थिक काम गरेको अवधि		
६ महिना वा सो भन्दा बढी आर्थिक काम गरेका (%)	४१.०	४४.९
३-६ महिना आर्थिक काम गरेका (%)	११.४	८.६
३ महिना भन्दा कम आर्थिक काम गरेका (%)	१०.१	८.३
कुनै पनि आर्थिक काम नगरेका (%)	३७.५	३८.३
आर्थिक कामको औद्योगिक क्षेत्र अनुसार कृषि, वन र माछापालन क्षेत्रमा संलग्न जनसंख्या (%)	५७.३	४२.२
आर्थिक काम नगर्नुको कारण (विद्यार्थी) (%)	४६.९	४६.२
बालबालिकाको जन्मदर्ता सम्बन्धी अवस्था (%)	७४	६७.०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

बागमती प्रदेश सरकार
आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय
हेटौंडा, नेपाल

फोन: ०५७-५२७५१८, ०५७-५२७५२०
moeap@bagamati.gov.np
www.moeap.bagamati.gov.np